ai vraſagat/aſ mindon creatſaget/ſhaiora vél
uen kapadociaba maneh/eſ keh teue magat ah
ceſarea neuu varoſba/ſot aba vrſten/p neticzeh
zivz zent dorottiat. kit a zent Jambor piſpok me
gh kreztyluen neueze iklen neuel/ſmeg kiſedſe
getyl foguarmeg telek zent lelekel/eſ mindon iohel
kvdobre meg tanittatek. tekreben kegigroli igen
zeep uala/Rogi az ovzagba p hozzaia haſonlatoſ
nem vala/ſmeg iviluen gvogy/az p zenieget. a fe
iedelomnek. timek fabriciuſ uala neue zinet. azv
znek. teuan ſagara fel gyúlta/ſ minek okaert. kp
uetykek/eſ nagi diandekokat kivlduen/p nekikez
de kazaſſagra ptet kereſtmie/de meg ntalula mid
diandekit eh zent dorottia/ſmind p magat. milie
valazt izene neki/mongiatok meg a fabriciuſ
nak/vagion emberekom immar zeretem/az en vr
am kriſtuſ Jeſuſ. kit mindennek folotte valaztotta
eſ zeretek/ſnem lehet immar/Rogi maſnak kegiek
iegiſſe/haduan eh valazt a fabriciuſ. kih kapa
doriat tiztul tartia uala/a lazartol/eroſſen m
eg karagunuek/eſ eleiben Rozattatua eh nom
ol zivzet/egi veſt olait meg forraztatua/me
zitelen bele vettete. eh zent dorottiat. de az vri
ſten ſerelom nekvl meg otalmaza ptet. kit lat
uan ſokan a poganok kozzvl/vronk kriſtuſnak
kitire terenek. ſotet kegig a gonoz feiedelom p
mlozzbe vettete/ſkilenez nayeeg etlen itlan ok
tatata de az angialok el eltetek eh nomoſ azt
tatlan zivzet. ſtized nayon kih Rozatuan a fabri
ciuſ zent dorottiat a tamlozzbol lata kahat ze
eb gomb amak elotte/ſmonda nekih aldozial
az iſtenoknek mert kvlomben meg oletlek. teg
ed. ſekele zent dorottia/ſmadom a foldnek me

ai vrasagat / es míndǫn ǫrǫkseget / shaiora ẃl
uen kapadociaba meneh / es leh teue magat ah
Cesarea neuú varosba / sot ada vristen / ǫ nekiǫk / eh
zẃz zent dorottíat · kit a zent lambǫr pispǫk me
gh kereztǫluen / neueze ilien neuel ⌊smeg kisdedse
getǫl fogua / meg telek zent lelǫkel / es mindǫn ioh el
kwl⌊ǫkre meg taníttatek / testeben kegig / oli igen
zeep uala / hogi az orzagba ǫ hozzaia hasonlatos
nem vala . Smeg iriluen ǫrdǫg / az ǫ zen⌊eget . a fe
iedelǫmnek / kinek Fabricius uala neue ziuet / a zw
znek keuansagara fel gíuta <es> minek okaert / kǫ
uetǫket / es nagí Aíandekǫkat kẃlduen / ǫ neki ⌊kez
de hazassagra ǫtet keretnie / de meg utaluã mid
Aiandekit eh zent dorottia : smind ǫ magat · imilič
valazt ízene neki / mongiatok meg / a Fabricius
nak ⌊vagion ennekǫm immar zeretǫm / az en vr
am krístus Iesus / kit mindǫnnek fǫlǫtte valaztottã
es zeretǫk / snem lehet immar / hogi masnak legiek
iegíǫse ⌊Haluan eh valazt a Fabricius / kih kapa
dociat tiztúl tartia uala / a ⌊azartol / erossen m
eg haraguuek / es eleiben hozattatuã eh nǫm
ǫs zẃzet / egi wst olait meg forraztatuã / me
zitelen bele vettete / eh zent dorottiat de az vri
sten serelǫm nekẃl meg otalmaza ǫtet / kit lat
uan sokan a poganok kǫzzẃl / vronk kristusnak
hitire terenek / sǫtet kegig a gonoz feiedelǫm Tǫ
mlǫczbe vettete / skilencz napeeg / etlen itlan / ot
tartata / de az Angialok el eltetek eh nǫmǫs art
tatlan zẃzet / Stízed napon kih hozatuan a Fabri
cíus / zent dorottiat a Tǫmlǫczbol lata / tahat ze
eb honnẽ annak elǫtte / smonda nekih Aldozial
az Istenǫknek / mert kwlǫmben meg ǫletlek . teg
ǫdet / felele zent dorottia Imadom a fǫldnek me

mek tegmtoret nem azokat tik ez Baluamogba
vamak smalagot ton az vristenhoz, hogi a zeg
em vak poganoknak is mutatnaia meg az o bizon
isten segyet es meh angialoknak sokasaga leh zalua
Memorzagbol el toret a Baluam isten mind azo
kopal egietomben tive tetetot vala hogi vak eg
partitulat sem lelhetenek meg bemes az ordo
gok tezdenek az egben nagi baialtasokat ten
ni monduaa. o dorottia smire puztitaz igien mi
nket seh dolgot latuan a poganok sok ezoron
meg ternek vala vronk Jesus hoz a pogansagbol
tiket mind meg elet vala sa fabritius mert o ez
tudakat, ordogi mestor segnek tulaidonitid vala
mmek akart eh nomos zvvzet oztorvve vonat
uan erossen meg ostorozta es vas gyvabenyek
el mind ef zaggatta sazo zvvzei zet melieth
egy fatliatal egettete emiek felt aleuenul Jsm
eg tomlorzben tetette de reguelig vronk Jesus o
tet teliek eguel meg giagita s mtorion ki hozatta
volna mas nap a fabritius es latta volna hogi
simmi miaualiaia nem volna igen tudalkozik v
ala vaita varanyola zolgainak hogi vimeleky
tet a tet [illegible] Cristenhoz es talistenhoz tik im
maz felyeben vronk tristusnak siteroh el teret
enek vala hogi azok zoluan o nekisoteris es zaka
ztanaiak vronk tristusrol de zent dorottiaz som
adzyg sola nyomainek hogi gratis meg teritek
vronkhoz tiket a fabritius meg egettete s moda
a zent dorottianak ne akarij mmket tes telnye
vagi aldozial az Jstenoknek hogi eelyi vagi feled
et veteton, felele eh nomos zvvz, valamit akaz
vaitam tetetni tuesh vagiok az en vra tristus e
rt azokra tinek terteben kosabat zedok almak
al egietombetves orcske vigadok puele, tik Balua
ah tegigtlen feledelem, vgi vetettete az o orczai

nnek terǫmtǫiet / nem azokat / kik ez Baluaniogba
vannak / símaʟagot tǫn az vristenhoz / hogi a zeg
eni vak poganoknak is / mutatnaía meg / az ǫ bizon
istenseget / es ímeh Angíaloknak sokasaga leh zaluã
Meniorzagbol / el tǫrek a Baluani istent / mind az oz
lopal egíetǫmben / kire tetetǫt vala / hogí ʟak egi
partikulat sem lelhetenek meg benne / saz ǫrdǫ
gǫk kezdenek / az egben nagi kaíaltasokat ten
ni monduã . O dorottia . smire puztítaz igíen mi
nket ? seh dolgot latuan a poganok / sok ezǫrǫn
meg ternek vala vronk Iesushoz / a pogansagbolh
kiket mind meg ǫlet vala / Fabricíus ʟmert ǫ ez
ʟudakat / ǫrdǫgi mestǫrsegnek tulaídoníttia vala
mínek okaert / eh nǫmǫs zẃzet ǫztǫrwrc uonat
uan / erǫssen meg ostoroztata / es vas gerebeínǫkk
el / mínd el zaggattata / sazo zẃzei zẽt Melieth
egǫ fakliakal egettete ʟennek vtana[1] holt eleuenúl Ism
eeg tǫmlǫczben tetete / de reguelig / vronk Iesusǫ
tet teliesseguel meg giogíta / Smikoron ki hozatta
volna / mas nap a fabricíus / es latta volna hogi
símmí níaualiaia nem volna / ígen ʟudalkozik v
ala raita / paranʟola zolgainak hogí vinneieckǫ
tet a keet<ǫʟe> nennieihǫz[2] Crístenhǫz / es kalistenhǫz · kik im
mar feltǫgben / vronk kristusnak hítirǫl el teert
enek uala / hogi azok zoluan ǫ neki / ǫtetis elh[3] zaka
ztanaiak vronk kristustol / de zent dorottiaazzoni
adzỹg zola n<i>ennieínek / hogi ǫketis meg teritch
vronkhoz ʟkiket a Fabricius meg egettete · Smõda
a zent dorottianak / ne akarỹ mínket keslelnỹe
vagí aldozíal az Istenǫknek / hogí eelỹ / uagí feíed
et vetetǫm ʟfelele eh nǫmǫs zẃz / valamít akarz
raitam tetetní / keezh uagíok az en vrã krístuse
rt azokra / kinek kerteben Rosakat zedok / almak
al egietǫmbeh / es ǫrǫke uigadok ǫuele / kit haluã
ah kegiǫtlen feiedelǫm / ugi verettete az ǫ orczai

[1] A szó a sor fölé van írva, betoldójellel.
[2] A *nenniei* a scriptor által áthúzott rész fölé van írva.
[3] Az *l* javított betű, valószínűleg *s*-ből.

at Buzganiokat Hogi sem ſzomenek erzanak
sem zaianak Helier nem eſmerik uala meg saz
utan tomlęczbe vettete de erzaka edes vronkſe
sus meg vigazta Paguel a Fabricius tyh ada aſ
Sentenciat reiaia eh nomos zuzre Hogi feiet ve
meiek ſmikoron a niak uago Helire uinneiekel
ql lele a varos terite se tiwlsa Teofilus tyh azo
zagnak feh Notariusa vala ſoli mint meg me
uetuen eh nomos zvezet monda neki terlek Hogi
tivlgi Rosakat emekem a te iegiſegnek terte
bol ſmeg fogada zent dorottia Hogi tvld mik
ron iutot volna a Helire hol feiet el akaziak va
la vemie tere vronk Jesus Hogi valaki az o ten
niazol meg emle tęzneiek mindon teſer vęſege
bol ielęſul tivle tęgteſebol meg zabadulna eſ ga
lalanak idoien bmeizol toredelmes lehetnes
giermek zvolęs azzom allatok io vola meg emle
tęzuen hamar sagaki a tentol meg zabaduln
anak Emenięzagbol zozat lon o Hozzaia mo
nduan Jouel en valaztottam meg mentes me
lietet texel ſezon tęzben egi Barsonba oltęzo
giermek teyeben vrnak Angiala meg allapek
dotte kezeben egi tis tosarta ſberme hazom Bo
as Haxom alma Emonda eh nomos gienge zig
terlek zerelmes vram vyd a Teofilus ivo deakn
ak ſaz Angial neki viua o zouasal emek uta
ma meg haituan a hohęrenek azo niakat elh
veue feiet egi vagaſsal vronk nak zuletese utan
teet zaaz ſmiolczuan het aztendoeh ſeh teppen
veuek a diuſsegos zvęz zent dorottia a Memięrza
got tit angagion mmektonk eſsdtia ſyu zent lelek

Azent apalm azzonnak eletięl

Azent apalm azzom Alexandriaban zenulee
decius Lazarnak idejeben a diuinos neuu tiz-

at Buzganíokal / hogí sem <s> zomenek / orranak
sem zaíanak / helíet nem esmerik uala · meg / saz
utan tǫmlǫczbe vettete / de eczaka edǫs vronk le
sus meg vigazta ⌊reguel a Fabrícius kȳh ada ah
Sentenciat reíaía / eh nǫmǫs zwzre / hogi feíet ve
nneíek / smíkoron a níak uago helire uinneíek / el
ǫl lele a varos kerítese kíẃl / a Teofilus / kȳh az or
zagnak feh Notaríusa vala / soli mínt meg me
uetuen eh nǫmǫs zẃzet / monda / neki ⌊kerlek hogi
kẃlgi Rosakat ennekǫm a te iegiǫsǫdnek kerte
bǫl / smeg fogada zent dorottía / hogi kẃldene[1] ⌊Smiko
ron iutot volna / a helire / hol feiet el akariak va
la venníe / kere vronk Iesust / hogi valaki az ǫ ken
niarol meg emlekǫzneíek / míndǫn keserẃsege
bol / ielǫsúl hirenek[2] ueztesebǫl meg zabadulna / es ha
lalanak ideíen bineirǫl toredelmes lehetne / es
giermǫk zẃlǫh azzoni allatok / o rola meg emle
kǫzuen hamarsagalh / a kentǫl meg zabaduln
anak / SMeniǫrzagbol zozat lǫn ǫ hozzaia mo
nduan · lǫuel en valaztottam : meg níerted me
lieket kerel / sezǫn kǫzben / egi Barsonba ǫltǫzǫt[3]
giermǫk kepeben / vrnak Angiala · meg allapek
elǫtte · kezeben egi kis kosarka / sbenne harom Ro
sa / es harom alma . S monda eh nǫmǫs gienge ziz
kerlek zerelmes vram wȳd a Teofílus · iro deakn
ak ⌊saz Angial neki viue ǫ zouaual ⌊ennek uta
nna meg haituan / a hohernek az ǫ niakat / elh
veue feíet / egi vagassal · vronknak ziletese utan
keet zaaz / sniolczuan het eztendǫbeh ⌊sch keppen
veueh a di⌊ǫsegǫs zẃz zent dorottia / a Meniǫrza
got / kit engegiǫn minekǫnk es / Atia / fȳu / zent lelǫk

A zent Apalín azzonnak eleterǫl

A zent Apalin azzonni / Alexandriaban / zenuede
decius ⌊azarnak ideieben / a diuinos / neuú tiz-

[1] Az utolsó három betű sor fölotti, jelölt betoldás.
[2] Az utolsó három betű sor fölotti, jelölt betoldás.
[3] A szóvégi *t* az utolsó betű fölé van írva.

th tartonak alatta/ eh zent apalm azzoni nem ala/
nembol/ de alexandrianak nomossi keszvel tamad/
ot ualak/ih a tereztien Bidben igen alhatatos/ es/ di/
tatos/ valammek obaert az edos vront Bitit/ mag/
ion magaztalia valaes a pogansagot igen zida/
lmazia valamoli dologert a poganok meg fogua/
otat/ viuat az o Baluam istenokhoz/ a friedelommek/
paranicolattiabol/ hogi ot azokat erquel imatta/
tnaiak a zent zizzel/ kit mikoron meg vtalt uolt/
mentvel elezer mineh foga vala/ mind kyh terek/
zaiabol/ samak/ nagi thvzet raknan/ kezdet otet/
semogetni/ hogi ha nem imadnaia/ az o istenoket/
elevenon meg egetneiek/ legikeueset ormon ma/
gaba gondolkoduan/ hertelen kyh ranta magat/
a poganokhak kezegbolsa thvzben zokellek/ es or/
mag aduan vristremek/ az o dztatkan kellet/ tes/
teh egezzen meg tartatek/ mikent Bogi a szerel/
messegtol a zvvzeseg/ amak elotte meg tarto/
ta vala/ kinek o zvvzei teszer a tereztienek/ nagi/
tizpsseggel el temetek/ rugian ottan Alexandria/
ban/ mi vront Jesusnak Bizoseggere/ kyh ealhas/o
rzagol/ mind orokkvol/ orokke Amen Legion

Zent kolos azzoni eletevol

Hh zvvz zent kolos azzoni/ Bodog zent Benedek/
apatnak Buga vala/ mind bisded gierme/ke/
getek/ foguanuanak zent oltetuen/ zerzetesok kez/
ek ele klastromba/ sok zvvzetnek elnyok/ Jarok/
amiok vala nagi Alazatossagba/ zvvzesegben/
temem eledben/ beketesegben/ Aitatossagba/ min/
den zent elkvlben/ es a zent Regulaban/ kit
az o Battia zervok vala tekelletossegvel eluen
zokasa vala zent Benedeknek/ hogi mindenes
ztendoben egizer/ meg katonatia vala/ az o hu/
gat

th tartonak alatta / eh zent Apalín azzoní nem ala valo[1]
nembǫl / de Alexandríanak nǫmǫssi kǫzzẃl tamad
ot uala / kih a kereztíen hídben / igen alhatatos / es Ai
tatos vala ⌊mínek okaert az edǫs vronk hitit / nag
íon magaztalía vala / es a pogansagot ígen zída
lmazia[2] vala / meli dologert a poganok meg foguã
ǫtet / víuek az ǫ baluani istenǫkhǫz / a feiedelǫmnek
paran⌊olattíabol / hogí ot azokat erǫuel imatta
tnaíak a zent zizzel / kít mikoron meg vtalt uolna[3]
mentẃl elǫzer míneh foga vala / mínd kȳh tǫrek
zaíabol ⌊sannak vtanna[4] / nagi thẃzet rakuan / kezdek ǫtet
feníǫgetni / hogi ha nem ímadnaía / az ǫ Istenǫket
eleuenǫn meg egetneiek / egi keueset ǫnnǫn ma
gaba gondolkoduan / hertelen kȳh ranta magat
a poganoknak kezǫgbǫl / sa thẃzben zǫkǫllek / es ot
meg aduan vristennek az ǫ Artatlan lǫlket / tes
teh egezzen meg tartatek / míkent hogí a fǫrte
lmessegtǫl a zẃzeseg / annak elǫtte meg tartot
ta vala / kínek ǫ zwzei testet a kereztíenǫk / nagi
tíztǫsseggel el temetek / ugían ottan Alexandria
ban / mi vronk lesusnak di⌊ǫsegere / kȳh eelh / es o
rzagol mind ǫrǫkkẃl / ǫrǫke Amen Legiǫn

zent kolos azzoní eleterǫl +

Ah zwz zent kolos azzoni / Bodog zent Benedǫk
apatnak / huga vala / mínd kisded gíermǫkse
getǫl fogua / urnak zentǫltetuen : zerzetǫsǫk kǫz
ǫt ele klastromba / sok zẃzeknek elǫttǫk laroh
Anniok vala ⌊nagi Alazatossagba : zwzesegben
kemení eledben / bekesegben / Aitatossagba / mín
dǫn zent elkwl⌊ben / es a zent Regulaban kit
az ǫ battia zerzǫt vala tekelletǫsseggel eluen
zokasa vala zent Benedǫknek / hogi mindǫn e
ztendǫben egizer : meg latogattia vala / ez ǫ hu-
-gat

[1] A szó jelölt betoldás a szó fölött.
[2] A szó végén a betűk fölé talán *n* betűt írt egy kéz, de lehúzták.
[3] Az *a* az *n* betű fölé van írva.
[4] A szó betoldójellel van beszúrva.

eh nomoſ zent tolos/azzontis egi napon mikor
on zent Benedek/az o huganak talaſtromab
an ment volna/hogi meg laſſa otet/az o tam
tuamual/s mikoron mind eſtig/az iſtenekol valo
Bezedegben foglaltak volna magokat: el nyu
gouek a nap/ſozton egiut onek/ſame hogi m
eeg egiut volnenek az aztalnal/el kezde ſete
tomi az idoſ ſmonda zent tolos azzom/terlek ze
lelmeſ vram/maragi velem ez eczata/es elagi
meg kelkomet az iſtemi igetek/ſfelele zent ben
edek mondia nem tezem ſmmiktepen/met ne
kelik a Baratnak o klaſtroma kuual halni/s mi
koron oli tizta volna az eeg/hogi tak egi kiu
felleg ſem volna zaita/eh nomoſ znozgzue ku
toluan kezet/ſreiaia haituan feiet/az aztalo
tarch az vriſtent/hogi nagi eſſet ama/hogi ba
tia neg mehetne/az eczata az o talaſtroma
ban/ſmeg azomal/oli nagi vellamot/mendot
gok konek/es zapor eſſek/hogi ſem a zent atia
ſem a fraterek kik uele valanak/tak ki ſem
kaphetenek ah knozbon/ſeh kepen zent Bened
ek az o huganal/kezpiſteret maraſma/ſmi
nd az eczata alomnekol maradnan zolaia
Bezellenek egi maſſal/ſholta kalua kegnel/me
gh a klaſtromba tere zent Benedek apat/ha
rmad napon ez utan/mikoron eh zent Enbor
tellaiaban imatkozneiek/lata az o huganak
lelket/a tetobol kih menne/egi nomoſ zeepſeg
vh/feier galamb kepeben/ſigienoſon memor
zagba kepulnie/meli dolgot hiuve tpn/a frat
erek nak azomal/ſala kvolde otet/hogi az o z
ent tetet/az o kalaſtromaban hoznaiak/ſah
toporſoba temete/kit o meganak lenaltatot

eh nǫmǫs zent kolos / azzont ⌊egi napon míkor
ǫn zent Benedǫk / az ǫ huganak kalastoromab
an ment volna / hogi meg lassa otet / az ǫ Tani
tuaníual / Smikoron mind estig / az istenrǫl valo
bezedǫgben foglaltak volna magokat : el nȳu
gouek a nap / sozton egiút ǫnek / same hogi m
eeg egiút wlnenek az aztalnal / el kezde sete
tǫdní az ídǫ ⌊smonda zent kolos azzoni / kerlek ze
relmes vram / maragí velem ez eczaka / es elegi⌊
meg lǫlkǫmet az isteni ígekel / sfelele zent Ben
edǫk monduā nem tezǫm símmíkepen / mēt nē
íllík a Baratnak ǫ klastroma kíuul halní . Smí
koron oli tízta volna az eeg / hogí ⌊ak egi ki⌊ín
felleg[1] sem volna raíta / eh nǫmǫs zẃz / ǫzue ku
⌊oluan kezet / sreíaia haituan feiet / az aztalō.
kereh az vristent / hogi nagí esset anna / hogi Ba
ttía neh mehetne / az ecczaka az ǫ kalastoroma
ban ⌊símeh azonnal / oli nagí vellamok / mendǫr
gǫk lǫnek / es zapor esǫk / hogi sem a zent Atia
sem a fraterǫk / kik uele valanak / ⌊ak ki sem
lephetenek ah kẃzǫbǫn / seh kepen zent Bened
ǫk az ǫ hugaual / kezǫrittetek maradnía[2] ⌊smi
nd az ecczaka alom nekẃl maraduan zolanak[3]
bezellenek egi massal / sholte kelue reguel / me
gh a klastromba tere zent Benedǫk apat ¶ha
rmad napon ez utan / mikoron eh zent embǫr
⌊ellaíaban imatkozneiek / lata az ǫ huganak
lǫlket / a testdbǫl kih mennie / egi nǫmǫs zeepseg
wh · feier galamb kepeben / sigienǫsǫn menǫr
zagba rǫpúlnie · melí dolgot hírre tǫn / a frat
erǫknek azonnal . sala kwlde ǫket / hogi az ǫ z
ent testet / az ǫ kalastromaban hoznaiak / sah
koporsoba temete . kit ⌊ǫmaganak ⌊enaltatot

[1] A *g* javított betű.
[2] A *d* javított betű.
[3] A *k* jelölt betoldás a szó fölött.

vala/ſeh teppen ugi lon/ah tiknek lolkok egi
vala/az vriſtenben: taſtokis egyiut lemne/a kopo
ſoba/ezoket ixia zent bergoli doktor az vriſte
nek tiztoſſ egere/tih el minð orokε. ámen. ✝

azent Eufroſina azzom eletez

Zent Eufroſina neuu zroz: alexandria
ban tamada: a nomoſ atiatol. panum
cius vrtol. mikoron ez vinak gierməkε nem le
mehſah baxatok kalaſtromat. tih alexandr
iaboz nem mezze vala igien giakorta/meg kato
zatnaia/eſ ſok alamiſnat temne nekiok. kezeh
az apatol. kinek agyakitoſ vala neue. hogi ke
rneiek az vriſtent: hogi adna akar. nak egyh
magzatok. tiknek imaragokat meg halgatu
an/a jo iſten: eh zent Eufroſinat ada nekiok
ſmikolon immazan tizen negi eztendoſ volnah
attia otet: iol lehet akarattia nekvl. egi nom
ſ wr fyunak adiah: ſmyert kegig. eh zent zm
ogok zvezaſegok fogadot volna/uzonk kriſtu
nak: ah memekozo elot: firfyu ruhaban olto
uen: titkon: attia hazatol el mene/a fold meg
eh mondot kalaſtromba/ſmaragdusnak neu
eze magat: ſtere a zent apatol. hogi beh ven
neie/ſamaz nagi ormeſt beh neue. ſah gerge
tnak ruhaiaban oltoztete/meli zerzet ben mi
nð a tobmek folotte: foglalia vala ő magath
kaitogben. vigiazaſogba. ſmindonok firfyunak
lizik uala otet lenne/ſmikolon az fraterek
tozzvl nemelikkaz o rudalatoſ zeepſegebol/me
gh bottrankoznanak: az apatnak parancsola
ttiabol. maganak. a tob fraterektol ellankak
lenaltatek. ſah ba kezdeh egiedvl lakozma/eg
nomoſ zroz mint egi tamlocben nagi ſiuron zo

vala / seh keppen ugi lǫn / ah kiknek lǫlkǫk egi
vala / az vristenben : testǫkis egíut lenne / a kopo
rsoba ⌊ezǫket iria zent Gergoli doktor az vriste
nnek tiztǫssegere / kih el mind orǫke / Amen +

A zent Eufrosína azzoní eleterǫl

Zent Eufrosina neúu zwz : Alexandria
ban tamada : a nǫmos Atiatol . panun
cius vrtol ⌊mikoron ez vrnak giermǫke nem le
nneh . sah baratok kalastromat / kih Alexandr
íahoz / nem mezze vala ígien gíakorta / meg lato
gatnaía / es sok Alamisnat tenne nekiǫk ⌊kereh
az Apatot / kínek Agapitos vala neue / hogi kẽ
rneiek az vrístent : hogi adna akar / ⌊ak egyh
magzatot nekik[1] . kiknek ima⌊agokat / meg halgatu
an / a yo Isten : eh zent Eufrosinat ada nekiǫk
⌊smikoron immaran tizen negí eztendǫs volnah
Attía ǫtet / iol lehet akarattia nekwl / egi Nǫm
ǫs wr fyunak adhah / smyert kegig / eh zent zwz
ǫrǫk zwzesegǫt fogadot volna : uronk krístus
nak / ah Meniekǫzǫ elǫt / firfyu ruhaban ǫltǫz
uen : titkon : Attia hazatol el mene / a fǫlúl me
gh mondot kalastromba / smaragdusnak neu
eze magat / skere a zent Apatot / hogi beh ven
neie / samaz nagi ǫrǫmest beh ueue / sah zerze
tnek ruhaiaban ǫltǫztete ⌊meli zerzetben mi
nd a tǫbinek fǫlǫtte / foglalia vala o magath
Bǫitǫgben ⌊vigiazasogba . smíndǫnǫk firfyunak
hizik uala ǫtet lennie / Smikoron az fraterǫk
kozzwl nemelíek / az ǫ ⌊udalatos zeepsegebǫl / me
gh bottrankoznanak / az Apatnak paran⌊ola
ttiabol / maganak : a tǫb fraterǫktǫl / cella⌊kah
⌊enaltatek ⌊sahba kezdeh egíedwl lakoznía / eh
nǫmǫs zwz / mint egi tǫmlǫczben / nagi hiuǫn zo

[1] A szó, betoldójellel, a sor folé van beszúrva.

galuan az edoſ veſtemek, az o attia tegig es
az o iegiose mindon feleh el boratanak ha va
lahol meg lelettéthneiek eh zent Cuſcoſinath
ſmiteron ſoholt meg nem leltek volna, a nagi
teſerwſegben el faxaduan, ſiratniak vala ot
mint meg holtak mieit tegig nem tudnaia az
o attia, mit teme teſerwſegebe el megion valah
az agapitus apathoz ſigen komigcag vala neki,
hogi ielentheneie meg az veſtem a meg holt lea
nat o neki ſaz apat tegig mind a fraterekel
egietemben komigcoguen veſtemek, terik ua
la o zent felſegred, hogi tih az Cuſcoſinat atta
vala a panunciuſnak, ielentheneie meg, hol vo
lna de mitoron latta volna, az apat, hogi meg
nem halgattatneiek az veſtentol el viue a pa
nunciuſt egizer az frater ſmaragduſhoz. hogi az
o edoſ bezedeuel es zepſegeuel eh nomoſ wtua
lam uigaztalaſt verme, bit a ſmaragduſ, az az
Cuſcoſina meg eſmeeruen, az o attiat, leanā
nak el vezteſzel edoſ es miaual bezeddel meg ui
gaztala, ſiol leget, az o attia, otet meg nem eſm
eries de maga oli mint egi halalbol a teſerwſeg
bol ugian meg elteuendek, ſnagi giakorta meg
ion vala eh zent Cuſcoſinahoz. Smiteron immar
hazminez molcz ez tenaczig eſmeretlen maradot
volna, a zerzedben ſemek utana igen meg tez
detorulnya, ſlatuan hogi meg tellene halmah
az o attiat eh zent Zwz, titkon beh hiuata, es m
eg ielente neki hogi o volna az Cuſcoſina, az o
leania, ſmindon dolgat meg monduan o nekih
vgian tezeben nagi bodogwl tih mulek ez velag
bol, bit az o ven attia, nagi teſerwſeggel ſiratu
an, meg monda az apatnak, ſmind a fraterekn

lgaluan / az edǫs vristennek / Az ǫ Attia kegig / es
az ǫ iegíǫse / mindǫn feleh el boLatanak / ha va
lahol meg lelettethneiek / eh zent Eufrosinath
Lsmikoron soholt / meg nem leltek volna / a nagí
keserẃsegben el faraduan / sirattiak vala otet
mint meg holtat / miert kegig nem tudnaia / az
ǫ Attia / mít tenne keserẃsegebe / el megíǫn valah
az Agapítus Apathoz / sígen kǫníǫrog vala nekih
hogi ielǫnteneie / meg az vristen a meg holt lea
niat ǫ neki / saz Apat kegíg / mind a fraterǫkel
egietǫmben kǫniǫroguen vristennek : kerik ua
la ǫ zent felseged / hogí kih / az Eufrosínat atta
vala a panuncíusnak / ielǫnteneie meg / hol vo
lna Lde mikoron latta volna / az Apat · hogí meg
nem halgattatneiek az vristentǫl / el viue . a pa
nunciust egizer / az frater smaragdushoz · hogi az
ǫ edǫs bezedeuel / es zepsegeuel eh nǫmǫs wr ua
lami uigaztalast venne / kit a smaragdus / az az
Eufrosina / meg esmeeruen / az ǫ Attiat Lleania
nak el vezteserǫl / edǫs / es niaÿas bezeddel meg uí
gaztala / siol lehet / az ǫ Attia / ǫtet meg nem esm
ereh / de maga oli mint / egi halalbol a keserẃseg
bǫl : ugian meg eleuenǫdek / snagi gíakorta meg
iǫn vala eh zent Eufrosinahoz · Smikoron immar
harmincz niolcz eztendeig : esmeretlen maradot
volna / a zerzedben Lennek utāna igen meg kez
de korulnÿa / slatuan hogi / meg kellene halniah
az ǫ Attiat / eh zent zẃz / titkon beh hiuata es m
eg ielǫnte neki / hogi ǫ volna az Eufrosina / az ǫ
leania / smindǫn dolgat meg monduan ǫ nekih
vgian kezeben / nagi bodogẃl kih mulek ez velag
bol / kit az ǫ ven Attia / nagi keserẃseggel siratu
an : meg monda az Apatnak / smind a fraterǫkn

ek ſmikoron meg ſtrozttatek volna a fratrok
meg eſmeretek hogy nem fizſik volt uolna ſnagi
ſiua a fratrok tozot temetek el oter, ſmikoro
a fratrok tozzwl egik, tmek ſel zome tih apa
dot vala meg tokoltta, eh zent zwznek teſtet
azemal meg adatek zemenek velagoſſagat
ezig, mindon marhaiat el aruluan, ſelet a zegy
motnek oztogattata, ſſelet a talaſtromnak: tibe
o es beh oltozuen, tiz ez tandeig nagi zentwl elvaz
o leamanak halala utan: ſtih muluan ez uta ech
vilagbol, veue ah Memiei Bodogſagot, kive mun
tetis, tegion meltoua atia fiu zent lelok. Amen

A zent zwz Juliana azzonak ele

Iuliana azzom: zent zwz, es martir uala
Nikomedianak varoſabol tamada. Attrian
ak. dſſeikanos vala neue, tih iol Lehet nemo
vala de maga pogan, de amnia kereztien vala
ſezent Julianat, meeg kyim koraban, meg kere
ztoltete, ſembor korban iuttuan, attia otet iegizeha
Lazar tizt tartoianak, tih birta vala, mind a tel
es tartomant, ſmikoron az o legioſa, haza akar
naia vinne, ſazent Juliana nem akarna adzig
hozza egieſ some, myg meg nem kereztelkedne
ek, az o attia meg mezitelenituen otet, nagi ero
ſſen meg oſtorozttata, es ehtepen ada az Eulaſig
friedelemmek, az o iegioſenek kezeben, kit mik
oron az Eleuſinus, ſok bezedtel meg kerezoth
volna, es kereztienmek eſmeretvolna Lemne ol
meg oſtorozttata: es haianal fogua, meg alkaz
tatuan, hat egrez oraig vgi hagia figyeme
ſaz vtan, omat oluaztatua, a gonoz friedelo
feizet toltete, tiktel mikoron eh zent zivznek, i
mit nem arthatot volna, meg vaſaztatua, es
mlocben keteztete, ſa Belial neuu erdogi eyd

ek / smíkoron meg fǫrǫztǫttek volna / a fraterǫk
meg esmerek hogí / nem firfíh volt uolna / snagi
sirua a fraterǫk kǫzǫt temetek el ǫtet ⌊smíkorō
a fraterǫk kǫzzẃl egik / kinek fel zǫme kih Apa
dot vala / meg ⌊okoltha volna[1] eh zent zwznek testet
azonnal meg adatek zǫmenek velagossaga az ǫ Attía[2] k
egig / míndǫn marhaíat el aruluan . felet a zege
níǫknek oztogattata . sfelet a kalastromnak : kibē
ǫ es beh ǫltǫzuen / tÿz eztendeig nagí zentẃl ele / az
ǫ leaníanak halala utan : skih múluan ez utā / eh
vílagbol · veue ah Menniei Bodogsagot / kire mún
ketis · tegíǫn meltoua · Atia · fÿu · zent lelǫk · Amen

a zent zwz Iulíana azzônak elete

Iulíana azzoní : zent zwz / es Martir uala

Nikomedíanak varosabol tamada · Attian
ak · Affríkanos vala neue / kíh íol lehet / nǫmǫs
vala · de maga pogan / de Annía kereztíen vala
sezent Iulíanat / meeg kÿ⌊in koraban / meg kerǫ
ztǫltete ⌊scmbǫr korban íutuan / Attia ǫtet iegízeh / a
⌊azar tizt tartoianak / kih biría vala / mínd a tel
ies tartomant / smikoron az ǫ legiǫse : haza akar
naía vínníe / sa zent Iulíana nem akarna adzíg
hozza egíesǫdníe / mÿg meg nem kereztǫlkǫdnei
ek ⌊az ǫ Attia meg mezítelenítuen ǫtet / nagi erǫ
ssen meg ostoroztata / es ehkepen ada az Eulesiǫ
feiedelǫmnek / az ǫ iegiǫsenek · kezeben ⌊kit miko
ron az Eleusíus / sok bezedǫkel meg kerdǫzǫth
volna / es kereztiennek esmeert / volna lenníe / ǫis
meg ostoroztata : es haíanal fogua / meg Akaz
tatuan / hat egeez oraig vgi hagía fíggenie
saz vtan / onnat oluaztatuā / a gonoz feiedelǫ
feiere tǫltete · kikel míkoron eh zent zẃznek / si
mit nem arthatot volna / meg vasaztatuā / tǫ
mlǫczben rekeztete / sa Belial neuú ǫrdǫg / eÿel

[1] A szó, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.
[2] Az *az ǫ Attia* rész, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.

ioh Angialnak terebe. Ketri ielonek smonda. ah
kristus tvlde hozzad engemet. szent paraniolia ho
gi aldozial az istenknek. hogi neh vezzek. igien g
onazul szezent Iuliana azonn tetolkodue ezomba
istennek angiala volna. kih ezotet o neki tanai
oznaia. nagi szeua kezde vristennek tomiorgeni
hogi meg ielentenecie o nekie. kih volna. ah ki ou
ele zolna. szazomal zozat lon o hozzaia. memor
zagetol mondua. sogod meg otet. suallasd omon m
agoual meg kiioda. kih azomal meg razadua
az ordogot meg vallata uele. hogi a belial ordog
volna. es azt is meg monda. hogi beelzebub ordog
tvldotte uolna otet hozzaia. hogi meg talnaiah
es hogi adamot iscuat o vetkeztette uolna para
diuomba. es abelt. kaminal. o eletteete volna meg
snagi sok gonoz dolgokat monda elo. kiket tetete
t uolna emberekel. kit haluan a nomos zvz eb
zent Iuliana. a vas lanczokal. kinel otet exossen
meg kotoztek vala. hattra kete az ordognek be
zeit. sah foltiaual nagi sokaig vere otet. smitko
on reguel. a feiedelom kih hozatta uolna. eh nom
os zvzet a tomlorzbol. utanna vonzia uala kerik
az ordogot. samaz kezig igen komiorog vala ne
kih. hogi neh teme tob zagiont raita. de boiana
tnaia el. sa zent Iuliana kezig. mind a telies yy
aczon altal uona otet. saz utan egi nagi valub
ah. vete miboron azert a feiedelom hazahoz iut
anak uolna. eh zent Iuliana azomal. sviont
Idvositenkenek neuet. megis exossen vallanaia
egi kerekre tetete. sugi vonattata azon mag. ho
gi mindon zont. tetem. meg tenek. o bemezogi a
mera. hogi a velokis. ki ionenek. a zontogbol. deh
vinak Angiala. eh zaluan. mind el tvrea a kere
ket. szazomal meg giogita a zent zvzet. meli tod
at laluan a poganok. otran saz. huzan. terenek ve

íoh Angíalnak kepebe · Neki íelǫnek · smonda . ah
krístus kẃlde hozzad engǫmet · sezt paranʟolia / ho
gi aldozíał az istenǫknek / hogi neh vezzel . igien g
onozúl / sez zent lulíana azzoni ketǫlkǫduē ezǫn / ha
istennek Angiala volna / kih ezǫket ǫ neki tanaʟ
oznaia . nagí sírua kezde vristennek kǫníǫrgeni
ʟhogí meg ielǫnteneíe ǫ nekie / kih volna ʟah ki ǫu
ele zolna . sazonnal zozat lǫn ǫ hozzaia / meníor
zagbol monduā / fogd meg ǫtet · suallasd ǫnnǫn m
agaual meg kiʟoda . kih azonnal meg ragaduā
az ǫrdǫgǫt meg vallata uele / hogi a Belíal ǫrdǫg
volna ʟes aztis meg monda / hogi Beelzebub ǫrdǫg
kẃldǫtte uolna ǫtet hozzaia / hogi meg ʟalnaiah
es hogi Adamot / sEuat ǫ vetkǫztette uolna para
diʟomba / es Abelt · kaímmal / ǫ ǫlettette volna meg
snagi sok gonoz dolgokat monda elǫ / kiket tetetǫ
t uolna embǫrǫkel ʟkít haluan a nǫmǫs zwz eh
zent Iuliana / a vas lanczokal / kiuel ǫtet erossen
meg kǫtǫzteek vala / hattra kǫte az ǫrdǫgnek ke
zeit / sah foltiaual nagi sokaig vere ǫtet / Smikor
on reguel . a feíedelǫm kih hozatta uolna / eh nǫm
ǫs zẃzet a Tǫmlǫczbǫl / utanna vonzía uala kǫtik /
az ǫrdǫgǫt ʟsamaz kegíg ígen kǫniǫrǫg vala ne-
kih / hogi neh tenne tǫb zegíǫnt raita . de boʟana
tnaía el / sa zent luliana kegig · mind a telíes pÿ-
aczon altal uona ǫtet / saz utan egi nagi valub-
ah · vete ʟmikoron azert a feiedelǫm hazahoz íutt-
anak uolna . eh zent lulíana azzonnial / svronk
Iduǫzitenknek neuet / meegís[1] erǫssen vallanaía
egi kerekre tetete / sugi vonattata azon meg / ho
gí míndǫn ʟont / tetem / meg tǫrek ǫ benne ʟvgi a
nnera / hogí a velǫkís / ki íǫnenek vala[2] a ʟontogbǫl . deh
vrnak Angíala leh zaluan / mind el tǫre a kere
ket ʟsazonnal meg giogita a zent zẃzet ʟmeli ʟod-
at latuan a poganok · ottan zaz / huzan / terenek vr-

[1] A második *e*, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.
[2] A szó, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.

ont Jesusnak hitire terenek. titnek azomal mi
nd feiebet uette. a Kegyetlen feiedelom. seh Szent
Julianat egi vsben: oluaztot onban meg fozete
de eh nomos zvzet. az vristen: mindon szeretom
ol, meg tarta, tih vetetuen azert a feiedelom
eh nomos martirti a ferro onbol. tih vteh mag
at az isbol: az on. sietuen ot emhort gleh megia
poganok tozzvl. sottan el vetete feiet. eh zenth
Juliana azzonnak. az Eulesius feiedelom. saz or
dog tit igen vert uala, egi isvu tepeben, hogi ah
miat vago helire vimeieh, igen tezde bezzontam
eh nomos zvzet utanna menue, de mihelt hat
ra tetimte e Szent Juliana, otten el futa az ord
og, feluen azon, hogi meg tezeben a maia oltak az
vristen, tih vitetuen ez aldot zvz, sma azot teue
el vetetek az o fejet. tmek tetet a Sephomia Rom
ai dusne, fel veuen haroba vele uekc. hogi Roma
ba vimeiei, sot temetneie el. de veez tamadah
a tengeren. Stampanianak hatarara vereh a
zeel oltersugian ottan a tengerh oz egi meer
foldeh el temete otet, az Eulesius tegig tih eh
nomos zvzet meg oltetnem sok ido el muluah
mitoron a tengerre zallot volna: nagi habor
vsag tamada a tengeren, es el toruen a hajot
hazmincz negied magaual hala bele. sorok po
tolra zalla. az o lattok. titol meg otalmazion m
intet az edos vristen: dia: fyu: es Szent lelok. An

Szent petornek zetos Jmepetol

Szent peter apostolnak zetos Jmepet, eh
mai napon, meltan illik mert ahteren:
Antiochiaban, szent peter helihoztetek, es vltetek
a pispoki szeegben, eh Romos Jmepet azert anyah
szent egih az, hattatik hogi, hazom otaert szerzes
Elozer, a let dologert, Masodzer, a pel daza tert tha
rmadzer: hogi a gonoz zokasnak teh temetieh a terh

onk Iesusnak hitire terenek / kiknek azonnal / mi
nd feiǫket uetete · a kegíǫtlen feíedelǫm · seh zent
Iulianat egí vstben : oluaztot onban / meg fǫzete
de eh nǫmǫs zẃzet / az vrísten : míndǫn serelǫmt
ǫl / meg tarta ⌊kíh vetetuen azert a feíedelǫm
eh nǫmǫs Martirt / a forro onbǫl · kih vteh mag-
at az ístbǫl / az on · shetuen ǫt embǫrt ǫleh meg / a
poganok kǫzzẃl · sottan el vetete feíet / eh zenth
Iuliana azzonnak / az Eulesíus feíedelǫm ⌊saz ǫr
dǫg kit igen vert uala / egi ífy̋u kepeben / hogi ah
niak vago helire vínneíek / igen kezde bozzontaní
eh nǫmǫs zwzet / utanna menuẽ ⌊de mihelt hat
ra tekinte é zent Iulíana / ottan el futa / az ǫrd
ǫg / feluen azon / hogi meg kezeben annaía ǫtet / az
vrísten ⌊kih vítetuen ez aldot zẃz · símaLagǫt teuẽ
el vetetek az ǫ feỹe · kínek testet a Sephonia Rom
ai dusne / fel veuen haíoba ẃle uele · hogi Roma
ba vínneie / sot temetneíe el · de veez tamadah
a tengoron · Skampanianak hatarara verch a
zeel ǫket / sugían ottan a tengǫrhǫz egi meer
fǫldǫn el temete ǫtet ⌊az Eulesíus kegíg kih eh
nǫmǫs zẃzet meg ǫlete / nem sok ídǫ el muluah
mikoron a tengǫrre zallot volna : nagí habor
ỿsag tamada a tengǫrǫn / es el tǫruen a haíot
harmíncz negíed magaual hala bele · sorok po
kolra zalla / az ǫ lǫlkǫk · kítǫl meg otalmazíon m
inket az edǫs vristen : Atia : Fỹu : es zent lelǫk · Aᷤ

zent petǫrnek zekǫs Inneperǫl

Zent petǫr Apostolnak zekǫs Innepet / eh
mai napon / meltan illiǫk[1] mert ahkoron
Antiokhiaban / zent petǫr helihoztetek / es wltetek
a pispǫki zeegben ⌊eh Nǫmǫs Innepet azert Anỹah
zent egíhaz / lattatik hogi / harom okaert zerzeh
Elǫzer / a let dologert · Masodzer / a peldazatert ⌊ha
rmadzer : hogi a gonoz zokast / leh te<r>tetneíeh[2] a kerez

[1] A szóvégi *k*, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.
[2] Az áthúzott betűt követő *tet*, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.

tienoktel Elofzer az let dologezt imeit a me mi
toron zent petor antiokhiaban predikallana, ab
Teofilus, a varosnak friedelme, meg fogattata zé
nt petort, mieat neki ugi tetzik uala, hogi a ne
pebet el hitetneie, fomlocebe tetette, es sok nap
egyban chozatte, kih mikoron el fogiot volna, ete
ieben, fomlozge vrjednek, hogi ne hadnaia ehel
meg halma, smemmie zoual meg exossite oteth
az edos teistus, haluan zent pal hogi tomlocz
beh volna a teistusnak vitatúsa, antiokhiaba
ique es a Teofilus vehoz zerkodet. ezt moduan
o neki, hogi o sok fele mestersegot tuma, shaa
madnaynak utanna, titkon beh mene a tomloc
beh zent petrhoz, slatúa. hogi el fogiot volnaiaz
nagi ehsegnek myatta, igen keserueson sirata
otet, sneuen neuaze otet ha zolhatna. de nem
zolhata neki zent petor. mind addegis, myg en
ni nem ada, sehvot veuen ozton, es egi mast m
eg oletuen sok sokal zolanak egi masnak, sazu
tan meg el mene tole zent pal. saltolmas idot
tereseuen, zola a Teofilussal. Nomos vram, a te
hirodet neuedet, igen meg tisztebiti, a zegenek
vlduss petrnak fogsagra, kit bűntelen chozatez
a setet tomlocz ben, kih mind o maganak, s mind
egiebeknek sokat haznalhatna, ha zabadon vo
lna, a mint en hallom shaluan ezt a friedelom, h
onda, smiben haznalhatna petor maganak. felde
zent pal a mint en hallom: ez emberr mindon to
zobat meg vigazthat, smeg halattakat es tamaz fel
that, smikoron a Teofilus ezokat bolondsagnakh
mondanaia, o zola hmmie vegezettre ezen igie
nosodenek meg, hogi ha az o fyat: timek tizenh
azom eztendeie vala halalanak, fel tamazthat
naia zabadon el bocatnaia, soh es fel vemeieh

tíenǫkel **Elǫzer** az let dologert / mert a me mí
koron zent petǫr · Antiokhiaban predikallana ⌊ah
Teofilus / a varosnak feiedelme / meg fogattata ze
nt petǫrt / miert neki ugi teczik uala / hogi a ne
peket el hitetneíe / stǫmlǫczbe tetete / es sok nap
eeglan ehǫztete ⌊kih mikoron el fogiot volna / ere
ieben . kǫníǫrge vristẽnek / hogi ne hadnaia ehel
meg halnía . smennie zoual meg erǫssite ǫteth
az edǫs krístus ⌊haluan zent pal hogi tǫmlǫcz
beh volna a kristusnak vikaríusa / Antiokhiaba
iǫue es a Teofilus vrhoz zerzǫdek[1] · ezt mõduan
ǫ neki / hogi ǫ / sok fele mestǫrsegǫt tunna ⌊Shar
madnapnak utanna / titkon beh mene a Tǫmlǫc
beh zent petǫrhǫz · slatuã . hogi el fogiot volna / az
nagí ehseegnek mÿatta . igen keserueseǫn sirata
ǫtet / sneuen neueze ǫtet ha zolhatna . de nem
zolhata neki zent petǫr . mind addegis / mýg en
ni nem ada / sehrǫt veuen ozton / es egi mast m
eg ǫleluen sok zokal zolanak egi masnak / saz u
tan meg el mene tǫle zent pal . Salkolmas idǫt
keresuen . zola a Teofilussal . Nǫmǫs vram / a te
hirǫdet neuedet / igen meg kissebiti / a zegen k
wldús petǫrnek fogsaga / kit bẃntelen ehǫztecz
a setet tǫmlǫczben / kih mind ǫ maganak / smínd
egiebeknek sokat haznalhatna / ha zabadon vo
lna / a mínt en hallom ⌊shaluan ezt a feiedelom · M
onda / smiben haznalhatna petǫr maganak ? felele
zent pal / a mínt en hallom : ez embǫr míndǫn ko
rokat meg vigazthat · smeeg[2] halattakat es fel[3] tamaz
that ⌊smikoron a Teofilus ezǫket bolondsagnakh
mondanaia / ǫ rola hinníe · vegezettre ezǫn igie
nǫsǫdenek meg / hogi ha az ǫ fÿat : kinek tizenh
arom eztendeie vala halalanak / fel tamazthat
naía / zabadon el bo⌊atnaia / sǫh es / fel venneieh-

[1] A szó második *z*-je javított betűnek látszik.
[2] A szó második *e*-je a sor folé van beszúrva.
[3] A szó, betoldójellel, a jobb margóra van írva.

mínd az ꝙ nepeuel a tetuent, kit ꝙ trattanah
a Tomlǫczben menuen azert zent pal, petorhez
meg monda nekik, mit fogadot volna, a Theofilus
nak ffelele zent petor mondua, diamfya nagy
dolgot fogattal. de Lehetagos ezt, vronk Jesusnak
meg temi az ꝙ diuoszerzesti hozuan a Tomlo
rzbol zent petort ah Theofilus, vitetz az ꝙ fya
nak toborsoiahoz. hol ot Jmatagot teuen, az
ormal fel tamada az ffyu, kit latua. a feiedel
ǫm mínd haza nepiuel, smind a tosszegelhyn
vronk Jesusba smeg keresztelkedek, snagi eghaz
zat Lenaltatuan zent petornek akarattia sze
rent, kezeep arant, pisspoki zekot Lenaltata ne
kik, sch mai napon voltete bele, eh nomos, a post
olt. shet egresh ezt endeig bira, az Antiokhiai
eghazat, shoman mag terituen vronk hitire
az orzagot Joue Romaban: sot a Romai pisspok
segot hazon ot ezt endeig birah, smikoron Ant
iokhiabol zent petor Romaba ment volna
az ordongos Simon, ottan odá menuen, nagy
sok hazugsagos teuoliskesoket giedetuen nekik
es hamis igeiket teuen, zent petorre tamada
a kepet, shront kristos hitiul el terite oket, kit
galuan zent petor, smeg Antiokhiaba iuch
smeg ielentuen a Simonnak Lalard sagat, mi
nd a tosseg elot, es meg giogituá a tozokat so
rdogokat kik vzuen emberekbol, eh kepen meg
a hitnek igasagara vona a nepet, shet napo
knak alatta, tyz ezer emberekneh a pogyanok
kozul tobbet kereztsse meg, sa kereztienokke
gig. kit a gonoz Simonnak hittenek vala, m
ezitelen kabbal menenek zent petorhez, pe
itentiat veuen zola, hogi az ordongos emb
ernek hittenek volna, sotet mínd a Theofilussal
egiettemben, meg zekiben oltetuszoknek emle

mínd az ọ nepeuel a tọruent / kít ọ tartanah
a Tọmlọczben menuen azert zent pal / petọrhọz
meg monda nekih / mít fogadot volna / a Teofilus
nak ⌊sfelele zent petọr monduã / Atiamfỹa nagí
dolgot fogattal / de lehe⌊egọs ezt / vronk lesusnak
meg tenní az ọ dí⌊osegere / Ski hozuan a Tọml-
ọczbọl zent petọrt ah Teofilus · vitete az ọ fỹa
nak koporsoiahoz · hol ot Ima⌊agot teuen / az
onnal fel tamada az Ifỹu ⌊kjt latuã · a feiedel
ọm mínd haza nepiuel / smínd a kọssegel · hỹn
vronk lesusba smeg kereztọlkọdek / snagi Egiha
zat ⌊enaltatuan zent petọrnek akarattía ze
rent ⌊kọzeep arant / píspọki zekọt ⌊enaltata ne
kíh · seh mai napon wltete bele / eh nọmọs Apost
olt · shet egeezh eztendeig bira / az Antiokhiaí
Egihazat ⌊honnan meg terituen vronk hitíre
az orzagot lọue Romaban : sot a Romaí píspọk
segọt hazọn ọt eztendeig birah · smikoron Ant
iokhiabol zent petọr Romaba ment volna
az ọrdọngọs Simon / ottan oda menuen / nagi
sok hazugsagos teuọligesọket hirdetuen nekik
es hamos iegíọket teuen / zent petọrre tamazta
a Nepet ⌊svronk krístos hiterọl el terite oket / kit
haluan zent petor · ismeeg Antiokhiaba íọueh
smeg íelọntuen a Simonnak ⌊alardsagat / mi
nd a kọsseg elọt · es meg giogituã a korokat / sọ
rdọgọket kih wzuen embọrọgbọl ⌊ch kepen meg
a hítnek igassagara vona a nepet / shet napo
knak alatta / tỹz ezọr embọrọknel / a poganok
kọzzúl tọbbet kereztọle meg ⌊Sa kereztienọk ke
gíg · kik a gonoz Símonnak hittenek vala / m
ezitelen labbal menenek zent petọrhọz / pen
ítencíat veuen rola / hogi az ọrdọngọs embọ
rnek hittenek volna / sọtet mínd a Teofilussal
egietọmben / meg zekiben vltete / sezọknek emle

tozetiue azert zerozteték elozer/ eh mai Imepe zent petornek Masodzer iligt e mai napot a pelda zatatek/ mert zent petor hazom egihazb an magaztaltatek fel/ elozer a vitezkodoknek egihazogban/ masodzer a gonozoknak gyúlekezetoben. Harmadzer a gyozodelom vetteknek egihazogban/ elozer mondam/ hogi fel magaztaltatek zent petor a vitezkedo egihazban/ feiedemlekezuen o raita/ es a hidben diuiretosan neuelaen otet/ fel magaztaltatak a gonozoknak gyúlekezetibenis az hitetlenseget el tekezluan/ o bemenetes vionaknak hitive terituen otet/ fel magaztaltatek a gyozodelom veth egihazbanis/ mikor on memorzagban vitetek/ es a Cherafim angyalaknak haromban helihoztatek/ eh harom kepen valo fel magaztaltasaert. Haromzer illi zent egihaz/ az o Imepet/ eh mai napon tit zekes Imepnek neuez/ fogsagbol valo zabadulasa/ apiat/ es halala napiat Harmad okaza mai Imepnek/ a gonozokat sinte vetasaert/ metilien zokasok uala/ a pogranoknak ez nagyoban hogi az o zileiknek toporsoiokra magi poh eth ettetek es horokat viznek uala/ azt hiuen/ hogi az o zileiknek elmeiek/ meg azokat/ mert ejjel azokat az oregegek el horgiak uala/ a toporsokra mijet a tereztienek es/ tit a hitre ternek vala nem hazihattiak vala el/ eh gonozokat/ mig ezek a zent attiak/ hogi eh mai napon/ a mi/ elozer oregegeknek tiztosegere tetetik vala/ az ajto/ stemek/ es o zent Apostolanak/ eh petornek tiztosegere tetemeiek/ mnek okaert a tereztienek eh mai napon vendegsegek teznek vala/ egimasnak es a zegenoknek sugian uralok nagianak hiat vala ez mai Imepet/ imeh azert/ meli nomos okokert zerozteték a zentek/ nak/ Ime

kǫzetíre azert / zerǫztetek elǫzer / eh mai Inne
pe zent petǫrnek **Masodzer** iliǫk é mai napot
a peldazatert / mert zent petǫr harom egíhazb
an magaztaltatek fel ⌊cl̨ǫzer a vitezkǫdǫknek
egihazogban ⌊masodzer agonozoknak giúlekǫze
tǫgben . harmadzer a gíǫzǫdelǫm vetteknek eg
ihazogban / elǫzer mondam / hogí fel magaztal
tatek zent petǫr a vitezkǫdǫ egihazban / feíedeml
kǫduen ǫ raíta / es a hidben díl⌊íretǫsǫn neuelu
en ǫtet ⌊fel magaztaltatek a gonozoknak giúle
kǫzetibenis / az hitǫtlensegǫt el tekozluan / ǫ benn
ǫk / es vronknak hitíre[1] terituen ǫket ⌊fel magaz
taltatek / a gíǫzǫdelǫm veth egihazbanís : mikor
on menίorzagban vitetek / es a Serafín Angi
aloknak karogban helihǫztetek ⌊sch harom kep
pen valo fel magaztaltatasaert[2] · haromzer illi ze
nt egihaz / az ǫ Innepet ⌊ch mai napon kít zekǫs
Innepenek[3] neuez / Fogsagbol valo zabadulasa N
apiat / es halala napiat **Harmad** oka / a mai
Innepnek / a gonozh zokasnak kih írtasaert / mĕt
ilien zokasok uala / a poganoknak ez napogban
hogi az ǫ zileiǫknek koporsoiokra / nagi ỹoh fǫth
etkeket es borokat viznek uala / azt híuen / hogi
az ǫ zileiǫk lǫlkǫk[4] enneiek / meg azokat · mert eỹel azo
kat az ǫrdǫgǫk el horgiak uala / a koporsokrol
mỹert a kereztienǫkes / kik a hittre ternek vala
nem hagihattiak vala el / <eh gonoz zokast / ugi ze
rzek a zent Attiak / hogi eh mai napon> hogh[5] a mỹh
elǫzer ǫrdǫgǫknek tíztǫssegere tetetik vala / az
a ỹo Istennek / es ǫ zent Apostolanak / eh petǫrnek
tiztǫssegere tetetneiek ⌊minek okaert a kereztíen
ǫk / eh mai napon vendegsegǫt teznek vala / egi
masnak / es a zeǧenioknek · sugian italok napia
nak hỹak vala ez mai innepǫt ⌊imeh azert / m
eli nǫmǫs okǫkert zerǫztetǫt a zentǫknek Inne

[1] Az *r* betű fölött egy pont látható.
[2] A második *ta* betűcsoport, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.
[3] A szó második *e*-je, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.
[4] A szó, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.
[5] A szó, betoldójellel, kurzív írással a sor fölé van írva.

ppk tiboł tiztoltassek atia fiu zent lelok ame
zent Mathias apostolzol valo predic
Gsek a nyl. mathiassra: es a tizen egy
apostol kozze zamkaltatek. ez igetek zek
lukas euangelista iriasaz apostoloknak lele
tedesołtrol zerzot tonunek elso rezeben meli
higgben: kek dolog ielentetik. elso az istem na
gi kegielmessegtih ame latuan. hogi a Judas
arultaia vronknak el vezette volna/ az apos
toli meltosagot gonossagaert. nem akarq eh
valaztot tizenket zamot meg kiissebitem. ech
o heliebem. mast akarca ualaztami memmizse
giel mutatua meg. kih volna ehre melto/ ma
sod dolog. kit ielont az el kezdot iget hogi ze
nt mathyast igen zeretl vala az vristen. kit
meg mutata ehben hogi Jmeh apostolaua
valazta otet/ merit aioh istem. mikoron vala
kit ualazt. egih azi meltosagra/ iobnak es z
ent segysenek ielonti azt egiebnel. mivek ot
acat ame. mikoron nem tumaiak. eh ketto
kozot Joseph es mathias kozot/ melyk volna ke
lemetoss az vristemek. meg mutata ezt u
ont Jesus/ memoriazagbol. nagi velagossagoth
boratua mathiasnak friere. enel mutatua
hogi otet valaztotta uolna/ eh nagi melto
sagra. kitrol mondatanak az el kezdot iget
meli iget melle kazomrol lezon tanu
yonk elso zent Mathiasnak meltosa
garol. masodik ahrol/ miuel erdemle zenith
mathias az o valaztasat. Kazmadik legiona
o elotrolsaz elso melle tumonk telh/ hogi
az vristen negi maltosagal/ tiztole zent ma
thiast eh velazton. elozer merit otet vront
Jesus/ ormon nemzetegebol/ es Gazaiabol/ tam

pǫk kíbǫl tíztǫltessek Atía Fyú zent lelǫk Amē
zent Mathías Apostolrol valo predica°
Esek a Nÿl / Mathiasra : es a tízen egÿ
Apostol kǫzze zamlaltatek / ez ígeket zēt
Luka⌊ Euangelista íria / az Apostoloknak ⌊ele
kǫdesǫkrǫl zerzǫt konunek elsǫ rezeben ⌊meli
ígegben : ket dolog ielǫntetik · elsǫ az ístení na
gí kegielmesseeg / kih ame latuan · hogí a ludas
arultaia vronknak / el veztǫtte uolna / az Apos
toli meltosagot gonossagaert / nem akara eh
valaztot tizenket zamot meg kissebitení · deh
ǫ helieben / mast akara ualaztani / menníei le
giel mutatuā meg / kih volna ehre melto ⌊Ma
sod dolog / kit ielǫnt az el kezdǫt íge / hogí ze
nt Mathÿast igen zereti vala az vristen / kit
meg mutata ehben : hogi lmeh apostolaua
valazta ǫtet / mert a ioh isten / mikoron vala
kít ualazt : egihazi meltosagra / íobnak es z
entsegǫsbnek íelǫntí azt egiębnel ⌊minek ok
aert a me / míkoron nem tunnaiak / eh kettǫ
kǫzǫt Iosef es Mathias kozot / melÿk volna ke
llemetǫsb · az vrístennek : meg mutata ezt vr
onk Iesus / meniorzagbol · nagi velagossagoth[1]
bo⌊atuā mathiasnak feiere / ewel mutatuā
hogi ǫtet valaztotta uolna / eh nagi meltos
agra kikrǫl mondatanak az el kezdǫt igek
meli ígek melle haromrol lezǫn tanusa
gonk elsǫ zent Mathiasnak meltosa
garol · Masodik ahrol / míuel erdǫmle zenth
Mathías az ǫ valaztasat ? harmadik legiǫn / az
ǫ eleterǫl ¶saz elsǫ melle tunnonk kelh / hogÿ
az vristen / negi maltosagal / tíztǫle zent M
athíast eh velagon ⌊cl⌋ǫzer mert ǫtet vronk
Iesus / ǫnnǫn nemze⌊egebǫl / es hazaíabol / tam

[1] A szó második g-je javított betűnek látszik.

aztaſ es ada az velagra, mert mikepen viok
Jesus, Judanak nemzetebol tamada, es Beetle
hemben ziletek, ezenkepen zent Matias, ielos
zilektol, Beetlehemben ziletek az velagra, m
kepen azert, az velagi emberek, egi mas mikab
zeretik, bik egi nemzetegbol, es hazabol tamad
nak, ezenkepen nem belh betelkednenk ch ben
negi vronk Jesus zeretettel nem zerette volna
Masodik aiandok hogi a jo isten otet, mind az
velag kozzvel tamtuamul valaztá maganak
mert vronk Jesus, meeg az foldon iaztaba, a he
tuen bet tamtuamok kozzvel egike tenek, otet
bik ezent felsegenek tiltos barati valanak, ez
ektol monda, kiuzitenk. Immar nem mondlak
thvtokat zolgaimnak, de baratimnak, mert
meg ielentettem nektek, a mennei titkokat, m
diekert hallottam az en atiamtol. o en dragа
latos atiamfiai, mali nagi meltosag. ez hogi m
latik, ſtermak barattia legion harmadik
aiandok, kiuel az edos isten, e zent Matiast ze
retemert otet mind a hatuen beet tamtuam
iok kozot, zentsagosbe teuek, kik sok iegiel meg
bizomitatek, elozer az apostolok nak valaztaſa
ual mert mind a hatuen beet tamtuamok koz
zul sam felenek zent Josefnel, es Matiasnal ta
lalteſ beket, fazert hogi, ak ch betet valazt
ak, masodzer a bodog zuz Marianak valaztaſ
abol, mert o zent Azzonsagа es, valazta, ch zat
Matiast ah tobbi kozzvel, az viok kriſtuſ es valaz
ta, mikoron tamtuamaua teuesa, feli es zenth
hazomsagis meg ielente, az o zen legyen voltat
mikoron otet, oroktol fogua valazta, ehre, hogi
az apostoli fricdelomsagre mikor keme, es a zent
lelek malaztiaba meg erosſodnek, pinkoſt na
pian, veuen minden meliunak ertelmet a vigazt

azta / es ada ez velagra / mert míkepen vrõk
lesus / ludanak nemzetebǫl tamada / es Beetle
hemben ziletek ⌊ezǫnkepen zent Matias ielǫs
zilektǫl / Beetlehemben ziletek ez velagra / mi
kepen azert / ez velagi embǫrǫk : egi mast ínkab
zeretik · kík egi Nemze⌊egbǫl / es hazabol tamad
nak ⌊ezǫnkepen / nem kelh ketǫlkǫdnǫnk ehben
hogi vronk · lesos[1] zeretettel / nem zerette volna ǫtet[2]
Masodík aíandok / hogí a ỹo isten ǫtet / mind ez
velag kǫzzẃl / Tanítuaníul valazta maganak
mert vronk lesus / meeg ez fǫldǫn iartaba / a he
tuen ket Tanítuaniok kozzẃl egike teue / ǫtet
kik ǫ zent felsegenek títkos barati valanak ⌊ez
okrol monda Iduǫzítenk · Immar nem mondlak
thẃtǫket zolgaímnak / de Baratimnak · merth
meg ielǫntǫttem nektǫk · a menníei títkokat ⌊m
elieket hallottam az en Atiamtol · o en draga
latos Atíamfỹa / melí nagi meltosag ez / hogi va
lakih Istennek barattía legiǫn **Harmadik**
Aiandok / kiuel az edǫs isten / é zent Matiast ze
rete / mert ǫtet mind a hetuen keet Tanítuan
iok kǫzǫt / zentsegǫsbe teueh ⌊kih sok íegiel meg
bizoníttatek / elǫzer az Apostoloknak valaztasa
ual / mert mind a hetuen keet Tanítuaníok kǫz
zúl sem lelenek / zent losefnel / es Matiasnal / te
kelletǫsbeket / sazert hogí / ⌊ak eh kettǫt valazt
ak ⌊masodzer a Bodog zẃz Marianak valaztas
abol · mert ǫ zent Azzonsaga es / valazta / eh zẽt
Matíast ah tǫbbi kǫzzẃl ⌊az vrõk kristus es valaz
ta / mikoron tanítuaníaua teue ¶a Telies zenth
haromsagis meg íelǫnte / az ǫ zen⌊egǫs voltat
mikoron ǫtet / ǫrǫktǫl fogua valazta · ehre ⌊hogi
az Apostoli feiedelǫmsegre melto lenne / es a zent
lelǫk *malaztiaba meg erǫssǫdneiek / pinkǫst na*
pian / veuen mindǫn níelunek ertelmet a vigazt

[1] Az első *s* javított betűnek látszik.
[2] A szó a sor folé van beszúrva, betoldójellel.

alo zent lelektol Megyeb diandok kiael azeb
ez isten ötet zerete, az apostolsag, hogi ymeh
a lölti meltosagnak legh nagiob garadiaxa
valaztatik mind a Maztirom sagot konfesso
rsagotres zvzasagot folyol mölh a mezt ell
alagia mind a profetatatis mind a patriarka
katraz apostoli meltosag. mikepen a Seraf m
a töb kar Angialokat meli diandokbol me
gh bizonittatik zent Matiasboz valo zereteti
ah yo istennek **Masodik tanusagh**
melle kezdik zent doktorok Minemiv ideath
erdemle zent Matiasraz apostoli meltosagot
felelnek doktorok ehrechogi harombol lon/a
zent Matyasnak valaztasa. Elözer az istem
gyöktöl fogua vaźel vegezesböl es valaztasbol
mezt zent pal apostolnak mondasa zereneth
ah kibet ch ioh isten maganak valaztot azo
kat hya a hitre sah kibet hyt azokat meg is
igazitotta es akiket igazaka teith azokat fel
is magaztalta a diosegnek myatta ezöket m
ongia zent pal Romaiaknak yit leuelenek ki
olczad rezeben. by melle tumonk kelh hogi az
istem valaztasban harom vagion elso az elöl
veuö istem zeretet mezt vristen iot akar an
nak ah kit valaztot ah zeretet kegi myezth
a yo akaratba gyöktezik meg ymeth vagion
hogi az vristen simkit nem valazt hanem ma
laznak es diosegnek iouan akaria es bena
duan amak ah kit valazt Masodaz mi ed
ömönk nekvöl valo elöl iazo valaztas ö mezth
az vristen valaztotta az ö ueyt ez velagnak te
romtese elöt. mikozon emberi mien sem volt
harmadikh vagion az istem valaztasba az by
uetkezö telekodesmezt iol lehet az istem valaz
tas yöket volt. ech maga a valaztasnak dolgat

alo zent lelǫktǫl Negíed Aiandok / kiuel az ed
ǫs ísten ǫtet zerete / az Apostolsag / hogí ỹmeh
a lǫlki meltosagnak / legh nagíob garadíꝛara
valazta · kih mind a Martíromsagot · konfesso
rsagot / es zwzesegǫt fǫlwl mẃlh <a> ꝛmert elh
alagia mind a profetakat / smínd a patriarka
kat / az Apostoli meltosag · mikepen a Serafín
a tǫb kar Angíalokat / meli Aiandokogbol me
gh bizoníttatik / zent Matíashoz valo zeretetí
ah ỹo istennek **Masodik tanusagh**
melle · kerdik zent doktorok / Minemẃ iokerth
erdǫmle zent Matias / az Apostolí meltosagot ?
Felelnek doktorok ehre ꝛhogi harombol lǫn / a
zent Matỹasnak valaztasa · Elǫzer az ísteni
ǫrǫktol fogua valo[1] : el : vegezesbǫl / es valaztasbol
mert zent pal Apostolnak mondasa zerenth
ah kiket ah íoh isten maganak valaztot / azo
kat hỹa a hitre / sah kiket hỹt / azokat meg is
ígazította : es akiket igazaka tetth / azokat fel
is magaztalta / a díꝛosegnek mỹatta ꝛezǫket m
ongía zent pal / Romaỹaknak ỹrt leuelenek Ni
olczad rezeben · kỹ melle tunnonk kelh / hogi az
isteni valaztasban harom vagion ꝛelsǫ az elǫl
veuǫ ísteni zeretet / mert vristen íot akar / an
nak / ah kit valaztot · ah zeretet · kegig / mỹerth
a ỹo akaratba gíǫkerezik meg / Inneth uagíon
hogi az vristen / sinkít nem valazt / hanem ma
laztnak es díꝛǫsegnek íouat / akaruã es <keu>a-
duan Annak / ah kit valazt ¶Masod / az mi erd
ǫmǫnk nekẃl ualo elǫl / íaro ualaztas <.> merth
az vristen valaztotta az ǫueỹt : ez velagnak te
rǫmtese elǫt · mikoron embǫr · ingíen sem volt
harmad / kih uagion az istení valaztasba / az kǫ
uetkǫzǫ ꝛelekǫdes / mert íol lehet az istení valaz
tas / ǫrǫke volt · deh maga a valaztasnak dolgat

[1] A *lo*, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.

tinel meg igazit a bnbol embert maſtanſio
uendoben meg bodogit az o malaztianak m
yattai idouel tezik, mert ehre valazta minket
az edoſ iſten valagnak teremteſe elott, hogi mi
toron ozton teremteſonknek utamara, a hittre
bna, zentek es ſzeplotelenok lemenk, az o ſzine
nek elotte a zeretetben Maſodzer ion ze
nt Matiaſnak valaztaſa. mert ah bizom dla
zatoſſagert, mert iſten dlazatoſ embor vala
es tudod o zomemek elotte, am vronk ſenten
ciaia uagion ezon ſvalaki magat meg dlazi
fel magaztaltatik, ki ha foldyg nem alazta volna
magat, nem valaztatot volna apoſtollaſnak az
madzer valaztatek zent Matiaſ, a beme valo
zeretetert, mert telies uala zeretettel, ki meg
mutata a predikallaſnak tizteben, predikal
uan iſtenek vtat es orzagat a poganoknak, es
a zegeni bnoſoknek, kinek a yoh iſten elott, kelle
metoſb iot embor, nem tehet, meg mutata ah
zeretetnek nagi voltat, mert vronk Jeſus, neu
cert halalt akara zenuedne, o azert dragalatoſ
atiamfya, akarz eh zeretettel az vriſten
tol, tanuld meg magadat, foldig alaznod, es
zereſſed a yoh iſtent, mmdonoknek ſolgattal, fde
lis baratodat, mint magadat, az iſten es ſzeret te
gyedet Harmadik tanuſagonk le
zon az o zentlegnoſ eletetol es halal tol, kih me
lle tunnonk kell, hogi eh zent Matiaſ, beethle
emben lakozoknak nemöſſi, kozzul tamadah
sagiermoki ezt rendelt, ezert elkuldtek gyozi na
la meg, es azo lelke tanittatik vala, a nemoſ
lelki iozagokra, hogi az ertelemre giorſ leme
ſaz, ergalmaſagra, kemmien, hailando, a yoh
zerentegben nem kueli a haboruſagokba
kegig alhatatoſ, es bekeſegnoſ, kih draki tudo.

kiuel meg igazit / a bínbǫl · embǫrt · mastan / siǫ
uendǫben meg bodogit az ǫ malaztianak m
ỹatta / idǫuel tezih ⌊mert chre valazta minket
az edǫs isten velagnak terǫmtese elǫt / hogi mí
koron ozton terǫmtesǫnknek utanna / a hittre
hína / zentǫk · es zeplǫtelenǫk lennenk / az ǫ zíne
nek elǫtte a zeretedben **Masodzer** lǫn ze
nt Matiasnak valaztasa <mer> ah bizoni Ala
zatossagert / mert igen Alazatos embǫr vala
es kisdèd ǫ zǫmeínek elǫtte / am vronk senten
ciaia uagion ezǫn / valaki magat meg Alazia[1]
fel magaztaltatik / ki ha fǫldỹg nem alazta volna[2]
magat / nem valaztatot volna Apostolla ¶Har
madzer valaztatek zent Matias / a benne valo
zeretetert / mert telíes uala zeretettel / kit meg
mutata a predikallasnak tizteben / predikal
uan istennek vtat / es orzagat a poganoknak / es
a zegeni binǫsoknek ⌊kinel a ỹoh isten elǫt / kelle
metǫsb íot embǫr / nem tehet / meg mutata ah
zeretetnek nagi voltat / mert vronk Iesus / neu
eert halalt akara zenuednie / o azert draga
latos Atiamfỹa / akarz eh zerettetní az vristen
tol · tanuld meg magadat / foldig alaznod / es
zeressed a ỹoh istent / míndǫnǫknek fǫlǫtte / fele
Baratodat / mínt magadat saz isten es / zeret te
gǫdet **Harmadik tanusagonk le**
zǫn az ǫ zen⌊egǫs eleterǫl / es halahrol ⌊kih me
lle tunnonk kelh / hogi eh zent Matias / Beethle
emben lakozoknak nǫmǫssí kǫzzwl tamadah
sagiermǫki eztendeit / eert elkẃl⌊ǫkel giǫzi ua
la meg / es azǫ lǫlke tanittatik vala / a nǫmǫs
lǫlki iozagokra / hogi az ertelǫmre giors lenne
saz ergalmassagra kẃnnien hailando / a ỹoh
zeren⌊egben nem keueli a haborusagokbã
kegig alhatatos / es bekesegǫs ⌊kih deaki tudo-

[1] A szóvégi *a*, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.
[2] A szó, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.

manira adatuan, requid idonek alattak
mind a telies ꝙ toruentt meg tanula, tud
os vala azert a zent Matias az istení toru
uenben, tizta ziuében. ezos vala lelkeben, ok
os a tanai- adassban, kik a me haluan, ezos
vronknak predikatioiat, ꝙ tamtuania lo
segike, teue Iduozitenk otet, a hetuen ket
tamtuanok kozzul, kit ozton Mendbe m
eneti vtan, Judas nak, ki el kathozek, helieb
en allata, es apostolla true ꝙmikoron a zet
apostolok meg oztottak volna, eh velazot
kozottok, kiki mind houa menne, kozzulok
az edos vidk Jesus neuet predikallam, Juta
zent Matias nak sido orzag, es Macedon
ia meli orzagoybol nagi sok poganokat
terite a kereztienségre, ame mikoron Ma
tedomaba ment volna predikallani, sah k
eep ugian a vaksagba akarna meg mar
admi az oldog, egiki, giermek kepebenvaze
rtetlen poganok nak attan meg ielenetes
a Tanaiot ada, nekik hogi meg olneiek eh
zent Matiast, kih az istenok nek tiztoleset rel
akarnaia vezteme, azomal reiaia tuldul
uan, a Bolond neep reh zent apostola, megh
fogak es ezossen meg kotozek, sigen verue
tek tomlotzben kereztek, vrunk Jesus kegie
nagi fenessegel nak, ielenek, sa foldrol felh
emelkien, a kotelbol el zakadtak es nagi edos
sedon meg vigaztaluan, kih hoza ah tomlo
tzbol szent Matias azomal ismeeg, predika
lam kezdessmonda a meg kemanikeknek
yim meg hirdetem nektok, hogi thvo mind e
leuenen, pokolra zallotok, azomal meg m
luan a fold el niele otet, sa tobbi kegie mind v

manira adatuan / rǫuíd idǫnek alattah
mind a telíes ǫ tǫruent / meg tanula · tud
os vala azert / a zent Matias / az ístení tǫru
uenben ⌊tizta ziueben · ezǫs vala lǫlkeben / ok
os a tana⌊ adasban · kih a me haluan / edǫs
vronknak predikacíoiat / ǫ tanituanía lǭ
segike / teue lduǫzitenk ǫtet / a hetuen ket
Tanítuaníok kǫzzẃl · kít ozton Menibe m
enetí vtan / ludasnak / ki el karhozek / helíeb
en allata / es Apostolla teue ⌊Smikoron a zēt
Apostolok meg oztottak volna / eh velagot
kǫzǫttǫk / kiki mínd houa menne kǫzzwlǫk
az edǫs vrōk Iesus neuet predikallaní · Iuta
zent Matiasnak Sido orzag / es Macedon
ia meli orzagogbol / nagi sok poganokat
terite a kereztiensegre ⌊Ame mikoron Ma
cedoníaba ment volna predikallaní / sah N
eep ugian a vaksagba akarna meg mar
adni / az ǫrdǫg · egikis gíermǫk kepeben / az E
rtetlen poganoknak ottan meg ielǫnek / es
a Tana⌊ot ada · nekík · hogi meg ǫlneiek eh
zent Matíast / kíh az ístenǫknek tíztǫleset / el
akarnaía vezteníe · Sazonnal reíaía tuldul
uan / a Bolond neep / eh zent Apostolra / megh
fogak / es erǫssen meg kǫtǫzek / sígen veruen
ǫtet / tǫmlǫczben rekeztek ⌊vronk Iesus kegíg
nagi fenǫssegel neki[1] ielǫnek / sa fǫldrǫl felh
emeluen / a kǫtelbǫl el zabadita / es nagí edǫs
sdedǫn meg uígaztaluan / kih hoza ah Tǫmlǫ
czbǫl szent Matias Azonnal ismeeg / predíka
llaní kezde ⌊smonda a meg kemeníẃlteknek
ỹm meg hirdetǫm nekt̨ǫk / hogí thẃ mínd e
leuenǫn pokolra zallotok / s azonnal meg ní
luan a fǫld el níele ǫket / sa tǫbbi kegíg / mínd v

[1] Az e javított betűnek látszik.

vonk Jesus, hitire terenek. Macedoniat megh
terituen vegezetre, bido ozzagba iqueholot
sok codakat teuen, es iegiket, naposnak tata
st aduan, poklosokat meg giogituan, ordogok
et embergyogbol. kih vziuen, es halattakat fel tam
aztuan, mergos italt, detalmassag nelkul me
gh iuan, kit meg iriluen a bidok meg foganak
sa tanaiba viuen, eh nomos zent Matias dpost
olt monda a pispok o neki, ha idok adonk nekd
akarzah a mi hitonkre ismeeg ternod, sselelue
ezent dpostol monda. Tauoli legion en tolem
hogi el trernek az igasságrol, meliet meg kel
tem kit halua a bidok sententziat adanak re
iaia, hogi a kereszt fava fezitetue, glettetneiek
meg, kire mikoron fel fezitettek volna, nem ha
lhatna meg, kouetkel hagisalak gket, de d meh
mikoron ternéie gket, hogi a kouétet uele tem
etneiek el, de veuek a kereztfaval, sfejzeuel el
vagnak feiet, silien Matiuem saggal veueuz
orok bodogsagot zent Matias dpostolkit nime
kontes agion dtia fyu zent lelok amen.

Zent Tamas doktor eletenol

Tamas konfessor, zent damakos zer
zetbol vala, aquinom beli nomosek
net nemzetibol tamada. dttianak landulfos
dmianak Teodora vala neueh, kih napolibol
ielos nomos nemzetbol szarmazek, meli zent
Tamas doktornak, ez velagra nalo zilétesch
meg ielentetek, smeeg eletees, mert am egi
puztaba lakozo, kinek probus vala neue, me
gh monda, hogi egi fyat zvolneh, kit Tama
snak kellene neuezni, kih zent damakosn
ak Regulaiat vemete fel, es eh foldnek te
rek segeben nagi bolt kemeh, meliek mind

ronk Iesus / hítíre terenek · Macedoníat megh
terituen vegezetre / Sido orzagba iǫue / holot
sok ⌊odakat teuen / es iegíǫket ⌊uakoknak lata
st aduan / poklosokat meg giogituan · ǫrdǫgǫk
et / embǫrǫgbǫl · kíh vźuen[1] / es halattakat fel tam
aztuan / mergos italt / Artalmassag nekẃl / me
gh iuan ⌊kit meg iriluen a Sidok / meg foganak
sa Tana⌊ba víuen / eh nǫmǫs zent Matías Apost
olt / monda a pispǫk ǫ neki / ha idǫt adonk nekǫd
akarzeh[2] a mi hítǫnkre ismeeg ternǫd ? sfeleluē
é zent[3] · Apostol monda · Tauoli legiǫn en tǫlem
hogi el teernek · az ígassagrol / melíet meg lel
tem / kít haluā a Sidok sentencíat adanak re
íaía / hogí a kerezt fara fezitetuē / ǫlettetneíek
meg ⌊kíre mikoron fel fezitǫttek volna · snem ha
lhatna meg / kǫuekelis[4] hagigalak ǫket / de A meh
mikoron kerneie ǫket / hogi a kǫueket uele tem
etneiek el · le veuek a kereztfarol / sfeÿzeuel el
vagak feiet / silien Martiromsaggal veue / az
ǫrǫk Bodogsagot zent Matías Apostol / kit mine
kǫnkes · agion Atia · Fÿu · zent lelǫk Amen ·

Zent Tamas doktor eleterǫl

Tamas konfessor : zent damakos zer
zetebǫl valo / Aquinombeli nǫmǫssek
nek Nemzetibǫl tamada · Attíanak Landulfos
Annianak Teodora vala neueh · kih napolibol
íelǫs nǫmǫs nemzetbǫl zarmazek ⌊meli zent
Tamas doktornak / ez velagra ualo ziletesch
meg ielǫntetek / smeeg eletees · mert am egí
puztaba lakozo · kínek probus vala neue · me
gh monda / hogí egi fÿat zẃlneh / kít Tama
snak kellene neuezní · kih zent damakosn
ak Regulaíat venneíe fel / es eh fǫldnek ke
reksegeben : nagi bǫl⌊ lenneh ⌊melíek mind

[1] Az ékezetet feltehetőleg tévedésből tette a z fölé a másoló.
[2] Az *e* javított betűnek látszik.
[3] Az *é* a sor elé van beszúrva.
[4] A szó, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.

beh telenek mikoron azert zilettetet volna
Tamasnak neuezteteh kit mikoron egi napò
azo daikaia foiozteneh egi kis leuelet lelè te
zeben kit mikoron/azo ãmia/nagi nehezen
tih ueth volna tezeh meg lata tahat/az Ju
e Maria vagion raita iteua/de adzyg sira/es
otte Hogi meg ada ãmia neki sazomal zai
aba veue/es meg rayta/sel melch/saz nap/ol
fogua zokasa veue/Hogi mikoron sirna/soha
el nem hagia uala/myg vagi tenuet/uagi
valami leuelet nem amak uala tezeben/s
meeg mikoron/iol nem zolhatna/ha valami
tenuet lath vala/ottan oda futh vala/es
a tob giezmekek mogiara/igen hamma uala
leuelenteet Hogi ot ezteno/s foga lemi egi
apaturnak ada/ti igen tanulh embor vala
Hogi mind ah elkolixe/s mind deakh tudom
amiramey tamtanaia kit latua az apat
Hogi toda elmeu volna meegent meg tu
lde azo attianak/mtuen otet Hogi napolib
an tvldeneie/a tozonsegos tanusag helire
tyz ezteno/s vala immar/Hogi napolida tvl
de/az o attia/hol ot a zabad tudomanioshan
rouid napotnak alatta/uda tepen hagnala
de mikoron giakorta meme/a predikator zer
zetnek talastiomaban: es giakorta hal gatna
predikariot/giomorkoduen azo Bolt esegosben
sregulai eletoyben el hagiuan eh velagositi
zen harom ezteno/s korabam/a zerzetben olto
zek Bolot zent dolgoyban es Bol esegnek tan
usagaba tezde maynt fogsalma kit meg hal
uan azo tesh attiafiai/attianak halala vtan
igen meg zomorodanak raita shozaia menu
en elozer zeep zoual hiuan otet Hogi latatm
ert simmit nem tehetnek neki meeg fogyak
es elquel viuek haza/soli mint keet ezteneo/s

beh telenek / míkoron azert zilettetǫt volna
Tamasnak neueztetek / kit mikoron egi napō
az ǫ daikaía fǫrǫztene / egi kis leuelet lele / ke
zeben kit mikoron / az ǫ Annia / nagi nehezen
kih ueth volna kezebǫl / meg lata tahat / az Au
é Maria vagíon raíta írua / de adzȳg sira / er
ǫtte / hogí meg ada Annía neki ʟsazonnal zaí
aba veue / es meg raga / sel níeleh · saz Naptol
fogua zokassa veue / hogí míkoron sirna / soha
el nem hagia uala / mȳg vagi kǫnuet / uagi
valami leuelet nem annak uala kezeben / s
meeg mikoron / íol nem zolhatna · ha valami
kǫnuet lath vala / ottan oda futh vala / es
a tǫb giermǫkǫk mogíara / ígen hannía uala
leuelǫnkeet / hogi ǫt eztendǫs foga lenní egi
apaturnak ada / ki igen tanult embǫr vala
hogi mínd ioh elkẃlʟre / smind deaki tudom
aníra / meg tanítanaía ʟkit latuā az Apat
hogi ʟoda elmeíu volna / meegent meg kẃ
lde az ǫ Attíanak / íntuen ǫtet hogí Napolib
an kẃldenele / a kǫzǫnsegǫs tanusag helíre ·
tȳz eztendǫs vala immar / hogi Napoliba kẃl
de / az ǫ Attia ʟhol ot a zabad tudomaniogban
rǫuid napoknak alatta / ʟuda kepen haznala
de míkoron gíakorta menne / a predikator zer
zetnek kalastromaban : es gíakorta halgatna
predikacíot / giǫníǫrkǫduen az ǫ Bǫlʟesegogbenn
sregulai eletǫgben · el hagiuan eh velagot : ti
zen harom eztendǫs koraban / a zerzetben ǫltǫ
zek / holot zent dolgogban / es bǫlʟesegnek tan
usagaba kezde magat foglalnía / kit meg hal
uan az ǫ testi Attiafȳai / Attianak halala vtan
igen meg zomorodanak raita / shozzaía menu
en elǫzer zeep zoual híuan ǫtet / hogí latak m-
ert simmit nem tehetnek neki · meeg fogak
es erǫuel viuek haza / soli mint keet eztendeig

tartak ꝓrizet alat/eꝛi toromba de miktoron ſ
em feniꝫgeteſſel ſem ßizolkꝺeſoteli el nem ha
nhatnaiak otet/eꝛi gonoz elethꝛ̃, zeꝛſeghꝛ̃
leamak hizolkꝺeſeuel. tit ßozzaia Boiattaꝛ̃
ataxak a Baxadſagꝛol el teꝛiteni/tih a thꝛ̃z
ꝛol eꝛi vꝛ̃ꝫget vagaduꝛ̃ ti vere uele a zꝫm
eltꝛa ßazbol ſzent tꝛeꝛeztnek iegiet vetuene
zent tamaſ ꝯ magtꝛa ꝛmaꝛagot tꝛezde temi
nagꝛi tꝯnubullataſotal tꝯmꝯ ꝛeꝫuen az vꝛiſt
emek ßogi az ꝓꝛol tizta ſagꝛnak taxtaſat adn
aia ꝯ neki ſazomal teet Angial meg alla elꝺt
te/meg mondak ßogi a vꝛ̃ iſten. meg ßalgatta
volna/ſeꝛi ꝺuel meg ꝺuedzeg otet/ſazt mond
ak ßogi ſolia azt vola/ſe ne vetneie/azi ꝺtol
ſogua ez nomoſſyu/ſolia teſti tiſiztetꝫt nem
erze/vegezetꝛe latuan az ꝯ ãmia/ßogi azvꝛ
iſten akaꝛattia ellen/nem tehetne. ſmeg emle
tꝫzuen azoꝛtol melieket azent ꝓbus ãtia
meeg ſogontataſa elꝫt ꝯ vola mondot volna
a fꝛateꝛꝫtnek meg engeꝺe. ßogi a talaſtoꝛo
mba vigiek/ſmeg tꝫzuꝫben. ꝺe feluen azon ho
gi iſmeeg az ꝯ ãtiaſpai/eꝛꝯzagot temenek
aita el tꝫuektꝫzek feiꝺelmetol Romaba. Na
polibol a ßozonſegol tapitulomba. ſoman ne
ne pariſba zent Jꝛaſoknak tanuſagaba/ot ꝯ
mon magat foglaluã. omnan az ãtiak tolon
niaba tꝛoldek/ßol ot a nagi fꝛatꝛ Albeꝛt dok
toꝛtol ꝺezde tanulmi/igen meg alazuan ꝓm
on magat. mñek otaeit. mñ ꝺ a tꝫob tamitua
mok meg vtalak ꝓtet/ſmiꝛt teſtꝯ embꝛ val
ah/ſnem zol vala elottꝫt valami ßolꝛeſegot ne
ma ꝓꝫenek neuezek ꝓtet/ſmikoron nemeliek
a fꝛateꝛꝫt ßozzol/meg eſmertek volna/ßogi
a zent Tamas tuꝺoſ embꝛ volna: meg mo
ndak az ꝯ meſtoꝛꝫtnek az fꝛatꝛ Albeꝛth

tartak ǫrízet alat / egí toromba de mikoron s
em feniǫgetessel sem hizǫlkǫdesǫkel / el nem ha
íthatnaiak ǫtet / egí gonoz elethẃ zepseghẃ
leannak hizǫlkǫdescuel · kit hozzaia bo⌊attanak[1]
akarak a Baradsagrol el teríteni / kih a Thẃz
rǫl . egi vżǫget ragaduã ki vere uele a zǫm
elt / a hazbol szent kereztnek igeíet vetuen é
zent Tamas ǫ magara íma⌊agot kezde tenni ·
nagí kǫnuhullatasokal[2] kǫniǫrǫguen az vrist
ennek · hogi az ǫrǫk tiztasagnak tartasat adn
aía ǫ neki ⌊sazonnal keet Angial meg alla elǫt
te / smeg mondak hogí a ẏo isten · meg halgatta
volna / segi ǫuel meg ǫuedzeg[3] ǫtet / sazt mond
ak : hogi soha azt rola / le ne vetneie ⌊az idǫtǫl
fogua ez nǫmǫs Ifẏu / soha testi kisirtetǫt nem
erze ⌊vegezetre latuan az ǫ Annia / hogi az vr
ísten akarattia ellen / nem tehetne · smeg emle
kǫzuen azokrol / melíeket a zent probus Atia
meeg fogontatasa elǫt : ǫ rola mondot volna
a fraterǫknek meg engede · hogi a kalastoro
mba vigiek / smeg kǫzigben / de feluen azon ho
gí ismeeg az ǫ Attiafẏai / erǫzagot tennenek r
aita / el kǫuetkǫzek feiedelmetǫl Romaba · Na
polibol a kǫzǫnsegǫs kapitulomba · sonnan me
ne parisba ⌊zent Irasoknak tanusagaba / ot ǫ
nnǫn magat foglaluã · onnan az Atiak kolon
niaba kẃldek / hol ot a nagi frater Albert dok
tortol kezde tanulni / ígen meg alazuan ǫnn
ǫn magat · minek okaert / mind a tǫǫb tanítua
níok meg vtalak ǫtet · smiert testǫs embǫr val
ah / snem zol vala elǫttǫk valami bǫl⌊esegǫt Ne
ma ǫkǫrnek neuezek ǫtet ⌊Smikoron nemelíek
a fraterǫk kǫzzẃl / meg esmertek volna / hogi
a zent Tamas tudos embǫr volna : meg mo
ndak az ǫ Mestǫrǫknek / az frater Alberth

[1] A *k*, betoldójellel, a sor folé van beszúrva.
[2] A *h* javított betűnek látszik.
[3] A *d* javított betű.

doktornak/tih egi terdest ada eleiben/hogi azt meg feitenecie/mind a tamtuamok-e lot az napra meliet neki hatarozza/es ah rol mindonoknek meg feleine meli terd es re mikoron codalatos terue fogasokal es kizonsagokal felelt volna/monda a na gi Albert doktor/ez okot tamas/oli ordita st tezon ez velazon/hogi mind eh foldnek terek-segere el hallik-ez ok utan meg pari ssba tivlek az atiak eh zent Tamast-simma azent Jrasba Baklarius vala/sot jme mik orion azent Jrast oluasnaia/egiebeknek/ke zdek otet ahra termi/hogi a doktorsagot es fel vemeie/de o ehre alituan magat mel tatlamak-meit meeg haromncz ezendos nem vala teliessegyel/simmikepen nem akar ia uala/emek ezizer neminemw zent veen meg ielonuen monda/az isten falol paranso lot tenekod/hogi a doktorsagot fel vegied/s meg monda azt ismin kezdeneie el az o beze det/sigi veue fel ozton a doktorsagot/kiben nem tumian telekodek/de nagiob zorgalma tossagal agia uala magat a Tanusagra homem mint amak elotte/es mikepen a ke mos mek/a kolki mezeket giuituen/a halga toknak zungyben/az edos igeknek mezesseg et/melien otteh vala/oli igen nagion fog lalia uala magat az istem vreskodesogben is/hogi giakorta/a titkon ualo Imadagaban a foldrol nagi magassan az egyben fel emel kodik vala afe/valamikoron/vagi lekezet akarna oluasni/vagi terdest meg feitenih titkon ualo Imadagot tezon vala elezze/o mat fel keluen meg leli uala/a mit keres vala/mint ha valami konuet latot volna

doktornak / kíh egí kerdest ada eleíben / hogi
azt meg feítenecíe / mínd a Tanítuaníok e
lǫt az napra · melíet nekí hataroza / es ah
rol míndǫnǫknek meg felelne ⌊meli kerd
esre míkoron ⌊odalatos <kere> fogasokal es
Bizonsagokal felelt volna / Monda a na
gi Albert doktor : ez ǫkǫr Tamas / olí ordíta
st tezǫn ez velagon / hogi mínd eh fǫldnek
kereksegere el hallík ⌊ezǫk utan meg parí
sba kẃldek az Atíak · eh zent Tamast · simmar[1]
a zent Irasba Baklarius vala / sot ỹme mík
oron a zent Irast oluasnaía · egíebeknek ⌊ke
zdek ǫtet ahra kerní : hogi a doktorsagot es
fel venneíe · de ǫ ehre alituan magat mel
tatlannak · míert meeg harmíncz eztendǫs
nem vala teliesseggel · simmíkepen nem akar
ia uala ⌊kínek egízer nemínemẃ zent veen
meg íelǫnuen monda / az isten felǫl paran⌊o
lok tenekǫd / hogi a doktorsagot fel vegied / s
meg monda aztis / mín kezdeneíe el az ǫ beze
det / sigi veue fel ozton a doktorsagot · kiben
nem tunian ⌊elekǫdek / de nagiob zorgalma
tossagal agia uala magat a Tanusagra
honnem mint annak elǫtte / es míkepen a Nǫ
mǫs Meh / a lǫlki mezeket giútuen / a halga
toknak zíuǫgben / az edǫs igeknek mezesseg
et · melien ǫttíh[2] vala ⌊oli ígen nagion fog
lalía uala magat az istení vreskǫdesǫgben
ís · hogi giakorta / a titkon ualo Ima⌊agaban
a fǫldrǫl · nagi magassan az eegben fel emel
kǫdik vala <a se> svalamikoron / vagi lekezeet
akarna oluasni / uagi kerdest meg feíteníh
titkon ualo Ima⌊agot tezǫn vala elǫzer / so
nnat fel keluen meg leli uala / a mít keres
vala · mint ha valamí kǫnuet latot volna

[1] Az *r*, betoldójellel, a sor fole van beszurva
[2] Az *í* javított betü

reiaia, mert a mikepen gionaſba, meg mon
dotta vala az q̄ confeſſoranak mem embőr
elmenek tanuſagaual, kereſtuala, arme
ra, mint iſtentyſ mertte uala, az q̄ tudoma
niat Jmaiagaual, Ameh emelt bizonſagara
mikoron egi eiyel edgſ maiagba volna fogla
latoſ, neki ielęnek zent petęr, zent palſah
zent fraſoknak ertelmeben, a melieknęl ket
kędiknek vala, telieſſęguel meg tanitat
ętet azokra, eli igen el rúttetik uala miha
az Jmaiagba, eſa nagi tanulaſba, hogi ugi
tezik uala, mint ha meg ſolt volna, mihae
ſek gierdiat giut vala kezeben, ſah tęnu ele
iben vęluen, mind el, egyuen a gierdia kezetiſ
mind el agatuen, az fraſnak edęſſegeben el
merúluen, ingian ſem erzi uala, nagi ſokſo
da tetalętkeliſ, meg diandekozta vala, ah ięh
iſten ętet, mert vakotat, gręngęſętet, eſ eg
ieb korſagbelieket is ſokaltat, meg giegit ua
la, ezęk nek utama mikoron az q̄ bodog eleten
ek vege, el kezdętne, eſ Napoliba volna, ſegi
ęiel nagi aitatoſon, imatkozneiek, egi frater
lata, tahat ket ſengmire a fęltęk fel emelkędek
ſvonk Jeſus fezvoletinek kepeh, meg zolala neki
eſ monda, Tamaſ en volam ſok iobat ietal, ſm
it vacz en tęlem erzękęk, felele zent Tamaſ mo
nduan, nem ſimmit viam, hanem tak temp
magadat, mjert a lutalomrol vala, a kerdeſ
feldazia uala azt, hogi az q̄ mvntaianak ha
max vege lenne, mert ám eſ mikoron kilencz
ęd gergęli papanak, paranciolattiabol, menne
a kęzonſegęſ tanitliomba, ſiutot volna imma
rankampaniaba meg korula, ſſoſſenoue ne
ve az apaturatnak kalaſtromaba, zaluan
nagi tiztęſſęgyel beh fogattatek, holot iſm

reíaía / mert a mikepen gionasba / meg mon
dotta vala az ọ konfessoranak / nem embọri
elmenek tanusagaual / kereste uala / anne
ra / mínt istentọl nierte uala / az ọ tudoma
níat Imaʟagaual ʟAmeh ennek bizonsagara
mikoron egí eỹel · edọs ímaʟagba volna fogla
latos / neki ielọnek zent petọr / szent pal / sah[1]
zent Irasoknak ertelmeben / a meliekrọl ketọ
lkọdik <eiek> vala / teliesseguel meg tanítak
ọtet azokra / oli igen el rúttetik uala niha
az Imaʟagba / es a nagí tanulasba / hogí ugí
teczik uala · mínt ha meg holt volna ʟniha e
ỹel giertiat giut vala kezeben / sah kọnu ele
iben ẃluen / mind el · eeguen a giertia kezetis
mind el egetuen / az Irasnak edọssegeben el
merúluen / ingien sem erzi uala · nagi sok ʟo
da tetelọkelis / meg Aiandekozta vala / ah ỹoh
ísten ọtet / mert vakokat · ọrdọngọsọket / es eg
ieb korsagbelieketis · sokakat / meg gíogit ua
la ʟezọknek utanna mikoron az ọ bodog eleten
ek vege / el kọzelgetne / es Napoliba volna / segi
Eỹel nagí aitatoson imatkozneiek ʟegi frater
lata / tahat ket sengníre a fọltọl fel emelkọdek
svronk lesus fezwletínek kepeh / meg zolala neki
es monda · Tamas en rolam sok iokat írtal / sm
it varz en tọlem erọttọk ʟfelele zent Tamas mo
nduan / nem simmit vram · hanem ʟak tennọ̃
magadat / mỷert a futalomrol vala / a kerdes
peldazia uala azt / hogi az ọ mwnkaianak ha
mar vege lenne / mert Ameh mikoron kilencz
ed gergọli papanak / paranʟolattiabol · menne
a kọzọnsegọs konsiliomba / siutot volna imma
ran / kampaniaba meg korula / sfossenoue ne
ẃ az Apaturaknak kalastromaba / zaluan
nagi tiztọsseggel beh fogattatek / holot is · in

[1] A piros virgula a szorosan egymás mellé írt szavak elválasztására szolgál

kabbanis el nehezeduen. még sem zonek meg
a bolieségnek tanusagatal. mert a fraterok
nek kereséstel meg magiarazza nekik/ah ka
ntica canticorumot. hogi a zent angialok
nak diczeretec iuthatna. haxmad napal ke
zdig az o halalanak elotte. egi kometa tilag
ielonek. meli tilagi mit iegizne eh zent do
ctornak halala. meg ielente. mert mihelt
tih mulek. eh zent emberr. ottan el veze a
tilagi. saz utolso orara iutuan. miberon pih
uen eztendos emberr polna. tih mulek el val
agbol. vronknak ziletese utan. miberon iu
nanak ezer. keet zaz. sgetuen nagi ezten
ben. es veue a yoknak zerzot orokre valo or
agot. kit agion nekonkis altia fiu zet kelok am

Zent Gergoli paparol valo predika

Oiaxlek vram isten tegodet: mert ezt
adal emletom/es bolieségot. ez igeteth
iria zent daniel profeta. konuenek mas
odik rezeben. meli igeter meltan monthat
zent Gergoli papa. kit visten kereztien ama
zent egihazban. ton nagi dotterea. es eros
ozloppa az o egihazaba. mindon predogi via
stodasoknak ellene. mert az predog haromse
le ostromlast ton. az vronk Jesus kite ellen
hogi el tih vezthetneie eh velagbol. elsze
a pogan feiedelmeknek hatalmotal. de ezst
ellen az edos vronk Jesus bolata. a zent Apo
tolokat. es a zent Martirokat. kik az o beleso
gokel meg giozek oket. halalra aduan ma
gokat. Iduzitenk kite mellet. smasodzer a
gonozh Satan. el veztem a kereztien kirt
pogánoknak bolieségokel. es a gonoz erem
bernek. Hamos tanusagokal. es Hamos kere
tieneknek. tetetos zenuegokel. kik ellen bora

kabban / el nehezeduen · még sem zǫnek meg
a bǫlɫesegnek tanusagatol · mert a fraterǫk
nek keresǫkre / meg magíaraza nekik / ah ka
ntica canticoromot · hogi a zent Angialok
nak dicíretǫkre íuthatna ɫharmad napal ke
gig az ǫ halalanak elǫtte · egi kometa ɫillag
ielǫnek · meli ɫíllag / mit íegíǫzne eh zent do
ktornak halala meg ielǫnte / mert míhelt
kih mulek · eh zėnt embǫr ? ottan el veze a
Cillag / saz utolso orara iutuan / míkoron ǫth
uen eztendǫs embǫr volna / kih mulek e' vel
agbǫl · vronknak ziletese utan / míkoron ír
nanak ezǫr / keet zaz · shetuen Negi eztendǫ
ben / es veue a ẏoknak zerzǫt ǫrǫke valo orz
agot ɫkít Agion nekǫnkis / Atía / Fẏu / zėt Lelǫk Aṁ

Zent Gergǫli paparol valo predika[o]

Dícírlek vram ísten tegǫdet : mert erǫt
adal ennekǫm / es Bǫlɫesegǫtɫez igeketh
iría zent daniel profeta / kǫnuenek mas
odik rezeben ɫmeli ígeket / meltan monthat
zent Gergǫli papa · kít vrísten kereztien Anía
zent egihazban / tǫn nagi doktorra, es erǫs
ozloppa az ǫ egíhazaba · míndǫn ǫrdǫgí vẏa
skodasoknak ellene / mert az ǫrdǫg harom fe
le ostromlast tǫn / az vronk Iesus híte ellen
hogi el kíh vezthetneíe eh velagbol ɫelǫzer
a pogan feiedelmeknek hatalmokal / de ezǫk
ellen az edǫs vronk Iesus boɫata / a zent Apos
tolokat / es a zent Martirokat · kík az ǫ bekese
gǫkel meg giǫzek ǫket · halalra aduan ma
gokat *lduǫzitenk híte mellet* ¶Masodzer a
gonozh Satan akara[1] / el veztení a kereztien hítǫt
poganoknak bǫlɫesegǫkel / es a gonoz eretne
kǫknek hamos tanusagokal / es hamos kerez
tienǫknek / tettetǫs zenɫegǫkel / kík ellen boɫa

[1] A szó, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.

ta az edoſ vrſten / a zent confeſſorokat / eſ a Nompſ doktorokat / eſ trvlomb trvlomb ze
rzetpket tamazta / kik az o zent predikatio
iokal zent eletpket / ſtanuſagokal / kereztien
ſegyot / igen el velagoſitanalak / eſ az o ham
oſ tanuſagokat az eretnekpknek meg mila
thoztatnalak / kikrol a zent euangeliomba / ugy
monda vronk Jeſus. en adok nektek zaat eſ
bolieſegot. kinek nem alhatnak ellene / mi
nd a thrv ellenſegek / hazmadzer az gonoſz
ok terekodenek a Sit ellen / hamoſ ioda ter
elnek myatta / kih leg nagioban / Antikriſt
oſ ideieben lezen. kik ellen / ahkoron boratta
a zent knoſot / eſ Jelieſt / bizoni ioda tetelek
kel / myert kegig bodog zent Gergely papa
igen otalmaza zent Boliefegyuel / a kereztien
ſegyot / melitan monthatia / az el kezdot igeket
Meli iget melle hazom rendbeli Jduo
ſſegyoſ tanuſagonk lezon a Boliefegyel
elſo a bizoni boliefegyel. maſodik armakod
ragalatoſ voltarol / haxmadik a zent Ger
goli doktornak / bodog eletterpl / az elſo melle
laſſok meg Imez kit kerdeſt / elozer miodah
a bizoni Boliefeg. maſodzer / miben alia Boli
efeg. az elſo kerdeſre igi feleluek / doktorokth
mind kozenſegek / eſ meeg a pogan Boliekiſ / ho
gi / a Boliefegy / nem egieb hanem aſtrem eſ emb
ori dolgoknak eſmereti / ki egieſoodot a yoh elem
ek tanuſagahoz / meli magiarazadba / hazom ie
lentetik / elſo az iſtem eſmeret / a bizon kitnek eſ
meretti myatta / meet ugi mond zent Agoſton
doktor / ta nalad nekrol vram / valamit ertem
nem boliefeg / de eſmerem tegyodet / tekelletoſ tu
domam / maſodik / az emb̄ori Jduoſſegnek / kere

ta az edǫs vrísten / a zent konfessorokat / es
a Nǫmǫs doktorokat / es kẃlǫmb kwlǫmb ze
rzetǫket tamazta / kík az ǫ zent predikacío
iokal / zent eletǫkel / stanusagokal a[1] ⌊kereztien
segǫt / ígen el velagositanaiak / es az ǫ ham
os tanusagokat az eretnekǫknek meg níla
tkoztatnaíak ⌊kikrǫl a zent Euãgeliomba / uǵ
monda vronk Iesus · en ádok nektǫk zaat / es
Bǫl⌊esegǫt · kínek nem alhatnak ellene / mi
nd a thẃ ellensegtǫk / harmadzer az ǫrdǫg
ǫk torekǫdenek a hit ellen / hamos ⌊oda tet
elǫknek mÿatta / kih leg nagíoban / Antikrist
os ideieben lezǫn · kik ellen / ahkoron bo⌊attía
a zent Enokot / es Illiest / bizoní ⌊oda tetelǫk
kel ⌊mÿert kegig bodog zent Gergǫli papa
igen otalmaza zent Bǫl⌊esegeuel · a kerezt
iensegǫt / meltan monthatia / az el kezdǫt igeket
Meli igek melle harom rendbeli Iduǫ
ssegǫs tanusagonk lezǫn a Bǫl⌊esegrǫl
elsǫ a Bizoni bǫl⌊esegrǫl · Masodik / Annak / d
ragalatos voltarol / harmadik / a zent Ger
gǫli doktornak / bodog eleterǫl ⌊az Elsǫ melle
lassok meg Imez két kerdest / elǫzer mi⌊odah
A bizoni Bǫl⌊eseg ? Masodzer / mihben al / a Bol⌊
eseg ? Az elsǫ · kerdesre igi felelnek doktorokh
mind kǫzǫnsegel / smeeg a pogan Bǫl⌊ekis / ho
gi / a Bǫl⌊eseg / nem egieb · hanem · istení es emb
ǫri dolgoknak esmereti ⌊ki egiesǫdǫt a ỳoh eletn
ek tanusagahoz · meli magiarazadba · harom íc
lǫntetik ⌊cIsǫ az istení esmeret · a bizon hitnek <es>
<mereti> mÿatta / mert ugi mond zent Agoston
doktor / te nalad nekẃl vram / valamit erteni
nem bǫl⌊eseg / de esmerni tegǫdet tekelletǫs tu
domaní · Masodik / az emborí Iduossegnek · kere

[1] Az *a*, betoldójellel, a sor folé van beszúrva.

ſeſe meit a mondatik bizom bolſnek tih mind
az o ſduoſſeget ſmind egyebet tagia tereſmie
meit hozi mindon dolgoknak folotte az el
meg iobitando ezeit mondatik ah magiaraz
adban hozi iſtemſes emberi dolgoknak megh
ſmezeti. ag bolieſeg hermadik ki a bizom bo
lieſegnol ielenterik a yoh elet meit zenth
bernaldnak mondaſa zerent a tekeletoſ bol
leſeg ez el term a bvnoktol es ioth termieh
ez ilien bolieſegot diuize a zent iras mond
uan vegh etetlen keni emberoknek a bolieſeg
meliel valaki iol elt az iſten baraiagaba re
zeſt leth de iai azoknak kik eh fole bolieſegot
nem valiak meit yme miluan valo bolondſ
agba elnek es ſietnek a halalra. kitol meg az
oktalan allatok is felnek. o en dragalatoſ at
iamfya mih lehet amal nagiob bolondſag
minth tih omon magat meg olirmikoron ha
akarnaia magat ahtol meg otalmazhatn
naia ehre mongia a zent iras a bolondok az
okat tevarmiak ah meliek ertalmaſok nek
Maſodik terdeſ yme zmiben alh a bizom bol
leſeg felel zent bernald doktor ehre ſugi m
ond hozi hazom fele bolieſeg lelattethetik zy
nek zanak es teremenek bolieſege ia zmek
bolieſege alh az el mvlt bmoknek banatiab
an hozi embor zive zerent bankogiek teth bm
eiroel es meg vtalioth eh velagnak zerelen
oniorewſegeit ſtevamma az orok valo iutalm
akat a zanak kezik bolieſege alh ah tulai
don bmoknek meg gionaſaba. hala adaſeg
an iſtem diuizetogben es eppik bezedoknek
mondaſaba a mvelkodatnek bolieſege alh a
kizta beteſegoſ es engedelmaſ eledben ezoketh

sese / mert a mondatik bízoni bǫlꝉnek / kih mínd
az ǫ lduǫsseget / smind egíebeket tugia keresníe
ꝉmiert hogi / míndǫn dolgoknak fǫlǫtte / az elet
meg iobitando / ezert mondatik / ah magiaraz
adban · hogi istení / es embǫri dolgoknak megh
esmereti / ah Bǫlꝉeseg ꝉharmadik ki a bizoní Bǫ
lꝉesegrǫl íelǫntetik / a ỹoh elet · mert zenth
Bernaldnak mondasa zerent / a tekelletǫs bǫl
ꝉeseg · ez / el terni a bẃnǫktǫl / es ioth tenníeh
ez ilien bǫlꝉesegǫt diꝉíre a zent Iras mond
uan ꝉveghetetlen kenꝉ embǫrǫknek a bǫlꝉeseg
melíel valaki íol elt · az isten baraꝉagaba re
zest leth / de iai azoknak / kik eh fele Bǫlꝉesegǫt
nem valiak · mert ỹme níluan valo bolonds
agba elnek · es sietnek a halalra / kítǫl meeg[1] az
oktalan allatokis felnek · o en dragalatos At
iamfỹa / mih lehet Annal nagiob bolondsag
mint / kih ǫnnǫn magat meg ǫli / mikoron ha
akarnaia magat ahtol meg otalmazhatn
aia ꝉchre mongia a zent Iras / a bolondok az
okat keuanníak / ah melick Artalmasok ǫ neki
Masodik kerdes · ỹmez / miben alh a bízoní bǫl
ꝉeseg · Felel zent Bernald doktor ehre / sugi m
ond · hogí harom fele bǫlꝉeseg lelettethetik · zỹ
nek / zanak / es tetemennek bǫlꝉesege ꝉa zínek
BolꝉesegeE alh / az el mẃlt bínǫknek banattiab
an / hogi embǫr ziue zerent bankogiek · teth bin
eirǫl · es meg vtaliah eh velagnak / zertelen gi
ǫniǫrwseget ꝉskeuannia az ǫrǫke ualo íutalm
akat / a zanak kegíg bǫlꝉesege alh / ah tulai
don bínǫknek meg gionasaba · hala adasogb
an / isteni díꝉiretǫgben / es eppítǫ bezedǫknek
mondasaba / A miuelkǫdetnek BolꝉesegeE alh / a
tízta / bekesegǫs / es engǫdelmes eledben · ezoketh

[1] A második *e* a sor fölé van beszúrva.

mongia zent Bernald doktor ezoknek zaiok
mint az vriſten mongia a Dalo zent dauid ki
ralinak zaia altal, gondoliak a bolcſeſegyth
zaiok zolia az Iteletyt zuggyek minden kor
on, az iſtennek toruenie, minek okaert nem i
alatteznak meg, az o iarafſegba es dolgaiba
Masodik tanuſagonk a bolcſegnek or
agalatos voltat ielenti, tih mellé terdik dokto
rok, ha a bolcſegnek diandokat, dragalatoſb
eh a zeretetnek diandokanal, ah terdeſnek ok
at, a zent Iraſbol vezik, mert am ugi mond ah
zent lelek, a bolcſeg, minden iobnak annyia
es minden drami o bozzaia tepoſt egi kis ſoueni
az iſten, ſinkit nem zeret hanem azt, ah kik bo
lcſegben lakozik, mert dragab a naynal ieſ or
agoknal, ezoket mongia a bolcſegrol zet belek
ligbol kihamoztatik, hogi dragalatoſb a zeret
etnel, de ez ellen vagion a mit zent Agoſton
doktor mond, hogi az iſtent diandekok kozot ſi
mmi nagiob minden, a zeretetnel, ioh azert me
gh tunnenk, melik iob, felel ekkre zent bonauē
tura doktor, diank, ſugi mond o iſ, ſimmi dia
ndoka az vriſtenek nilien nagi minden, minth
a zeretet, mert a zeretetben, nagioban mutat
tatik az edoſ iſtenbenek ioh voltai, hommem m
mt a tob diandokaban, mert vannak azaldo
th iſtennek, di diandoki, hogi kik zeretet nek
ne vannak, mint erossek, legiosſeg, tudomani
ertelmeſſeg, ſbizon dologe ez, hogi ezek kiſſebbek
ah zeretetnel, vannak iſmeg oli diandoki, az
vriſtenek, meliek bennek valiak, a zeretetek
mikent a bizoni bolcſegnek diandoka, mert a
zeretet az miadoktaſnek, erzelenſegek aad
hogi izoſok legienek, o neki, az orok, ualoſok

mongia zent Bernald doktor / ezoknek zaiok
mint az vrísten mongia a <Bolꝉ> zent dauíd ki
ralínak zaia altal · gondolíak a Bolꝉesegoth
zaiok zolía az Iteletọt / zíuọgben forog[1] mindonkor
on / az istennek tọrueníe ꝉminek okaert / nem ꝉ
alatkoznak meg / az ọ iarahsogbā[2] es dolgogba
Masodik tanusagonk a Bọlꝉesegnek dr
agalatos voltat ielọnti / kih melle kerdik dokto
rok · ha a bọlcesegnek Aíandoka / dragalatọsb
eh a zeretetnek Aiandokanal ? ah kerdesnek ok
at : a zent Irasbol vezik / mert am ugi mond ah
zent lelọk / a Bọlceseg · míndon ioknak Annỹa
es mindọn Arani ọ hozzaia kepọst egi kis fọueñ
az ísten / sinkit nem zeret hanem azt / ah kíh bọ
lꝉesegben lakozik / miert dragab a napnal / es orz
agoknal ꝉezọket mongia a Bọlꝉesegrọl zēt lelọk
kigbọl kíhamoztatík / hogi dragalatosb a zeret
etnel / de ez ellen vagion a mit zent Agoston
doktor mond / hogi az isteni aíandekọk kọzọt / si
mmi nagiob ninꝉen / a zeretetnel ꝉioh azert me
gh tunnonk / melik iob ? Felel ehre zent Bonauẽ
tura doktor Atíank / sugi mond ọ is / simmi Aía
ndoka az vristennek / ilien nagi ninꝉen / minth
a zeretet / mert a zeretedben · nagioban mutat
tatik az edọs istenbenek íoh volta / honnem m
int a tọb Aiandokaban ꝉmert vannak az aldo
th istennek / oli Aiandoki / hogi kík zeretet nek
wl vannak mínt / erọsseg · kegiọsseg tudomañ
ertelmesseg · sbizon dolog ez / hogi ezọk kissebbek
ah zeretetnel ꝉvannak ismeg oli Aiandoki / az
vristennek / meliek bennọk valiak a zeretetọt
mikent a Bizoni bọlꝉesegnek aiandoka / mert a
zeretet az nieldoklesnek / erzekọnsegọt aad
hogi izọsok · legienek / ọ neki · az ọrọke ualo lok

[1] A szó, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.
[2] Az *o* javított vagy pacás betű.

ehre mongia zent Bernald doktor a Bolieſe
gnek tezdeti. vrnak ſelelme, vege a zeretet
tezepi tezig a Remenſeg. igi vegezi azet
zent Bonauentura doktor a terdeſt hagi
a Bolieſeg azeret nebſol nem olian ioh, mi
nt azeretet de ah mineben magaba rebez
ti eſ valia, a bolieſeg a zeretetet. veghete
tlen kenez eſ lak ezt zereti az vriſten, pedi
ank vagion a Bolt Halamonzol, kih azo bo
lieſegenel el veze, mert az iſtem zeretetet
hatra hagia az [illegible] azzon allatoknak zer
etetet kert. Item ilien boli vala a Bodog zet
hergoli doktor, mert azo bolieſeget meg
ekoſitotte uala, iſtem eſ dtiafyiuſagoſ zerete
tel, mmek okaert, rezeſ kon, az iſtem baraiaga
hazmadik tanuſagonk azo eleterol
lezon, kih melle tumonk tel, hogi 'a zent ba
goli papa Romai duſnak nemoſ nemzetes
ebol tamada, dttianak Gordian vala neue
ſarmianak biluia, ſa papaſagba tizenh azom
eztendeigi ſhat holnapetig, es tiz napig eleh, ki
mitoron meeg vgian igen Iſtin korahan, ah
termezet zerent valo tudomanmak a tetziete
iutot volna, es nagi hazdagſagokal beuolkodnei
ek, azt kezde gondolni hogi azokat, mind el haj
naia, es baratta keme. de el halazta mijg kepa
ch velagbol kih mulek, kih Ciciliak tartia vala
a Romayiaktol. ſeh zent Hergolire, maxadua
az orzag, hat klaſtromokat rakattuta, Romab
an meg egiet zent Andras tiztoſſegere, meli k
laſtromokat tulaidon gipt ſzebol igen meg ai
andokozua, ſmind a tob marhaiat zagempken
ek oztogatuan, a Romai klaſtromaban zent B
enedek zerzeteben eltoztek, mert meeg ah tolo
ot, ah fele zerzet vala meli zerzedben quid
idonek alatta, oli nagi zenizgre iuta, hogi me

ehre mongía zent Bernald doktor a BǫlLese
gnek kezdeti / vrnak felelme · vege a zeretet
kǫzepi kegig a Remenseg / ígi vegezí azẽt
zent Bonauentura doktor a kerdest / hogi
a BǫlLeseg a zeret · nekẃl / nem olian ioh / mi
nt a zeretet / de ah mineben magaba rekez
ti es valía / a bǫlLeseg a zeretetǫt : veghete
tlen kencz / es Lak ezt zereti az vrísten Lpeld
ank vagion a Bǫlc Salamonrol[1] / kih az ǫ bǫ
lLeseguel el veze / míert az istení zeretetǫt
hatra hagía az <vr..> Azzoní allatoknak zer
etetǫkert · Nem ilien bǫlL vala a Bodog zẽt
Gergǫli doktor / mert az ǫ bǫlLeseget meg
ekǫsitǫtte uala / istení es Atíafy̋usagos zerete
ttel / mínek okaert / rezes lǫn / az istení baraLagba

Harmadik tanusagonk az ǫ eleterǫl

lezǫn Lkih melle tunnonk kel / hogi a zent Ger
goli papa Romai dusnak / nǫmǫs nemzeLeg
ebǫl tamada / Attianak Gordian vala neue
SAnníanak Siluía / sa papasagba tízenharom
eztendeig / shat holnapeeg / es tiz napíg eleh Lki
míkoron meeg / ugían igen Ify̋u koraban / ah
termezet zerent valo tudomannak <a> teteiere
íutot volna / es nagi kazdagsagokal beuǫlkǫdnei
ek Lazt kezde gondolní hogí azokat / mínd el haǵ
naia / es Baratta lenne · de el halazta mȳg Attia
eh velagbol kih mulek / kih Siciliat tartia vala
a Romaȳaktol · seh zent Gergǫlire maraduã
az orzag / hat klastromokat rakattata benne[2] sRomab
an meg egiet / zent Andras tiztǫssegere · melí k
lastromokat tulaidon ǫrǫksegebǫl / igen meg aí
andokozuã / smind a tǫb marhaiat zegeníǫkn
ek oztogatuan / a Romai klastromaban · zent B
enedǫk zerzeteben ǫltǫzek · mert meeg ah korõ
ot / ah fele zerzet vala Lak[3] meli zerzedben rǫuid
ídǫnek alatta / oli nagi zenLegre iuta / hogi me

[1] Az *S* javított betű.
[2] A szó, betoldójellel, a sor folé van beszúrva.
[3] A szó, betoldójellel, a sor folé van beszúrva.

ltan/a nagi tebellelyſ fraterek kyzze zamlalta
thatik uala/oli nagi temen eleitel gigttri vala
azo teſtet/hogi giomraban koroltoduà/alyggh
alh vala ah laban mihaſſok oraig tenzoduan,
vele/azt tugiak uala a fraterek/hogi azomá-
meg halnaſs mikoron tſh mult volna a klaſt-
romnak apattia/ötet valaztak az altiaſſak fe
iedelme. Segi nayon/mikoron kynuelet zergh
uen iena/egi tengerbe vezet kazdag emb̃r
ek tepeben neki ielonek azo gyizo angialaſes
konu gullataſſal komoigè neki/hogi evgalm
daſſagot terme vele/ſparanyola zent Gergoli
a saffarnak/hogi hat garaſt adna neki/ſam
az el mene/azonnapon meg hozzaia meneh
ſmonda eh zent Gergoli doktornak/ſolalat
vezteek el./ſteueſeket vok helieben/zent Gerg
oli meg ámet adata neki/harmadnapon meg
hozzaia meneh/ſnagi vntato kaialtaſſal tezè
eh zent Ayatot termi/hogi komoigvolne vaitah
ſzent Gergoli meg ertuen/hogi nihten/ſmmi/
penz a haznal/kit neki athatna/egi ezuk tal
vala hazaba edoſ ámiaeh/ſneki ada aztſaz
angial nagi oromnel el mene elole/mínek
utama tezig a papaſagra valaztatot udna
egi nayon a kanellarioſnak. meg hagia/hoh
tizenket zegemiket/eſ zarandoktat hímah
vendeggel/mikoron leh vletette uolna oketh
tizen hazmat zamlalazent gergoli papa
ſmikoron mondanaia a kanellarioſnak. mí
reh tettel paranyolatom ellen/monda am
az hogi tizenkettonel tobbet nem hit volna
ſmeg zomleluen eh zent emb̃r/ah tizenh
armadikat/lata tahat igen valtozik orcza
iaban/ſgol vemek/ſgol ifiunak mutattia ma
gat/ſaz ebed utan maganak hiuà zent Gerg

ltan / a nagi tekelletǫs fraterǫk kǫzze zamlalta
thatik uala / oli nagi kemen clettel giǫttri vala
az ǫ testet / hogi giomraban korolkoduā / alȳgh
alh vala ah laban niha / sok oraig kenzoduan
vele / azt tugiak uala a fraterǫk / hogi azonnal[1]
meg halna / Smikoron kih mult volna a klast
romnak Apattia ez velagbol[2] / ǫtet valaztak az Atíafȳak fe
ſedelme · Segi napon / mikoron kǫnuecket zerǫzh
uen írna / egi tengǫrbe vezǫt kazdag embǫrn
ek kepeben / neki ſelǫnek az ǫ ǫrízǫ Angiala / es
kǫnu hullatassal kǫníǫrge neki / hogí ergalm
assagot tenne vele / sparanꝉola zent Gergǫlí
a Saffarnak / hogí hat garast adna neki / sam
az el mene ⌊Azonnapon meg hozzaía meneh
smonda / eh zent Gergǫli doktornak / sokakat
vezteek el · skeueseket vǫk helieben / szent Gerg
oli meg Annet adata neki ⌊harmadnapon meg
hozzaía meneh / snagi vntato kaialtassal kezde
eh zent Apatot kerni / hogí kǫniǫrwlne raitah
szent Gergǫli meg ertuen / hogi ninꝉen / simmi
penz a haznal / kit neki athatna / egi ezust tal
vala hazaba edǫs Anniach / sneki ada azt / saz
Angíal nagi ǫrǫmmel el mene elǫle ⌊mínek
utanna kegíg a papasagra valaztatot uolna
egi napon a kanꝉellariosnak · meg hagía / hoǵ
tizenket zegeniǫket / es zarandokokat hínah
vendegge / smíkoron leh vltette uolna ǫketh
tizen harmat zamlala / zent gergǫli papa
⌊smikoron mondanaía a kanꝉellariosnak · mí
reh tettel paranꝉolatom ellen / monda am
az / hogi tizenkettǫnel tǫbbet / nem hit volna
smeg zǫmleluen eh zent embǫr / ah tizenh
armadíkat / lata tahat igen valtozik orcza
iaban / hol vennek / shol ífiunak mutattia ma
gat / saz ebed utan maganak hiuā / zent Gerg

[1] Az *l*, betoldójellel, a sor folé van beszúrva.
[2] Az *ez velagbol*, betoldójellel, a sor folé van beszúrva.

ezeli monda neki tih nagi te[ss]felete d mazh
en vagiok az a timet az ezyst talat adad
a tengerbe vezet embernek tepeben mikor
on meeg dpathwe volnal. lak, bizon mond
om teneked, hogi a kap[s]agtol fogua valaz
ah tezodet veisten a papasagra. [s]oltan el e
mizek elole [s]eh zent embernek ideiaben meeg
mikoron lak papa volna kardinal volna oli
igen meg drada a liberis uize, hagi a vare[s]
nak kp[s]alenis beh megion vala Romaba [s]ok
hazakatef el vetteennek [s]olgite nagi [s]ok kegi
ob e[s] carkaniok temenek a liberis vizeben
kik azotan, hogi a vyz meg eset a tengerbeh
menenek de a tengerbeli habogba meg ha
luan, e[s] a partra kerettetek oli igen meg do
gletek az eget, hogi nagi dpog halal kpuek
gzek belole, meli halalban legh elozeris ah
pelagius papa mulek tih [s]ozton ah nepet is
ugi tezde meg verm, hogi Romaba [s]ok haz
ak puztan maradanak [s]ehkoron valaztat
ek zent gerzgli a papasagra, mindon nep
gl. smikoron meg kellene oneki zentolteti
sah nep erd[s]en halna, kezde predikallama
a nepnek mtuen gbet a penitencia tartas
es meg paranioluan, hogi mindon embor
[s]onczioba jone, e[s] a letania mondass al
az az zentoltnek hiuasaual kpmorgenanek
a yoh istemek, meli processioba keet kegiue
embor mulek tih ez velagboli de meeg [s]em ha
gia meg zommie, az veisten goz ualo kpmorg
est. ah [s]onczio vtan ruhaiat el valtoztat
uan, zent gerzgli titkon, tih futa ah vare[s]
bol, [s]armadnapeg kappaga ah koh hasad
ekegban timek el menes[s]en, mind ezikazi ne

gǫli monda neki / kíh uagí te ? sfelele Amazh
en vagiok az / a kinek az ezvst[1] talat adad
a tengǫrbe vezǫt embǫrnek kepeben / míkor
on meeg Apathwr volnal . ⌊ak ⌊bjzon mond
om tenekǫd / hogí a Napsagtol fogua valazt
ah tegǫdet vrísten a papasagra / sottan el E
nizek elǫle ¶eh zent embǫrnek ideieben meeg
mikoron ⌊ak <papa volna> kardínal volna / oli
ígen meg Arada a Tiberís uíze / hogí a varos
nak kǫ falanis beh megiǫn vala Romaba / sok
hazakates el vezte ⌊ennek fǫlǫtte nagi sok kegi
ok / es Sarkaniok termenek / a Tiberís vízeben
kik azvtan / hogi a vȳz meg esek / a Tengǫrbeh
menenek / de a tengǫrbeli habogba / meg ha
luan . es a partra kiverettetek[2] volna[3] oli igen meg dǫ
gletek az eget / hogí nagí dǫǫg halal kǫuetk
ǫzek belǫle ⌊meli halalban legh elǫzeris ah
pelagius papa mulek kih / sozton ah nepet is
ugi kezde meg verní / hogi Romaba sok haz
ak / puztan maradanak / sehkoron valaztat
ek zent gergǫli a papasagra / míndǫn nept
ǫl . Smikoron meg kellene ǫneki zentǫltetní
sah nep / erǫssen halna ⌊kezde predikallanía
a nepnek intuen ǫket / a penitencía tartasra[4]
es meg paran⌊oluan / hogí míndǫn embǫr
prosoncioba lǫne / es a letanía mondassal
az az / zentǫknek hiuasaual kǫníǫrgenenek
a ȳoh ístennek ⌊meli processioba keet Negiūe
embǫr mulek kih ez velagbol / de meeg sem ha
gía meg zǫnnie / az vristenhǫz ualo kǫníǫrg
est · ah prosoncio vtan ruhaíat el valtoztat
uan / zent Gergǫli títkon / kih futa ah varos
bol ⌊sharmad napeg lappaga ah kǫh hasad
ekogban · kinek el menesen / mind egihazi Ne-

[1] Az *v* talán *ǫ*-ből javított betű.
[2] A *ki*, betoldójellel, a sor folé van beszúrva.
[3] A szó, betoldójellel, a sor folé van írva.
[4] A szóvégi *a* a sor folé van beszúrva.

pek ſmind paraztok igen meg Buſulua
mindonnyót fogak otet kereſme, ſegi puſztaba
lakozonak meg ielontea, aȝ vriſten Gol volna
mert velagoſſagnak oſzlopa, keȝ zalla az eeg
ßól a helire, ßol el veitőzők vala, ſaȝon kel
ek meg. Kit ezquel fel veuen, a keep elenſa
ttia ellen, papaua zentőltetet, ſtitton leuelé
iruan a Mauriciuſ lazarnak, kih otet igen
zereti vala kpmőrtth, Hogi ſimmikepen aȝ ő
valaztaſara nek engedne, de ah varoſnak fei
edelmeh el vrza a keuelet, ſezon kepen a laȝ
ariſnagi yoh keduel meg konfirmala, aȝ ő val
aztaſat, de myert měg a Halal meg nem all
ot vala, iſmegent proceſſiot zerze, Hogi a va
oſt meg kerőlneiek a letamanal, ſaȝ Bodog
zűz Marianak kepet meliet zent Lukai yrth
vala, elottők vitete meli keep ellen, aȝ eegn
ek dogikugian kataſokra, ek tiztel uala, ſnag
tiztan marad vala az eeg Chalgatmi foguan
mind a teliеſ proceſſio, angialoknak ſokaſa
ga kezdeh enekőlmi monduan, ah keep főlot
az Egyben Memorzagnak tiralne azzomah
oriul alleluya, mert ah kit erdőmlel viſelmi
alleluya, fel tamadot miktepen meg monda
atta, ſmonda zent Gergoli nagi fel zoualh.
Imagiad erőttonk, az vriſtent alleluya, az
az dicxteſſek a yo Iſten, ſezt meg monduan
lata ah kreſtentiuſ varanak torman, allami
egi Angialt kinek kezeben verős tyr uala, de
azt meg torőluen, a hiuelibe teueh, kin meg
eſmeze zent Gergoli, Hogi az vriſten meg en
gezteltetet volna ſottan meg zőnek, a Halal
ſaz napſagtol fogua, a varat, angial vava
nak hyak, oli igen dlazatoſ vala, eh Bodog

<pog> pek / smind paraztok / ígen meg busuluă
mínd̨nẃt fogak ǫtet keresnic / segi puztaba
lakozonak meg ielǫnte / az vrísten hol volna
mert velagossagnak ozlopa / leh zalla az eeg
bǫl a helíre / hol el reitǫzǫt vala / sazon lel
ek meg · kít erǫuel fel veuen / a Neep akara
ttia ellen / papaua zentǫltetc / stítkon leuelet[1]
iruan a Mauricius ⌊azarnak / kíh ǫtet ígen
zereti vala kǫniǫrgeh / hogi simmíkepen az ǫ
valaztasara neh engedne / de ah varosnak fei
edelmeh el vrza a leuelet · sezǫn kepen a ⌊az
aris[2] / nagi ẏoh keduel meg konfirmala / az ǫ val
aztasat / de mȳert meeg[3] a halal / meg nem all
ot vala . ismegent processíot zerze / hogi a var
ost meg kerẃlneiek a letaníaual / saz Bodog
zẃz Marianak kepet / melíet zent lukaL ẏrth
vala / elǫttǫk vitete · *melí* keep ellen · az eegn
ek dǫgih / ugian latasokra / el tíztvl uala . snag
tiztan marad vala . az Eeg ⌊shalgatní foguan
mind a telies processio / Angialoknak sokasa-
ga kezdeh enekǫlní monduan / ah keep fǫlǫt
az Eegben / Meniǫrzagnak kiralne azzoniah
ǫrẃl alleluȳa[4] / mert ah kit erdǫmlel víselní
alleluȳa / fel tamadot mikepen meg monda
alla · smonda zent Gergǫli / nagi fel zoualh ·
Imagiad erǫttǫnk / az vrístent alleluȳa / az
az dícírtessek a ẏo Isten / sezt meg monduan
lata ah krestencius varanak tornían / allani
egi Angialt ⌊kínek kezeben verǫs tǫr uala / de
azt meg tǫrǫluen / a hiuelibe teueh / kin meg
esmere zent Gergǫli / hogí az vristen meg en
gezteltetǫt volna / sottan meg zǫnek a halal
saz napsagtol fogua a varat / Angial vara
nak hȳak ⌊oli igen Alazatos vala / eh bodog

[1] A *t*, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.
[2] Az *is*, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.
[3] A második *e*-t a másoló az első fölé írta.
[4] Az első *a* pacás vagy javított betű.

zent gemboc, Bogi ꝑ lon a papak bozzvól, elso
Bogi iſten zolgaiának zolgaianak neuezeh
omon magat, za zegemokon uala bomiom
letoſſeg. ámeza meg olvaztotta uala, az o
zúuet Bogi egi napon ſem ezik vala, ad ſzeg
mjg valahani zegemoket, es zarandokat ne
hiuat vala aztalara, mindon zegemoknek ne
uoket Romaban, es Jeruſalemben, kik kalozn
ak vala, mind Regeſtemba vetette uala, ſmind
on zvvtſegoket meg zolgalattia vala Jeruſ
alembenes, nagi talaſtomot zerzet vala, ſa
Baratokat beme, mind o eltett vala, emek ſo
lote, Barom ezor zerzetos zizeknek, huzh hea
mi zazgera áramiat ad uala eletoket, mi
ndon ezten donted, Mikoron egizer Husueth
napian, nagi Bodog ázzomal omjon magu
mondanaia ah nagi miſet, ſiutot volna ah
pax dominra, felele az angial, ſnagi fel zoh
ual monda vtama. az et cum ſpiritu tuot
Igen tedues zolgaia vala Bodog zent Gergo
li az vriſtemek, meit am meeg az pogan te
uanos, lazaznak is kolket, meg zabadita az
ozok vezedelomtol, meit az vriſtemek, kinu
hullato ſmaiagual fel tamaztata, [illegible]
es mihelion meg kerekitole, meg ismegent kis
muluan eh velagbol, Jduozvole, ſmeg ielomuen
vrnak angiala monda, imeit eh pogan ezth
matkozal, valaztanod kelh ez kettobe, nagi
Bogi purgatoriomba, keet nap kelh eegnod
nagi mind telies eletoben kelh koroltognod
ſez masikat valaszta, ámak utama, mindo
nkoron koroltozik vala, nagi tozuenmiel, na
gi hideg lelekkel, nagi giomranak faiaſaual
de mind az o torſagiual, nem gondoluan, zo
netlen valo munkaba zent Jraſoknak zerze

zent embǫr / hogi ǫ[1] lǫn a papak kozzwl / elsǫ
hogi ki[2] isten zolgaínak zolgaianak neuezeh
ǫnnǫn magat ⌊a zegeniǫkǫn uala kǫniǫrw
letǫsseg · Annera meg oluaztotta uala / az ǫ
zíuet / hogi egi napon sem ezik vala / adzȳg
mȳg valahaṅ zegeníǫket / es zarandokat nē
hiuat vala aztalara ⌊míndǫn zegeníǫknek ne
uǫket Romaban / es Ierusalemben / kik lakozn-
ak vala / mínd Regestomba vetette uala / smid
ǫn zwksegǫket meg zolgaltattia vala ⌊Icrus
alemben / es · nagi kalastromot zerzǫt vala / sa
Baratokat benne / mínd ǫ elteti vala · ennek fǫ
lǫtte / harom ezǫr zerzetǫs zizeknek / huzh hea
ni zaz / gera Araniat ad uala eletǫkre / mi
ndǫn eztendǫnked ¶Mikoron egizer husueth
napian / Nagi Bodog Azzonnal ǫnnǫn maga
mondanaía ah nagi Míset / síutot volna ah
pax dominíra / felele az Angíal / snagi fel zoh
ual monda vtanna · az et cum spíritu tuot
Igen kedues zolgaia vala Bodog zent Gergǫ
li az vrístennek / mert am meeg az pogan Tr
aíanos ⌊azarnak is lǫlket / meg zabadíta az
ǫrǫk vezǫdelǫmtǫl / mert az vristennel / kǫnu
hullato Ima⌊agaual fel tamaztata <a Traíanost>[3]
es mihelíǫn meg kereztǫle / meg ísmegent kih
muluan eh velagbǫl lduǫzwle · smeg ielǫnuen
vrnak Angiala monda / míert eh poganerth
Imatkozal ⌊valaztanod kelh ez kettǫbe / uagi
hogi purgatoríomba / keet nap kelh eegnǫd
vagi mind telies eletǫdben kelh korolkodnod
⌊scz masíkat valazta · Annak utanna míndǫ
nkoron korolkodík vala / uagi kǫzuenníel / va
gi hideg lelessel / vagí giomranak faiasaual
de mind az ǫ korsagiual / nem gondoluan · zǫ
netlen valo munkaba zent Irasoknak zerze

[1] Az *ǫ* betű fölött egy pont van, talán javítás volt.
[2] A szó, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.
[3] Az *ost*, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.

seben saglalia uala ꝙ magat. Giakorta a vi 267
gaztalo zent lelek feiere zalh vala galamb
kepeben az ꝙ kaylananak a petor doktornak
lataſaza mikoron a kꝙnuelet zevzi vala, elÿ
mint ielentenecie hogi istemet ihlesebol ien
aiaiah mꝭ kluſſegonkre valokat. hamiſſag
nekvelés mikoron nagi sok zenegꝙſ dolgokat
lelekꝺot volna, kih mulek ez velagbol mikoꝰ
vronk ziletesenek vtanna ivnanak. hat zaaz
ſhat ez tendeben. es vitetek az ꝙ zenegꝙſ kolke
a mennei bodogſagba. meliben melcoltaſſek
minketꝰ vimie. Atia, fÿu, zent lelek. Amen

Zent Longinus Martir eletezol

Longinos vitez, zaz vitezok elot iaro, vr ua
la. hiſauzianak tartomaniabol, tamaduan
ky a me. mikoron a tob uitezekel allana. ekes v
zonk Jeſusnak tereztfaia allat. oldalat halala
nak utanna, kopiaiaual altal ſzurta. es latua
a vadakat, melek lonek vronknak halala ut
an. es elotte, hogi az napnak fenek el vezen, es
a nagi fold indulas lon. hÿn kriſtus vronkban
loſben ezert. hogi miert zomei a hozzá koreſag
nak miatta, meg homalioſoranak vala, az v
onk oldalabol, es ziuobol kih iot verenek, egi ko
pe a kopiarol, zomeben toppentuen, meg adatta
tek azonnal ꝙ neki, a velagoſſag, kih nem sok
douel az uta, el hagiua pilatoſt. es az apoſtolo
ktol meg tanulua, a hitet. Ceſareanak varo
saba meli, kapadoriana, tartomaniaba vagio
huzon molez ez tendeig monoſtoi eletet viſele
es sok pogyanokat, tanito, ah kereztien hittre, mi
nek okaert, az ortauianoſ fridelmetol, meg
fogattatuan, mikoron, ah baluam iſtenenek

seben foglalía uala ǫ magat · Gíakorta a ví
gaztalo zent lelǫk / feíere zalh vala galamb
kepeben / az ǫ kaplananak a petor doktornak
latasara ⊔míkoron a kǫnucket zerzi vala / olÿ
mínt ielǫnteneíe hogi istennek ihlesebǫl írn
aía / ah mí lduǫssegǫnkre valokat / hamissag
nekẃl / Smikoron nagi sok zen⊔egǫs dolgokat
⊔elekǫdǫt volna / kih mulek ez velagbol mikorō
vronk zíletesenek vtanna irnanak / hat zaaz
shat eztendǫben · es vitetek az ǫ zen⊔egǫs lǫlke
a Menníei bodogsagba / meliben meltoltassek
mínketís vinnie Atia / Fÿu / zent lelǫk · Amen
Zent Longinus Martir eleterǫl +
Longinos vítez / zaz vitezǫk elǫt iaro . wr ua
la · hisaurianak tartomaniabol tamaduan
ky a me / mikoron a tǫb uitezǫkel allana . edǫs v
ronk Iesusnak kereztfaia alat · oldalat halala
nak utanna / kopiaíaual altal ǫklele / de latuā
a ⊔odakat / meliek lǫnek vronknak halala ut
an / es elǫtte / hogi az Napnak fench el vezeh / es
a nagi fǫld índulas lǫn / hÿn kristus vronkban le
lǫsben ezert / hogi míert zǫmei a hozzẃ korsag
nak miatta / meg homaliosottanak vala / az vr
onk oldalabol / es ziuǫbǫl kih iǫt verenek / egi ⊔ǫ
pe a kopiarol / zǫmeben ⊔ǫppenuen . meg adatta
tek azonnal ǫ neki · a velagossag · kih nem sok I
dǫuel az utā / el hagiuā pílatost · es az Apostolo
ktol meg tanuluan a hitǫt . Cesareanak varo
saba meli kapadocíanak tartomaniaba vagiō
huzon niolcz eztendeig Monostori eletǫt visele
es Sok poganokat / terite ah kereztien hittre · Mi
nek okaert / az octauianos feiedelǫmtǫl · meg
fogattatuan · mikoron · ah baluaní istenǫknek

o paranciolattiara nem enged aldozot vol
na fogait minde tih tereffete, fmeluet is
tih mettete de azert azolasnak aiande
bat el nem vgte lermek vtanna zent lo
ngmos egi feizet vagaduâ minde el tore
a baluam ifstenobet. kiből az prdogok tih
menue az egyben kezdenek laigatni fsen
nek vtanna a feiedelombe faz o tarfiba
menenek. kik mint egi bolondok a zenth
longinos viteznek laba eleiben efenek. ki
ben komorvlue eh nemos vitez meg zab
adita ghet az prdogoktol. monknak neu
ben, fminde a puztaba kivlde ghet. meli io
dara az affrodifius neuu tizt taxto, fokad
magual meg kerafztolkodek, fegi kenef idon
ek alatta, mikoro meg ent, meg fogatta volna
az oktauianos ror. eh zent longinost, hogi o
tet meg vyonnan gyotrafatneie az vronk Jef
us hitiert, az affrodifius: kezde ah feiedelmet
feddem, az o halalatlanfagarol, farmak is
ottan az oktauianos ror, tih vonata melue
de azert miuan zol vala, az affrodifius: ah
feiedelom kegig ottan meg vakula kinek mi
koron a zent longinos mondotta volna, hog
adzyg meg nem giogiulna mijg ghet megh
nem glatneie, de azo maragaert armak u
tanna zome velagoffaga, mag adatneielth
azomal el uetete feiet, fezutan oda vitetue
magat az oktauianos, ahol a zent longinos
nak teftch fekzik uala, reiaia borulua a fe
iedelom, nagi firua kezde kinek vadolni hag

ϙ[1] paran⌊olattiara nem <enged> aldozot vol
na / fogait mind kíh tǫrettete / snieluet is
kíh mettete / de azert a zolasnak aíande
kat / el nem vezte ⌊ennek utanna / zent lo
ngínos · egí feizet ragaduã / mind el tǫre
a baluani Istenǫket · kigbǫl az ǫrdogok kih
menuẽ : az eegben kezdenek iaigatni / sen
nek vtanna / a feiedelǫmbe . saz ϙ tarsiba
menenek · kik mínt egi bolondok / a zenth
Longínos viteznek / laba eleiben esenek · kí
kǫn kǫniǫrẃluẽ eh nǫmǫs vitez · meg zab
adíta ǫket az ǫrdǫgǫktǫl · vronknak neu
eben / smind a puztaba kẃlde ǫket / meli ⌊o
dara / az Affrodísius neuú tizt tarto . sokad
magaual meg kereztǫlkǫdek / segi keues idǫn-
ek alatta / mikorõ meg ent / meg fogatta volna
az oktauianos wr / eh zent longinost / hogi ϙ
tet meg vỹonnan giǫttretneie / az vronk les
us hitiert / az Afrodisius : kezde ah feiedelmet
feddeni / az ϙ halalatlansagarol ⌊sannak is
ottan az oktauianos wr / kih vonata nieluet
de azert niluan zol vala / az Afrodisius ⌊ah
feiedelǫm kegig · ottan meg vakula / kinek mí
koron / a zent longinos mondotta uolna . hoǵ
adzỳg meg / nem giogiulna / mỹg ǫtet megh
nem ǫletneie . de az ϙ imaLagaert / annak u
tanna zǫme velagossaga / meg adatneiekh
Azonnal el uetete feiet / sez utan oda vitetuẽ
magat / az oktauíanos / ahol a zent longinos
nak testeh fekzik uala / reiaia borulua / a fe
iedelǫm / nagi sirua kezde binet vadolni / hogi

[1] Az ϙ a sor elé utólag lett beszúrva.

meg ölelte volna otet. szazonnal meg adatek
zomenet valagossaga. es meg kereztelkodue
nagi tiztosseggel, el temenete az o testet, sdia
velsl eledben vegzönez vrjo. az o dicseth
vegue az orok bodogssagot, kit engegien mi
nekonk is, dria fyu zent lelek ám ugi legio
a zenth Josefnek azzomonk Maria
legiosenek elecczol kouetkozik az Jras
ent Josef. azzomonk maxianak. legi
ose betleemben tamada dauid kiral'
nak hazabol es nemzetsegebol, az azzu ispn
ak meg vezagezasabol, es galamb kepebenne
teiese zallasabol, a zent lelsknek valasztatek
vistenthol a bodog zvz maxianak, zolgala
tiara, ch nomos zvz fiefiu, mikoron a Gido
pisyotnek parancolattiabol, maganak legi
zötte volna. meeg a zent templomba nazza
retben viue, a bodog zvz Mariat, az o ám
lahoz zent anna azzonhoz, es ot hagia, o ke
gig meneh betleemben, hogi a memlekzch
napra, bezvolne, hol mikoron telsl uolna ezzn
idonek alatta, gabriel arkhangial azzomon
khoz boratatek, es zent lelsknek telekodesebl
fogada, az elo istennek fiat, mikoron Josef, se
e holnapotnak utanna, nazaret be teret vol
na. terhosnek lele, a zentsegbl zvzet. de mi
ert igaz embor valak nem akara otet, me
gh zegigmiteni, hanem titkon el akarah
azzomonkat hagnia, de vristennek ielent
esekbol, meg ertuen, hogi az elo isten fiaual
volna temerodek, es zeplotelen, volna, a ma
gzatnak, o zent meheben, valo fogadasab

meg ǫlette volna ǫtet · sazonnal meg adatek
zǫmenek velagossaga / es meg kereztǫlkǫduc̄
nagi tíztosseggel / el temettete az ǫ testet / sdicí
retǫs eledben vegezuen[1] / ez wrȳs / az ǫ eleteth
veuc az ǫrǫk bodogsagot / kit engegiǫn mi
nekǫnkis / Atía · Fȳu · zent lelǫk / Am̄ · ugi legiǭ
a zenth losefnek Azzonionk Maria
legiǫsenek eleterǫl kǫuetkǫzik az Iras
Zent losef · azzonionk Marianak · iegi
ǫse Betleemben tamada / dauid kiraf
nak hazabol / es Nemzeꞇegebǫl / az Azzu istapn-
ak / meg veragozasabol / es galamb kepeben / te
teiere zallasabol / a zent lelǫknek ꞇvalaztatek
vristentǫl a bodog zẅz Marianak · zolgala
ttiara ꞇch nǫmǫs zwz firfiu · mikoron a Sido
pispǫknek paranꞇolattiabol / maganak iegi
zǫtte volna / meeg a zent Templomba / Naza
retben viue / a bodog zẅz Mariat / az ǫ Ann-
íahoz · zent Anna azzonhoz / es ot hagia ꞇǫ ke
gíg mench Beetleemben / hogi a menickǫzǫh
napra · kezẅlne ꞇhol mikoron kesǫt uolna czǫn
idǫnek alatta / gabriel Arkhangial azzonion
khoz boꞇattatek / es zent lelǫknek ꞇelekǫdesebǫl
fogada / az elǫ istennek fȳat ꞇsmikoron losef · he
et holnapoknak utanna / Nazaretbe teert vol
na · terhǫsnek lele / a zentsegǫs zwzet · de mȳ
ert igaz embǫr valah / nem akara ǫtet / me
gh zegiǫniteni / hanem titkon el akarah
Azzonionkat hagnía / de vristennek ielǫnt
esebǫl / meg ertuen / hogi / az elǫ isten fyaual
volna temerdǫk / es zeplǫtelen · volna / a ma-
gzatnak / ǫ zent meheben / valo fogadasah

[1] Az *u*, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva

ſugi veue ozton haza meg eſtniven o vele
emek utama hogi a lazar meg parancz
olta volna Regiſtromba vemie, mind ezt
lagon elo emberoknek neuoket, eſ hogi ma
ganak eſ Romayaknak eſtvtutnenek mi
nduenoket, Beetleembe tozerittetek memi
zent Joſef. ſazzomonk eſ el menek veleh
merit tugia vala hogi ot tellene az elo
iſten fiyanak zilettesmi ot erdemle azm
eg valtoiat, leg elozer latni oleben vem
tormul meteltetme, eſ mikepen ioh elte
to mind vronk Jeſusrol. ſmd az o zenth
Armiazol, zoregalmatos gondot viſelnie
eſ eredes. elot oket epiptomba nemmi eh
zent Joſef erdemle vronk Jeſust latni, m
ith zelekedet giermek toraba ſmind eg
zh eleteben ali mivel tereſe eletet, m
nek ideig celt legion iraſba nem zelyok
de maga a zent Euangeliomba meg va
gion hogi vronk Jeſus mikoron tizenket
eztendos vala, maeg meg nem holt va
la, de az mint Iraſban zelettetik boith
masod honak elotte tizennegied napa
mulek tyh ez velagbol nagi bodogsagh vr
onk Jeſusnak, azo zent Armianak idon
voltogba, eſ vitetek a zent Angiaknak li
mboſaba, ſomet vronk maniba mene
ti napian az szegg bodogsagban Amen

Zent Benedek apat eletezol a

Benedek apat, kinek eletet zent Gergel
papa irta meg, kurſianak tartomam
abol nemos zilektol tamada, kit mikoron

sugi veue ozton haza / meg eskẃven ǫ uele
⌊ennek utanna / hogi a ⌊azar meg paran⌊
olta volna / Registromba vennie / mind ez ve
lagon elǫ embǫrǫknek neuǫket / es hogi ma
ganak / es Romaÿaknak eskẃttetnenek · mi
ndǫnǫket ⌊Beetleembe kezǫrittetek menni
zent losef · sazzonionk es / el meneh veleh
mert tugia vala / hogi ot kellene / az elǫ
isten fÿanak zilettethni / ot erdǫmle az ǫ[1] m
eg valtoiat / leg elǫzer latni / ǫleben venní
kǫrniúl meteltetnie / es mikepen ioh elte
tǫ / mind vronk Iesusrol / smid az ǫ zenth
Anniarol / zorgalmatos gondot viselnie
es erodes · elǫt ǫket egiptomba <m> vinni ⌊ch
zent losef erdǫmle / vronk Iesust latni / m
íth ⌊elekǫdek giermǫk koraba ¶smínd eg
ezh eleteben / al⌊ miuel kerese eletet ⌊mi
neh ideig eelt legiǫn / írasba nem lelÿǫk
de maga / a zent Euãgeliomba / meg va
gíon / hogi vronk Iesus mikoron tizenket
eztendǫs vala / meeg / meg nem holt va
la ⌊de ah mint Irasban lelettetik / bǫith
masod honak elǫtte / tizennegied napiã
mulek kÿh ez velagbol / nagi bodogẃl ⌊vr
onk Iesusnak / saz ǫ zent Annianak ielǫn
voltogba / es vítetek a zent Atiaknak li
mbosaba / sǫnnet vronk menibe mene
ti *napian* / az ǫrǫg bodogsagban Amen
zent Benedǫk Apat eleterǫl a
Benedǫk apat / kinek eletet zent Gergǫl
papa irta meg · Nursianak tartomani
abol nǫmǫs zilektǫl tamada · kit mikoron

[1] Jelölt betoldás a jobb margón.

gierməkt kozaban, Romaba attak volnah
azo zilei, a zabad tudomanieka, meeg
ugian artatlan kozaba, el hagia ez vel
agot, s puztaba zandekezet mennie, kith
azo daikaia, solotte igen zeretuẽ, el me
ne vele, a vareosik, kiis effidanak hiuatt
atik vala, holot mikoren egi dagazto te
knot, kelon kezuen a daika, el tiipt uo
lna tezternetbol, kezde nagi eroszen raita
sirnya, kin 'eh nomos gierməkt zent Be
nedok veue, ah ket foltaiat a tekononek
smatkezuan, meg egezzite a tekonoth
es meg ada a daikanak otet, semek uta
na, titton el hagia a daikat, es a puztaba
mene, a helire, kih subkatufnak hiuatta
tik, sot lakek, keet egez, ezteudeig, sinki ote
th nem tudua, ot kemi, a Romanos baz
attol meg valua, kih o neki kemiezet, es
vizet zolgaltat vala, kit meg vilue azh
ozdog, miert kotelon bolattia vala aszn
agi, mely verəmben ala, az etelt italtoss
egi kis harangokaual kezon uala ede
ala hyzt zent Benedok nek, ah kotel veg
ere kotuen azt, a kemier melle, egizeer
el tvie otet egi kouel, de az vristen, mas
kepen kezde, o zola gondot viselme, egi na
pon eh zent gierməkt, matkozneiek, az o
karlanyiaba, egi zoka kepeben az ozdog
kezde orczaia elot, vopos mig, kit zent kere
zinek iegieuel el vezuen tole, oly nagi ba
vasagnak keuansagaual giula fel, hog
soha amak elotte, diant nem zenuedoth

kymouvlaud

giermǫk · koraban / Romaba attak volnah
az ǫ zilei / a zabad tudomaniokra ⌊meeg
ugian artatlan koraba / el hagia ez vel
agot / spuztaba zandekǫzek mennie · kith
az ǫ daikaia fǫlǫtte ígen zeretuē / el me
ne vele / a varosik · kȳh effidanak hiuatt
atík . vala / holot mikoron egi dagazto te
knǫt / kǫl⌊ǫn keruen a daika / el tǫrǫt uo
lna tǫrtenetbǫl · kezde nagi erǫssen raita
sirnȳa / kȳn eh nǫmǫs giermǫk kǫniǫrwluē[1] ⌊zent be
nedǫk / veue ah ket foltiat a tekǫnǫnek
simatkozuan / meg egezzite a tekǫnǫth
es meg ada a daíkanak ǫtet ⌊scnnek utā
na / titkon el hagia a daikat · es a puztaba
mene / a helire / kíh sublakusnak hiuatta
tik · sot lakek ⌊keet egeez eztendeig / sinki ǫte
th nem tuduā / ot lenni / a Romanos bar
attol meg valua / kíh ǫ neki kenieret / es
vizet zolgaltat vala · kit meg íriluē azh
ǫrdǫg / miert kǫtelǫn bo⌊attia vala ah n
agi / melȳ verǫmben ala / az etelt italth s
egi kis harango⌊kaual tezǫn uala <oda
ala> hȳrt zent Benedǫknek / ah kǫtel veg
ere kǫtuen azt / a kenier melle ⌊egizeer
el tǫre ǫtet egi kǫuel / de az vrísten mas
kepen kezde / ǫ ⌊ola gondot viselnie mikoron[2] egi na
pon eh zent giermǫk · imatkozneiek · az ǫ
Barlangiaba · egi ⌊oka kepeben az ǫrdǫg
kezde orczaia elǫt roposnie / kit zent kere
ztnek iegieuel el ẅzuen tǫle / olȳ nagí bu
yasagnak keuansagaual giula fel / hog
soha annak elǫtte · oliant nem zenuedǫth

[1] A szó, betoldójellel, a jobb margóra van írva.
[2] A szó, betoldójellel, a sor folé van beszúrva.

vala/ſoha/tih azomal mezitelen vettęzuen
a tpuiſtek tęzze mene/ es ot forgata mag
at mnd adzyg myg ~~myg~~ meg ſephettetue
azo teſter/es verba keuetue/ ah lelętnek ſeb
et meg giogita magaba/az napſagtok ſogua
ſoha/ah fele tiſiretatat tobb nem zenuede en
net vtama lon iſtem zerzeſbol hogi azo ſire
igen tih terivle/es egi klaſtombol ah varatok
mnd ſozza menenek/es mieet nem vala ſpat
iok feiedelmęte valaztak otet/ tih elęzer iol
leſſet ellene monda/de ozton azo tomęngeſo
tuet meg giozetek/es tęzigben iouer de mika
on tememben tartatnaia velęk/a Regulat
ſomę amak elętte meg banak/ſogi otet
valaztottak uolna/ſetetto meuget zerzenek
ſzba/ſogi otet meg olnieek/ſneh viuek a to
et ſzent Benedek meg iegiozuen/a poſtat
zent terezinek iegiceuek/ezomal el toret
mnk ha/ egi touek torte volna el/ſmeg eit
uen azo dolgoßat/ottan el meneß tęzzvlok
es ſmagent a puztaba elebi helieee meneß
ſok miſtoron/ſoban giultenek volna/o ho
zzaia/es azo zent eletet/hiuon tpuetnei
ek tizenket kalaſtromokat vaſtata netik
es mndmikben apatot zerze nekik. ſmiſtoron
egizer meg viſitalta volna otet/ egik klaſtro
mba. egi varatok leieh/tih mihelion a tob fia
tęk ſmaragra aggiak vala magokat/ottan ti
megion vala tęzvlok/es valam tęzih dolgoth
tezon vala/ſtezde zent Benedek egizer ſmaizer
is zomlelme. ſlata hat/ egi ſekete zereſon gie
rmek. topaianal ſogua venzia tih otet/ az egih
azbolkit maragaual meg mexe/zent Benedek

vala / soha ⌊kíh azonnal mezítelen vetkǫzuen
a tǫuiskek kǫzze mene / es ot forgata mag
at / mínd adzýg mỹg <mỹg> meg sephǫttetuĕ
az ǫ testet / es veerbe keueruĕ / ah lelǫknek seb
et · meg giogíta magaba ¶az napsagtol fogua
soha / ah fele kisirtetǫt tǫbbe nem zenuede En
nek vtanna : lǫn istení zerzesbǫl / hogí az ǫ híre
igen kih terẃle / es egi klastrombol ah baratok
mínd hozza menenek / es míert nem vala Apat
iok · feiedelmǫke valaztak ǫket · kih elǫzer iol
lehet ellene monda / de ozton az ǫ koniǫrgesǫ
kuel meg gíǫzetek / es kǫzigben iǫue / de mikor
on kemeniben tartatnaía velǫk / a Regulat
honnĕ annak elǫtte ⌊meg banak / hogi ǫteth
valaztottak uolna / setetǫ merget zerzenek
borba / hogi ǫtet meg ǫlneiek / sneki víuek a bo
rt / szent Benedǫk meg iegiǫzuen / a pohart
zent kereztnek iegíeuel ⌊azonnal el tǫrek
mint[1] ha / egí kǫuel tǫrte volna el · smeg ert
uen az ǫ dolgokat / ottan el meneh kǫzzwlǫk
es ísmegent a puztaba / elebí heliere <meneh> tere[2]
holot mikoron / sokan giultenek volna · ǫ ho
zzaia / es az ǫ zent eletet · hiuǫn kǫuetnei-
ek · tizenket kalastromokat rakata nekik
es míndinikben apatot zerze <nekiǫk> · smikoron
egizer / meg visitalta volna ǫket / egik klastro
mba · egí baratot leleh · kih mihelión a tǫb fra
terǫk lmaⵌagra aggiak vala magokat / ottan ki
megión vala kǫzzẃlǫk / es valami kezih dolgoth
tezǫn vala ⌊skezde zent Benedǫk egizer · smazzer
is zǫmlelnie / Slata hat / egi fekete zereⵌǫn gie-
rmǫk · kapaianal fogua vonzia kih ǫtet / az egih
azbol · kit ímaⵌagaual meg niere / zent Benedǫk

[1] A szóvégi *t* a sor fölé van beszúrva, az eredeti *d*-t a másoló áthúzta.
[2] A szót az áthúzott szó pótlására a sor fölé szúrta be a másoló.

hogi a zent frater Mauruſ eſ meg lathatnah ſ
egiezeu tih iouon vtama zent Benedek; igen t
ezde ſtayiaual vernyes ſaz idotol fogua mndon
tozon a frater meg marad uala vegik gimas
agban, eh zent emboc mitoron latnaia. Hogi
a hezgen vale, hazom talaſtomnak nem vol
na mma vale tvttiok-veyel egi giermoket tih m
enuen eh zent emboc a hol a yoh iſten. ah tut
akara afnya, hazom kouetket ton iegind
ſmag bah ternen a tlaſtomba, holta talua pa
ranyola az dtiakſſiatnak. hogi meg afnaiak
a tutakat, a hol a kouetket heluhoztette volna
tit mitoron meg zerzottek volna, nagi ioh Jn
ma vale tvttak konek-ya me mitoron egizea
placidus neuu giermoket, vizea tvlte volna ti
is bazat vala, ek ragada ah vyz. tit lelogbe
eh zent emboc meg latua: hozza hiuata a fra
ter Mauruſt ſmag monda neki. eſ yaranyola
neki hogi a giermoket meg zabaditanaia ſam
az nagi hamar ek foredulua elole, zent Bened
ek net, eſ latua hogi a giermok zintz bele hal
na immar. alitua eh zent Mauruſ. hogi aſo
ld zimon volna, bekra mely ſ vyzea ſmag raga
da haiat. a giermoknek, ſistoknek fogua, tih
hoza a partra, ſaz uta veue ezebe. hogi a vyz
zimon iazt volna tit az vuſten az engedelm
eſſegnek iozagaat. tuth vala o uala, a florenti
uſ pap. Jriluen a zent Benedeknek hiuet. neu
et; eſ zenegyet, meraggol zenalt tenieret tvl
de o neki, tit a maz. nagi hala adaſſal veue
o tole, az uta a hollanak vete, met meg exto
te vala zent kelolto ez dolgot eſ yaranyola
a hollonak. hogi oli belire vimeie hogi ſoha

hogi a zent frater Maurus es / meg lathatnah · s
egizer / kih iqu<..>en[1] vtanna / zent Benedǫk / igen k
ezde istapíaual vernÿe / saz idǫtǫl fogua míndon
koron / a frater / meg marad uala vegik az lma⌊
agban ⌊ch zent embǫr mikoron latnaia / hogi
a hegíǫn valo / harom kalastromnak nem vol
na innía valo kwttiok / eÿel egi giermǫkel kih m
enuen / <eh zent embǫr> ahol / a ÿoh isten · ah kut
akat[2] / akara asatnya[3] ⌊harom kǫueket tǫn iegiwl
smeg beh teruen a / klastromba ⌊holta kelue pa
ran⌊ola / az Atiahfiaknak · hogi meg asnaiak
a kutakat / a hol a kǫueket helihǫztette volna
kit mikoron meg zerzǫttek volna / nagi ioh In
nia valo kwtak lǫnek ⌊A me mikoron egizer / a
placidus neuú giermǫket / vizre kẃlte volna ki
is barat vala / el ragada ah vÿz · kit lelǫgbē
eh zent embor meg latuā : hozza hiuata / a fr
ater Maurust / smeg monda neki · es paran⌊ola
<neki> hogi a giermǫkǫt meg zabaditanaia ⌊sam
az nagi hamar el forduluā elǫle / zent Bened
ǫknek ⌊es latuā hogi a giermǫk zinte bele hal
na · immar . alituā eh zent Maurus · hogi a fǫ
ld zinǫn volna / beh mene[4] a melÿ s vÿzre ⌊smeg raga
da haiat / a giermǫknek / sistǫkenel fogua / kih
hoza a partra / sazutā veue ezebe / hogi a vÿz
zinǫn iart volna / kit az vrísten az engǫdelm
essegnek iozagaert teth vala ǫ uele ⌊a Florenci
us pap / Iriluen a zent Benedǫknek hiret · neu
et / es zen⌊eget / mereggel ⌊enalt kenieret kẃl
de ǫ neki · kit amaz / nagi halaadassal veuē
ǫ tole ⌊az utā a hollonak vete / mēt meg ertǫ
tte vala zent lelǫltǫl ez dolgot / es paran⌊ola
a hollonak / hogi ǫli helire vinneie / hogi soha

[1] Az *en* az áthúzott rész fölé van beszúrva.
[2] Az *ak* a tükrön kívüli, utólagos betoldás.
[3] Az *at* a sor fölé van beszúrva.
[4] A szó, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.

oda emboe nem mehetne ſazonnal ! óraba
veuen a hollo temetet nagi mezze el viue ſm
eg tezuen hazmad napon nagi von etelt azo
tezebol kit ezeben veuen a florentius pap
het leamoltat zerze hogi mezitelen iarzodn
abnak a klaſtromnak tetebe hogi fel giul
nanak a fratereſt buyaſſagra kit latua
eh zent benedok nekiket az atiafyat tozzul
fel veuen uelefaz fryegnek helt aduan. m
aſ hellive mene latozniya lleg azonnal ah
paynak mulato haza el dole eſ meg olesm
eg ole a papot nem az ellenſegyt valtozta
tuan el ez nomoſ zent atia de a helt a meli
holki zomlaſnak okta lahet uala. nagi ſok ha
boruſagokat zenuede ordogtol eh zent bene
dok apat de az vriſten mindonbol kih zabad
ittia vala. Iquendo mondaſnak ſoltet if vali
ia uala ez zent Jambor kit meg altaruan
egyizer bizomtam. a Totilla: gottoſoknak kie
altia egi fegyueroſet kiuali ruhaiba fel oltoz
tete. eſ nagi ſeregyt ada uele. ſeh zent bene
dok apathoz kvlde ugi mint ennon magah
volna a kiuali kit mikoron latna immar a
kalaſtromhaz tozel iomie meg izenie netih
monduā. Veſſe leh a kiuali ruhakat rolah
mert nem illeti otat. kit haluan a zolgalh
igen meg zegyenluen magat. ah kiual hoſz
ziah hatalma vala eh zent benedoknek az
ordoknes kih a mely mikoron egi deagbol ki
vzte udna az ordogot eſ meg paranyolrah
volna hogi papi zenegetet fel ne vemeſ
mert ismegent oltan bele mameh egi teue
idoh el muluā nem gondola a paranyolat

oda embǫr nem mehetne / sazonnal / óraba
veuen / a hollo a[1] kenieret / nagi mezze el viue · sm
eg teruen harmad napon / ugi vǫn etelt · az ǫ
kezebǫl ⌊kit ezeben veuen a Florencius pap
het leaniokat zerze / hogi mezitelen íaczodn-
ahnak a klastromnak kertebe / hogi fel giul
nanak a fraterǫk buȳassagra ⌊kit latuā
eh zent Benedǫk / nekiket az Atiafȳak kǫzzȳl
fel veuen uele / saz Iri⌊egnek helt aduan · M-
as hellíre mene lakoznȳa ⌊sleg azonnal ah
papnak mulato haza / el dǫle · es meg ǫleh <m
eg ǫle> a papot / nem az ellensegǫt valtozta
tuan el[2] ez nǫmǫs zent Atia / de a helt / a melȳ
lǫlki romlasnak oka lehet uala / nagí sok ha
borusagokat zenuede ǫrdogtol eh zent Bene
dǫk Apat · de az vristen mindǫnbǫl kíh zabad
ittia vala · ⌊Iǫuendǫ mondasnak lǫlket is vali
ia uala / ez zent lambor · kit meg akaruan
egízer bizonitani · a Totilla : gottosoknak kir
afia ⌊egi fegíuerǫset kirali ruhaiba fel ǫltǫz
tete · es nagi seregǫt ada uele · seh zent Bene
dǫk Apathoz kẃlde / ugi mint / ǫnnǫn magah
volna a kirali ⌊kit mikoron latna immar / a
kalastromhoz kǫzel iǫnie / meg izene[3] nekih
monduā · vesse leh a kirali ruhakat · rolah
mert nem illeti ǫtet · kit haluan a zolgah
igen meg zegiǫnluen magat · ah kiraſhoz t
ereh ⌊hatalma vala eh zent · Benedǫknek az
ǫrdǫkǫnes · kíh a meh mikoron : egi diagbǫl ki
wzte uolna az ǫrdǫgǫt / es meg paran⌊oltah
volna / hogi papí zen⌊egǫket / fel ne venneh
mert ismegent ottan bele menneh ⌊egi keues
idǫh el muluā / nem gondola a paran⌊olatt

[1] Az *a*, betoldójellel, a sor folé van beszúrva.
[2] Az *el*, betoldójellel, a sor folé van beszúrva.
[3] A szóvég olvasata bizonytalan.

al a deak, ſmikno papi zenecgot fel veth
volna meg dale mene az predog, ſmind adzig
giottre, myg ez velagbol kiß mulek, Nagi dla
miſnal kodaſolat tezon uala eh zent Benedek
apabſallattatat iſ tamaztua. ſokakat ez ne
lagnak meg vtalaſara hoz vala, halalan
ak napiat maſ kalaſtrombeli baratoknak
iſ meg ielente, hatod napal kih mulaſan
ak elotte meg mittata ah koporſot, ſazonal
meg kezde korulnia, ſhetted napon az egih
azba vitete magat, eſ ot kommunikaluan
ſmagat meg kenetteduen, eſ matkozua
ugian a fraterek kezzyden, kih mulek ez v
elagbol. vront zilateſenek vtama: otzayſt
izen molcz eztendoben venanak ſuene az
orok bodogſagot, kit engegien nekonk iſ
aria fyu: zent lelek. amen. vgi Legior.

Giumpli olto bodog azzoni napia
rol valo tanuſag kouetkezik immaz

Eh mai zent Imre, vronk Jeſus emlo
re ketelenek, hirdeteſenek neuezetik
meit ez mai napon ielente meg. ezth
zent Gabriel angial ah bodog zuz Maria
nak, kyh a me mikord, hazom eztendoſ kora
tol tizen negi eztendoſ koraigian, a tob zis
ettuel, mind vrnak templomaba lakot volna
fogadaſt ton veiſtemek. hogi orok zuzes
egyh tartana. ha az iſten maſ keppen ne
zerozneia de myert a zoh iſten. ſok okaerth
el vegezte uala, hogi firſinak iegyztetneuek
ſielloſben, a zuz Joſefnek, mikoron attianak

al a deak / smikorõ papi zenꞇegǫt fel vetth
volna / meg bele mene az ǫrdǫg / smind adzig
giǫttre · mÿg ez velagbol kih mulek / Nagi Ala
misnalkodasokat tezǫn uala / eh zent Benedǫk
Apat / hallattakat is tamaztuã · sokakat ez ve
lagnak meg vtalasara hoz vala ꞇhalalan
ak napiat / mas kalastrǫmbeli Baratoknak
ís / meg ielǫnte / hatod napal kih mulasan
ak elǫtte / meg nittata ah koporsot / sazõnal
még kezde korulnia ꞇsheted napon az egih
azba vitete magat · es ot konmunikaluan
smagat meg kenetttetuen[1] : es imatkozuã
ugian a fraterǫk kezǫgben / kih mulek ez v
elagbol mikorõ[2] / vronk ziletesenek vtanna : ǫtzaz st
izen niolcz eztendǫben irnanak / sueue / az
ǫrǫk bodogsagot / kit engegiǫn nekǫnk is
Atia : Fÿu : zent lelǫk / Amen · vgi Legiǫn
Giumǫlꞇ olto Bodog Azzoni napia-
rol valo tanusag kǫuetkǫzik immar
Eh mai zent Innep / vronk Iesus embǫr-
re letelenek / hirdetesenek neueztetik
mert ez mai napon ielǫnte meg · ezth
zent Gabriel Angial / ah bodog zẃz Maria-
nak ꞇkÿh a me mikorõ · harom eztendǫs kora
tol foguã[3] tizen negi eztendǫs koraiglan / a tǫb ziz
ekuel : mínd vrnak Templomaba lakot volna
fogadast tǫn vristennek · hogi ǫrǫk zẃzes
egǫth tartana / ha az isten / mas keppen / nẽ
zerǫzneie / de mÿert a ÿoh isten : sok okaerth
el vegezte uala / hogi firfinak iegiǫztetneiek
sielǫsben / a zẃz Iosefnek · mikoron Attianak

[1] A szó közepén javítás van, talán *kenetue* volt eredetileg.
[2] A szó, betoldójellel, a sor folé van beszúrva.
[3] A szó, betoldójellel, a sor elé van beszúrva.

haſanal latneiek ſzent Gabriel archangi
al Boſſzaia menuen, meg hirdete Iogi az ſſ
emiek ſſiah meßeben zallana, eſ amnaua m
laztotta volna ptet. Ekih melle ímez ſſat do
lgobat laſſok meg Eloſer. az idonek alkol
maſ voltat. kiben az iſten ſſianak emborreh
telle lemye. Maſodzer a kouetnek nomoſ vo
ltat, haxmadzer a kouetor kiuldonek melto
ſagathſſ. negiedzer a helinek alkolmaſſagat
th, otodzer a zvoznak zentſeggeſ voltat. kih
ßz a kouet boiattatek. hatodzer ah kouetſ
egnek vißſagat, az elſo melle turmont te
th. Iogi kereztelo Ianoſnak fogontataſa v
tan, az edoſ vront Jeſusnak fogontataſa lon
hatod holnapon, haxom okaert. eloſer ah za
mnak tekelletoſ voltaert, mert hat zaamik
eert haxombol zerezetik. kiben az vront em
borre letelenek tekelletoſſege mutattatik ki
ben Imeß haxom mind eggye lon. az prohe
valo iſtenſeg, vront nak ujſaman terémtet
lelke. eſ az o zant teſte kih adamtol zarma
ztatek. ſeh ket termezet. iſtem eſ emberiſ
it vront nak egi zemelier zerzik. Maſod
zer az emboznek terémteſeert. met miteyen
Adamot. az vriſten. zvz foldbol terémte. ha
tod napon, ezen kepen az elo iſtemek ſſiana
kiak memoriahagnak ſſiamak. ſſ. kel vala ſoha
egmiok. ot ezor. ſzaß. eſ kilenczven kilenczi
extendoſt utan. Haxmadzer a termezetnek me
ßß vijulaſaert. mert az iſten ſſia vront Jeſus az
idoben atalta emborre lemne. meli idoben m
nadon foldi allatok meg vijulnak. ahben azth
mutatuan. Iogi az o zent emboreſegenek inyat

hazanal lakneiek / zent Gabriel Arkhangi
al / hozzaía menuen · meg hirdete · hogi az Ist-
ennek fÿah meheben zallana / es Anniaua va
laztotta volna ǫtet ⌊kíh melle ímez hat do
lgokat lassok meg **Elǫzer** · az idǫnek alkol
mas voltat / kiben az ísten fÿanak emborreh
kelle lennÿe · Masodzer a kǫuetnek nǫmǫs vo
ltat ⌊harmadzer a kouetǫt kẃldǫnek melto
sagath[1] · Negiedzer a helinek alkolmassaga
th ⌊Qtǫdzer a zwznek zentsegǫs voltat / kih
ǫz a kouet bo⌊attatek ¶Hatodzer ah kǫuets
egnek vÿhsagat ⌊az elsǫ melle tunnonk ke
lh · hogi kereztǫlǫ lanosnak fogontatasa v
tan / az edǫs vronk Iesusnak fogontatasa lǫn
hatod holnapon ⌊harom okaert · elǫzer ah za
mnak tekelletǫs voltaert / mert hat zaam / k
eet harombol zerǫztetik / kiben az vronk em
bǫrre letelenek tekelletǫssege mutattatik / ki
ben Imeh harom / mind egÿe lǫn / az ǫrǫkke
valo istenseg / vronknak uÿonnan terǫmtǫt
lǫlke · es az ǫ zent teste kih Adamtol zarma
ztatek · seh ket termezet · istení es embǫri / k
ik vronknak egi zǫmeliet zerzik **Masod**
zer / az embǫrnek terǫmteseert · mět mikepen
Adamot / az vrísten · zẃz fǫldbǫl / terǫmte / ha
tod napon ⌊ezǫn kepen az elǫ ístennek fÿanak[2]
kitǫl[3] A meniǫrzagnak fÿainak / el kel vala sokas
oginíǫk / ǫt ezǫr / szaz · es kilenczven kilencz
eztendǫk utan kelle emberre[4] harmadzer a termezetnek me
gh vÿulasaert / mert az isten fÿa / vronk Iesus / az
idǫben Akara emborre lennie / meli idǫben mi
ndǫn fǫldi allatok meg vÿulnak / ehben azth
mutatuan · hogi az ǫ zent embǫrsegenek mÿat-

[1] A szó végén látható folt piros tintanyom.
[2] A *k*, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.
[3] A szó utólagos betoldás a bal margón.
[4] A *kelle emberre*, betoldójellel, a sor elé van beszúrva.

ra, mind foldiek, mind memoriahek meg vyul
nak. Masod kit meg telh latnonk, az el bo
latonak, az az a kyuetnek nomos volta. mert ez
Gabriel archangial valo. kiss igen altolmas va
la, garom okaert, elozet ah zeer tartas felol go
mikepen a gonoz angial. haitotta volta, az
elso aminkat, ab initio, ezonkepen ioh angiat
gaitta a bodog zvznek abariattiat, az isten igo
ienek fogadasaraz. Masodzer a zvz felol, mit
zent Jezus mosnak mondasa zerent, az angi
alotnak vakansag a zizasegi, azet tesdben elh
nyie. testi gyomorvseg neuvel nem foldi elet, de
mennei. harmadzer angialnak telle, a kyue
tnek lenne, a vegzet, mert vzonk Jesusnak em
bere letele, ezaert legon vala az angiali com
las, duozvlendo emborgbol eggittetneiek m
egh, ezert mongia zent Bergoli doctor, hogi a
Gabriel angial, a folso karbeli volt, mert fel
segol gyometriot vala hirdetnie, mind a zvzn
ek, mind az angialotnak. testi abrazadban id
onek, gyri a latas bizomosag lenne, mert a testi
latasok, bizomosbatas gyogi az esmeret, taliesb
lenne, mert meeg a lelok zerent valo latasokis
ioban esmertetnek meg ah testi latasbol. Harm
adik kit meg telh extenonk, a kyuetseg el bo
latonak hatalma, kih az vriszen, mert a zent
Gabriel archangialt, dia isten kivolde, a bodog
zvzbozikih az o vegheteflen hatalmassagat
meg mutata, az edos mariaban, mikoron im
dakepen, zvzan fogantata, es zilettete veleh
az kristus, o termezetzerent valo, egi fyat
bolattatek gabriel archangial, az vronktol
es, az elo isten fyatol, kih az o iudaldatos bol
csesget, meg mutata, az o zent Annaba, mi

ta mínd fǫldiek / smínd mennieihek meg vȳul
nak **Masod kit** meg kelh latnonk / az el boL
atotnak / az az a kǫuetnek nǫmǫs volta · mert ez
Gabriel Arkhangial vala / kih igen alkolmas va
la Lharom okaert · elǫzer ah zeer tartas felǫl / ho
gi[1] · <ert> mikepen a gonoz Angial · haította vala / az
elsǫ Aniankat ah binreh Lezǫnkepen íoh Angial[2]
haitanaia[3] a bodog zẃznek akarattiat / az isten íge
ienek fogadasara ¶Masodzer a zẃz felǫl / mĕt
zent leronimosnak mondasa zerent / az Angi
aloknak rakansag a zizeseg / azĕt testdben elh
nȳe . testi giǫniǫrwseg nekẃl : nem fǫldi elet / de
menniei · harmadzer Angialnak kelle / a kǫue
tnek lennie / a vegert / mert vronk Iesusnak em
bǫrre letele / ezert lezǫn vala hogi[4] az Angiali rom
las . Idụǫzẃlendǫ embǫrǫgbǫl eppittetneiek m
egh Lezert mongía zent Gergǫli doctor / hogi a
Gabriel Angial · a fǫlsǫ karbeli volt · mert fel
segǫs · ǫrǫmet / iǫt vala hírdetnie · mínd a zwzn
ek / smind az Angialoknak · testi Abrazadban iel
ǫnek kegig[5] hogi a latas bizoniosb lenne / mert a testi
latasok / bizoniosbak / es hogi az esmeret / teliesb
lenne / mert meeg a lelǫk zerent valo latasokis
ioban esmertetnek meg ah testi latasbol **Harm**
adik / kit meg kelh ertenǫnk / a kǫuetǫth[6] el bo
Latonak hatalma / kih az vristen / mert a zent
Gabriel Arkhangialt / Atia isten kẃlde / a bodog
zẃzhǫz Lkih az ǫ veghetetlen hatalmassagat
meg mutata / az edǫs mariaban · mikoron Lu
dakepen : zẃzen fogattata / es zilettete veleh
az kristust / ǫ termezetzerent valo · egí fȳat /
boLattatek gabriel Arkhangial / az vronktol
es · az elǫ ísten fȳatol / kih az ǫ Ludalatos bǫlL
eseget / meg mutata / az ǫ zent Anníabā · mi

[1] A *gi* a sor elé van beszúrva.
[2] Az *l* a sor fölé van beszúrva.
[3] A *naia*, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.
[4] A szó, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.
[5] A szó, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.
[6] A szó második *t*-je a sor fölé van beszúrva.

toron az o zent meheben meg maradna a zent
plotelenseegbe tuda zalam es oman es velag
ki ty ieme, a zent lelektöl is bolattatek a bodog
ag zuz Mariahoz Gabriel Archangial. tih az
o nagi tegios voltat meg mutata o berme, ch
be. hogi emnekül fogattata az istem magzatot
o vele Negiedzer az isten fianak emboccah
letelehoz zuksseg vala a varos ki nazaretne
hiuattatnecek. mert o veraginak magiarazt
atik hogi eh keppen mind a helisimnd az idoh
igienlo alkolmassagba lerne. ehre mongia zen
t Bernald. verag zileteh a veragtol verag
ba. es veraginak ideien Otod kit meg telh
umonk a bodog zuznek zenuegre tih az vuis
mek kouetet nagi tisztossegel fogada merth
a zuz teliis vala malazzat es istemel. tinet io
elkivlie. es zenuegre. el halaua uala mindon e
mbonknek es Angialoknak zenueget tih lak
egiedrül teliis embori nemzetet tegielmet le
le az istem fulsegnek elotte smoli zuzet akara
az orok bizonsag. a zuz Josefnek Jegizemi Jel
os okotest elozet. hogi az isten fianak embore
letele oredogtol el titkolt atneiek. mert soha o
dog oli kozel nem bolattatek az edos mariaho
hogi meg eithette volna hogi o vronk Jesusn
ak zuz anna volna mijg vronk eleh, sehren
em biheti vala a Jesust isten fianak oredog le
mije hogi lattia uala azzomonkat hazassag
nak allapattiaba lenni mert tugia vala hog
az isten fianak zuztol kellene zilettemi ma
sodzer hogi az istem parancolatot az Adiakna
k es amaknak tisztelessegel kit adot vala meg
tartanaia vronk Jesus. mert tpuenzerent me
gh kel vala amak az o tpuenbe kpuesztem
a meli azzom allat nem hazassagba Leuen m

koron / az ǫ zent meheben / meg maraduā / a ze
plǫtelenseegbe tuda zallani / es onnan ez velag
ba kŷ iǫníe ⌊a zent lelǫktǫlis boⱠattatek / a bod
og zŵz Mariahoz / Gabriel Arkhangial / kih az
ǫ nagi kegiǫs voltat / meg mutata ǫ benne / eh
be · hogi binnekŵl fogattata az isteni magzatot
ǫ vele **Negiedzer** az isten fŷanak / emborreh
letelehǫz / zwkseg vala a varos / ki nazaretnek[1]
hiuattat<nei>ek · mert ǫ veragnak magiarazt
atik / hogi eh keppen mind a heli / smínd az idǫh
igienlǫ alkolmassagba lenne / ehre mongia ze
nt Bernald · verag ziletek a <veragtol> verag
ba / es veragnak ideien **Qtǫd · kit** meg kelh t
unnonk / a Bodog zŵznek zenⱠege / kih az vriste
nnek kǫuetet nagi tiztǫsseggel fogada / merth
a zŵz telies vala malaztal es istennel · kinek io
elkŵlⱠe / es zenⱠege / el halatta uala / míndǫn e
mbǫrǫknek / es Angialoknak zenⱠeget ⌊kih ⌊ak
egiedŵl / telies embǫri nemzetert / kegíelmet le-
le / az isteni felsegnek elǫtte ⌊meli zwzet akara
az ǫrǫk bizonsag / a zwz losefnek legizenie / lel
ǫs okokert ¶elǫzer · hogi az ísten fŷanak / embǫre
letele ǫrdǫgtǫl / el titkoltatneiek / mert soha ǫr
dǫg / ǫli kǫzel nem boⱠattatek / az edǫs Mariahoz
hogi meg erthette volna / hogi ǫ vronk lesusn
ak / zwz Annia volna / mŷg vronk eleh ⌊schre n
em hiheti vala a lesust · isten fŷanak · ǫrdǫg le
nnŷe · hogi lattia uala Azzonionkat / hazassag
nak allapattiaba lenni / miert tugía vala hog
az isten fŷanak / zŵztǫl kellene zilettetnie ⌊Ma
sodzer / hogi az isteni paranⱠolatot / az Atiakna
k / es Aniaknak tiztǫlesserǫl[2] · kit adot vala meg
tartanaia vronk lesus / mert tǫruenzerent me
gh kel vala / Annak az ǫ tǫruenbe kǫueztetni
a meli Azzoni allat · nem hazassagba leuen · m-

[1] A *k*, betoldójellel, a sor fölé van beszúrva.
[2] A *se* olvasása bizonytalan.

Olvaſtatic mas Jelda es vala eg zis ky
mnd az o iſivſagatvl fogva zolgala az
vr iſtennec de maga neminemy lelki fel
fralkodas az az kevelſeg vala o benne o
non magamac kellemetes ſegeze ki ivta
az o vtolo orzaiaza az az halalara es
az helnec az hol ot lakozik vala piſpoke
onon zomelcze meg latogatia vala otet
es idvezzitennec zent teſtevel az otazi zent
ſegel elteti vala otet es az zisnec o nag
zentſeges eletinec okaiert monda az piſ
pok az kozvl allo nepecnec Meltan
vgmond ez mai nap nag thiſtoſſegel
zolgalando mel napon es ez aitatos
zent zis meg halando ezt halvan az
zis fel fralkodec az o zivebe es gnekv
len igen kellemetes az piſpocnec o mo
ndaſa es leg ottan meg hala es har
mis nap el mulvan ielonec az piſpoc
nec mondvan hog ozoke el karhozot
vona lak az eg binaert az lelki kevelſeget

¶Oluastatic mas Pelda es · Vala eg ziz kȳ
mind az ǫ ifivsagatvl fogva zolgala az :
vr istennec · de maga neminemv lelki fel-
fvalkodas · az az kevelseg vala ǫ benne ǫ
nǫn maganac kellemetessegere · ki ivta
az ǫ vtoso oraiara · az az halalara · es
az helnec az holot lakozik vala pispǫke
ǫnǫn zomelere meg latogatia vala ǫtet
es idvezzitennec zent testevel az otari zent
segel elteti vala ǫtet · es az ziznec ǫ nag
zentseges eletinec okaiert monda az pis-
pǫe az kǫrnvl allo nepecnec · Meltan :
vgmond ez mai nap nag thistǫssegel
zolgalando · meſ napon es ez aitatos
zent ziz meg halando : ezt halvan az
ziz fel fvalkǫdec az ǫ zivebe es ǫnekȳ :
len igen kellemetes az pispǫcnec ǫ mo-
ndasa · es leg ottan meg hala · es har-
mi꞉z nap el mvlvan ielǫnec az pispǫe
nec mondvan hog ǫrǫke el karhozot
vona ꞉ak az eg binert · az lelki kevelsegert

Ki en bennem vala az en halalom nac
ideien mikoron hallam hog te engemet
ki-hez vala ezt meg mondvan el enniezek.
Meg es olvaſtatic eg Pelda Vala eg igen
nag kazdag emberr. es meg kozvla hal-
alra. es kezde az o kazdagſagitul ſegez
ſeget kerny̋e mo mikoron kegig nem val-
hatot vona. monda. es meg leg ottan:
O ti hazvg kazdagſagoc mind en telles
zivemmel en titoket thiztoltelec es ze-
rettelec. es mikoron en el nag zik-ſegben
legiec vettetven en tivletoc valami ta-
nar-zkot avag ſegez-ſeget nem vallat-
oc. de mkab im iol latom hog kezzek
vattoc engemet el hadnya. ſem akar-
toc engemet kovetni azert enes el:
hadlac es meg vtallac titoket. es ezze
ket meg mondvan minden o iozagit:
zegenecnec oztogata. es ozton iol hala
meg Amen. Imag ezetem aldot zik:
kathezma es mong. aue Maziat ihs

ki en bennem vala az en halalomnac
ideien · mikoron hallam hog te engemet
diᵹhez vala · ezt meg mondvan el enńezek :·
¶Meg es oluastatic eg Pelda Vala eg ígen
nag kazdag ember · es meg korvla hal-
alra · es kezde az ọ kazdagsagitvl segeᵹz-
seget kernẏe <mo> mikoron kegig nem val-
hatot vona · monda · esmeg leg ottan :·
O ti hazvg kazdagsagoc mind en telies
zivemmel en titọket thiztọltelec es ze-
rettelec · es mikoron en el nag ziksegben
legiec vettetven · en titvletọc valami ta-
naᵹzkot avag segeᵹzseget nem valhat-
oc · de inkab im : iof latom hog kezzek
vattok engemet el hadnỹa · sem akar-
toc engemet kọvetni · azert en es el :
hadlac es meg vtallac titọket · es ezze-
ket meg mondvan minden ọ iozagit :·
zegeńecnec oztogata : es ozton iol hala
meg · Amen ¶Imag · eretem · aldot · ziz :·
Katherina · es · mong · Aue · Mariat ihs̄

Igen gonoz veget vetz ẽ ſſiert es hazmac:
igen nag zorgalmatoſſagal meg tartando
minden zerzetes embertvl: tvgnya mint
hog az ỹ zivet iol meg orizze ideiet hazna
latoſſon kozhe el · es minden dolgat io veg
re tegie ẽ tovaba gondoliad meg mel igen
tvnia votal az zent magſagban es az zent
iratnac oluaſaſaba · es az kezi dolognac
foglaſaba ẽ ẽz hazmacba kel temaga
dat zerzeteſen foglalnod: ha kevanz:
admya az aldot iſtennec haznalatos es
kevanatos gomolyot az te halalodnac
ideien ſſiegis gondoliad meg tovaba:
hog mel igen tvnia es zerſt votal az pen
tencyanac tartaſaza · es az bineznec el
lene allaſaba · es az iſtem iozagocnak
haſnalaſaba · mert bizonniual en zerzep
atiamſſa meg kel teneked zerzeteſſen
ſiratnod az te bneidet: es ordognec ỹ:

Igen gonoz veget vez ¶Mert ez harmac :
igen nag zorgalmatossagal meg tartando
minden zerzetes embertvl : tvgnÿa mint
hog az ǫ zivet iol meg ǫrizze ideiet haszna-
latosson kǫẽhe el · es minden dolgat io veg-
re tegie ¶Tovaba gondoliad meg mel igen
tvnia votal az zent imagsagban · es az zent
irasnac oluasasaba · es az kezi dolognac
foglasaba ¶Ez harmacba kel temaga-
dat zeretetesen foglalnod : ha kevanz :
adnÿa az aldot istennec haznalatos es
kevanatos gǫmǫẽhǫt az te halalodnac
ideien ¶Megis gondoliad meg tovaba :
hog mel · igen tvnia es rest votal az peni-
tencÿanac tartasara · es az bineennec el-
lene allasaba · es az isteni iozagoenak
hazsnalasaba[1] · mert bizonñaval en zeretǫ
atiamfÿa meg kel teneked zeretetessen
siratnod az te bineidet : es ǫrdǫgnec ǫ :

[1] A z a sor folé van beszúrva, talán másik kéz javításaként.

chalardsagos keserteteit el kel tavoztat-
nod · es igekyziel haznalnod eg' iozakrvl
mas iozagra hog bee mehes az igeretne
földebe · az az menyiecnec ozzaja ba · hog
ha kedig meges isban kevanod temagadat
meg esmerned · zikseg celhat hog meg gon-
doliad hog ha te benned nevekedic es velagi
hitsagocnak kevansaga · es gonozvsege · ·
menyen bizonyaval akoron nevekedic az ze-
zeteis azzonnokba az tesztnec kevansaga
edes es ioillatu etkeket mikoron kevan :
es mikon kevan · lag es dragalatos ptyze
teket es mikoron kevan eleiy bviasagza
mto bezedeket halgatmia ⁊ vay bizonyaul
akoron nevekedic az aldot cziszosnac iege-
sebe es zolgalo leianiaba ezvelagi hitsag
ocnac gonozvsveges kevansaga mikoron
kevnia hog legion emberecnec zezeteti
be es kedvebe es kevan emberektul nilo
cziszvzsegteteit · es dicsheretes ⁊ ilo azeit

ⱶhalardsagos kesertetit el kel tavoztat-
nod · es igekǫziel haznalnod eǵ iozakrvl
mas iozagra hog bee meḥes az igeretnec
fǫldebe · az az meńńecnec orzagaba · hog
ha kedig meges ioban kevanod te magadat
meg esmerned · zikseg tehat hog meg gon-
doliad hog ha te benned nevekedic · ez velagȳ
hitsagocnak kevansaga · es gǫnǫrvsege :
¶Mert bizonńaval akoron nevekedic az zer-
zetes azzonnokba az teztnec kevansaga
edes es ioillatu etkeket mikoron kevan :
es mikon kevan · lag es dragalatos ǫtǫze-
teket · es mikoron kevan testȳ bviasagra
intǫ bezedeket halgatnȳa ¶Vaȳ bizōńaval ·
akoron nevekedic az aldot cristosnac iege-
sebe es zolgalo leiańaba ez velagi hitsag
ocnac gǫnǫrvseges kevansaga mikoron
kevnia hog legiǫn emberecnec zeretetí-
be es kedvebe · es kevan embǫrǫktul valo
tiztǫzsegtetelt · es diⱶheretet ¶No azert

mind ez felvl meg mondotakat el kel tavoz-
tatni az cziltos iesusnac zolgalo leiarianac
mikepen halalos mereget · mert ezzek min-
den gonoszagocnac gyokeri es fundamētom
czepet mondia zent Bonauēturea atiank
Tovaba hog ha meges temagadnac biz
zomb es tekeletes esmeretis kevanod
tehat hazmadzor · zezetetezen gondol-
iad meg · ha nevekednec te benned ha-
zagvsagot · almoksagot · zregsegek · rag-
almassagot es iozavalo zestsegec hal-
gassad zezetetesen atiamfia melieked
mondoc Mert bizon akorom neveked
nec az zezzetesben az hazagvsagok
mikorom · avag lelkevel · avag zivevel ·
avag kevansagaval · avag iegel avag
ozkaiaval · avag bezedevel · azo atia-
fiahoz · dagalt avag gvlyoseget zivezezet
mutat · Es akorom nevekedic az izegseg
az zezzetes azzomba · mikorom vigad :-

mind ez felvl meg mondotakat el kel tavoztatni az cristos iesusnac zolgalo leiańanac mikepen halalos merget · mert ezzek minden gonozsagocnac gǫkeri[1] es fvndamẽtomi ezeket mondia zent Bonavẽtura atiank ¶Tovaba hog ha meges temagadnac · biz zomb es tekeletesb[2] : esmeretit kevanod tehat harmadzor · zeretetezen gondoliad meg · ha nevekednec te benned haragvssagoc · alnoksagoc · Iregsegek · Ragalmassagot es ioravalo restsegec · hal gassad zeretetesen atiamfỹa melieked *mondoc* ¶*Mert bizon akoron neveked* nec az zerzetesben az haragvssagok mikoron · Avag lelkevel · avag zivevel · Avag kevansagaval · avag iegel Avag orꝛhaiaval · avag bezedevel · az ǫ atiafỹahoz · dagalt avag gvlǫseget zivezerẽt mutat · Es akoron Nevekedic az iregseg az zerzetes azzonba · mikoron vigad :-

[1] A *g* javított betű.
[2] A *b* utólag beszúrt betű.

az o atiafiaknac haborusagarol es az o
elomenetrol bankodic es az o bemenetelo
iamborsagot izeglic es tovaba akorom
nevekodic az iotavalo zelitseg az zerzetes
ben mikorom leiend lankat zvnodozo
hivolkodo az zent misen aitatlan es
az o kelaiaba felelmes mind ezeket
az cziltos iesusnac zegesitnec el kel ta
uoztatniok mikepen az mezges kigot
mezt eszokben al mind az testnec es
az lelecnec es vezedelmeknec azert az
aldot iesusnac zezete zolgalo leiania
hog kevanz te magadnac tekeletes
esmezetreze ivtni tezy az te zivedez
es tanvl meg tiztitanok az te lelkedet
Gondoliad meg mi leg mezt vag eg:
gane zag mi votal mezt semmi mye
kel leinned mezt pazza es hamvia:
haliad azert az aitatos zent bernad:
nac

Az ǫ atiafȳanak haborvsagarvl es az ǫ :—
elǫmentervl bankodic es az ǫ benne valo
iamborsagot ireglȳ[1] ¶Es Touaba · akoron
nevekǫdic az ioravalo restseg az zerzetes-
ben · mikoron leiend lankat · zvnodozo
hivolkodo · az zent misen aitatlan · es
az ǫ ℓelaiaba felelmes · mind ezeket
az cristos iesusnak legesȳnec[2] el kel ta-
uoztatniok mikepen az merges kígot ·
mert ezǫkben al mind az testnec es
az lelecnec es vezedelme ¶No azert az
aldot iesusnac zerete zolgalo leiaña
hogha[3] kevanz te magadnac tekeletes ·
esmeretere ivtnȳ · terȳ az te zivedhez[4]
es tanvl̓ meg tiztitanok az te lelkedet
¶Gondoliad meg mi leg · mert vag eǵ
gane zag mi votal · mert semmi · mẏe
kel lenned · mert porra es hamvia :
haliad azert az aitatos zent Bernard-
-nac ·

[1] A *g* fölött halványabb tintával írt (talán) *d* betű van.
[2] Az *I z*-ből javított betűnek látszik.
[3] A *ha*, betoldójellel, a sor fölött van.
[4] A *h z*-ből javított betűnek látszik.

ꝙ mezel folio mondaſtat ky ez kepen tamt
mondvā· az te lelkednec egez voltahoz
leg zorgalmatos mivelkodȩie vg hog'
az te eletedet zenetlen hanyad veſſed
meg· es gondoliad meg zezetetesen me-
neze naponkent haznalz az iſtem iozag
ocba es meneze fogatkozol minemv leg
ezkoz-hodben es kevanſagidba· mel' ha-
ſonlatos az vr iſtenhoz es haſonlatlan
ſō en edes iſtenem mel' igen vezedelmes
az zezzeteſbe· ſokat akazm· tvdnya eſō
magad nem tvdnyatſō mel igen kezel vag
ion az ol' zezzetes az ꝙ lelkenec vezedel-
mehez· ki maſnac eletezol zertelen tv-
dakozo· es az ꝙ atiafyanac lelki eſmere-
tinec meg zagalmazoia· mezt ꝙ magat
nem tvgia· es maſt itel es zagō en edes
vram ieſus· honnan vagon el' nag vak
ſag az zezzeteſben· mezt mre okoſaga·

ǫ mezel folio mondasat kȳ ez kepen tanit
mondvā · az te lelkednec egez voltahoz :
leg zorgalmatos mivelkǫ́dǫ́ie vg hoǵ
az te eletedet zenetlen hanńad vessed
meg · es gondoliad meg zeretetesen me-
nere naponkent haznalz az isteni iozag
ocba es menere fogatkozol minemv leg
erkvl̓hǫdben es kevansagidba · meſ ha-
sonlatos az vr istenhǫz es hasonlatlan
¶O en edes istenem meſ igen vezedelmes
az zerzetesbe · sokat akarni · tvdnȳa es · ǫ́
magad nem tvdnȳa ¶O mel igen kezel vag-
ion az oſ zerzetes az ǫ lelkenec vezedel-
mehez · ki masnac eletervl zertelen tv-
dakozo · es az ǫ atiafȳanac lelki esmere-
tinec meg ragalmazoia · mert ǫ magat
nem tvgia · es mast itel es rag ¶O en edes
vram iesus · honnan vaǵon eſ nag vak
sag az zerzetesben · mert ime okosaga ·

vagon · de myert hog az o lelke el vontatot
ez velagi zertelen kevansagnac nyatta
es annak okaert nem tezhet az o lelki es-
mezetehezseo azert minden egeb izasokat
hatza hagvan · en azt mondon ki ki mod
az o eleteriec esmezetehez lassonsmert
az zent Bernadis ezon kezi vala az vr
isten mindenkoron az o inadsagba :
mondvan(en edes istenem ag enneke
ol' malastoth · hog semmit egiebet ne
tvdiac se tehessec · hanem hog tak en
magamat esmezhessem meg(Oluasta
tic pelda es ez mele zent fezenz atia
zol · ky mikozon menne eg napon az
o tazsaval · az vton · az o zentseget meg :
akara bizomtany es monda neky · fratez :
fezenz · honnan vagion ez hog ime mind
ez velag te vtannad ezedet · mikozon te
ne leg igen nag tvdomanny · Sem igen

vagon · de mÿert hog az ǫ lelke el vontatot
ez <.> velagi zertelen kevansagnac mÿatta
es annak okaiert nem terhet az ǫ lelki es-
meretehez ¶No azert miden egeb irasokat
hatra hagvan · en azt mondon ki ki mīd
az ǫ eletenec esmeretehǫz lasson ¶Mert
az zent Bernadis ezǫn keri vala az vr
isten mindenkoron az ǫ imadsagba :
mondvan ¶En edes istenem ag ennekē
oĺmalastoth · hog semmit egiebet ne
tvdiac se tehessec · hanem hog ĹĹak en-
magamat esmerhessem meg ¶Oluasta-
tic pelda es ez mele zent ferenĹĹz atiā-
rvl · kÿ mikoron menne eg napon az
ǫ tarsaval · az vton · az ǫ zentseget meg :
akara bizonitanÿ es monda nekÿ · frater :·
FerenĹĹz · honnan vagíon ez hog íme mínd
ez velag te vtannad eredet · mikoron te
ne leg igen nag tvdomanńv · Sem igen

zep tezmetv · fel fohazkodet zent ferenz
atianc es monda · vizon igen iol modod
azert en azt mondom te neked · hog
mind ez velagon ſimi-hen nagiob bines
ember en nalamnal monda az o tazſa
ſa · mize mondod ezt en to atiam fele
le zent ferenz atianc · azza mondo
en zereto atiamfia ezttezt ha az vr
iſten ata vona ez malaſtot apaz mel
vralatob tezemtet allatianac kit en
nekem riqualab nac adoth · ne talã
tam ioban zolgalna az o zent iſten
ſeget · ezt haluan az o tazſa le eſſec
tezdiee elote es zolpaiad monda o
nekÿ · es ſoha tovaba nem mezezkodec
keſeztemyeſtmind ezbol azert ezzvni-be
vehetiq · hog mel igen bodog ember
az kÿ imkab o magat iteli meg hog
nem mint maſtÿ · amen ieſus · xpus ·

zep termetv · fel fohazkodet zent Ferenꝉz
atíank es monda · Bizon ígen ioſ mõdod ·
Azert en azt mondom te neked · hog
mind ez velagon sinꝉhen nagíob bínes
ember en nalamnal monda az ǫ̈ tar-
sa · mire mondod ezt en ío atiam · fele-
le zent Ferenꝉz atianꝉ · Arra mondõ ·
en zeretǫ̈ atiamfÿa ¶Mert ha az vr
isten ata vona ez malastot akar meſ
vtalatos teremtet allatianac kit en
nekem ńauaſasnac adoth · ne talã-
tam íoban zolgalna az ǫ zent ísten
seget · ezt haluan az ǫ tarsa le essec
terdlre[1] elǫ̈te es ꝉvlpaiad monda ǫ̈
nekÿ · es soha tovaba nem merezkǫ̈dec
kesertenÿ ¶Mind ezbǫl azert ezzvnꝉbe
vehetiǫꝉ hog meſ igen bodog ember
az kÿ inkab ǫ̈ magat iteli meg hog
nem mint masth · Amen iesus · xp̄vs ·

[1] A második *r* javított betű.

Illuſtatic eth az zent iras az ha-
lalnac meg gondolaſzvl ekepen-
O halal met igen keſerv at te meg
emlekozetet mezt bizonnaval
ſoha nem vot ſem lezzen ol ezes kimec
atal ne kelien menny az te kapvdo-
ſo azert zerete atiamſia bizon igen
hamar lezzen te veled ez dolog laſſad
azert mikepen vallod avag tartod
te magadat mezt ime ima embez
vagion es honnap nem telomic mi-
korom kedig el vetetendic az zomnet
elole az elmebol is hamar ki megen
O azert az embert zivnec vacſaga
es tompaſaga hog lak ez ielen valo-
kat gondolia es az ivvendochez mik
nem lath Vay bizonnaval atiamſia
vg kelene te magadat tartanod min-
den te gondolatodba es tetemeriegbe

Oluastatic eth az zent iras az ha-
lalnac meg gondolasrvl ekepen · —
O Halal meſ igen keserv at te meg
emlekǫzetet · mert bizonńaval
Soha nem vot sem lezzen oſ eres kinec
atal ne kelien menný az te kapvdō :
No azert zerete atiamfÿa bizon igen
hamar lezzen te veled ez dolog · lassad
azert mikepen vallod avag tartod
te magadat · mert ime ima ember
vagion es honnap nem ielonic · mi-
koron kedig el vetetendic az zǫmnec
elǫle az elmebǫl is hamar ki megen
¶O azert az emberi zivnec vacsaga
es tompasaga hog ⊔ak ez ielen valo-
kat gondolia · es az ivvendǫchez ínkab
nem lath · Vaÿ bizonńaval atiamfÿa
vg keleñe te magadat tartanod min-
den te gondolatodba es tetemeńegbe ·

ot mint ezen meg halando vonal mezt
ha io consienciad lelki esmezeted vona
bizonnaval nem igen felned az halalt
mezt iob embeznec az bineket el ta-
voztatni hog nem mint az halaltol
felny mezt ha ma kez nem vag az
te halalodhoz mikepen tahat honnap
lez kees mezt az honnapi nap bizon-
talan es azezt mit tvz benne hog ha
az honnapi napot ezedyg azezt en edes
vram istenem mit haznal minekvnc
sokaig elnvnc ez velagba mikozon el
igen keveste ivbitioc meg az mi eletv-
nket Jay azezt mezt bizon az hoziv :
elet nem mindenkozon iobit embezt
meg de mkab az bint tobity es az
kent ezegbiti Vay ha azezt en edes vra
isten zak eg napon eltvnc vona iol ez
velagon mezt ami zezzetbe menesv-
nenec

oĺ mint ezen meg halando vonal : mert
ha io consienciad · lelki esmereted vona
bizonńaval nem igen felned az halalt
mert iob embernec az bineket el ta-
voztatni hog nem mint az halaltvl
felnў · mert ha ma kez nem vag az
te halalodhoz mikepen tahat honnap
lez keez · mert az honnapi nap bizon-
talan es azert mit tvꝉz benne hog ha
az honnapi napot ered ¶O azert en edes
vram istenem · mit haznal minekvnc
sokaig elnvnc ez velagba · mikoron el
igen kevesse ivbitioc meg az mí eletv-
nket · laў azert mert bizon az hoziv :
elet nem mindenkoron iobit embert
meg · de inkab · az bint tǫ̇bitў es az
kent eregbiti · Vaў ha azert en edes vrā
isten ꝉak eg napon eltvnc vona iol ez
velagon · mert am̄i zerzetbe menesv-
-ncnec

ſob eztenda zamlaltatnac de aĩm eletv-
nnec ſ meg iobitaſanac keves gõmõ-
ſhe avag haznalatia vagion azezt mõ-
dia az autatos zent Bernard. Bizon:
naval ezt meg leltem az zent iraſbã;
hog ſoha minthen gonosb mint ki az
zezzetbe fogatkozik meg. es iob min-
then ezen kepen mint ki az zezzetbe
haznal az az iol elſõ azezt hog ha
felelmes meg halmia ne talantum
vezedelmesb ſokaig elnye. Bodog az ol'
embez ki minden kozon az õ halala
nac ozaiat õ zomei elõt taztia. es
napon ken zezzi az meg halaſza õnõ
magat mezt ha te latal valamikozon
meg halo embezt ſ Gondoliad mez te
nekedes azon vton kel el menned mi
kozon azezt zegel leied alihad hog ez
vet nem erõd eztve kedig leven ne :

Sok eztendei zamlaltatnac · de am̃i eletv-
nnec k- meg íobítasanac keves gǫmǫ-
ꝉhe avag haznalatia vagion · Azert mō-
dia az aitatos zent Bernard : Bizon :
naval ezt meg leltem az zent irasbā :
hog soha ninꝉhen gonosb mint ki az
zerzetbe fogatkozik meg · es iob nin-
ꝉhen ezen kepen mint ki az zerzetbe
haznal az az iol eſ ¶No azert hog ha
felelmes meg halnÿa · ne talantam
vezedelmesb sokaig elnÿe · Bodog az oſ
ember ki minden koron az ǫ halala-
nac oraiat ǫ zǫmei elǫt tartia · es
napon ken zerzi az meg halasra ǫnǭ
magat · mert ha te latal valamikoron
meg halo embert ¶Gondoliad mer te-
nekedes azon vton kel el menned · mi-
koron azert regel leied · alihad hog ezt-
vet nem erǫd · eztve kedig leven ne : ·

mezeʒkodiel te magadnac aʒ hollali na-
pot igeznod · no azert minden kozon kes
leg es aʒ kepen cly · hog soha tegedet aʒ
halal keztelennec ne lelion · Mert ige-
soka hezteleu meg halnac mert aʒ oza-
ba kibe nem alitatnec · embernec fia
el iovendo · Mikozon azert aʒ vtoso oza
el iovend · igen kezdeʒ mas kepen ezte-
ned mind [redacted] aʒ te telies el molth
ezetetzvl · es igen bankodol hog el igen
tona es lankat votal aʒ istem iomivel
kodetoczek · en edes vzam istenem ki
igen bodog es borʒ ki mastan a kepen
igekozik elmie · minemvnec akazna es
kevanna halalanac ideien leletetmie
O mel igen nagi bizodalmat es batorsag
ot ad · bodog sagoson meg halasza · eʒ
vezedelmes velagnac tekeletes meg vta-
lassa · es aʒ istem iozagocban valo hazni

salasnak

merezkǫdiel te magadnac az hollali na-
pot igernǫd · no azert minden koron kes[1]
leg · es az kepen elў · hog soha tegedet az
halal keztelennec ne leliǫn · Mert igẽ[2]
soka hertelen meg halnac · mert az ora-
ba kibe nem alitatnec · embernec fўa
el ivvendǫ ¶Mikoron azert az vtoso ora[3]
el ivvend · igen kezdez mas kepen erte-
ned mind <...> az te telies el mvlth
eretetrvl · es igen bankodol hog eſ igen
tvńa es lankat votal az isteni io mivel-
kǫdetǫcre ¶O en edes vram istenem ki
igen bodog es bvꝉz ki mastan a kepen
igekǫzik elnўe · minemvnec akarna es
kevanna halalanac ideien leletnўe
O meſ igen naǵ bizodalmat es batorsag
ot ad · bodogsagoson meg halasra · ez
vezedelmes velagnac tekeletes meg vta-
lassa · es az isteni iozagocban valo hazn-
-alasnak

[1] Egy utólag javító kéz a szó fölött az *s* elé *z* betűt írt.
[2] A javító kéz a szó vége fölé kiírta az *n* betűt, jóllehet az *e* fölött nazálisjel van.
[3] Az *o* talán *v*-ből javított betű.

buzgoſagos kevanaſa · az ſegemne zere-
ceti · penitencia tartaſnac mvſaia en-
gedelmeſſegnec keſzvota · embernec o
tvlaidon akaratianac meg tagadaſa ·
es az aldot crvſtos ieſvſnac zeretete-
iert minden nemv haborvſagnac el
zenvedeſe · O en edes atiamfya bizon-
niaual igen ſok iokat tehez zmig eges-
ſegbe vag · de ha meg ſtorvlandaz nē
tvdom mit tehez zmert az korſag-
bol keveſec iobitiac o eletoket meg
ezenkepen azocis kik ſok zarandok-
ſagot iarnac · igen ritkan zentöltet-
nec meg avag zente leznec ſſo az
ezt bator atiamfya ne akaı̈ biznod
te atiadfyaba ſe fele baratodba · ſe ked-
eg ivvendoze at te idveſſegedet ne ha-
logaſſad · mert bizonniaual hamarab
el feletkozne te zvlad · embezec hog(

buzgosagos kevanasa · az [.]egemne[1] zere-
teti · Penitencia tartasnac mvkaia en-
gedelmessegnec kez vota · embernec ȸ
tvlaldon akaratianac meg tagadasa ·
es az aldot cristos iesusnac zereteteiert minden nemv haborvsagnac el
zenvedese · O en edes atiamfÿa bizonńaval igen sok iokat tehe⊔z mig egessegbe vag · de ha meg<.>korvlandaz nē[2]
tvdom mit tehe⊔z · mert az korsagbol kevesec iobitiac ȸ eletȸket meg
ezenkepen azocis kik sok zarandocsagot iarnac · igen ritkan zentȸltetnec meg avag zente leznec ¶No azert bator atiamfÿa ne akai biznod
te atiadfÿaba se fele baratodba · Se kedeg ivvendȸre at te idvessegedet ne halogassad · mert bizonńaval hamarab
el feletkȸzne te rvlad · emberec hog

[1] Pacafolt, *s* vagy *f* betű.

[2] A javító kéz a szó után a sor fölé kiírta az *m* betűt, jóllehet az *e* fölött nazálisjel van.

nem mint te alitanad. Job azert mas-
tan mig ez gazlo velagba vag az te
lelkednec idveſſegehez latnod es vala-
mi iot elove borhadnod hog nem mit
egiebecnec ſegetſegeben biznod mert
ha te magadert maſtan nem vag
zorgalmatos. tehat ki lezzen te ezet-
tet iovendobe zorgalmatos. Maſtā
igen dragalatos idod vagion atiā-
fya de iaᵛ hog el igen haznalatlā
el kotod miel idobe erdemhetned
honnan ozton orokke elneliſmert biz-
onnaval el iv az napa mikozon te a-
te eletetnec meg iobutaſara ſak egy
ozat kevannal. es nem tvdom hog ha
ſak aztes meg nezheted. No azert
zeretp atiamfya mel igen nag felem-
bol es vezedemtvl zabadithatod meg

nem mint te alitanad · Iob azert mastan mig ez garlo velagba vag az te lelkȩdnec idvessegehez latnod · es valami iot elȩve boꝉhadnod · hog nem mīt[1] egiebecnec segetsegeben biznod · mert ha te magadert mastan nem vag zorgalmatos · tehat ki lezzen te eretet ivvendȩbe zorgalmatos · Mastan[2] igen dragalatos idȩd vagion atiāfÿa de iaÿ hog el igen haznalatlā · el kȩtȩd mel idȩbe erdȩmhetned : honnan ozton[3] ȩrȩke elneſ ¶Mert bizonńaval el iv az napa[4] mikoron te ate eletetnec meg iobitasara ꝉak eǵ orat kevannal · es nem tvdom hog ha ꝉak aztes meg ńerheted · No azerth zeretȩ atiamfÿa meſ igen nag felembȩl es vezedemtvl zabadithatodmeg

[1] A *t* fölé a javító kéz kiírta az *n* betűt, jóllehet az *i* fölött nazálisjel van.
[2] Az *n* szó fölötti betoldás.
[3] Az *n* javított betű.
[4] Az utolsó betű talán le van húzva.

te magadat ha maſtan mindenkoron :-
felelmes es ketſeges leiendes at te hala-
lodzol · tanvl' maſtan akepen elnod mi-
nemvnec kevannal lelettetnod halalod-
nak ideien es hog akorom inkab vigad-
has hog nem mint felnel · tanvl' maſtã
ez velagnac meg halm · hog akorom kezig
elmi az aldot ieſuſſal · Igekoziel maſtan
mindeneket meg vtalnod · hog halalod
nac ideien zabadon meheſ az cziſtob ·
ieſus hozzad kotprodmeg maſtan at te teſto
bet az penitentia tartaſnac myatta ;
hog ozton akorom leheſſen ketſegnel kil
dalo bizon zemeiſeged · D te hit kaba ·
mit gondolod azt hog ſokat eliz mi ko-
zon zak eg batorſagos napod ſe legen
O mel' igen ſokan ez kepen meg halat ta
tanac · es ketſegben eſven az o teſtebol
ky vottatanac dalion menezez halotad

te magadat ha mastan mindenkoron : ·
felelmes es ketseges leiendes atte hala-
lodrvl · Tanvſ mastan akepen elnǫd mi-
nemvnec kevannal lelettetnǫd halalod-
nak ideíen es hog akoron inkab vigad-
has hoǵ nem mint felnel · Tanuſ mastā
ez velagnac meg halni · hog akoron kezig
elni az aldot iesussal · Igekǫziel mastan
mindeneket meg vtalnod · hog halalod-
nac ideien zabadon mehes az cristos ·
iesushoz ¶Gǫtǫrdmeg mastan at te testǫ
det az penitencia tartasnac mÿatta :
hog ozton akoron lehessen ketsegnelkil
valo bizon remeiseged · O te hit kaba :
mit gondolod azt hog sokat eliz · miko-
ron ⊔ak eg batorsagos napod se legen
O meſ igen sokan ez kepen meg ⊔halatta-
tanac · es ketsegben esven az ǫ testǫcbǫl
kÿ vottatanac Valion menezer halotad :

hog modotac · mert imez emberz tornec mi
iatta eſot · imez vizben hot · amaz magaſſag
vl eſot es niaka ki zegot · amaz even meg
folt nem · tiznec mjatta · nemel' fegvernec
mjatta · nemel' dog halalnac mjatta · ne-
mel' tolvainac mjatta vezot el · es ezen ·
kepen mindonocnec az halal vege · es em-
berecnec o eletoc mikepen az azmic anag
az fyzt el mvlicaſſlo azert ki emlekozic meg
te zvlad halalodnac vtanna · es valion ki
mad te ezotet · tedel tedel maſtan zezeto
atiamſya valami iot teherz mert bizon
ſenkinec nem irtac meg mikozon kel meg
halni · es mi kovetſſen azmi halalvncnac
vtatna · mikozon idod vagion gvitz tema-
gadnac halhatatlan kazdagſagokat · Idves
segetvl meg valva ſemmit ne gondol' hanc-
ſak ameliec az aldot iſtennec tiztoſſege-
ze vadnac gondoliad · Zorgz' maſta tema-
gadnac bizon bazatokat · tiztolven iſtenec

hog modotac · mert imez ember tǫrnec mi
iata esǫt · imez vizben hot · amaz magassag-
rvl esǫt es niaka ki zegǫt · amaz even meg
fvlt nemeſ[1] tiznec mÿatta · nemeſ fegvernec
mÿatta · nemeſ dǫg halalnac mÿatta · ne-
meſ tolvainac mÿatta vezǫt el · es ezen :
kepen mindǫnǫcnec az halal vege · es em-
berecnec ǫ eletǫc mikepen az arnic avag
az fÿzt el mvlic ¶No azert emlekǫzic meg
te rvlad halalodnac vtanna · es valion ki
imad te erǫtet · Tedel tedel mastan zeretǫ
atiamfÿa valami iot teheꝉz mert bizon
senkinec nem irtac meg mikoron kel meg
halni · es mi kǫvessen az mi halalvncnac
vtatna · mikoron idǫd vagion gviꝉz tema-
gadnac halhatatlan kazdagsagokat · Idves
segetvl meg valva semmit ne gondoſhanē[2]
ꝉak ameliec az aldot istennec tiztǫssege-
re vadnac gondoliad · Zǫrǫź masta te ma-
gadnac bizon baratokat · tiztǫlven istēnec

[1] A szó utolsó két betűje az *m* fölé van írva, betoldójellel.
[2] A javító kéz a nazálisjel ellenére a szó után kiírta az *m* betűt.

zentit hog mikozon meg fogatkozol ez elet
be oz fogagianac az o orofe valo lafodal
macba · tarchiad te magadat ez velagō
mikepen zarandoc es iveven ſmezt ez
felecnec ez velagnac o zorgalmatos ke
vanſagahoz ſemmi gonioc minthen es
ſtouaba · vg mond az aitatos zent bern
azd · tarchiad atiamfia tiztan es zaba
don azte zivedet az vr iſtenhoz mezt
bizonnaval vg mond minchen et ez ve
zedelmes gazlo velagon meg maradā
do varaſod · hanem oda az az amēnd
hato iſtenhoz igengeteſſec naponkent
atte fohatkozaſot es zivalmad · hog
azte lelket te halalodnac vtannа
ezdomteſſec bodogſagoſon menni c az
aldot iſtenhoz kit agion mineknonch
atia es fiv es zent lelec orofe amen
Soluaſtatic Pelda is hog mel igen bod
og embez az o halalanac ideien fel

zentit hog mikoron meg fogatkozol ez elet-
be ǫt fogagianac az ǫ ǫrǫke valo lakodal-
macba · Tarchiad te magadat ez velagō
mikepen zarandoc es ivveven mert ez-
felecnec ez velagnac ǫ zorgalmatos ke-
vansagahoz semmi goníoc nintᵉhen · es
¶Touaba · vg mond az aitatos zent Bern-
ard · Tarchiad atiamfÿa tiztan es zaba-
don az te zivedet az vr istenhoz · mert
bizonńaval vg mond ninchen et ez ve-
zedelmes garlo velagon meg maradā-
do varasod · hanem oda az az aműendǫ
hato istenhǫz igengetessec naponkent
atte fohatkozasot es ziralmad[1] · hog
az te lelket te halalodnac vtanna
erdǫmtessec bodogsagoson mennÿe az
Aldot istenhoz kit ȧgion minekvnch
Atia es fÿv es zent lelǫc ǫrǫke Amen
¶Oluastatic Pelda is hog meĺ igen bod-
og ember az ǫ halalanac ideien kÿ :

[1] A javító kéz a *z* fölé *s* betűt írt.

Jol el ez velagba. Vala eg puztaba lakozo zent
atia. ki az o ifiv̄ſagatol fogva az vr iſtennec
zolgalt vala. mikoron kedig meg ez vezedel
mes velagon lakoznec. kezde az o teſte az
lelocnec ellene kevanni. hog zegen megz
eſmezte vona hog ſemikepen ellene nem
alhatnac. el mene az puztaba holot nag
pemenien kezde elni. es monda o ziveben
valion en edes iſtenem ki tanoz̄thatia el
ez velagnac vezedelmet. es zozatot halia
mondvan. az zent alazatoſſag. zak. es az
zivnec o tiztan valo meg orizeſe. ezt halva
kezde annalis kemenben elni vg anneza
hog zak az fy gyk̄ezbeis kereſſet et̄ecces
napon kent nag ſiralmas imagſagal imat
kozik vala az vr iſtenhez mondvan. En ed
es tezomtom tariz meg engemet az te
zent malaztotba. es tekelied meg en ben
nem az te zent akaratodat. az pokolbeli
(kedv)
oroſz. mivezt hog ſem zant ſem kapal meg
iuedle ez zent iamboznac o nag thiztaz

lol el ez velagba · Vala eg puztaba lakozo zent
atia · ki az ǫ ifỹvsagatvl fogva az vr istennec
zolgalt vala : mikoron kedig meg ez vezedel-
mes velagon lakoznec · kezde az ǫ teste az
lelǫcnec ellene kevanni · hog zegen meg
esmerte vona hog semikepen ellene nem
alhatnac · el mene az puztaba holot nag
kemeńen kezde elni · es monda ǫ ziveben
valion en edes istenem ki tauoztathatia[1] el
ez velagnac vezedelmet · es zozatot halla
mondvan · az zent alazatossag ⊔ak · es az
zivnec ǫ tiztan valo meg orizese · ezt halvā
kezde annal is kemenben elni vg annera
hog ⊔ak az fỹ gǫkerbeis[2] kevesset enneces[3]
napon kent nag siralmas imagsagal imat-
kozik vala az vr istenhǫz mondvan · En ed-
es terǫmtǫm tar⊔z meg engemet az te
zent malaztotba · es tekelied meg en ben-
nem az te zent akaratodat · Az pokǫlbeli
ǫrdǫk kedig[4] mỳert hog sem zant sem kapal meg
iredle ez zent iambornac ǫ nag thizta :

[1] A *ta* a szó fölé van írva, betoldójellel.
[2] A *g* javított betű, s fölé újra ki van írva.
[3] A második betű hibás. Az *n* fölé van írva még egy *n*.
[4] A szó, betoldójellel, a sor fölé van írva.

eletit· kezde folote igen keseztem otet az
hitvan tezti kevansagal· mikoron kedig
ez zent iamboz igen folote gotzetnek
el megen vala hog latna hog semikepē
ellene nem alhatnac· az nag sizv traib
boczocba· es anneza el gotzi vala az o
testet hog seminemv ep nem lezzen
vala benne· es modia vala az o testenec
O en io tesztem vigag es gonozkodiel me
zt im ez at te zezetod· ezen kezben esmeg
nag fohaskodasokal kezi vala az vr istēt
hog otet meg tarztana az o testenec tiz
tasagaba· latvan kedig az isten az o nag
gotzelmet es siralat meg zabadita tvle
es ordog mind o mesterzegevel meg ga-
laztatet· De mikoron mar ivtot vona
o halalara kezde az o lelke igen felm
es zet tegni az halaltol· magaba tezven
ez zent iamboz monda· O en io lelkem
mire felod te el igen az halalt minē·

eletit · kezde fǫlǫte igen keserteni ǫtet az
hitvan tezti kevansagal · mikoron kedig
ez zent iambor igen fǫlǫte gǫtretnek
el megen vala hog latna hog semikepē
ellene nem alhatnac · az nag sirv tuis[1]
bocrocba es annera el gǫtri vala az ǫ
testet hog seminemv ep nem lezzen
vala benne · es modia vala az ǫ testenec ·
O en io teztem vigag es gǫnǫrkǫdiel me-
rt im ez at te zeretǫd · ezen kezben esmeg
nag fohaskodasokal keri vala az vr istēt
hog ǫtet meg tartana az ǫ testenec tiz-
tasagaba · Latvan kedig az vr[2] isten az ǫ nag-
gǫtrelmet es sirasat meg zabadita tvle
es ǫrdǫg mind ǫ mestersegevel meg ga-
laztatet · De mikoron imar ivtot vona
ǫ halalara · kezde az ǫ lelke igen felní
es rettegní az halaltvl · magaba terven
ez zent iambor monda · O en io lelkem
mire felǫd te el igen az halalt minē-

[1] Az *u* talán *v*-ből van javítva.
[2] A szó a sor fölé van írva, betoldójellel.

De hetven harom eztendeie vagion ne
hog te az vr iſtent es puztaba zolgalod
meg es felſe az halaltol. Ilo azert mer
ki bizvan az te edeb iſtenedhez kit te zol
galtal es bezedeckezet az o bodogleiket
ki bozata mel' lelket veven az zent anga
loc nag vigaſagal vinec az ozoke valo bog
ſagba hol ot ozokul ozoke vidag; Amen
Mas pelda oluaſtatic az gonozoknac
vegedelmeb halaloczol. Vala ſpoleto
mnac varaſaba eg igen zep tezmeto
leianzv ki minden kozon es velagi hit
ſagocza igekezik vala ſemmit nem
gondoluan az ozoke valo ivvendo elet
tel. Eg idobe kozſagal meg vezetetec az vr
iſtentvl lelki idveſſeges intesoket igen
vtal vala es ingen ſem akazia vala ha
lania mikozon kedig az kozſag igen nag
ion meg hatalmazot vona zayta es
meg eſmeztevona es bodogtalan leianzv

de hetven harom eztendeie vagion ne
hog te az vr istent ez puztaba zolgalod
meg es felse az halaltvl ? No azert meń
ki bizvan az te edes istenǫdhǫz kit te zol
galtal ez bezedeckǫzǫt az ǫ bodoglelket
ki boꝉata · meſ lelket veven az zent Anga
loc nag vigasagal vivec az ǫrǫke valo bodog-
sagba[1] hol ot ǫrǫkvl ǫrǫke vidag : Amen
¶Mas Pelda oluastatic az gonozoknac
vezedelmes halalocrvl · Vala spoleto
mnac varasaba eg igen zep termetv
leianzv · ki minden koron ez velagi hit-
sagocra igekǫzik vala · semmit nem
gondoluan az ǫrǫke valo ivvendǫ elet
tel · eg idǫbe korsagal meg veretetec az vr[2]
istentvſ · lelki idvesseges intesǫket igen
vtal vala es ingen sem akaria vala ha-
lanỹa · mikoron kedig az korsag igen nag-
ion meg hatalmazot vona raỹta · es :·
meg esmertevona ez bodogtalan leianzv

[1] A szó 3. és 4. betűje a szó fölé van írva, betoldójellel.
[2] A szó a sor vége fölé van írva, betoldójellel.

hog az o halala rakon kozel vona zonet
lenvl kezde az o anriat kezni hog fel
otozstetne otet az o dragalatos zvhaia
ba kivel zokot vala o elnye es fel otoz
tetven igetne vtet ol' mint menekozok
akarna vinye az o annia zeia engede
es meg teve azt ammit az o leiania:
kevanvala. O az vr istennec k'hodala
tos zettenetos iteleti. O el amelkoda
ndo zettenetos vezedelmes mondas
hog ez kepe fel otozteven fekvinec fel
folhazkodvan nag sirassal kezde mon
dani ez hitsagos leianzv. Jay vgmod
ennekem mezt ime en meg haloc ky
elien igen zep vagiok es ekes ky mind
en kizdet segemtvl fogva nevekodem
es tartatam nag gengesegben es
innat im meg halok el' igen genkese
ges ifyv sagomba. ezoket halvan az
koznol' alloc mondna vala o nek-

Hog az ọ halala rakon kọzel vona · zónet
lenvl kezde az ọ anńat kerni hog fel
ọtọztetne ọtet az ọ dragalatos rvhaía
ba kivel zokot vala ọ elnỹe · es fel ọtọz
tetven ígerne vtet oł mint meńekọzọbe
akarna vinỹe · Az ọ anńa reía engede
es meg teve azt ammít az ọ leíańa :
kevanvala · O az vr istennec ⊔hodala-
tos rettenetọs íteleti · O el amelkoda-
ndo rettenetọs vezedelmes mondas
hog ez kepẽ fel ọtọztetven fekvñec · fel
fohazkodvan nag sirassal kezde mon-
dani ez hitsagos leíanzv · Iaỹ vgmõd
ennekem mert íme en meg haloc kỹ
eł ien igen zep vagíok es ekes · kỹ mind
en kizdetsegemtvl fogva nevekọdtem[1]
es tartatam nag genǵesegben es
imar im meg halok eł igen genkese-
ges ifỹvsagomba · ezọket halvan az
kọrnvł alloc mondnac[2] vala ọ nekỹ : ·

[1] A *t* betű a szó fölé van írva.
[2] A *c* az *a* fölé van írva.

Dlnaſtatic-ech-az-hzas-zent-vaña-a-
ſatianenac-ſomvebol-az-alazatoſſagvl-

Vdalamel-ember-kevanna-az-o-tv-
laidon-fogatkozaſit-meg-eſmer-
ny-avag-o-zivenec-zomeuvel-meg
latnya-zikſeg-es-elicten-emberenec-o-ma-
gat-bizonnal-meg-alaznya-az-hatalm-
as-iſtennec-keze-alas-azert-tegedet-czi-
toſnac-zolgalo-leiania-intlec-hogy-at-te
gazloſagidat-es-fogatkozaſidat-meg
eſmervven-igen-ſolote-meg-alaziad-at-te
lelkedet-es-temagadnac-vralatos-leg
mezt-mikepen-az-zent-bernard-mongia
az-alazatoſſag-iozag-kivel-ember-o-ma-
ganac-bizon-meg-eſmeretinec-mynatta
o-maganac-vralatos-es-ſele-vralatoſſag
al-fenlec-az-bodogſagos-zent-ſezeni-h
atianc-ezt-zerete-es-kerese-o-zerzeteſſeg
etvl-fogva-mind-halalaiglan-ennec-my
ata-hagia-el-es-velagot-es-es-iozaoth
ſolote-igen-tanvliad-meg-az-aldot-ieſvſvl

Oluastatic · eth · az · Iras · zent Bona*ventu*ra :
Atiancnac · kǫnvebǫl · az · alazatossagrvl :
VAlameſ ember kevanńa az ǫ tv-
laidon fogatkozasít meg esmer-
nÿ avag ǫ zivenec zǫ́meivel meg
Latnÿa zikseg ez eſíeten embernec ǫ́ ma-
gat bizonńal meg alaznÿa az hatalm-
as istennec keze ala ¶Azert tegedet crís
tosnac zolgalo Leiańa intlec · hog at te
garlosagidat es fogatkozasidat meg
esmerven igen fǫ́lǫ́te meg alaziad at te
Lelkedet es temagadnac vtalatos leg
mert míkepen az zent Bernard mongía
az alazatossag iozag kivel ember ǫ́ma-
ganac bízon meg esmeretinec mÿatta
ǫmaganac vtalatos · ez fele vtalatossag-
al fenlec az bodogsagos zent Ferenꝯz
atíanc ezt zerete es kerese ǫ zerzetesseg-
etvl fogva mínd halalaiglan ennec mÿ
ata hagia el ez velagot es Ez iozaoth
fǫ́lǫ́te ígen tanvliad meg az aldot iesvstvl

mezt o vgmond. Tanuliatoc en tolem mezt
en keges vagiok es alazatos ziv mezt va-
laki egieb iozagokat gyvt az zene alazatos
sagnekvl igaz oliatent mikepen ha az tene-
zent hozdozna az poluat az zelont mint
zent Gezgol mogia tselezt mikepen minden
bimnec kezdeti az kevelseg vgian eszenke-
pen minden bimnec iozagocnac fondamen-
toma az zent alazatossag. Tanul kedig
bizonnal lennye alazatos nem halazd es
hazzvg kepen. kizvl vgmond az ivrz vagi
on ki alnoc kepen v magat meg alazia de
maga az o lelke avag zive telies alnoc sag
al es halazdsagaltsellert az bizon alazatos
mikepen az zent Bernard mongia kevan
es akar meg vraltatnya es nem alazatosnac
mondatnya. No azert hog ha te cristosnac
zezety zolgalo leiania kevanz ivtnya az
bizon alazatossagra. zikseg te neked hazam
osvenon avag vton iaznod avag mennod:
Ls o osven avag vth mondatatic az vr
istennec meg gondolasa mezt gondoliad:

mert ϕ vgmond · Tanuliatoc en tvlem mert
en keges vagíok es alazatos zíw mert va-
lakí egíeb íozagokat gwít az zent alazatos-
sagnekvl igaz oliatent mikepen ha az tene-
rent hordozna az poluat az zelϕnt mint :
zent Gergǫl mõgia ¶Mert mikepen mínden[1]
binnec kezdeti az kevelseg vgian ezzenke-
pen minden <binnec> iozagocnac fondamen-
toma az zent alazatossag · Tanuſ kedig ·
bizonńal lennÿe alazatos nem ⊔halard es
hazzvg kepen · kirvl vgmond az Bwɹz vagi-
on ki alnoc kepen v magat meg alazía de-
maga az ǫ lelke avag zive telies alnocsag
al es ⊔halardsagal ¶Mert az bizon alazatos
mikepen az zent Bernard mongia · kevan
es akar meg vtaltatnÿa es nem alazatosnac
mondatnÿa · No Azert hog ha te cristosnac
zeretǫ zolgalo Leiańa kevanz ivtnÿa az
bizon alazatossagra · zikseg teneked harom
osveńon avag vton íarnod avag mennϕd :
ELsϕ ϕsven avag vth mondatatic az vr
istennec meg gondolasa mert gondolíad :

[1] Az első *n* szárára tévedésből kerülhetett pont.

az aldot iſtent mikepen mnnden iocnak
tezomtpiet · es mongia azert o neki · O edes
ieſus · aldot iſten mnnden mi mivelkodet-
nceket te tetéd mi bennvnc · mjert kedig eli-
en io az vr iſten hog ſemñ iot az o ſeger-be-
genekvl es malaſtianekvl nem tehetvnc
az hog mindeneket o neki kel tvladonita-
nonc es ſemmit nem mi magvncnak
meg gondolvan hog nem atte hatalmaſ
ſagod avag atte kezeidnec ero ſſege tezi
az iokat kiket te teez de az vr iſten te mj
attad mezt o tezomtot minket · es nem
mi mimagonkat · es ez fele meg gondo-
las el tozi mind azocnac o kevelſegoket
kik vg mondnac az mi kezeinc hatalm-
aſſok es nem az iſten kéte mind ezoke · ez
fele kevelſeg zekezte ki Lucipert az men-
nei · dicſoſegvl · mezt nem gondolia vala
lucipez hog ſemmibol tezomtetot vona
de mkab nezi vala az o ekeſſegit az o

Az aldot ístent mikepen minden íocnak
teromtȩíet · es mongíad[1] azert ȩ neki · O edes
íesus · aldot isten minden mi mivelkȩdeti-
ncket te teted mi bennẏnc · mÿert kedig eli-
en io az vr isten hog semi íot az ȩ segeŀhe-
genekvl es malastianekvl nem tehetvnc
az hog mindeneket ȩ neki kel tvladonita-
nvnc es semmit nem mi magvncnak ·
meg gondolvan hog nem atte hatalmas
sagod avag atte kezeidnec erȩssege tezzi
az iokat kiket te teez de az vr isten te mÿ
attad : mert ȩ terȩmtȩt minket · es nem
mi mimagvnkat · es ez fele meg gondo-
las el tȩri mind azocnac ȩ kevelsegȩket
kik vg mondnac ¶Az mi kezeínc hatalm-
assok es nem az isten tette[2] mind ezȩke · ez
fele kevelseg rekezte ki Lucipert az men-
ńei · diŀhȩsegtvl · mert nem gondolia vala
lucíper hog semmibȩl terȩmtetȩt vona
De ínkab nezí vala az ȩ ekesseget[3] az ȩ :

[1] A *d* az *a* betű fölé van írva.
[2] A kettős *tt* első *t*-je sor fölötti betoldás.
[3] Az utolsó *e* betű fölött – valószínűleg nem a scriptortól származó – halvány vonal látszik.

zepſeget es mikepen ekoſſvltetot az o otp
zeti avag vohaia minden dragalatos ko-
vekel· es az o zivenec kevelſege vtet fel
fualkotatta· es myert hog az kevelſegot
koveti alazatoſſag· azert leg ottan le:
vetetec az o nemeſſeginec zekikol ozoke
valo vtalatos zegenſegeb helze· es ki za-
la az angialak kozot hatalmaſb es zeb ben
az ozdogockozot niavaliaſb es vtalatoſb
Iſten edes iſtenem valion menen vadnac
maſtan· Lucipezor· es Lucipernec kovetoi
kevelſegnec fiai es Leanj kiket ideiglen az
vr iſten bekeſegel el zenved es el vaz· myert
kediglen mkab el zenvedob legion az kevel-
ſeg az kazdagba hog nem mint az zegenbe
mikepen az zent Bernard mongia· zikſeg
azert te neked cziſtoſnac zolgalo leanianac
igen alazatoſnac lenned· mert lak az zent
alazatoſſag kellemetes az vr iſtennec· akaz
embereccben akaz az angialocba· Ne hidieg
kedig hog az zizeſſeg kellemetes vona az vr

zepseget es mikepen ekǫssvltetǫt az ǫ ǫtǫ
zeti avag rvhaia minden dragalatos kǫ-
vekel · es az ǫ zivenec kevelsege vtet fel-
fualkotatta[1] · es mÿert hog az kevelsegǫt
kǫveti alazatossag · azert leg ottan le :
vetetec az ǫ nemesseginec zekíkǫl ǫrǫke
valo vtalatos zegenseges helre · es ki va-
la az anǵalok kǫzǫt hatalmasb es zeb len
az ǫrdǫgǫckǫzǫt ńavaliasb es vtalatosb
¶O en edes istenem valíon menen vadnac
mastan · Luciperǫc · es Lucípernec kǫvetǫi :
kevelsegnec fÿai es Leianÿ kiket ideiglen az
vr isten bekesegel el zenved es el var : mÿert
kediglen ínkab el zenvedendǫb[2] legiǫn az kevel-
seg az kazdagba hog nem mint az zegeńbe
mikepen az zent Bernard mongia · zíkseg
azert te neked cristosnac zolgalo leiańanac
ígen alazatosnac lenned · mert ⊔ak az zent
alazatossag kellemetes az vr ístennec · akar
emberecben akar az angíalocba · Ne hidíeg
kedíg hog az zízesseg kellemetes vona az vr ·

[1] A kettős *tt* első *t*-je a szó fölé van betoldva.
[2] A *den* jelölt betoldás a szó fölött.

az zent alazatossagnekvl irattatik bizonnival meg az zvz mazia is nem vot vona istennec anria hog ha kevelseg leletetet vona o benne. Nlo bizon nem dvhekodic vala az o zivessegevl hanem alazatossag azvl mondvan. Tekinte az vr isten az o szolgalo leianianac alazatossagat azert mongia az aitatos zent Bernard. Mert ezekodom mondanom hog meg az ziz mazia is nem vot vona kellemetos az aldot istennec fianac az o alazatossaganekvl. Azert en edes vram istenem kivigen bodog ember az akinel vagion meg ez zent alazatossag ol igen nagi iozag: hog sinki enekul menniecnek orszagaba be nem mehet: Azert aldot Jesus:

Valsod vtb kim kel teneked iaznod czistosnac zezety szolgalo leianinabog ha akarz ivtnod az tekeletes alazatossagra mondatatic az czistos Jesusnac meg emlekezetinec irattatik meg kel teneked vol

Az zent alazatossagnekvl ¶Mert bizonńaval meg az zwz maria is nem vot vona istennec anńa hog ha kevelseg leletetȩt vona ȩ benne · No bizon nem diȩhekȩdic vala az ȩ zizessegervl hanem alazatossag arul mondvan · Tekintc az vr isten az ȩ zolgalo leiańanac alazatossagat Azert mongia az aitatos zent Bernard · Merezkȩdȩm mondanom hog meg az ziz maria is nem vot vona kellemetȩs az aldot istennec fȳanac az ȩ alazatossaganekvl ¶O azert en edes vram istenem kȳ · igen bodog ember az akinel vagion mert ez zent alazatossag oĺ igen nag iozag : hog sinki enekil meńńecnek orzagaba be nem mehet : O azert aldot Iesus :— MAsod vth kin kel teneked iarnod cristosnac zeretȩ zolgalo Leiańahog[1] ha akarz ivtnod az tekeletes alazatossagra mondatatic az cristos Iesusnac meg emlekȩzetinec ¶Mert meg kel teneked iol

[1] A szorosan egymás mellé került szavakat vékony vonal választja el.

gondolnod az aldot czistos Jesus mikepen
meg alazstatec mid az zidalmas kereszt
fanac halalanac nemeiglen · es anne-
za len alazatos hog ol'mint por-losnac
alitatnec(azert mondo az izaias profe-
ta · alitoc vg mond vtet ol'mint por-los-
nac lennye es az vr istentol meg alaz-
tatotnac · sot inkab anneza meg alaztat-
tatec hog az o idecben semmi onalanal-
vtalatosonac nem alitatic vala · azert
mongia azon isaias profeta · nagy alaz-
atossagba vetetec el az o itelete ol'mit
azt mondana : annec vala az aldot ie-
susnac o alazatossaga es vganneza ve-
tette vala o magat emberecnec iteleti-
ala · hog simki o zola igaz iteletot nem
tenne sem adna · es hog simkitol nem
hitetbet nec bizon istennec lennye (Ilio
azert hog ha ammi vzvnc es mestranc
el'igen vtalatosnac es zidalmasnac alita-
tec ez velagon · minem de tehat · nagobec

gondolnod az aldot cristos Iesus míkepen
meg alaztatec mīnd az zidalmas kerezt
fanac halalanac nemeiglen · es anne-
ra len alazatos hog oſmint poꝉlosnac
alitatnec ¶Azert monda az izaias profe-
ta · alitoc vg mond vtet oſmint poꝉlos-
nac lennÿe es az vr istentvl meg alaz-
tatotnac · sǫt inkab annera meg alazta-
tatec hog az ǫ ídeieben semmi ǫnalanal
vtalatosbnac nem alitatic vala · Azert
mongia azon isaias profeta · nag alaz-
atossagba vetetec el az ǫ itelete oſmint[1]
azt mondana : Anne vala az aldot ie-
susnac ǫ alazatossaga es vgannera ve-
tǫte vala ǫ magat emberecnec iteleti-
ala · hog sinki ǫ rola igaz iteletot nem
tenne sem adna · es hog sinkitvl nem
hitethetnec bizon istennec lennÿe ¶No
azert hog ha ammi vrvnc es mestǫrvnc
eſ igen vtalatosnac es zidalmasnac alita-
tec ez velagon · minem de tehat · naǵobee ·

[1] Az *n* betű jelölt betoldás a szó fölött.

az zolga az o vranal avag az tamtvan az
o meſtrenel. Ha azert crifto ſnac leiania
vag. ha tamtvannia vag leg vtalatos es
alazatos. Mert. O mely igen vtalatos az ol
zerzetes az vr iſtennec ki alavalo hitman
dozeret viſel. es kevel zivet. O mely igen zi
dalmas vtalatos az ol kezeſtien embez az
aldot iſtennec. kit halia es latia az o vrat
az edes ieſuſt vtalatoſſnac es alazatoſnac
es o fel magaztalia az o zivet. es iaz ohon
maganal nagobacba es hodalatoſſocba
Mi tovaba mkab meg vtalando. es mi hodt
mkab nehezeben meg gotzendo az crifto
nac zolgalo leianaba. mikepen hog az fel
ſeges iſtennec fya az aldot ieſus len alavett
es az meg mezteghetetlen iſten len kizded
te kedeg nagvalias fezog es ivvendobe fezg
eknec erke mezezkodol kevelkodnod. Ez fel
eczvl vg mond az zent aguſton doctor. O
vg mond nagvaliab zothatando bvz myze
fvalkodol fel. O vtalatos bidoſſeg myze
kevelkodol. viſſelven alazatos fot es
feiet.

¶az zolga az ǫ vranal · avag az tanítvan az
ǫ mestǫrenel · Ha azert cristosnac leiania
vag · ha tanitvanńa vag · leg vtalatos es
Alazatos · Mert · O meſ igen vtalatos az oſ
zerzetes az vr istennec · ki alavalo hitvan :
ǫtǫzetet visel · es kevel zivet · O meſ igen zi-
dalmas vtalatos az oſ kerestien ember az
aldot istennec · kit halia es latia az ǫ vrat
az edes iesust vtalatossnac es alazatosnac
es ǫ fel magaztalia az ǫ zivet · es iar ǫnǫn
maganal ńagobacba es ⊔hodalatossocba ·
¶Mi tovaba inkab meg vtalando · es mi⊔hoda
ínkab nehezeben meg gǫtrendǫ az cristos-
nac zolgalo leiańaba · mikepen hog az fel-
seges istennec fÿa az aldot iesus len alavetǫt
es az meg merteghetetlen isten len kizded ·
te kedeg ńavalias ferǫg es ivvendobe ferg-
eknec etke merezkǫdǫl · kevelkǫdnǫd · Ez fel-
ecrvl vg mond az zent Aguston doctor · O
vg mond ńavalias rothadando bwr mÿre
fvalkodol fel · O vtalatos bídǫsseg mÿre
kevelkǫdǫl · visselven · alazatos fẏt[1] · es · : ·

[1] A szó alá van írva a *feiet*, a *fẏt* szó áthúzása nélkül.

Kevel zivet es tagot ol'mint azt mondana
nem illic: De Jaj azert hog nem kovetioc;
Hazmad vt es vtolo kim kel teneked
iaznod o adot ieſusnac zereto iegeſe
ha kevanz ivtnija az tekeletes alazatoſſag
ra· mondatatic tenon magadnac meg
nezeſe gondolaſa Mezt akozon nezdmeg
te magadat zent bonaventuza at ianc
izia vala az o hyganac· mikozon vgniod
meg gondolod honnan ivtel es hova meg
No azert gondoliad meg honnan ivtel
es tvgiad hog az vezedelmnec ſazabol es
foldnec hamabol es pozabol teromtetel
es bimbe eltel· es zanki vetor vag az men
nei pazadu· homnac bodogſagatol· es ez
fele meg gondolas ki veti embezbol az fel
fvalkodaſnac lelket es ki zekezti· vg annea
hog te es fel kaias az daniel prozetaval es
mongiad O en edes vram iſtenem vagyne
maſtan alazatoſſok nring kozonſeges fol
don ammi bmenkezte Gondoliad meg
tovaba hova meg· mezt napon kent meg

kevel zívet es tagot oĺmint azt mondana ·
nem íllíc : De laÿ azert hog nem kǫvetíǫc :
HArmad vt es vtoso kin kel teneked
íarnod o adot íesusnac zeretǫ íegese
ha kevanz ivtnÿa az tekeletes alazatossag
ra · mondatatic tenǫn magadnac meg ·
nezese gondolasa ¶Mert akoron nezedmeg[1]
te magadat zent Bonaventura atíanc
íría vala az ǫ hvganac · míkoron vgmōd
meg gondolod honnan ívtel es hova meg
No azert gondolíad meg honnan ívtel
es tvgiad hog az vezedelmnec sarabol · es
fǫldnec hamabol es porabol terǫmtetel
es binbe eltel · es zanki vetǫt vag az men-
ńei paradiꝛhomnac bodogsagatvl · es ez
fele meg gondolas ki veti emberbǫl az fel
fvalkodasnac lelket es ki rekezti · vg annera ·
hog te es fel kaias az daniel profetaval · es
mongíad · O en edes vram istenem vagvnc
mastan alazatossok mind kǫzǫnseges fǫl-
dǫn ammí bineínkert ¶Gondolíad meg :–
tovaba hova meg · mert napon kent meg

[1] A szorosan egymás mellé írt szavakat függőleges vonal választja el.

el zothadaſza es pozzaletelze · mert bizon
atiamſha poz vag es pozza kel lennod ·
no talhat · mit kevelkodol poz es hamw · ha
ma vag · honnap nem lecz · ha ma egez-
ſegbe vag honnap meg kozvlharz · ha ma
brvrz vag ne talantam honnap kabaia
bolonda lehersz · ha te map beves vagaz vr
iſtennec malaztiaval · honnap ne talan-
tam el vetethetic tvled · ki rhoda azert
az ok nauilas kereztien embert ki merez
kodic kevelkodnyc · miſozon lassa onon
magat minden felol meg kezne kozot-
neka lennyc enne ſok nauilaſſagokal es
vezedelmekel · No azert tanvliator o-
cziſtos ieſuſnac meg zentolt zizei es ie-
geſi vallami alazatos lelket es zivet ala-
zatoſ iazaſt es viſelnyc alavalo otyzetet
Mert lak az zent alazatoſſagnac o ioza-
ga az ki az iſtemi hazagot meg enkez
teli es ki az vr iſtennec o zent malazt
iat meg leli · Mert menevel inkab nagiob

el rothadasra es porraletelre · mert bízon
atiamfÿa por vag es porra kel lennǫd :
No tahat · mit kevelkǫdǫl por es hamv · ha
ma vag · honnap nem leezs[1] · ha ma egez-
segbe vag · honnap meg korvlhaꝉz · ha ma
bwꝉz vag ne talantam honnap kabaía
bolonda leheꝉz · ha te map beves vag az vr
istennec malaztíaval · honnap ne talan-
tam el vetethetic tvled · ki ꝉhoda azert
az oľ ńaválas kereztien embert ki merez-
kǫdic kevelkǫdnÿe · mikoron lassa ǫnǫn
magat minden felǫl meg kernekǫzǫt-
nek lennÿe enne sok ńavaľassagokal es
vezedelmekel ¶No azert Tanvliatot · O ·
cristos íesusnac meg zentǫlt zizei es íe-
gesi vallani alazatos lelket es zivet · ala-
zatos íarast es víselnÿe alavalo ǫtǫzetǫt
Mert ꝉak az zent Alazatossagnak ǫ íoza-
ga · az · ki az isteni haragot[2] meg enkez-
teli es ki az vr istennec ǫ zent malazt
íat meg lelí · Mert menevel ínkab nagíob :

[1] A *z* a szó fölött, az *s* elé van betoldva, feltehetően a javító kéz írása.
[2] A *g* talán *d*-ből javított betű.

vag annenual nagoban ee magadat min-
denecben meg alaziad · es az vr iſtennec
elote meg lelod az o zent malaſtiat · eche-
pen lele meg az aldot zuz maria ib · az vr
iſtennec elote meg az malaztot · mikepen
onon maga monda · Tekinte vgmond az
vr iſten az o zolgalo leianiana alazatoſ-
ſagat · nem chodat hog az alazatoſſagaz
zent zezetetnec helt ad avag zozoz es em-
beznec o elmeiet az vit ſagoctol ki zekezti
Azert mongia az zent agoſton doctor · me-
nevel inkab vogvnc vgmond az kevelſegnec
fel fivalkodaſatol izeſbet · avag idegomb · an-
neval · vagvnc zent zezeteel telicſbec · Es
mikepen az vz az hegtol fol' az vogekre
ezenkepen az zent lelocnec malaſtia foli
az alazatoſſokra · es mikepen az vz mene-
vel ſeboſben fol' annenal inkab le zal vgian
ezenkepen valaki o magat telies zivevel meg
alazia · annenal inkab kozelget az vr iſtenhez
es meg nezi az o zent malaſtiat azert mogia
az vr uz · az o magat meg alazonac imad-
ſaga :

vag anneval naǵoban te magadat mín-
denecben meg alazíad · es az vr istennec ·
elǫte meg lelǫd az ǫ zent malazstíat[1] · ecke-
pen lele meg az aldot zíz maria is · az vr
istennec elǫte meg az malaztot · míkepen
ǫnǫn maga monda · Tekinte vgmond az
vr isten az ǫ zolgalo leíańana alazatos-
sagat · nem ⱡhodat · hog az alazatossag · az
zent zeretetnec helt ad avag zǫrǫz es em-
bernec ǫ elmeíet az hitsagoctvl ki rekezti
¶Azert mongia az zent Agvston doctor · me-
nevel inkab vagvnk vgmond · az kevelsegnec
fel fvalkodasatvl íresbec · avag ídegǫmb · an-
neval · vagvnc zent zeretetel teliesbec · Es
mikepen az vȳz az hegrvl foſ az vǫgekre
ezenkepen az zent lelǫcnec malastia foli
az alazatossokra · es mikepen az vȳz mene-
vel sebǫsben foſ anneval inkab le zal vgían
ezenkepen valaki ǫ magat telies zivevel meg
alazia · Anneval inkab kǫzelget az vr ístenhez
es meg ńeri az ǫ zent malazstiat[2] Azert mōgia
Az Bwⱡz · Az ǫmagat meg alazonac imad :

— : saga : —

[1] A z a szó fölött, az s elé van betoldva, feltehetően a javító kéz írása.
[2] A z a szó fölött, az s elé van betoldva, feltehetően a javító kéz írása.

az egéket atal hatia es mind adiglan sem
vigaztaltathatic meg miglen az áldoth
felseges istennec eleiben iuth mert az vr
isten az otet felocnec akazatiat meg tezzi
es az o kezemeſoket meg halgatia. Ne
azert imth az zent bonaventura atianc
az alazatossagra mondvanyo crisstos ie
ſusnac zolgalo leanyi legietoc alazatoſſok
hog soha az kevelseget atti zivetoctbe bee
ne eczzetoſk. mert alazatos meſtoztoc
vot tvdnya mint az áldot ieſus azzontoc
es alazatos vot az dicz-hoſeges zizmazia
mindenecnec kezalne azzonnia. Legietoc
alazatoſſoc. o crisstosnac meg zentolt iegyſi
mert alazatos atiatoc vot tvdnya mint
az bodogſagos zent ferenez. annatoc es
alazatos vot tvdnya mint az dicz-hoſeges
zvz zent klara. minden nemv alazatos
ſagnac peldaia es tikoze. de maga vg
legietoc alazatoſſok hog atti alazatoſſag
tocnak tikoze es tamyia legion az bizon.

Az egeket[1] atal hatía es mínd adíglan sem
vigaztaltathatíc meg · míglen az Aldoth
felseges istennec eleíben ivth · mert az vr
ísten az ꝓtet felꝓcnec akaratiat meg tezzi
es az ꝓ keremesꝓket meg halgatia · No :
azert inth az zent Bonaventura atianc
az alazatossagra mondvan ¶O cristos íe-
susnac zolgalo leianȳ legietꝓc alazatossok
hog soha az kevelseget atti zivetꝓcbe bee
ne erezzetꝓk · mert alazatos mestꝛrtꝓc
vot tvdnȳa mínt · az aldot íesus · Azzontoc
es[2] alazatos vot · az diꝉhꝓseges zíz maríA
mindenecnec keralne azzoña · Legíetꝓc
Alazatossoc · O crístosnac meg zentꝓlt iegꝓsi :
mert alazatos atíatoc vot tudnȳa mínt
az bodogsagos zent ferenꝉz · anñatoc es
alazatos vot · tvdnȳa mint az diꝉhꝓseges
zwz zent ꝉlara · minden nemv alazatos
sagnac peldaía es tíkꝓre · de maga vg
legietꝓc alazatossok hog atti alazatossag
tocnac tikꝓre es tanuȳa legíꝓn az bízon :—

[1] A *g* fölött – talán a javító kéztől származó – halvány tintával írt *k* betű van.
[2] A szó előtt és után kis vonalka látszik.

bekeseg · mezt az zent alazatossagnac · o :
iozaga tekeletetic meg az bekesegnec nyiat
ta · mezt mondatatic az bizon alazatosnac
lennye · kiboz hozia nem zagaztatot leiend
az zent bekeseg · azert mondia az zent aggy
eon doctor · kiny vgmond az cristosnac zol
galo leiaminac az o zomokznec eleiben te
nye az fedelet · ala valo zvhaba iazmyoke
es o feiket ala borhatvan · es mind kinyde
az bizon alazatost meg bizonmitia az be
keseg · azert mongia az biyz es atte ala
zatossagoba bekesegod legionistde hog ke
szvlegel zoliak zent Bonaventura atian
mongia · sokat vadnac kik az zezzetnek
hazaba akaznac kevelkodni kik bizonnia
val es velagon nem egiebec hanem zegenyk
es alazatossok voranac · azert mongia az
daitatos zent Bernard es · Latot vgmond
oliat kizvl en solote igen bankodom mezt es
velagnac o kevansagad es pompaiagat el
hagyan · az alazatossagnac oskolaiaban :
az az zezzetnec hazaba nem iak egiec :

bekeseg · mert az zent alazatossagnac · ꝺ :
iozaga tekeletetic meg az bekesegnec mÿatta · mert mondatatic az bizon alazatosnac
lennÿe · kíhoz hozía nem ragaztatot leiend
az zent bekeseg · Azert mondia az zent Agoston doctor · kinÿ vgmond · az cristosnac zolgalo leíanínac az ꝙ zǫmǫknec eleiben tenÿe az fedelet · alavalo rvhaba íarnÿoke
es ꝙ feiǫket ala boꝛhatvan · ez mind kínÿ de
az bízon alazatost meg bizonnitia az bekeseg · Azert mongia az Bwꝛz es atte alazatossagodba bekesegǫd legíǫn ¶De hog keservsegel zoliak zent Bonaventura atíanc
mongía · sokac[1] vadnac kík az zerzetnek
hazaba akarnac kevelkǫdni · kik bizonńaval ez velagon nem egiebec hanem zegenǫk
es alazatossok votanac · Azert mongia az
Aitatos zent Bernard es · Latok vg mond
oliat kirvl en fǫlǫte igen bankodom mert ez
velagnac ꝺ kevansagad es pompasagat el
hagvan · az alazatossagnac oskolaiaban :
· az · az · zerzetnec hazaba · nem ꝛak egíec :—

[1] Az *a* fölé – talán a javító kéz – *n* betűt írt, de a *c*-t nem húzta le.

Inkab tanvlnac kevelſeget. ragalmaſſagoth
iregſeget. beketeleníeget. vadoſſagot. v feſlot-
ſeget. hod nem mint iſtem iozagot. de Jay
ez felecnek. mert bizonniaual iob vot vona
hog ha inkab az zezzetnec zohaiat ſoha
zak zomoctel ſem lattac vona hod nem mit
ez kepen elnenec(ſ)ſio azert. Intlek en tege
det en zeretv hygom zent Bonaventura
atianc iria vala az o hyganac. es mind
titoket criſtoſnac meg zentolt zizeſ hog
at ti alazatoſſagtokat zizeſſegben. es az
ti zizeſſegtoket alazatoſſagban meg tarzh-
iatok(ſ)mert az alazatoſſag egieſſolt avag
egicivlt az zizeſſechoz mikepen az dragala-
tos kw avag gong az azariba be foglalta
tot azert mongia az zent Bernard. Igon
zep egbe egelyles az zezeſſeg az zent alaz
atoſſaghoz. es folote igen kellemetes az
vr iſtennec az ol' lelok kiben az alazatoſ-
ſag aianlia az zizeſſeget. es az zizeſſeg
ekoſiti az alazatoſſagot. Haliad meg azert
en zerete hygom atte atiadfyanā mteſſet

Inkab tanvlnac · kevelseget · Ragalmassagoth
íregseget · beketelenseget · vadossagot v feslȯt-
seget · hod nem mint isteni iozagot · de Iaÿ :
ez felecnek · mert bizonńaval íob vot vona
hog ha ínkab az zerzetnec rvhaiat soha
ꝉak zomȯckel sem lattac vona hod nem mīnt[1]
ez kepen elnenec ¶No azert · Intlek en tege-
det · en zeretǫ hvgom · zent Bonaventura
atíanc íria vala az ǫ hvganac · es mind ·
títǫket crístosnac meg zentǫlt zizeÿ hog
at ti alazatossagtokat zízessegben · es az :
tí zízessegtȯket alazatossagban meg tarꝉh-
íatok ¶Mert az alazatossag egiessǫlt avag
egíeívlt az zízessechȯs mikepen az dragala-
tos kw · avag gǫng az arańba be foglalta-
tot Azert mongia az zent Bernard · Igǫn
zep egbe egelẏles az zézesseg az zent alaz-
atossaghoz · es fǫlǫte igen kellemetes az
vr ístennec az oĺ lelȯk kíben az alazatos-
sag aianlía az zízesseget · es az zízesseg :
ekǫsiti az alazatossagot · Halíad meg azert
en zerete hvgom atte atíadfÿanac[2] intesset :

[1] Az *n* a *t* fölé van írva.
[2] A *c* az *a* fölé van írva.

es haznalatos lezzen te neked fossel az
kevel hygoctvl mikepen az mezkes kigo.
tvl vtaliad meg az kevel zizeket mikepen
ezdogoket az kevel embezecnec o tarsag
sagokat vgian vtaliad mikepen az hala-
los merget. Es ha kezdod mjezt haliad
meg az obat mezt nemminemv vroz
ig iera meg az kevel segot mondvan:
Minden kevel el viselhetetlen az zozzet
nec hazaba otozetebe folote valo iaza-
saba zertelen niaka fel emelven zomor
o ozrhaiaban o zomei edesstova villagot
az felso helzvl zvgodic egiebnel o mag-
at az kevel embez iobnac alitia lennie
thiztossegot az golekozetbe nem tarth
No azert cristosna o zerecto zolgalo leia-
na es iegosse kel te neked az kevel hog-
ocnac o tarsasagokat el tavoztat nod
hog te es hasonlatos ne leg o hoziaiok-
mezt vg mond az vroz valaki az kevel-
hoz tarsolkodic o es kevelsegbe otozik

es haznalatos lezzen te neked · Fyssel az
kevel hvgoctvl mikepen az merkes kigo-
tvl · vtalíad meg az kevel zízeket míkepen
erdǫgǫket · az kevel emberecnec ǫ tarsa<g>
sagokat vgían vtalíad mikepen az hala-
los merget · Es ha kerdǫd mÿert halíad
meg az okat · mert neminemv Bwꝉz
íg íría meg az kevel segǫt mondvan :—
¶Mínden kevelel víselhetetlen az zǫrzet-
nec hazaba · ǫtǫzetebe fǫlǫte valo · íara-
saba zertelen · ńaka fel emelven · zomorv-
ǫ orꝉhaíaban · ǫ zǫmei edesstova villagoc
az felsǫ helrvl zvgodic · egíebnel ǫ mag-
at az kevel ember íobnac alítia lennÿe
thiztǫssegǫt az gǫlekǫzetbe nem tarth
No azert cristosnac[1] ǫ zeretǫ zolgalo leía-
ńa · es íegǫsse · kel te neked az kevel hvg-
ocnac ǫ tarsasagokat el tavoztatnod ·
hog te es hasonlatos ne leg ǫ hozíaíok
¶Mert vg mond az Bwꝉz · valaki az kevel-
hǫz tarsolkodíc · ǫ es kevelsegbe ǫtǫzzík :—

[1] A szóvégi *c* az *a* fölé van írva.

De az zent alazatossag o en edes istenem ki nagy iozag meet o minden iozagocnak-kezalne azzonnia. az bunocnek halala az istem felelmnec elvetese. vroz hesegnec gyo-kere. zorzetossegnec ezossege. zizessegnek-chessege. zerilelecnec lakodalma. es mind az celies zent haromsagnac keuanatos es kedves zallasa. ezeket mongia az aldatos zent Bernard. Imag en szeete atiamfia azert aki irta. es mong auc maszat ezote a. Oluastatic az izas azzvnunc marianac o eletevl es het kezemeservl:- ihus:-

Az diczeseges zizmarianac o eletehes es kepen elmelkodhetonc kitol zizenc zizetet az aldot ihus kyriad azert hog mikozon o vona harom ezendos. az o zileietvl az templomba vi-tetec. es ot az templomba len tizen neg ezendeigh mit kedig ot mivelt legon tvd-hatiok hog mikepen o nemunemv aitatos anac meg ielodtet. es hitetetic mikepen zent Bonauenturza atianc mongia ki

De az zent Alazatossag o en edes ístenem
ki nag íozag mert ꝺ mínden iozagocnak
keralne azzonńa · az binꝺcnec halala az
ísteni felelmnec eltetꝺíe · Bwꝉhesegnec gꝙ-
kere · zꝺrzetꝺssegnec erꝺssege · zízessegnek
ekessege · zentlelecnec[1] lakodalma · es mínd
az telíes zent haromsagnac kevanatos es
kedves zallasa · ezeket mongia az Aitatos
zent Bernard : Imag en zerete atiamfÿa
azert akí írta · es mong Aue maríat erꝙte ēc.
Oluastatic Az iras Azzvńvnc marianac :
ꝙ eletervl es het keremeservl :— ihūs :—
AAz diꝉheseges zízmarianac ꝺ ele-
tehes ez kepen elmelkꝙthetvnc
kítꝙl zízenc zíletec[2] az aldot · ihūs
Tvgiad azert · hog mikoron ꝙ vona harom
eztendꝺs · az ꝙ zíleíetvl az templomba vi-
tetec · es ot az templomba len tizen neg
eztendeíg ¶Mit kedig ot mivelt leǵon tvd-
hatiok hog mikepen ꝺ nemínemv aítatos
anac meg íelꝙtꝙtet · es hitetetic mikepen
zent Bonauentura atianc mongia ki :

[1] A *t* a szó fölé van betoldva.
[2] Az *l* egy *z* betűre van ráírva.

es izaſt zezzete es izta hog let legön zen
ezebor azzon kinec o mepet nag thiztos
ſegel zolgaliok egiebec kezor ezt mondo
ta o neki azzonionc maria mondvan :
Miſozon vgmond az en atiam es anniam
engemet az templomba hattanac vona
el tekelem es zorzem az en lelkombe az
vr iſtent atiamol valaztani · es aitatoſſag
al gakozta gondolom vala · mit tennec
en ki o neki kellemetes vona · hog ennek
myatta adna ennekem az o malaztiat
es meg tanitatam en magamat az en v
am iſtenemnec tozvenezeſſe de maga min
den iſtem tozvenok kozzul ielosben imez
hazom yarantholatokat en meg taztam
tvdnya mint : zerecſſed te vradat iſtenoder
te telies zivedel te telies lelkodel te telies
elmedel es te mind te telies ereidelſſomba
zerecſſed te fele bazatodat mikepen tenon
magadat · es gololied te ellenſegedet az az
a bunoket · eszeket en vgmond meg taztam
az en lelkombe · es legottan en minden

ez irast zerzete es írta · hog let leǵon zent
erzebǫ̇t azzon · kinec ǫ̇ íñepet nag thiztǫ̇s-
segel zolgaliok · egiebec kǫzǫt ezt mondo-
ta ǫ neki azzvńonc maría · mondvan :—
Mikoron vgmond az en atíam es anńam
engemet[1] az templomba hattanac vona
el tekelem es zǫ́rzem az en lelkǫmbe az
vr istent atiamvl valaztani · es aitatossag-
al gakorta gondolom vala · mit tennec
en · ki ǫ̇ neki kellemetes vona · hog ennek
mȳatta adna ennekem az ǫ malaztiat .
es meg tanitatam enmagamat az en vr-
am istenemnec tǫrveńere ¶demaga mín-
den isteni tǫrvenǫk kǫzzvl · íelǫsben imez ·
harom paranꝯholatokat en meg tartam
Tvdnȳa mínt : zeressed te vradat istenǫdet
te telies zivedel : te telies lelkǫdel · te telíes
elmedel · es te mínd te telies ereidel . ¶Tovaba
zeressed te fele baratodat mikepen tēnǫn-
magadat · es gǫlǫ́lied te ellensegedet[2] az az
a bínǫket · ezzeket en vgmond meg tartam
Az en lelkǫmbe · es legottan en minden

[1] A *g* fölé – talán a javító kéz – egy *k*-t írt.
[2] A harmadik *e* *i*-ből van javítva (kevésbé valószínű a fordított javítás).

egieb iozagokat meg fogek mellek az:
istem torvenbe taztatnac. ezt akarom
azert hog te es ezt tegedfelmezt az lelok
nem valhat valami iozagot hog ha az
vr istent telies zivevel nem zeretendi mert
es istem zeretetyl zazmazik minden nemv
malazthac tekeletes. es telies vota mel
istem zeretet nekol soha simkize semmi ne-
mv iozag nem zal sem meg nem mazad
az lelokbe. de ki sok mikepen az vrz. hog
ha az o ellenseget az az a vetkoket es az
binokket nem gyololendi ſz̄alaki azert akar-
ia az o telkebe vallami es bizmya az istem
malazot. zikseg oneki az o zivet zorzem
az istem zeretetze. es az bimnec gyloſegere
ſz̄lo azert en zereto leianiom akarom hog
te es azt tegied ammit en tezzek vala
azzonionc marianac o zavat. Mert en
minden kozon effelen fel kelok vala. es
megiok vala az templommac otaza ele.
ibe. es ot ol nag bvzgoſagal aitatoſſagal

egieb iozagokat meg fogek mellek[1] az :
isteni tǫrvenbe tartatnac · ezt akarom
azert hog te es ezt teged ¶Mert az lelǫk
nem valhat valami íozagot hog ha az
vr istent telies ziveve nem zeretendi mert
ez isteni zeretettyl[2] zarmazik minden nemy
malaztnac tekeletes · es telies vota meſ
isteni zeretet nekǫl soha sinkire semmi ne-
mǫ íozag nem zal · sem meg nem marad
az lelǫkbe · de ki foſ mikepen az vȳz · hog
ha az ǫ ellensegít az az · a vetkǫket es az
bínǫket nem gǫlǫlendi ¶Valaki azert akar-
ía az ǫ lelkebe vallani es birnȳa az istení
malaztot[3] · zíkseg ǫneki az ǫ zívet zǫrzeni
az isteni zeretetre · es az binnec gǫlǫsegere
¶No azert en zeretǫ leiańom akarom hog
te es azt tegíed ammit en tezzek vala
Azzonńonc marianac ǫ zava · Mert en
minden koron effelen fel kelǫk vala · es
megiǫk vala az templomnac otara ele-
íbe · es ot oſ nag bvzgosagal aitatossagal

[1] Az *m* első lába fölött funkció nélküli pont látható.
[2] A második *t* a szó fölé van betoldva.
[3] Az első *t* betoldással került a szó fölé.

es ol' nag akazattal es kevanſagal amĩ-
neze en tehetem es tvdom vala. kezom
vala a menden hato iſtennec o zenth
malaztiad hog en meg tazt hatnam
az felvl meg mondot hazom pazaṙho-
latokat. es mind az tozvennec egieb pa-
ranṙholatit. ¶ Es ez kepen alvan az otaz
elot. heth kezemesoket kezok vala az vr
iſtentvl. imezok kedig azzok. ¶ Elſo ke-
zemes. mezt en kezom vala az vr iſtentvl
az malaztot. melyel en az zezetnec o
pazaṙholatiat be telieſſoit hetnem tvd-
nja mint hog o zent iſtenſeget telies zi
veñel zezethetnem. ¶ Maſſzor kezom:
vala az malaztot. kĩnec mjatta zezethet
nem az en fele bazatomat. az o iſtenſeg-
enek akazatia es kellemetoſſege zerent
es hog tenne enkemet zezetnom mindenec-
et azzokat kiket o kezan es zezet. ¶ Hamad.
zor kezom vala. hog en velem golgoltet-
ne es el tavoztatna mindennecet azzokat
melleket o golgol es nem zezet: ¶ ilyes:

es oľ nag akarattal · es kevansagal am̃e-
nere en tehetem es tvdom vala · kerǫm
vala a menden hato ístennec ǫ zenth
malaztiad · hog en meg tarthatnam
az felvl meg mondot harom paranꝉho-
latokat · es mind az tǫrvennec egíeb pa-
ranꝉholatit ¶es ez kepen alvan az otar
elǫ̀t · heth keremesǫket kerǫk vala az vr
istentvl · imezǫk kedig azzok ¶Elsǫ ke-
remes · mert en kerǫm vala az vr istentǫl
az malaztot · melíel en az zeretetnec ǫ
paranꝉholatiat be telíessǫíthetnem · tvd-
nÿa mint · hog ǫ zent istenseget telies zi
veḿel zerethetnem ¶Masszor kerǫm :
vala az malaztot · kinec mÿatta zerethet
nem az en felebaratomat · az ǫ istenseg-
enek akaratia es kellemetǫssege zerent
es hog tenne enkemet zeretnǫm mindenec-
et azzokat kiket ǫ kevan es zeret ¶Hamad-
zor kerom vala · hog en velem gǫlǫltet-
ne es el tavoztatna midennecet azzokat
melleket ǫ gǫlǫľ es nem zeret :— **ih̃s** :—

Negiedzor kezok vala · dlazatossagot · Vekeseget · kegességot · zeledzegot · es minden egieb iozadokat · kiknec mjatta lehetnec malazt tos es kellemetes az o zinenec elotte

Otodzor kezom vala · hog adna meg ennekem az idot eznom · mel' idobe ziletendo: vona az bodogsagos ziz · knec kellene zilnye az menden hato istennec o egietlen eg zent fiat · es kezom vala az o zent istenseget hog meg taztana az en zemeimet hog en lathatnam otet · nielvemet hog en otet dicserhetnem · kezeimet hog en oneki zolgalhatnec · labaimat hog in el mehetnec az o zolgalatiaza · tezdeimet hog en imadhatnam az aldoth istennec fiat · az bodog ziznec kebelebe

Hatodzor kezom vala az malazt oth hog en enkethetnec az templomnak feiedelmenec pazarnholatianac es zorzesenec

Hetedzor es vtozor kezom vala hog az templomot · es az kozonseges o nepet meg taztana az o zent zolgalatiaban ezzek valanac az en kezemessim :

¶Negíedzǫr kerǫk vala · Alazatossagot · Bekeseget · kegessegǫt · zeledzsegǫt[1] · es minden egieb iozadokat · kiknec mÿatta lehetnec malazttos es kellemetes az ǫ zinenec elǫtte
¶Qtǫdzǫz · kerǫm vala · hog adna meg ennekem az idǫt ernǫm · meſ idǫbe ziletendǫ : vona az bodogsagos ziz · kinec kellene zilnÿe az menden hato istennec ǫ egietlen eg zent fyat · es kerom vala az ǫ zent istenseget · hog meg tartana az en zǫmeímet · hog en lathatnam ǫtet · ńelvemet hog en ǫtet diſherhetnem · kezeimet hog en ǫneki zolgalhatnec · labaimat hog en el mehetnec az ǫ zolgalatíara · terdeimēt hog en imadhatnam az aldoth ístennec fÿat · az bodog ziznec kebelebe ·
¶Hatodzor kerom vala az malaztoth hog en enkethetnec az templomnak feiedelmenec paranſholatianac es zǫrzesenec ¶Hetedzǫr es vtozor kerom vala hog az templomōt · es az kǫzǫnseges ǫ · nepet meg tartana az ǫ zent zoſgalatiaba : ezzek valanac az en keremessim :—

[1] Az *s* — valószínűleg a javító kéz írásával — a sor fölé van beszúrva.

Czzeket halvan · monda az crisosnac zolgalo leania O en edesseges azzonyom mazia nem valale te malasztal es iozagokal telies · felele azzonyne mazia · bizonnial : higied · hog en ok igen niavalias vinosnek alitom vala en magamat · es az vr istenet minden malasztiara meltatlannac mikepen te · annac okaiert kezem vala ekepen az malasztot es egieb iozagokat · es megh torvenyba monda En zezete leanyom · azt alitode es azt hizode te · hog minden malasztok mellek en bennem vonanac es vadnac hog monka nelkul nieztenne en arag voranac se en bennem · Soth bizonnial mondom hog semmi nemv malasztot es iozagokat nem vetem az vr istentol · nag munka nelkul zonetlen valo imadsagnekel · bvzgosagos sirvansagnekel · melseges aitatossagnekel nag sok kon hvlatasoknekol es az en testemnec nag gotzelmenekol · mondvan es gondolvan minden kozon azzokat mellek o zent istenseghenec kellemetes amikepen en tvdom es tehetem vala · annyam nak

Ezzeket halvan · monda az cristosnac zolgalo leiaña O en edesseges Azzonñom maria nem valale te malaztal es iozagokal teljes · Felele Azzonñǫnc maría · Bizonñal :— higied · hog en oľ igen ñavalias bínosnek Alitom vala en magamat · es az vr istẽnec minden malaztiara meltatlannac · mikepen te · Annac okaiert kerem vala ekepen az malazttot es egieb iozagokat · es meg tovaba monda ¶En zerete leiañǫm · azt alitode es azt hizǫde te · hog minden malaztok mellek en bennem votanac es vadnac · hog mvnka nekɣl[1] ñerteme en avag votanacke en bennem ? Sǫth bizonñal mondom hog semminemv malazttot es iozagokat nem vetem az vr istentǫl · nag mvnka nekǫl · zǫ netlen valo imadsagnekel · bvzgosagos · ke vansaǵnekel · melseges aíatatossagnekel nag sok kǫn hvlatasoknekǫl es az en testemnec nag gǫtrelmenekǫl · mondvan es gondolvan mindenkoron azzokat mellek ǫ zent istensegenec kellemetes amikepen en tvdom es tehetem vala · Anñamnak ·

[1] A ɣ fölé – talán a javító kéz írásával – ǫ betű van írva.

Mehebe meg zentpleſnec malaztia nekſ
etrel meg valva ezt es hozia teve azzon-
nonc mazia mondva. Bizonnial higed en
zereto leianiom. ezzebet hog ſemmi neme
malazt nem zal az lelocbe banem az-
zent madſagnac es az teſtnec gotzelmenec
miatta Mimec vrannac kedig az vr iſteñec
attam vona avag aianlottam vona azzo-
pat kiket en tezzek vala Jol lehet hog lege-
nec kereſec. o el ivve az en lelkembe hoz
van o vele az felſeges aiandokokat kik-
nec miatta lattatic az lelok onon maga-
ba meg fogat kozmya vganncza hog el vez-
ti az meg emlekezetet az az nem emlekezik
meg zvla hog mit mondot avag tet legyn
ki az vr iſteñec kellemetes vona es tahat
akozon lattatic oneki omagaba tenny̋e:
nauvliaſbnac es vralatoſbnac mindenetnel
ezeket izia zent Bonaventura atianc az-
zonnonc mazianac ielentesebol az gaitatoſ
Ode az zent Jezommus az o : ſanac
eletezol mikepen iz azzonionc
Mazia vgmond ime kegvlat valaztotaſ

Mehebe · meg zentǫlesnec malaztia nekǫl
ettel meg valva · ezt es hozia teve azzon-
ńonc maria · mondva · Bizonńal higed en
zeretǫ leiańǫm · erzebet hog semmi neme
malazt nem zal az lelǫcbe hanem az ·
zent imadsagnac · es az testnec gǫtrelmenec
mÿatta · Minec vtannac kedig az vr isteñec
attam vona · Avag aianlottam vona azzo-
kat kiket en tezzek vala · Ioł lehet hog lege-
nec kevesec · ǫ el ivve az en lelkembe · hoz
van ǫ vele az felseges aiandokokat kik-
nec mÿatta lattatic az lelǫk ǫnǫn maga-
ba meg fogatkoznÿa vgannera hog el[1] vez-
ti az meg emlekǫzetǫt azaz nem emlekozik
meg rvla hog mit mondot avag tet legǫn
ki az vr isteñec kellemetes vona es tahat
akoron lattatic ǫneki ǫmagaba lennÿe :
ńavaliasbnac es vtalatosbnac mindenecnel ·
ezeket iria zent Bonaventura atianc az-
zonńonc marianac ielǫntesebol az ǫ aitatos[2]
D De Az zent Ieronimus · az ǫ :— sanac
eleterǫl iñekepen ir · · Azzonńonc
Maria vgmond ime Regvlat valaztota :

[1] Az *e l* betűből van átírva.

[2] A szó *sanac* részét a másoló egy fél sorral lejjebb írta.

Avagy zorzote vala o maganac hogy zegel
tol fogvan hazmad ozaig imadsagocba
al vala hazmad ozatvl fogva nonaig:
kilso kezi dolgocba foglalial vala o ma-
gat. Nonatvl fogva esmeg az imadsag-
sagtul el nem tanozzik vala mind adig
Lan mig nem az angial oneki ielomic vala
kimec kazebol zolot vala etket venye. es nap-
zol napra az istem dologba es istem zeretet
ben haznal valatsmert ez dithoscges zig
imezt tezi vala hog mindenkozon az temp-
lomba. az vigazatokba elso vona. es az istem
tizvennec tizvennec tvdomanaba tanvl:
tab vona. es az egieb zigeknel alhatossag
ba alazatosb vona. es tovaba az istemi di-
thezetben tantalasba ekosb vona igekozik
vala. ez aldot zig hog o mindenkozon az istem
zent zeretetbe tekeletes es dithoseges vona
az zent thiztalagnac taztalaba nag thizta
lag tazto vona. es minden iozahorba tke-
letes vona; amen o ez dithoseges zig vala
alhatatos. es mdolhatatlan. otet soha va
laki meg hazagovan nem latia sem halia
vala tsmimden o zava. vala malazt tal:

Avag zǫrzǫte vala ǫ maganac · hog regel-
tǫl fogvan · harmad oraig imadsagocba
al vala · harmad oratvl fogva · nonaíg :
kilsǫ kezi dolgocba foglalial vala ǫma-
gat · Nonatvl fogva esmeg az ímadsag-
sagtul el nem tauozzik vala · mindadig-
lan mig nem az Anǵal ǫneki íelǫníc vala
kinec kazebǫl zokot vala[1] etket venÿe · es nap-
rvl napra az isteni dologba es isteni zeretet
ben haznal vala ¶Mert ez diⱡhǫseges zíz
imezt tezi vala · hog mindenkoron az temp-
lomba · az vigazasokba elsǫ vona · es az istení
tǫrvennec tǫrvennec tvdomańaba tanvl :
tab vona · es az egíeb zízeknel alazatossag-
ba alazatosb vona · es tovaba az isteni di-
ⱡheretben · ⱡantalasba · ekǫsb vona · igekozík
vala · ez aldot ziz hog ǫ mindenkoron az ísteni
zent zeretetbe tekeletes es diⱡhǫseges vona
Az zent thiztasagnac tartasaba · nag thizta-
sag tarto vona · es minden iozagocba[2] teke-
letes vona : Mert ǫ ez diⱡhǫseges ziz vala
Alhatatos · es indvlhatatlan · ǫtet soha va-
laki meg haragvvan nem latia sem halia
vala ¶Minden ǫ · zava · vala malazttal :[3]

[1] A *v* javított betűnek látszik, vagy *w*-vel kezdődik a szó.
[2] A *g* javított betű.
[3] A lapon szétszórt tintafröccsök vannak. Néhány betűt tintafolt takar.

telies vg annera hog elmeretnec az o nelve-
be lennie az vr isten es minden poron az zent
imadsagba es az istenn torvennec tanvla-
saba meg marad vala: es vala igen zorgal-
matos az o leian tarsiboz hog valaki o koz-
zolok zak eg zonac bezednec mjatta se vet-
kosnec. es hog vala mek az o zavat mervcs-
ze fek ne magaztalna: es hog vala mek o
kozzolok haborusagokat zagalmassagokat
Avagy kevelsegot az o zoszia hasonlokoz ne
tenne: zonetlen algia vala az vr isten
es hog torvenet zezent meg ne bantatnec
az istenn dis-beretebe o magat el vnzia
vala emberecnek niaiassagatol. valaki
o nekj kozon vala o az kozonetet felel
vala: vr isten fogadia: annak vrana:
o tole tamada. zazmazek. es hog mikor
on az aitatos zent emberec kozontetnec
azt felelic vr isten fogagia es az etket kit
az angalnac pezebol vezen vala. a val
meg elegozik vala: meliet kediglen az v
templomnac feiedelmetol vezen vala azt
mind az zegienetnek agia vala: es:

telies · vgannera hog esmertetnec az ǫ ńelvebe lennÿe az vr isten ¶Mindenkoron az zent imadsagba es az isteni tǫrvennec tanvlasaba meg marad vala : es vala igen zorgalmatos az ǫ leian tarsihoz hog valaki ǫ kozzǫlǫk ⊔ak eg zonac bezednec mÿatta se vetkǫznec · es hog vala meſ az ǫ zavat mevetesre fel ne magaztalna : es hog valameſ · ǫ· kǫzzǫlǫk haborvsagokat ragalmassagokat Avag kevelsegǫt az ǫ zozia hasonlohoz ne tenne : zǫnetlen algia vala az vr istent es hog tǫrtenet zerent meg ne bantatnec az isteni di⊔heretǫcbe ǫ magat el vonzia vala emberecnek ńaiassagatvl : valaki ǫ neki kǫzǫn vala · ǫ az kǫzǫnetert felel vala : vr isten fogadia : Annak vtāna : ǫ tǫle tamada · zarmazek · ez · hog mikoron az aitatos zent emberec kǫzǫntetnec azt felelic · vr isten fogagia ¶Az etket kit az anǵalnac kezebǫl vezen vala · aval meg elegǫzik vala : meliet kedíglen az :— templomnac feiedelmetǫl vezen vala azt mind az zegienǫcnek agia vala :— es :—[1]

[1] A lapon szétszórt tintafröccsök vannak. Néhány betűt tintafolt takar.

Kapon kene lattatic vala o neki angial
zollam · es mikepen zezetette hogaval amg
annianal ackepen naiaskodic vala es bezel
vala az angallal z ezoket izia zent ieromi
az o eletezpli thizon neg ezteudos kozabu
kedig ez dirhoseges zis ioseph nec iegoske
tec · es haza mene nazazetba · mikepen
ez let legion kedig glakorta halotat az
predicacioba azert zividsegnec okaiert
mastan el hagiom : No azert ezok azzok
melieket ez aldot zis maria tezzen vala
idvezitencnek zizetesenec elote ezokral
elmelkodiel O crisios iesusnac es az dis
seges zis mariana aitatos zolgalo leiana
ezokbe edeskodiel es telies kemnsagodal
at te elmedbe hel hoztessed · es tekemeing
del es be teliessoizied · mert bizon nianal
igen solote aitatossok es haznalatossok
az aitatos embeznec · dirhezteset az al
dot iesus ozokol ozoke · az o edes anniaual
az zeplotelen zis mariaual · es mind az
mennici vdvazval : Amen Amen ag aldot
zis te es azert a zi izta · Aue mariat :

Naponkent lattatic vala ǫ neki Angíal
zorlaní · es mikepen zeretetes hvgaval · avag
anńaval ackepen naíaskodic vala es bezel-
vala az anǵallal : ezǫket iria zent Ieroniǫ
az ǫ eleterǫl ¶Thizon neg eztendǫs koraba
kedig ez diⱡhǫseges ziz iosephnec íegǫste-
tec · es haza mene nazaretba : mikepen
ez let legion kedig ǵakorta halotat az
predicacioba azert rividsegnec okaíert
mastan el hagíom : No azert ezǫk azzok
melieket ez aldot ziz maria tezzen vala
idvezitencnek ziletesenec[1] elǫte : ezǫkrvl
elmelkǫdiel ¶· O · Cristos iesusnac es az diⱡǫ
seges ziz marianac[2] aitatos zolgalo leiańa
ezǫkbe edeskǫdiel es telies kevansagodal
at te elmedbe helhǫztessed : es tetemeinǫ-
del es be teliessǫⱡzíed · mert bizonńaval
ígen fǫlǫte aitatossok es haznalatossok
az aitatos embernec · diⱡhertessec az al
dot íesus ǫrǫkǫl ǫrǫke · az ǫ edes anńaval
az zeplǫtelen ziz mariaval · es mind az
menńei vdvarval : Amen ¶Imag Aldot
ziz · te es · azert aki · irta · Aue mariat :—[3]

[1] Az *l* helyén eredetileg *z* állt.
[2] A *c*-t a másoló utólag toldotta be a szó fölé.
[3] A lapon tintafröccsök vannak. Néhány betűt tintafolt takar.

Duaſtatic eth az Izas az Jteletzel ꝛc az bineſeenec o ꝛennoczvl :—

DJnden tẽ dolgaidba es tetemẽ-
midben az veget meg neziedes
gondoliad mikepen allaz az-
ꝛes itele bizo elot kinec ſemmi minẽben
el eneztetven es titkoltatvan · ki aiandec-
ocval meg nem engeztelitetic ſem maga-
mentẽſſoket nem vezzen de amim igaz azt
itelio Zegen riavalias hit bizos mit felelẽz
az vr iſtennec minden te gonoſſagidat iol
tvdonac · ki lam nemikozon felod az meg
hazadvch embernec ozrhaiat no talhat mi-
ze hog nem laiz nem gondolis te magadal
az itelet napianac elote · mikõn maſnac
myatta ſimki meg nem otalmazathatic
ſem meg nem mentethetic · de mkab ki ki
mind eleg terõ lezzen ꝓnon maganac · O
en Zerecy atiamfya maſtan atte mvnkat
haznalatos · at te Z ſizalmad foganatoſat
te fohazkodaſod az vr iſtenhoz meg halga-

Oluastatic eth az Iras az Iteletrel
es az binesecnec ǫ kennocrvl :—

MInden tē dolgaidba es tetemē-
nidben az veget meg nezied · es
gondoliad mikepen allaz az <zor
os>[1] itele biro elǫt kinec semmí nínⱡhen
el eńeztetven es titkoltatvan · ki aiandec-
ocval meg nem engezteltetíc · sem maga-
mentessǫket nem vezzen · de ammí igaz azt
iteli ¶O zegen ńavalías hit bizǫs mit felelⱡz
az vr istennec minden te gonossagidat íol
tvdonac · ki lam nemikoron felǫd az meg-
haradvth embernec orⱡhaiat · No tahat mi-
re hog nem laⱡz nem gondolzs[2] te magadal
az itelet napianac elǫte · mikoron[3] · masnac
mÿatta sinki meg nem otalmaztathatic
sem meg nem mentethetic · de inkab ki ki ·
mind eleǵ terǫ lezzen ǫnǫn maganac · O
en zeretǫ atiamfÿa mastan atte mvnkat
haznalatos · atte . <z> síralmad foganatos . at
te fohazkodasod · az vr istenhoz meg halga-

[1] A kihúzott szó helyett egy késői kéz a jobb margóra az *eros* szót írta.
[2] A *z* az *s* elé van betoldva a sor fölött, feltehetően a későbbi, javító kéz írásával.
[3] A *ro* jelölt, sor fölötti betoldás.

tando · at te bineidzol valo keſezoſegod·
maſtan at te lelkodnec meg tiztoitia :
Den edes iſtenem mel igen nag tiztvlaſa
yagion az bekeſeges embernec · mel embe
bekeſegel zenvedven az bozzvſagokat im
kab bankodic maſnac gonoſſagan hod
nem mint az o zaita tet bozzvſagon
ki az o ellenſegyezt ozomeroſſen mad
kozik es zivezezent az bmoket meg bo
lhatia · ki bolhanatot maſtvl kezmy
tem kezik : O mel bodog ember az ki
kimrieben ezgalmaz hodnem mimel
meg hazagvinec · ki onon magan gia
korta ezozatot tezzen · es az o teſteth
mindenestol fogva igekozik az lelok
nec alatta haitogatnya Vay bizon
naval iob maſtan az bmoket es az go
noſſagokat el hadnya el vagnya · hod
nem mint iuendoze meg thiztoitando
ivl taztanya : Bizonnaval minen mag
vnkat lhaliok meg az zeztelen zezetet

Tando · atte bíneídrǫ̣l valo keserǫ̣segǫ̣d ·
mastan atte lelkǫ̣dnec meg tiztoitoia :
Oen edes istenem meľ igen nag tiztvlasa
vagíon az bekeseges embernec · meľ ember
bekesegel zenvedven az bozzvsagokat in-
kab bankodic masnac gonossagan hod
nem mint az ǫ raita tet bozzvsagon
ki az ǫ ellensegȳert ǫrǫ̣metǫ̣ssen imad-
kozik es zivezerent az binǫket meg bo-
ꝉhatia · ki boꝉhanatot mastvl kernȳe
nem keszik[1] ¶O meľ bodog ember az ki
kinńeben ergalmaz hod nem minth
meg haragvñec[2] · ki ǫnǫn magan ǵa-
korta erǫ̣zakot tezzen · es az ǫ̣ testeth
mindenestǫ̣l fogva igekǫ̣zik az lelǫ̣k-
nec alaia haitogatnȳa ¶Vaȳ bizon
ńaval iob mastan az binǫket es az go-
nossagokat el hadnȳa el vagnȳa · hod
nem mint iwendǫre meg thiztoitando-
ivľ tartanȳa : Bizonńaval minen mag-
vnkat ꝉhaliok meg Az zertelen zeretet-

[1] Az *s* betűt a javító kéz a *z* fölé írta.
[2] A *g* betű *d*-ből van javítva.

nec myatta meliet aĩm teſtnhez taztunc
Oſſezt mit egeth egiebet az pokolnac o
tizẽ hanem tak atte bineidet menevel
mikab kedvez maſtan te magadnac
es az teſtnec akazatiat kovetod anne-
val annac vtannac nehezeben eſſol
es nagiob keſeroſeges kenza es egketeſze
taztod te magadat. Mezt ammeliecbe
embez vetkozot vgian azzocba nehe-
zeben gotzetic. Oth pokolba az iozavalo
zeſtok egẽ oztonokel fvldaltatnac es
az tozkoſok monhatatlan nag heſeg
el es zomivſagal kenzatatnac. Oth az
az pokolba a bvia embezec es az teſti
gonozoſegnec kovetoi egẽ aaag fozzo
ken kvvel es zvzokal ontettetnec meg
Az zagalmazok es az izegok mikepen
az dvhes beſtyac az nag faidalmnac
es keſervſegnec myatta orditnac. Semi
nemo bin nem lezzen oth ki tvlaidon
az onon gotzelmet nem vallana. Oth

nec mÿatta meliet am̃i testǫnhez tartvnc
¶Mert mit egeth[1] egiebet az pokolnac ǫ
tize hanem ⊥ak atte bineidet · Menevel
inkab kedve⊥z mastan te magadnac
es az testnec akaratiat kǫvetǫd · anne-
val annac vtannac nehezeben essǫl
es nagiob keserǫseges kenra es egketesre
tartod te magadat · Mert ammeliecbe
ember vetkǫzǫt · vgian azzocba nehe-
zeben gǫtretíc ¶Oth pokolba az iora valo
restǫk egǫ[1] ǫztǫnǫkel fvldaltatnac es
az torkosok monhatatlan nag heseg
el es zomivsagal kenzatatnac · Oth az
az pokolba · a bvia emberec es az testi
gǫnǫrǫsegnec kǫvetǫi · egǫ avag forro
kenkvvel es zvrokal ǫntettetnec meg
Az ragalmazok es az iregok · mikepen
az díhes bestÿac az nag faidalmnac
es keservsegnec mÿatta orditnac · Sem̃i
nemǫ bin nem lezzen oth ki tvlaidon
az ǫnǫn gǫtrelmet nem vallana · Oth

[1] A javító kéz a *g* fölé *k* betűt írt.

minden ſidalmal ſegenſegel be teliesſod
nec · es az fölvenöc nag ſobzagſagza
ſozitatnac · oth az az pökölbä eg oza-
iglan valo ken nëzezeb es keſezvb lez-
zen · hodnem mint eth ez velagon ſaz
eztendöt az keſezpſeges penitencia
taztasba · oth ſoha ſem nygodalm es
vigaztalas az kazhoztacnak nem ad-
atatic · ſöt lehet hog eth ez velagon
embör meg ſönniec · es ö fele bazatian-
ac klaiaſkodaſaval elion · de ſoha oth
nem leszzen az vigaztalas · Mo azezt
az aitatos zent Bernazd mongia · leg
maſtan ſozgalmatos · atte idveſſegedzöl
es banſodial attebimeidzöl kikel az :
aldot iſtent meg bantotad hog itelet-
nec napian leg batorſagos az bodogokal
Mezt akozon az igazak almac nag al-
hatatoſſagal azzoknac ellenök kik ez
velagon ökec haborgattac es nömozga-
tak · Tehat akozon al az iteletze ki maſtan

minden zidalmal zegensegel be teliessȩdnec · es az fȩsvenȩc nag zobragsagra zoritatnac · Oth az az pokolba eg oraiglan valo ken · nehezeb[1] es keservb lezzen · hod nem mint eth ez velagon zaz eztendȩc az keserȩseges penitencia tartasba · Oth soha semi ńvgodalm es vigaztalas az karhoztacnak nem adatatic · Jol lehet hog eth ez velagon embȩr · meg zȩnńec · es ȩ fele baratianac ńaiaskodasaval elion · de soha oth nem lezzen az vigaztalas ¶No azert Az aitatos zent Bernard mongia · leg mastan zorgalmatos · atte idvessegȩdrȩl es bankodial atte bineidrȩl kikel az : Aldot istent meg bantotad · hog ítelet : nec napian leg batorsagos az bodogokal : ¶Mert akoron az igazak alnac nag alhatatossagal azzoknac ellenȩk kik ez velagon ȩkec haborgattac es ńomorgatak · Tehat akoron al az íteletre ki mastan :

[1] A *h*-t z betűből javította a scriptor.

vetete omagat alazatoſon emberöknek
iteleti ala: Tehat aköszön az az iteletnek
napian igen nagy batorſaga leszsen az
zegennec es az alazatoſnac es minden
felol reszket fel az kevel. Tehat aköszön la-
tatic igen borzhnec let lenÿe es velagon
ki az cziſtos ieſuſnac zeretetÿezt tamlt
maſtan hitnac es vralatoſnac lenÿe
O en edes vram iſtenem mel igen kelle-
metes leszsen aköszön minden bekeſeg
el zenvedet haborvſag. es az zagalma-
zoknac izegoknec minden kegetlenſeg
bee dvgia az o zaiokat. Tehat aköszön
iteletnek o napian. ozol es vigad min-
den aitatos ember. es keſerög (minden) zeszete
nem tazto. Tehat inkab vigad aköszön az
meg gotzetteto(t) (ez) az pentencia tartaſnac
nyatta. Jobb nem mint ha mindenköszön
nagy gonoszoſegel tartatot vona avagy
neveltetot vona fel O aköszön mel igen
ſenlik az hitvan vralatos papa es otöszet

vetǫte ǫmagat Alazatoson embǫrǫknek
iteleti ala : Tehat akoron az az iteletnec
napian · igen nag batorsaga lezzen az
zegennec es az alazatosnac · es minden
felǫl rezket feſ az kevel · Tehat · akoron la-
tatic igen bǫtɬhnec let lenÿe ez velagon
ki az cristos iesusnac zeretetÿert tanvlt
mastan hitnac es vtalatosnac leñÿe
¶O en edes vram istenem meſ ígen kelle-
metes lezzen akoron minden bekeseg-
el zenvedet haborvsag · es az ragalma-
zoknac íregǫknec minden kegetlenseg
bee dvgia az ǫ zaiokat · Tehat akoron
iteletnet ǫ napian · ǫrǫſ es vigad min-
den aitatos ember · es keserǫg minden[1] zerzete
nem tarto · Tehat inkab vigad akoron az
meg gǫtrettetǫt test[2] az penitencia tartasnac
myatta · hodnem mint ha mindenkoron
nag gǫnǫrǫsegel tartatot vona avag
neveltetǫt vona fel ¶O akoron meſ igen
fenlik az hitvan[3] vtalatos kapa es ǫtǫzet

[1] A szó jelölt betoldás a sor felett.
[2] A szó jelölt betoldás a sor fölött.
[3] A *h* talán javított betű.

Meg homalosodic kedeg minden felol az dra-
galatos bazson otozet. Tehat akozon inkab
dicheztetic az hitvan hazaiszba hodnem mint
az azarinias palotra: Tehat akozon az azitelet
napian inkab segel meg az allhatatos bek-
seg hodnem mint minden ez velagi hatal-
massag: Tehat akozon nagoban fel mag
aztaltatic az egigo engedelmesseg hod nem
mint minden ez velagi bor-besseg. O akozon
mel'igen magion meg mezteleletetic en edes
istenem minden ez foldi kazdagsagocnac
meg vtalasa es el hagassa at te zeretetedet
nagial nagoban hod nem mint minden
orszagocnac o bizadalmasdaj bizonniaml
atiamsya nagial nagioban vigasztal meg
tegedet akozon az thiszta es io consciencia
az az lelki esmezet hod nem mint az nag
tvdomannac bor-besseg. O akozon inkab
vigasztaltatol meg az aitatos imadsagtul
hod nem mint az sok zolasul Tehat akoz
inkab kellemetsok leznec az zent mivel
kedetse hodnem mint az sok zep bezelesok

Meg homálosodic kedeg[1] minden felȯl az dragalatos barson ȯtǫzet : Tehat akoron inkab diꝛhertetic az hitvan hazaꝛzka hodnem mint az araňňas palota : Tehat akoron az az itelet napian ínkab segel meg az alhatatos bekeseg · hodnem mint minden ez velagi hatalmassag : Tehat akoron naǵoban fel magaztaltatic az egígǫ engedelmesseg · hodnem mint minden ez velagí bȯꝛhesseg · O akoron meſ igen nagion meg mertecletetic en edes istenem mínden ez fȯldi kazdagsagocnac meg vtalasa es el hagassa at te zeretetǫdert nagial nagoban hod nem mint minden orzagocnac ȯ biradalma ¶Vaȳ bizonňaval atiamfȳa nagial nagioban vigaztal meg tegedet akoron az thizta es io consciencia az az lelki esmeret hod nem mint az nag tvdomannac bȯꝛhessege · O akaron inkab vigaztaltatol meg az aitatos imadsagrvl hod nem mint az sok zolasrvl Tehat akoron[2] inkab kellemetȯsȯk leznec az zent mivel kǫdetȯk · hod nem mint az sok zép bezelesǫk

[1] A *g* betűt tintafolt takarja, a tinta a betű alatt egészen a 8–9. sorig végigcsorgott.
[2] Az *n* az *o* fölé van írva, betoldójellel.

Daczon bizonnaual mkab kellemetes zez-
zen az zozos elet es az kemen penitenciatnac.
o tartasa hodnem mint minden ez foldi
gonoroseg. ezzeket mongia az aitatos zēt
veznazd: No azert en zerette atiamfia tu-
nul' maftan valami keveset zenyednj az
vr istennec zeretetyert hod oston ipvendo
be az nehezebectol meg zabadultathaf-
fal: eth elozor bizonnirziad meg te magad
ac hod mit oston annac vtanna zenved-
hes. Tegedze az kib o vidat az ethizbe es
laffad meg ha el zenvedhetod. hod ha te
maftan el' keveset el nem vzenvedhez. ta-
hat mikepen zenvedhetod el az ozoke valo
gotzelmet es keserofegeb kent? O azert at-
iamfia hod ha maftan el' keves gotzelm
et igen beketelenne tezzen tegedet. valion
tahat mit tezzen ipvendobe az popolnak
o keserves tize azert mongia az zent ag-
oston doctor. hog emmi tizzonnec anne
hafonlatoffaga vagon az popolnac o thize
hoz. mikepen mikepen vona az falon meg

¶O akoron bizonńaval inkab kellemetȩs zezzen az zoros elet es az kemen penitencianac ȩ tartasa · hodnem mint minden ez fȩldi gȩnȩrȩseg · ezzeket mongia az aitatos zēt Bernard : No azert en zerete atiamfÿa tanvſ mastan valami keveset zenvedni az vr istennec zeretetÿert · hod ozton íȩvendȩ be az nehezebectȩl meg zabadultathassal[1] : Eth elȩzȩr bízonniꝉzíad meg temagadac · hod mit ozton annac vtanna zenvedhes · Teġedze az kis <o> viodat[2] az thizbe es lassad meg ha el zenvedhetȩd · hod ha te mastan eſ keveset el nem zenvedheꝉz[3] · tahat mikepen zenvedhetȩd el az ȩrȩke valo gȩtrelmet es keserȩseges kent ? O azert at íamfÿa hod ha mastan eſ keves gȩtrelm eſ igen beketelenne tezzen tegedet · valion tahat mit tezzen iȩvendȩbe az pokolnak ȩ keserves tize Azert mongia az zent agoston doctor · hog em mi tizzȩnnec anne hasonlatossaga vaġon az pokolnac ȩ thizehȩz · mikepen · mikepen · vona az falon meg

[1] Az *u* javított betű.
[2] Az *o* talán javított betű.
[3] A szó előtt egy félbehagyott betű látható.

ızt thizнec az az iguz olian amm thizonc
az pokolnac thizehoz kepes mint az ſalon
meg ızth thiz. No azert en zerete atiam-
fyа ime hog bizonnaual nem lehet te
neked ket ozomed. hog ez ez velagba es
gonozkodiel es kedved zerent elў. es annac
vtanna az aldot cziſtos ieſuſſal ozzagla-
nal menıozzagba. hog ha mind ez nap-
iglan minden kozon. thizteſſegecben es
minden nemo gonozoſegocben eltel vo-
na. mit haznalna teneked ezzok hog ha
ezen helen meg kellene halnod ſbizonnа
val mindenec heoſsagok. ettel meg valm
zeretnye az aldot iſtent midennoknec
foloté es lak o neki zolgalnya. Mert va-
laki az vr iſtent telies zivevel zereti ſem
az halalt. ſem az kent. ſem az iteletoth
ſot ki mind ennel nagiob meg az poclot
es nem feli. mire. mert az thekeletes ze-
zetetnec batorſagos iazolaſa vagion az
vr iſtenhoz. De kit meg es az bin gonoz
kotet nem thoda hog ha az halalt es-

irt thiznec Az az igaz olian ammí thízǫnc
az pokolnac thizehǫz kepes mint az falon
meg írth thíz · No azert en zerete atiam-
fÿa ime hoġ bizonńaual nem lehet te-
neked ket ǫrǫmed · hog et ez velagba es
gǫnǫrkǫdiel es kedved zerent elý · es annac
vtanna az aldot cristos íesussal[1] orzagla-
nal mēńorzagba · hog ha mind ez nap-
iglan minden koron · thiztessegǫcben es
minden nemǫ gǫnǫrǫsegǫcben eltel vo-
na · mit haznalna teneked ezzǫk hogha
ezen helen meg kellene halnod ¶Bizonńa
val mindenec heǫsagok · ettel meg valva
zeretnÿe az aldot istent mindennǫknec
fǫlǫte es ⊔ak ǫ neki zolgalnÿa · Mert va-
laki az vr istent telies zivevel zereti · sem
az halalt · sem az kent · sem az iteletǫth
sǫt ki mind ennel nagiob meg az poclot
es nem feli · míre · mert az thekeletes ze-
retetnec batorsagos iarolasa vagion az
vr istenhǫz · De kit meg es az bin gǫnǫr-
kǫtet nem ⊔hoda hog ha az halalt es :

[1] A második *s* javított betű.

Az iteletet feli de maga igyn io ha kit
meglen az vr istennec zezetete az bn
net tetemieretol meg nem vonzzon :
Jvag vak az pokolnac o keserv kenniatol
valo felelm vonnion meg · De bizonnia
val valaki az vr istennec o felelmeth
hatza veti · es sokaig az io mivelkodet
ocbe meg nem mazadhat avag nem
alhat · de mkab hamazab ordognek
o vhalazdsagos torzeibe be essik kitol
meg otalmazion minket az aldot is
ten · at ia · fyv · es zent lelek · ozoke Amen ·

Oluastatic az Jras az Lelki naiaskö
daszvk · es a haborysagotnac el zevedese
· zel ·

Az vr istennek ozzaga ti kozotetoc
vagion mongia az aldot vr isten
lo azert terozzied te magadath
mind te telies zivedel az vr istenhoz · es hag
iad el vtaliad meg es nauatlas gazlo :
velagot es bizonniaval lel at te lelkod :

Az iteletet feli · de maga igǫn io ha kit
meglen az vr istennec zeretete az bin-
nec tetemeńetǫl[1] meg nem vonzzon :
Avag ⊾ak az pokolnac ǫ keserǫ kenńatol
valo felelm vonńon meg · De bizonńa-
val valaki az vr istennec ǫ felelmeth
hatra veti · ez sokaíg az io mivelkǫdet
ǫcbe meg nem maradhat avag nem
alhat · De ínkab hamarab ǫrdǫgnek
ǫ ⊾halardsagos tǫreibe be essik kitǫl
meg otalmazion minket az aldot is-
ten · atia · fy̋v · es zent lelǫk · ǫrǫke Amen .
Oluastatic az Iras az Lelki naiasko-
dasrvl · es a haborvsagocnac el zevedese
— : rel : —
A Az vr isteńecorzaga[2] ti kǫzǫtetǫc
vagion · mongia az aldot vr isten
No azert terǫ⊾zíed te magadath
mind te telies zivedel az vr istenhǫz · es hag
iad el vtaliad meg es ńavaiſas garlo :
velagot es bizonńaval lel at te lelkǫd :·

[1] Az *m* utolsó szárára pontot tett a scriptor.
[2] A szorosan egymás mellé írt szavakat kis piros vonalka választja el.

nyogodalmat · Tanyt minden ez velagi:
keyanſagokat meg vtalm · es az lelki io ;
nivelkodetocze te magadat admyt · es :
ketſegnelkul meg latod iſtennec orzagat
te zeiad zalamyt · az vr iſtennec kedig or-
zaga pekeſeg es ozom zent lelokbe kyt :
nem adatatic az kegyetlenoznec · Elio az
aldot cziſtos ieſus atiamfya te hoziad
meg mutatvan teneked az o meg vig:
aztalaſat hog ha meltan valo lakodal-
mat zozzendes oneki belol at te lelkedbe
Mezt az vr iſtennec miden o dicz-oſege
es ekeſſege belol vagion az lelokbe · es ·
oth vagion · es az o nyogodalma · Vay mel
igen gyakorlatos meg latogataſſa vagion
az vr iſtennec az lelki aitatos emberhez
edes riaiaſkodaſa kedves meg vigaztta
laſa es elhodalatos edeſkedeſſe · Ho azert
hyw lelok zorozied es iegeſnec at te zivedet
hog meltoltaſſec te hoziad iomye es te :
benned lakozmyat · Mezt vg mond az edy

ńvgodalmat · Tanvĺ minden ez velagi :
kevansagokat meg vtalni · es az lelki io :
mivelkǫ́detǫ́cre te magadat adnӳa · es :
ketsegnelkil meg latod istennec orzagat
te reiad zalanӳa · Az vr istennec kedig or-
zaga pekeseg es ǫrǫm zent lelǫkbe · kӳ :
nem adatatic az kegǫtlenǫcnec · eliǫ az
aldot crístos iesus atiamfӳa te hoziad
meg mvtatvan teneked az ǫ meg vig :
aztalasat hog ha meltan valo lakodal-
mat zǫ́rzendes ǫneki belǫ́l at te lelkǫdbe
¶Mert az vr istennec miden ǫ dił-hǫsege ·
es ekessege belǫĺ vagion az lelǫkbe · es ·
oth vagion · es az ǫ ńvgodalma · Vaӳ meĺ
igen ǵakorlatos meg latogatassa vagion
az vr istennec az lelki aitatos emberhez
edes ńaiaskodasa kedves meg vigazta
lasa es ł-hodalatos edeskǫdesse · No azert
hiǫ[1] lelǫk zǫrǫzied es iegesnec atte zívedet
hog meĺtoltassec te hoziad ionӳe es te :
benned lakoznӳa ¶Mert vg mond az edes

[1] Az ǫ fölé egy *v* betű van írva.

Jeſus valaki engemet zezet az en bezedemet meg taztia. ezt az en meiniei atiam es zezeti. es o iozia iogot tvdnya mint mind az telies zent hazomſag atia fyv es zent lelok. es lakodalmat tezzenec o nalaſag azert helt az criſtosnac es egiebecnec mindenecnec tagagiad meg az be meneſt. Mert miporon tenalad leiend az criſtos ieſus bizonnaval igen kazdag vag es o eleg te neked. mert o: lezzen te meg latogatod. es hyv zozolod mindenecbe vg anneza hogne legion teneked zikſeg embereebe biznod. mert embezec hamaz valtoznac es hezteln meg fogatkoznac. de az aldot ieſus orokke meg mazad. es al mind vegiglen ezoſſen. Nem kel azert embeznec igen nag bizodalmat arag zemenſeget vetnye ez halando navalias gazlo emberbe. batoz meg haznalatos es zezetetes legen eb

Iesus · valaki engemet zeret az en bezedemet meg tartia · ezt az en meńńei atiam es zereti · es ǫ iozia iǫǫnᷓ[1] tvdnÿa mint mind az telies zent haromsag atia fÿv es zent lelǫk · es lakodalmat tezzenc ǫ nala ¶Ag azert helt az cristosnac es egiebecnec mindenecnec tagagiad meg az be menest · Mert mikoron tenalad leiend az cristos iesus · bizonńaval ígen kazdag vag es ǫ eleg te neked · mert ǫ : lezzen te meg latogatod · es hÿv zo zolod mindenecbe vg annera hog ne legiǫn teneked zikseg emberecbe biznod · mert emberec hamar valtoznac es hertelen meg fogatkoznac · de az aldot iesus ǫrǫke meg marad · es aſ mind vegiglen erǫs sen · Nem kel azert embernec igen nag bizodalmat avag remenseget vetnÿe ez ha lando ńavalias garlo emberbe · bator meg haznalatos es zeretetes leǵen es ·

[1] A második ǫ fölé *v* betű van írva.

Sem kel ebedes igen nagy zomorusagot vegy
hog ha nemikorom ellened mondatatic es
tetetic. Mert amely emberec ma teneked io
hazatid. honnay ellensegid lehetnec. es
vizzont ennec ellene gyakorlatat mikepen
az egek valtoznac. Azert vested min-
den te zemensegedet es telies bizodalma-
dat az aldot vr istenbe. es legion o at te
felelmed es te zeretod. o mindennemo te
haborusagodert te eroted. es iol meg zorzi
mikepen iobnac latatandic lennyel
zerete atiamsya bizonnyaual ninchen eth
meg mazadando varasod ez velagon
de valahalot vag. zankivetot es ivveven
vag. sem lehet teneked valamikoron bizon
nyogodalmad. hanem ha az aldot crisos
iesus hoz leiendes zived zerent eg ezolven
Mit nezed ez elmvlando gyarlo velagot:
mikoron ez ne legion at te nyugodalmad.
nac hele. az menniec nec ozzagaba kel.

Sem kel ebǫles igen nag zomorvsagot veñÿe
hog ha nemikoron ellenǫd mondatatic es
tetetic · Mert ameſ emberec ma teneked io
baratid · honnap ellensegid lehetnec · es
vizzont ennec ellene ǵakortat mikepen
az egek[1] valtoznac ¶No azert vessed min-
den te remensegedet es telies bizodalma-
dat az aldot vr istenbe · es legiǫn ǫ at te
felelmed es te zeretǫd · ǫ mindennemǫ te
haborvsagodert te erǫted · es iol meg zǫrzi
mikepen iobnac latatandic lennÿe · O
zerete atiamfÿa bizonńaval ninꝉhen eth
meg maradando varasod ez velagon
de valaholot vag · zankivetǫt es ívveven
vag · sem lehet[2] teneked valamikoron bizon
ńvgodalmad · hanem ha az aldot cristos
iesushoz leiendes zived zerent egezǫlven
Mit nezed ez elmvlando ǵarlo velagot :
mikoron ez ne legiǫn atte ńvgodalmad-
nac hele · Az meńńecnec orzagaba kel :

[1] A *g* fölé egy *k* betű van írva.
[2] A *h* talán javított betű.

lenmÿe atte lakodalmadnac · es mikepen
el mvlando velagba embezectől minde-
nec meg nezendőc avag latandoc · de
maga mindenec el mvlandoc · es egieton-
be ő velők ő azert atiamfia lassad hogy ő
kevansagahoz ne zagazpodial hog ő tő
le meg ne fogatassak es ővele egiemtebe
el ne vez · de az aldot istennel legion mi
ndenkoron atte gondolatod es atte kő-
nyörgessed es essedőzesed · zonetlennől ig
engétessec az edes iesus cristoshoz · hog
ha mem tvrz te nag bőrben avag melen
az mennieiczel elmelkedned · tehat mi-
ezt tegied hog nyugogial az aldot cristos
iesusnac keserves ken zenvedesebe es
az ő dragalatos zent sebeiben ígyméte-
sen lakozial · Mert hog ha te az cristos
iesusnak ő dragalatos zent zebeihez
aitatosson te magadat tekintendet min-
den nemő te haborvsagidba nag edesseget

lennÿe at te lakodalmadnac · es mikepen
el mvlando velagba emberectǫl mindenec meg nezendǫc avag latandoc · de
maga mindenec el mvlandoc · es egietembe ǫ velǫk ¶O azert atiamfÿa lassad hog az[1] ǫ
kevansagahoz[2] ne ragazkodial · hog ǫ tǫ
le meg ne fogatassal es ǫvele egiemtēbe
el ne vez · De az aldot istennel legiǫn mi
ndenkoron at te gondolatod · es at te kǫ-
ńǫrgessed es essǫdǫzesǫd · zǫnetlennǫl iǵ
enǵetessec az edes iesus cristoshoz · Hog[3]
ha nem tvŁz te nag bǫŁhen avag melen
az meńńeiecrel elmeĺkedned · tehat imezt tegied hog ńvgogial az aldot cristos :
iesusnac keserves ken zenvedesebe · es
az ǫ dragalatos zent sebeiben ǫrǫmetessen lakozial · Mert hog ha te az cristos :
iesusnac ǫ dragalatos zent zebeihǫz[4]
aitatosson te magadat teritendet minden nemǫ te haborvsagidba nag edesseget

[1] A szó sor fölötti betoldás.
[2] A *v* javított betűnek látszik.
[3] A *g* talán *d*-ből javított betű.
[4] A *b* talán javított betű.

es meg vigaztalast ezoz sem igen sokat
gondolz embezecnec meg vtalasaval es
az zagalmazochac es izegoknec o be-
zedeken kinnien el zenveded: Nezed es
tekintsed meg az aldot cziszthost iesust
Lan o es ez velagon embezectel meg
vtaltatec es az o vtolso nag zikszegebe
az az halalanac ideien o esmezoitol es
bazatitol el hagiatatec azert mongia
azsaitatos zent Beznard- az aldot cziz-
tos iesusnac valanac ellenszegi ellene
zoloi es meg zagalmazoi ez velagon
es te akazode hog mindenec bazatid es
ioteveid legienec Honnan koronaztatic
meg at te bekeseged hog ha semmi neme
ellened valo nem teztenec? es ha vak eg
kis haborusagot es nem akarz zenvedni
Lam az edes iesus akaza zenvedni es
meg vtaltatnia embezectel es te nia
valas vezog es ivvendoze szegecnek

es meg vigaztalast erǫz sem igen sokat
gondolz emberecnec meg vtalasaval · es
az ragalmazocnac es iregǫknec ǫ be-
zedeken kinńen el zenveded : Nezed es
tekinꝉhed meg az aldot[1] cristost iesust
Lan ǫ es ez velagon emberectel meg
vtaltatec · es az ǫ vtoso nag ziksegebe :
az az halalanac ideien ǫ esmerǫitǫl es
baratitvl el hagiatatec · Azert mongia
az aitatos zent Bernard · Az aldot cris-
tos iesusnac valanac ellensegi ellene-
zoloi · es meg ragalmazoi ez velagon
es te akarode hog mindenec baratid es
ioteveid legienec · Honnan koronaztatic
meg atte bekeseged · hog ha semmineme
ellened valo nem tertenic ? es ha ꝉak eg
kis haborvsagot es nem akarz zenvednÿe :
Lam az edes iesus akara zenvedni es
meg vtaltatnÿa emberectel · es te ńa-
vaſas verǫg es ivvendǫre fergecnek[2]

[1] Az *l* javított betű.
[2] A lapon tintafoltok, akaratlan tollvonások vannak.

etke mezeykedese valamitol panaszt
tenned? hog ha semminemc haborusag
ot nem akarz zenvednied. mikepen lez te
hat az cristos iesusnac barattia? Iro az
ezt zezete atiam fia zenveg te az Icristos
sal egietembe. es az o zezetetjezt zenveg
haborusagot. hog ha o velc egietembe
akarz orzaglania. de vay ha rak egiez
be mentel vona tekeletesseegel az addot
Jesusnac belsoiebe es az o sel geriedet
nag bizgosagos zezetetibe valami kere
set ezzedel vona. tehat bizonniaval nem
igen sokat gondolnat atte tvlaldon ke
lemetessegedel. avag hog embezectel meg
vtaltatol. de mikab atte zaitad tet boz
zusagon vigadnal. mert az addot iesusnac
o bizon zezetete tezzi. hog ember onon
magat bizonrial meg vtalia. Mert az
edes iesusnac bizon zezetete: es az tekele
tes lelki embert. es ki mindenemezete
len zezetetol leiend el zakaztatvan ez

etke merezkedele valamirǫl panazt :
tenned ? hog ha semmineme haborvsag-
ot nem akarz zenvedned · mikepen lez te-
hat az cristos iesusnac baratia ? ¶No az-
ert zerete atiam fÿa zenveg te az cristos[1]
sal egietembe · es az ǫ zeretetÿert zenveg
haborvsagot · hog ha ǫvele egietembe
akarz orzaglanÿa · De vaÿ ha ⊔ak egzer
be mentel vona tekeletessegel az aldot
Iesusnac ǫ belsǫiebe es az ǫ fel geriedǫt
nag bvzgosagos zeretetibe valami keve-
set erzedel vona · tehat bizonńaval nem
igen sokat gondolnat atte tvlaďdon ke-
lemetessegedel · avag hog emberectel meg
vtaltatol · De inkab atte raitad tet boz-
zvsagon vigadnal · mert az Adot iesusnac
ǫ bizon zeretete[2] tezzi · hog ember ǫnǫn
magat bizonńal meg vtalia ¶Mert az
edes iesusnac bizon zereteie : es az tekele-
tes lelki embert · es ki mindēneme zerte-
len zeretetǫl leiend el zakaztatvan ez [3]

[1] A szó előtt egy függőleges vonal látható.
[2] Az utolsó *e* talán *i*-ből javított betű.
[3] A lapon tintapöttyök, foltok vannak.

Zabadot tezitheti o magat az aldot iſ-
tenhez es o benne edeſkedhetic vg an-
neza hog lelecbe fel emelkodhetic ono
maganac fölöte: mel' lelki emberneck
izeſec mindenec miſepen vadnac· nem
miſepen mondatatnac avag alitatnac
ez velagi emberectol· O mel' igen bviz·
ember ez· es imhab az vr iſtentek tanita-
tot meg hod nem mint emberectol· ky
belol az lelkyecbe tvd iaznya· es peveſet
gondolnya ez velagi el mvlando hitvan
ſagokal· no bizonnaval nem peres ez fele
ember helopet avag idopet az aitatos·
nem per
madſagocnac avag dolgocnac tereſtre
Mert az lelki embert igen hamar egbe-
goiti o magat az az o ezzekenſegit mize-
mezt ſoha o magat mindenetſel fogvan
ez velagi hitvan pevanſagocza ky nem
onti· No nem bantia meg ſem meg nem
haboritia otet ez el' lelki embert az poſſeg
nec o munkaia· ki ideiglen zik ſeges· es

zabadot teritheti ǫ magat az aldot istenhez es ǫ benne edeskedhetic vg annera · hog lelecbe fel emelkǫdhetic ǫnǫn maganac fǫlǫte : meſ lelki embernec izesec mindenec mikepen vadnac · nem mikepen mondatatnac avag alitatnac ez velagi emberectǫl · O meſ igen Bwʟz · ember ez · es inkab az vr istentel tanitatot meg hod nem mint emberectǫl · kȳ belǫl az lelkȳecbe tvd iarnȳa · es keveset gondolnȳa ez velagi el mvlando hitvansagokal · no bizonnaval nem keres ez fele ember helǫket avag idǫket nem var[1] az aitatos · imadsagocnac avag dolgocnac tevesere ¶Mert az lelki embert igen hamar egbe : gǫiti ǫmagat · az az ǫ erzekensegit mire ; mert soha ǫmagat mindenestel fogvan ez velagi hitvan kevansagocra kȳ nem ǫnti · No nem bantia meg sem meg nem haboritia ǫtet ez eſ lelki embert az kǫsseg nec ǫ mvnkaia · ki ideiglen zikseges · es

[1] A *nem var*, betoldójellel jelölve, a sor fölé van írva.

valami o neki pazarsboltatic az o feied-
elmetel minden nag alazatossagal megtez-
zen. es valamel' embez iol meg leiend zere-
tetven az o lelkebe no nem igen sokat gon-
dol az feslet embezecnec o zertelen iazasd-
kal. Mezt embez? anneza bantatic meg-
mencze o neki az alat akit kevan mtab
zeretetic azezt mongia az zent Bernard
azezt vgmond atiamfya teneked sokac mi-
latossok es gakozta tegedet meg habozit-
nac mezt meglen nem vag temagad-
nac tekeletessegel meg hot es meg minden
ez fedi kevansagokat telliessegel meg nem
vtaltal ssnezt bizonniaval semmi azze-
zetes embeznec o zivet ol' igen meg nem
fortozteti ez tezemtet alatocba valo ze-
telen zezetet. De ha te meg vtalandod
ez fodi embezecnec o fplote valo vigazta-
lasokat. tehat keitsegnekfol az vr istenec
vigaztalasat vessed. es az meniriei bodog-
sagzol zabadon elmelkedhetek. kit adion
nekenc. az. aldot iesus. ozokol. ozoke. amen.

valami ǫ neki paranꝯholtatic az ǫ feied-
elmetel minden nag alazatossagal meg tez-
zen · Es valameſ ember iol meg leiend zerez-
tetven az ǫ lelkebe · no nem igen sokat gon-
dol az feslet emberecnec ǫ zertelen iaraso-
kal · Mert ember · annera bantatic meg :
menere ǫ neki az alat akit kevan · inkab
zeretetic Azert mongia az zent Bernard
Azert vgmond atiamfÿa teneked sokac vta-
latossok es ǵakorta tegedet meg haborit-
nac mert meglen nem vag temagad-
nac tekeletessegel meg hot es meg minden
ez fedi kevansagokat teliessegel meg nem
vtaltal ¶Mert bizonńaval[1] semmi az zer-
zetes embernec ǫ zivet oſ igen meg nem
fǫrtǫzteti · mikepen[2] ez teremtet alatocba valo zer-
telen zeretet · De ha te meg vtalandod
ez fǫdi emberecnec ǫ fǫlǫte[3] valo vigazta-
lasokat · tehat ketsegnelkǫl az vr istēnec
vigaztalasat vessed · es az meńńei bodog-
sagrol zabadon elmelkedhetel · kit adion
nekenc · az · aldot iesus · ǫrǫkǫl · orǫke · Amen

[1] Az *o* javított betűnek látszik.
[2] A szó, betoldójellel, a sor felett található.
[3] Az *f* javított betűnek látszik.

Wie mond gut

Sol eth az Izas hog halalatossan kes
embeznec vennye az vr istenec adomanat
Az aldot vr isten sol az aitatos
lelochoz mondvan mit kezz
nyogodalmat ez velagon mikor
on leg zuletven monkaza No azert ze
zzied temagadat mikab az haborusag
ocnac zevedesere hodnem mint az vig
asagorza es az pemtencia tartasnac
viseleserе hodnem mint ez fedi gonoz
segeknec keruansagaza Mezt ki vona
az ki gyomoretesemnem venne embez
nec o riaiassagat es az lelki vigaztal
last hog ha minden kozon meg nezhet
ne mezt az lelki vigaztalasok fogol mu
nac minden ez fodi keruansagokat es az
testnec o gonozoseget Mezt minden ez fe
velagi gonozesegek avag ektelenec a
vag hitsagossoc az lelki kedeg gonoz
segek Irak o maga keruanatos thisteleg
es es iozagocbol zarmaztatot es az vr

Zol eth az Iras hog halalatosson kel :·
embernec vennÿe az vr istēnec adomańat

A Az aldot vr isten zol az aitatos
lelǫchǫz mondvan · mit kerez
ńvgodalmat ez velagon mikor-
on leg ziletetven mvnkara · No azert · ze-
rezied temagadat inkab az haborvsag
ocnac zevedesere hod nem mint az vig
asagocra es az penitencia tartasnac
viselesere hod nem mint ez fedi gǫnǫrǫ-
segeknec kevansagara · Mert ki vona
az ki ǫrǫmetesen[1] nem venne emberec
nec ǫ ńaiassagat es az lelki vigazta-
last hog ha minden koron meg ńerhet
ne · mert az lelki vigaztalasok fǫlǫl mvl-
nac minden ez fǫdi kevansagokat es az
testnec[2] ǫ gǫnǫrǫseget Mert minden ez <fe->
velagi gǫnǫresegek avag ektelenec a-
vag hitsagossoc · Az lelki kedeg gǫnǫrǫ-
segek · ⌞ak[3] ǫ maga kevanatos thiztǫsseg-
es · es iozagocbǫl zarmaztatot · Es az vr-

[1] Az *n* javított betű *m*-ből.
[2] A második *t* betoldott betű a szó fölött.
[3] A szó előtt azonosíthatatlan jel van, talán nagy ⌞-t akart írni a scriptor.

iſtentel ontetic Lak az ehizta ziben de ez
fele iſtem vigaztalaſokal ſenki mindenkor
on az o kedve zezent nem ellzet mezt az
ordogi keſeztet ſokaig embertyl meg nem
zomic · O mek igen ellenkydic az aldot iſten
ec o meg latogataſanac az elmenec ha
mis zabatſaga az az teſtova valo bvdoz
tataſa · es embeznec onon magaba va
lo nag bvdoztatas · avag bizodalm · az
vr iſten iol tezzi hog embeznec adia az
malaztnac vigaztalaſat de emberg o
nozzvl mivelkodic vele meg foztetven
otet az halalos binnec myatta · es az vr
iſtennec halat nem ad ezte · azert hog
az malaztnac aiandoki minekpen nem
adatatnac mezt igen halalathanok nag
ionc az felseges tezemte iſtennec es nem
tvlaidonitiok mindeneſtel fogva az vr iſ
tennec de ol mint az mi erdemeni nek
Mezt hitgied atiamſia hog minden kozon
adattatic az vr iſtennec malaztia az

istentel ǫntetic ⌊ak az thizta ziben · de ez
fele isteni vigaztalasokal · senki mindenkor-
on az ǫ kedve zerent nem elhet · mert az
ǫrdǫgi kesertet sokaig embertǫl meg nem
zǫnic · O meſ igen ellenkǫdic az aldot isten
ec ǫ meg latogatasanac az elmenec ha-
mis zabatsaga az az testova valo bvdoz
tatasa · es embernec ǫnǫn magaba va-
lo nag bvdoztatas · avag bizodalm · Az
vr isten iol tezzi hog embernec adia az
malaztnac vigaztalasat de ember go-
nozzvl mivelkodic vele meg fǫrtǫtetven
ǫtet az halalos binnec mȳatta · es az vr
istennec halat nem ad erte · Azert hog
az malaztnac aiandoki mineken nem
adatatnac mert igen halalatlanok vag
ionc az felseges teremte istennec es nem
tvlaidonitiok mindenestel fogva az vr is
tennec de oſ mint az mi erdemen⌊nek
¶Mert higied[1] atiamfȳa hog mindenkoron
Adattatic az vr istennec malaztia az

[1] A *g* javított betűnek látszik.

meltan halat adoma es el vetetic az ke
veltel ki zopot adattam az alazatosnak
lem akarok az aitatos zent beznazd mag
ia en ol' vigaztalast ki el vegie en tolem
az en bmeimzel valo zopogest es sirast:
sem kevannok ol' istenbe valo elmelkod
est ki vigion engemet kevelsegze avag
elmennec fel kvalkodasara mert nem
minden magas zent nem minden ke
vansag thiszta nem minden edes io sem
minden zeretet kedves az vr istennek
¶ Den edes istenem mel'igen kevanom en
att te ol' malaztodat kimec mvatta en:
alazatosb es felelmesb lehessec es engem
magam nat meg tagadasara es el hag
iasara kezzeb mert az malaztnac aiá
dokaval meg tamitatot embez es meg en
nec vizzont ellene az malaztnac el vona
sara avag el vetelenec keserosegevel meg
tamtatot embez no bizoniaval nem me
zekkodic valamt az o tvlaidon erdeme
nec

meltan halat adona · es el vetetic az keveltel ki zokot adattani az alazatosnak · Nem akaroc az aitatos zent Bernard mogia en oſ vigaztalast ki el vegie en tǫlem az en bineimrel valo zǫpǫgest es sirast : sem kevannoc oſ istenbe valo elmeſkǫdest ki vigiǫn engemet kevelsegre avag elmemnec fel fvalkodasara Mert nem minden · magas · zent · nem minden kevansag thizta · nem minden edes io · sem minden · zeretet kedves az vr istennek · ¶O en edes istenem meſ igen kevanom en at te oſ malaztodat · kinec mÿatta en : alazatosb es felelmesb lehessec · es eñǫn magamnat meg tagadasara es el hagiasara kezzeb · Mert az malaztnac aiandokaval[1] meg tanitatot · ember · es meg ennec vizzont ellene · az malaztnac el vonasaval avag elvetelenec keserǫsegevel meg tanitatot ember · no bizoñńaval nem merezkǫdic valamit az ǫ tvlaidon erdǫme-

-nec

[1] Az *n* felülről betoldott betű, betoldójellel.

tvladomtanya akaz mek sok ioval zezet-
te legion otet az vr isten de mkab valia
omagat meltatlanac naualiasnac es :-
gazlonac lenny-re No azezt mindeneket
az vr istennec tvladomiz az az ag halá-
kat naponken az vr istentel vet malazzol
es melto lez az nagiobacnac veresezet
doessed te magadat minden kozon az ala-
valo dolgotza es adatatic tenecked az :
felseges diczosseg Mezt az vr istennec
o felseges zenti es omagocnal az az o gon-
dolatiocba votanac kizdedec es menevel
diczosegesbec anneval omagocba alazatos-
bac zent zezetetel teliessec es ammenniei
diczosegel nem hiv diczosegnec kevanoz
de az vr istenben meg czositettenec sem
kepen kevelyc arag fel fvalkotac nem lel-
ctnec es kib mindeneket az vr istennec tv-
ladonitnac valami iot valnac nem kez-
ven egmastvl diczoseget eg mastvl nem
kezesven de tak az diczoseget ki az vr isten
tel vagion kevanvan vallamia es az vr

tvladonitanÿa akar meſ sok ioval zeret-
te legiǫn ǫtet az vr isten · de inkab valia
ǫmagat meltatlañac ńavaliasnac es : ·
garlonac lennÿe · No azert mindeneket
az vr istennec tvladoniꝉz · az az ag hala-
kat naponken az vr istentel vet malazrǫl
es melto lez az nagiobacnac vevesere :
¶Vessed te magadat minden koron az ala-
valo dolgocra es adatatic teneked az :
felseges diꝉhǫseg · Mert az vr istennec
ǫ felseges zenti es ǫ magocnal az az ǫ gon-
dolatiocba votanac kizdedec · es menevel
diꝉhǫsegesbec anneval ǫ magocba alazatos-
bac · zent zeretetel teliessec es ammeńńei
diꝉhosegel nem hiv diꝉhǫsegnec kevanoÿ
de az vr istenben meg erǫsitettenec semi
kepen kevelǫc avag fel fvalkotac nem leh-
etnec es kik mindeneket az vr istennec tv-
ladonitnac valami iot valnac · nem keres-
ven egmastvl diꝉhǫseget eg<mastvl nem
keresven> · de ꝉak az diꝉhǫseget ki az vr isten-
tel vagion kevanvan vallanÿa es az vr :

Iſtent o magaba es mind o zentibe akaz-
van dic-bezny̋e· es mnden ſzozon vgian ez
zenze igiekeſnec· azert mongia az aitatos
zent beznazd· atiamſ̈ya leg halalatos az
vr iſtennec o ſzizded aiandekuzol es lecz
melto az nagyobacnac es vetteleze· mezt
ha az adonac az az a felſeges iſtennec
o meltoſaga meg gondoltatic feminemc·
aiandec ſzizednec nem latatic lenny̋e
meg ha ſzen haborvſagot anag ſzoſagot
czeszen mizeianc is meg es kedvesnec ;
ſzel lenny̋e mezt minden ſzozon ammi-
idveſſegenc ezt bor-hatia mi zeiancſſio
azert valaki az vr iſtennec malaztiat
ſzerania meg tartany̋a· legion tehat ha
lalatos az vr iſtennec vet malaztiazol
bekeſeges mi ſzozon el vontatandic o telc
madozicc hog eſmeg meg nezhelſſe· es
toraba legion okos es alazatos hog eſ:
meg otole el ne vetteſſec: dimen aldot :-
iſten dic-hezteſſec: Imag ezetem· atiamſ̈ya

Istent ꝙ magaba es mind ꝙ zentibe · akarvan diẖhernÿe · es minden koron vgian ez zenre igiekesnec · Azert mongia az aitatos zent Bernard · Atiamfÿa leg halalatos az vr istennec ꝙ kizded aiandekarol es leez melto az na'giobacnac[1] es vetelere · mert ha az adonac az az a felseges istennec ꝙ meltosaga meg gondoltatic semineme : aiandec kizdednec nem latatic lennÿe meg ha ken haborvsagot avag korsagot erezzen mireianc is meg es kedvesnec : kel lennÿe mert minden koron ammi : idvessegencert boẖhatia mi reianc ¶No azert valaki az vr istennec malaztiat kevania meg tartanÿa · legiꝙn tehat halalatos az vr istennec vet malaztiarol bekeseges mikoron el vontatandic ꝙ tele imadkoziec hog esmeg meg ńerhesse · es tovaba legiꝙn okos es alazatos hog es : meg ꝙtole el ne vetessec : Amen Aldot :· isten diẖhertessec : Imag eretem atiamfÿa :

[1] A mellékjel talán inkább a g-re tartozik.

Vsuaztatic eth eg peldabog soha
azzonnyt mazia el nem hadia az o zolgaloth
akaz mely igen nag ymeset legienec
Valla eg pezalsag es ennec o fele
sege vala igen iamboz. kit az pe
zal folote igen zezet vala. ez pezalne az
on azzon elo eztendebe fogada az pez
altvl es zule eg igen zep gezmeket ez
gezmeket pedig az o annia folote igen
zezeti vala vg anneza hog minden eiel
vele halatia vala eg agba. mikozon
pedig hazom eztendos vona ez gez
mec az o atia az pezal meg hala
kmec halazvl len nag peserveseg es
siras mind az kozonseges neptvl az
pezalne azzon pedig nag sok napon si
rata az o vzaiat az pezalnac o hala
lat. mikozon pedig imar el temete vo
na az pezalne azzon mene egik va
zaba pezde lakozni veven o vele az o
egetlen eg fyat. ol igen folote zezeti;

Oluastatic eth eg pelda · hog soha :·
azzonńvnc[1] Maria el nem hadia az ǫ zolgaloit :·
Akar meſ igen nag Binesec legienec :·

VAla eg keralsag es ennek ǫ fele-
sege vala igen iambor · kit az ke-
ral fǫlǫte igen zeret vala · ez keralne az-
on azzon elǫ eztendebe fogada az ker-
altvl es zile eg igen zep germeket · ez
germeket kedig az ǫ anńa fǫlǫte igen
zereti vala · vg annera hog minden eiel
vele halatia vala eg agba · mikoron
kedig harom eztendǫs vona ez ger-
mec · az ǫ atia az keral meg hala
kinec halarvl len nag keservseg es
siras mind az kǫzǫnseges neptvl · az
keralne azzon kedig nag sok napon si-
rata az ǫ vranac az keralnac ǫ hala-
lat · mikoron kedig imar el temete vo-
na · az keralne azzon · mene egik va-
raba es ot[2] kezde lakozni veven ǫ vele az ǫ-
egetlen eg fÿat · oſ igen fǫlǫte zereti :

[1] Az utolsó *n* az utolsó két betű között, a szó fölé van betoldva.
[2] Az *es ot*, betoldójellel jelölve, a sor fölé van írva.

vala kedig es gezmeket az o anna hog
soha az o ielen vota nekel nem akar-
vala lennye de minden pozon o nala
tazia vala es zonetlen eg agba hadnac
vala minden eiel hog kedig es gezm-
ec tizen riolz ezdendoze ivtot vona meg
es az o anna o vele halatia vala Lat-
van kedig az ozdog ki minden ionak
el tozoie az gezmec es az o anna ko-
zot el nag zezeteret oket az feztelme-
tes teſti bunze mygozle vg anneza hog
az fyv az o anniat meg eſmezne azaz
vetkozek vele: az kezalne azzon ked-
ig legottan o tole fogada mikozon ke-
dig tezobe eſſot vona Latvan ezt az o
fya es az nag keſezvſegnec okaert mid
az o ozzagat el hagia es mezze fodze
mene mas ozzagba penitencianak
taztaſaza: az kezalne azzon kedig:
mikozon minar az zuleſnec ideie el iot
vona zile igen zepſege fyat Latvan:

vala kedig ez germeket az ǫ anńa hog
soha az ǫ ielen vota nekel nem akar ·
vala lennÿe de · minden koron ǫ nala
taria vala · es zǫ́netlen eg agba halnac
vala minden · eiel : hog kedig ez germ-
ec tizen ńoꝉz ezdendǫre ivtot vona · meg
es az ǫ anńa ǫ vele halatia vala · Lat-
van kedig az ǫrdǫg ki minden ionac
el tǫrǫíe az germec es az ǫ anńa kǫ-
zot el nag zeretetet · ǫket az fertelme-
tes testi binre ingǫrle · vg annera hog
az fÿv az ǫ anńat meg esmerne · azaz
vetkǫzek vele : Az keralne azzon ked-
ig legottan ǫ tvle fogada · mikoron ke-
dig terǫbe essǫt vona · latvan ezt az ǫ
fÿa es az nag keservsegnec okaiert mīd
az ǫ orzagat el hagia es mezze fǫdre
mene · mas orzagba penitencianak
tartasara :· Az keralne azzon kedig :·
mikoron iṁar az zilesnec ideie el iǫt
vona · zile igen zepsege fÿat · latvan :·

kedig es zepſeges gezmeket legottan
otet meg foita es az o torpat megmete
es az kizded gezmecnec o torpanac ve-
zebol es eſſec az kezalne azzonnac:
bal kezenec tenezeze neg lop es len
leg ottan neg kezecſeg belole mikepen
vona neg nag o o o o ezen kezbe az
o agias hazaba el temete az agalat
az kezalne azzon latvan az o tene-
zen valo neg nag kezegſeget ſemi-
nemo meſterſegel az o kezezol el nem
vezt hete es ennec okaiert ol igen ze-
genli vala hog minden kozon az o bal
kezebe keztet vizel vala hog az o tene-
zen valo kezecſegec meg ne lattatna
nac es kezalne azzon kegig az zizma-
zia hoz vala igen aitatos de maga ezt
ol igen zegenli vala hog tvlaidon fyat
tvl fogadot vona es az o tvlaidon fyat
meg olte vna hog ſoha meg nem mezi
vala gonnya es eg bimec de maga az

kedig ez zepseges germeket legottan
ǫtet meg foita es az ǫ torkat megmete :
es az kizded germecnec ǫ torkanac ve-
rebǫl <ez> essec az keralne azzonnac :
bal kezenec tenerere neg ⊾ǫp · es len
leg ottan neg kerecseg belǫle mikepen :
vona · neg nag · O O O O : ezen kezbe az
ǫ agias hazaba el temete az ag alat ·
Az keralne azzon latvan az ǫ tene-
ren valo neg nag keregseget · semĩ-
nemǫ mestersegel az ǫ kezerǫl el nem
vezthete · es ennec okaiert ol igen ze-
genli vala hog mindenkoron az ǫ bal
kezebe keztet vizel vala hog az ǫ tene-
ren valo kerecsegec meg ne lattatna
nac ¶Ez keralne azzon kegig az ziz ma-
riahoz vala igen aitatos · de maga ezt
oĭigen zegenli vala · hog tvlaĭdon fÿa
tvl fogadot vona es az ǫ tvlaidon fÿat
meg ǫlte[1] vna hog soha meg nem meri
vala gonnÿa ez eg binec · de maga az :

[1] Az *e* betű fölött akaratlannak tűnő vonás van.

egieb bmezul minden tizen otod napon nag
alaz atossagal gonasst tezzen vala. Es peral
ne azzon nag bevseges alamisznat tezzen
vala azzonnion mazianac zezetetyezt
napon kert. es mindenectul vala igen ze
zetetes es dicheretes. Tortenec eg eiel hog
mikozon az o confessora akatez az o cela
iaba az agnac elote tezd hattassal mon
dana meg az cororat. Neki ielonec azzo
nionc mazia. es monda az fraternac O
ugmond en zezetem vagion emnekem be
zedem te veled es teneked titkod mondnio
ezt halvan az confessor nagion meg ozde
es monda. O en edes azzonniom mazia:
mongiad meg at te zolgadnac mellec te
neked kelemetessec. monda azzonnionk
mazia en zezete zolgam. ez ozzagnac o
kezalne azzonnia te hoziad gonic. de ma
ga eg dint tet kit teneked meg nem me
zeskodic gonnya az zemezmossognec a
nag votaiert. az honnapi napon kedig
el io te hoziad gonasznac okaiert. azert

egieb binervl minden tizen ꝙtꝙd napon nag
alazatossagal gonast tezzen vala · Ez keral-
ne azzon nag bevseges alamisnat[1] tezzen
vala azzonńonᷓ marianac zeretetÿert
napon kent · es mindenectvl vala igen ze-
retetes es diᷓheretes · Tꝙrtenec eg eiel hog
mikoron az ꝙ confessora · afrater az ꝙ cela-
iaba az agnac elꝙte terdhaitassal mon-
dana meg az coronat · Neki ielꝙnec azzo-
ńonc maria · es monda az fraternac · O
vgmond en zeretem · vagion ennekem be-
zedem te veled es teneked titkod mondanom[2]
ezt halvan az confossor · nagion meg ꝙrꝙle
es monda · O en edes azzonńom maria :
mongiad meg at te zolgadnac mellec te-
neked kelemetessec · monda azzonńonk
maria en zerete zolgam · ez orzagnac ꝙ ·
keralne azzonńa te hoziad gonic · de ma-
ga eg bint tet kit teneked meg nem mer-
rezkꝙdic gonnÿa az zemermossegnec ꝙ [3]
nag votaiert · Az honnapi napon kedig
el iꝙ te hoziad gonasnac okaiert · azert

[1] Az *s* *z*-ből javított betűnek látszik.
[2] Az utolsó *m*, betoldójellel, a sor fölé van írva.
[3] Az *ꝙ* javított betű, valószínűleg *n*-ből.

mongiad ỹ neki en felolem hog az ỹ nag
alamizna teteli es ỹ imadsagi az en fiá-
mnac zinenec eleiben be ielonteteuet es
pelmeteſet ỹ neki · pazarr-holoc azert ỹ :
neki hog az bim-ỹl- kit ỹ titkon tet es az
ỹ zivenec kamazaiaban el enezted meg
gonniec · hog ỹ fiatul fogadot · es az ỹ tolai-
don fiát meg ölte · es ezedeztem ỹ ezote
es meg bol-hatatot ỹ neki az bim hog ha
lak ỹ meg akazandia gonnyit · hog ha
pedig atte mondasidnac nem akarand
engedn̄ye · de ellene mondanyia tehat :
pezied ỹted · hog az peztod az ỹ bal peze-
bol veſſe le · es az ỹ bal tenezen at tet-
bint es meg nem gonttat meg latod
ha pedig le nem akazandia vetnye az
peztet tehat meg ezyvel es pi vonniad
az ỹ pezebel ne gondolỹ azzal hog pezal-
ne azzon es hog azzonallat legion · es
zeked meg mondvan azzon nionc ma-
zia · el emieſſec · hota pelel pedeg zegvel ỹ

mongiad ǫ neki en felǫlem hog az ǫ nag
alamizna teteli es ǫ imadsagi az en fÿa-
mnac zinenec eleiben be ielǫntetenec es
kelmetesec ǫ neki · paranꝉholoc azert ǫ :
neki hog az binrǫl kit ǫ titkon tet es az
ǫ zivenec kamaraiaban el eńezted meg
gonńec · hog ǫ fÿatvl fogadot · es az ǫ tvlai-
don fÿat meg oľte · es ezedeztem ǫ erǫte
es meg boꝉhatatot ǫ neki az bin hog ha
ꝉak ǫ meg akarandia gonnÿa · hog ha
kedig atte mondasidnac nem akarand
eńgednÿe · de ellene mondanÿa Tehat :
keried ǫted · hog az keztǫd az ǫ bal keze-
bol vesse le · es az ǫ bal teneren attet :
bint es meg nem gonttat meg latod
ha kedig le nem akarandia vetnÿe az
keztet tehat meg erǫvel es ki vonńad
az ǫ kezebel ne gondolÿ azzal hog keral-
ne azzon es hog azzonallat legion · ez-
zeked meg mondvan azzonńonc ma-
ria · el eńńessec[1] · hota kelel kedeg regvel :

[1] A javító kéz a két *ss* elé, a sor fölé *z* betűt írt.

az kezalne azzon el ivve es nag alazatos
sagval gonic vala minden bineiroł az fe
lol meg mondot eg bintel meg valva. es
miposon mindenekred meg gont vona
az o confessoranac. az egtel meg valva
monda az o confessora o neki: en io az
zonviom. es en zezete leiaviom: nag sok
emberec sokat zolnac te hoziad hog:
mindenpozon az keztel vizelod atte bal
kezedbe: azert kezlec hog en nekem biz
van meg motassad ne talantam valam
vzvossagot lelonc hozia. avagy ne talantam
valamit oliat latzatot zaita hog ki az
vr istennec nem kelemetes sem az o:
annianac. monda az kezalne azzon meg
jedven. en io confessor atiam az en kezem
nem egez. es azert en teneked meg nem
motatom: ezt halvan az o confessor
meg zagada legottan az o kaziat. es
ezovel es ki vona az keztvt az o bal
kezebel: es monda neki: en io azzonnom:

az keralne azzon el ívve es nag alazatos-
sagval gonic vala minden bineirǫl az fe-
lǫl meg mondot eg bintel meg valva · es
mikoron mindeneked meg gont vona
az ǫ confessoranac · az egtel meg valva
monda az ǫ confessora ǫ neki : En io az-
zonńom · es en zerete leiańom : nag sok
emberec sokat zolnac te hoziad · hog :
mindenkoron az keztel vizelǫd atte bal
kezedbe : Azert kerlec hog ennekem bíz-
van meg mvtassad ne talantan valami-
vrvossagot lelǫnc hozia · avag ne talantam
valamit oliat lathatoc raita hog ki az
vr istennec nem kelemetes sem az ǫ :
Anńanac · monda az keralne azzon meg
ÿedven · en io confessor atiam az en kezem-
nem egez · es azert en teneked meg nem
mvtatom · ezt halvan az ǫ confessora
meg ragada legottan az ǫ kariat · es
erǫvel es ki vona az keztvt az ǫ bal
kezebel : es monda neki : en io azzonńom : [1]

[1] A lapon tintafoltok vannak.

es en zezete Leiariom ne akazi felnyc es
gonos peldat ezbe ne veg myert hog en
ki bazat vagiok ezovel ki vonom mert en-
nekem az zig mazia pazarr hola ki teg-
edet igen zezet: miporon kedig latta vo-
na az o mezitelen tenezet. latá zaitta:
neg nag vezes kezecsseget: es az elso kez-
ecsegnec kozrivle vala neg.c.c.c.c. azmas
kezecsegnec kozrivle vala neg.d.d.dd.az
harmad kezecsegbe vala neg.m.mm.m.m
es az negied kezecsegbe vala neg.z.z.z.z.
az elso botvnec az c neg cenec ezteltnec ma-
la imez meg izattatvá? tozteneť zezent
essek az teſt meg vakitvan. az mas botv-
nec az.d. ezteltnec vala. ez sodogznec ad.
ad. az vr istentvl adot aiandokot. az har-
mad botvnec tvdnya mint az nag vezes
kezecsegbe ki neg.m vala ez vala az ez-
telme: mil'vaur meg myrtatia az meg ker-
tezteter kezes az negiedic botvnec az neg-

es en zerete leiaṅom ne akari felnẏe es
gonos peldat ezbe ne veg mẏert hog en
ki barat vagiok erǫvel kí vonom · mert en-
nekem az ziz maría paranꝯhola ki teg-
edet igen zeret : mikoron kedig latta vo-
na az ǫ mezitelen teneret · lata raita :
neg nag veres kerecseget : · O O O O · [1] es az elsǫ ker-
ecsegnec korṅvle vala neǵ · c · c · c · c · az mas
kerecsegnec korṅvle vala neg · d · d · d · d · az
harmad kerecsegbe vala neg · m · m · m · m
es az negied kerecsegbe vala neg · r · r · r · r ·
az elsǫ bǫtvnec az <c> neg cenec ertelme va-
la imez meg irattatvan[2] : ¶tǫrtenet zerent
essel · az test meg vakítvan · az mas bǫtv-
nec az · d · ertelme vala · ez ¶ǫrdǫgnec ad-
ad · az vr istentvl adot aiandokot · az har-
mad bǫtvnec tvdnẏa mint az nag veres
kerecsegbe ki neg · m vala ez vala az er-
telme im[3] niſvan meg mvtatia az meg fer-
teztetet kez ¶Az negíedíc bǫtvnec az neg :·

[1] A négy *O* a szóköz fölé van beszúrva.
[2] Az *n* utólag van az *a* fölé írva.
[3] Az *im* jelölt betoldás a sor fölött.

r· ki vala az kezecſegnec kozttvle· es vala :
meg izattatvan el· vez es | vezes kezecſeg
az menniei kezalnc azzonnac kezemeſeiert
Miczon az kezalnc azzon ezt lata vo·
na nagion meg jede naualiat· es le eſſec
az o confeſſoranac laba eleiebe· es nag
alazatoſſagal es nag ſirasſal gonit va·
la az felol· meg mondot tet bineczol· es
leg ottan hog a o confeſſora meg od·
ozta vona az vozos kezecſegok az o :
tenezezvl el veſſenec· es eg keves nap
vtan el nyogovec vzba· es leg ottan vit·
tetetec az menniei bodogſag holot maſ
tan ozoke vigad az aldot iſtenben :
kinec halalat az nag koz nep ſolott te·
igen ſirata mert hog vala mindenec
zeretetes es dicſeretes: doz iſtennec zent
fia dicſereteſſec· Jme azert ki nag io a
ki azzonnyne mazianat zolgal mert
ſoha el nem hagia akar mel igen nag
fozteimes bines legien: Dazert edg maſa

r · ki vala az kerecsegnec kǫrńvle · ez vala :
meg irattatvan ¶el vez ez ı veres kerecseg
az menńei keralne azzonnac keremeseiert
Mikoron az keralne azzon ezt lata vo-
na nagion meg ÿede ńavalias · es le essec
az ǫ confessoranac laba eleiebe · es nag
Alazatossagal es nag sírassal gonic va-
la az felǫl meg mondot tet binerǫl · es
leg ottan hog az ǫ confessora meg od-
ozta vona az voros kerecsegǫk az ǫ : ·
tenererνl el vessenec · es eg keves nap
vtan el ńvgovec vrba · es leg ottan vit-
tetetec az meńei bodogsag holot mas-
tan ǫrǫke vigad az aldot istenben : ·
kinec halalat az nag kǫz nep fǫlǫtte ·
igen sirata ?[1] myert hog vala mindenec-
zeretetes es díꝫheretes : vr istennec zent
fÿa diꝫhertessec · Ime azert kí nag ío az
ki azzonńvnc marianac zolgal mert
soha el nem hagia akar meſígen nag
fortelmes bines legiǫn : O azert edes maia :

[1] A pont felett jobbról nyitott félkör van az eredeti szövegben.

fezitet ieſuſhoz · es az zent damas ap
aſtallal ne zak nezied az o zent keze
iben az kemen vas zegecnec heleit es
ne zak borhaſſad be az te kezedet az
o odalaba · de mindenestvl fogvan
men be az o odalanac kapvian az
aldot ieſuſnac mind o zivciglen · es
ot az meg fezzvltnec bvzgoſagos ze
zetetvel az cziſtoſhoz egiezvlven as
iſtem zezetetnec zegeivel atal vezet
tetven · es o zaitavalo konorvleteſſeg
el meg ſebeſvltetven · ſemmit egiebet
ne kezes · ſemmit egiebet ne kevan · es
ſemmbe egiebe ne akazi meg vigaztal
tatnya hanem hog te es az cziſtos
ieſuſſal az kezeztſan meg halhas
es az zent pal apaſtalva fel kaias
modvan · Cziſtoſſal fezitetet az kezez
fahoz · eloc imar nem en de el'en beliem ·

Fezitet iesushoz · es az zent Tamas Apastallal ne ⱡak nezied az ǫ zent kezeiben az kemen vas zegecnec heleit es ne ⱡak boⱡhassad be az te kezedet az ǫ odalaba · de mindenestvl fogvan : O meń be az ǫ odalanac kapvian az aldot iesusnac mind ǫ ziveiglen · es ot az meg fezzvltnec bvzgosagos zeretetível az cristoshoz egiezvlven as[1] ístení zeretetnec zegeivel atal veret tetven · es ǫ raitavalo kǫnǫrvletesseg el meg sebesvltetven · seműít egiebet ne keres · seműit egiebet ne kevań · es seműíbe egíebe ne akarí meg vigaztaltatnÿa · hanem hog te es az crístos iesussal az kereztfan meg halhas es az zent pal apastalva fel kaías · mondvan · ⱠristossaI fezitetet · az kerezt fahoz · elǫc · ímar nem en · de eľ en beñem

[1] Az eredeti *s* fölé a javító kéz *z* betűt, a szó elé pedig talán *s* kötőszót írt.

a cristos kel kedig d teneked mez:
modon arg ezezlel as cristos iesus
nac o keserusseges ken zenvedeset az
te zivedbe hozdoznod. hog meg gon-
doliad mel igen zidalmas. keserusseges
kozonseges. es hoziaigvalo vot az:
edes iesusnac o ken zenvedesetsel lozo
gondoliad meg cristosnac aitatos
zolgalo leianac. hog mel igen zidal:
mas vot az aldot cristos iesusnac atte
zezete iegosodnec o halala. mezt meg
fezitetec o mikepen wzv es tolvai mezt
simki az otozveriben effele halallal:
nem kazoztatic vala hanem kak az
gonoszcsc embezec vzvl es toluaiok
de meges ved ezzedbe az aldot cristosnac
nagiob zidalmas halalat mezt o meg
fezitetec ectelen es zvtsagos helien tv
nya mint az kopazto hegien hol ot az

A crístos kel kedíg <d> teneked imez : ·
modon avag[1] ezerlel · as cristos iesus-
nac ǫ keservseges ken zenvedeset az
te zívedbe hordoznod · hog meg gon-
dolíad meſ ígen zídalmas · keservseges
kǫzǫnseges · es hozíaígvalo vot az :
edes íesusnac ǫ ken zenvedese ¶Elǫzǫr
gondolíad meg crístosnac aitatos
zolgalo leíanac · hog meſ igen zídal :
mas vot az aldot cristos iesusnac atte ·
zerete íegǫsǫdnec ǫ halala · mert meg
fezítetec ǫ míkepen wrv es tolvaí · mert
sinkí az otǫrveńben effele halallal :
nem karzoztatic[2] vala hanem ⊔ak az
gonozteve emberec vrw⊔ es toluaíok
de meges ved ezzedbe az aldot crístosnac
nagíob zídalmas halalat · mert ǫ meg
fezítetec ectelen · es rvtsagos helíen tvd-
nÿa mínt az kopazto hegíen holot az

[1] A második *a* a sor fölé van betoldva.
[2] Az *r* a sor fölé van beírva.

halalza kazhoztattacnac nagsok hog.
tagai fekvznec vala mezt ez kopaztoheg
adatatot vala sak az halalza kazhoz.
tattacnac. es ot vagiac vala az gonoz
tevecnec o nakokat es ot akasztattacnac
vala fel az vzvon es toluaioc. Idvezitec
iesus azezt ot az toluaioc kozot fezitetec
fel. es kozepot ot mint o vona az tolva
iocnac feiedelme. azezt monda isaias
proseta. az gonoztevecnec kozibe zam
laltatec. no meges czistosnac aitatos
zolgalo leiania tekmihed meg az te
zezeto iegesodnec zidalmas halalat
mezt az men es az eg kozod fezitetec
meg ot mint nem vona melto elmve es
fodoz sem meg halni. O meltosagos
hazag es atkozot izegseg ez velagnac te
zomtoienec es vranac. mindenestvl fog
va ez velag o magat meg tagadni. es

halalra karhoztattacnac nag sok hog ·
tagai fekvznec vala · mert ez kopazto heg
adatatot vala ⊔ak az halalra karhoz-
tattacnac · es ot vagíac vala az gonoz-
tevecnec ǫ ńakokat es ot akaztattacnac
vala fel az vrvo⊔ es toluaioc · Idvezítēc
iesus azert ot az toluaioc[1] kǫzǫt fezitetec
fel · es kǫzepǫt oł mínt ǫ vona az tolva-
íocnac feíedelme · Azert monda ísaias
profeta · az gonoztevecnec kǫzibe zam-
laltatec ¶No meges crístosnac aítatos
zolgalo leiańa tekin⊔hed meg az te
zeretǫ iegesǫdnec zídalmas halalat :
mert az meń es az eg[2] kǫzǫd fezitetec
meg oł mint nem vona melto elnẏe es[3]
fǫdǫn sem meg halni · O meſtosagos :
harag es atkozot iregseg · ez velagnac te-
rǫmtǫíenec es vranac · mindenestvl fog-
va ez velag ǫ magat meg tagada · es :

[1] A *t* javított betű, s a szó fölé is odaírták.
[2] A későbbi, javító kéz a *g* fölé *k* betűt írt.
[3] A későbbi, javító kéz az *s* elé, a szó fölött *z* betűt írt.

es semmi vtalatosbnac nem alitatec
ez velagnac vranal sd azert mel igen
zidalmas vala az aldot iesus nac o
zent halala: mert az atkozot zidoc mi
kepen kazomlat vala otet mondvan
Jvvel nn velvnc halazd az iteletze
mert imar kezzvnebe vag. es azert ma
at te ordogsegid el vegezteteec. es at te
tudomaniod ma meg latzik. es az o
zentseges kezeit hatza kotozven vizyk
vala pilatos hoz. es az aldot iesus mike
pen az zeled aztatlan bazan o vtañor
megen valaszlikozon azert ezokert az
zvnvnc mazia meg lata vona ez zent
ianus. hog el igen el gotzottec vona
monda zent zanus. ezze az en edes
fyam zent ianus nem zolhat vala
az nag keserusegtvl. monda azzvnuc
mazia. nem ez mert az en edes fyam

es semmi vtalatosbnac nem alítatec ·
ez velagnac vranal ¶O azert meſ ígen
zidalmas vala az aldot íesusnac ǫ :
zent halala : mert az atkozot zídoc[1] ímē
kepen karomſat vala ǫtet mondvan
Ivvel mívelvnc ⸤halard az íteletre
mert ímar kezzvncbe vag · es azert ma
at te ǫrdǫgsegid el vegeztetnec · es at te
tudomańńod ma meg la⸤zik · es az ǫ
zentseges kezeít hatra kǫtǫzven vízȳk
vala pilatoshoz · es az aldot íesus míke-
pen az zeled artatlan baran ǫ vtañoc
megen vala ¶Mikoron azert ezǫket az-
zvńvnc maria meg lata vona ez zent
íanus · hog eſ igen el gǫtrǫttec vona
monda zent Ianus · ezze az en edes ·
fȳam zent íanus nem zolhat vala
az nag keservsegtvl · monda azzvnuc
maria · Nem ez mert az en edes fȳam

[1] A szó fölé, a z után a javító kéz *s* betűt írt.

minden embereenec ſyainal zerſegesde
latode hog ez poklos monda zent ianus
O en edes azzvriom maria. Lam imat te
es nem esmezod meg atte edes ſyadat.
nem latode hog mikepen gotzottec ne
hoda azert hog meg nem esmezhetod
ezt halvan azzvrionc maria. kezeit
egbe kvrolvan kezde nag sizassal mo.
damvaſſaÿ ennekem keſezves anirianac
mezt ma el ezek az en feiemnec koro-
naia az en zomomnec velaga es az
en zegetſegemnec iſtapia ezoket meg
monda ozihol az ſodze le essec. de zet
ianus fel emelven monda neki Juvel
en zerezo azzvriom es lassad meg atte
edes ſyadat. hog kedig meg latta vona
gondolhatod aitatos lelec minemv
nag keſezvſegec vot. mert idvezitenc
hog ezzeket latia vala. neki es az o

minden emberecnec fÿaínal zepseges · de
latode hog ez poklos · monda zent ianus
O en edes azzvńvm maría · Lam imar te
es nem esmerǫd meg atte edes fÿadat ·
nem latode hog míkepen gǫtrǫttec nē
ʟhoda azert hog meg nem esmerhetǫd
ezt halvan azzvńonc maria · kezeit
egbe kvʟolvan kezde nag sírassal mō-
danýa ¶laÿ ennekem · keserves ańńanac
mert ma el ezzek[1] az en feíemnec koro-
naía az en zǫmǫmnec velaga es az
en segetsegemnec ístapía · ezǫket meg
monda orʟhvl az fǫdre le essec · de zēt
íanus fel emelven monda nekí · Iuvel
en zeretǫ azzvńom es lassad meg atte
edes fÿadat · hog kedig meg latta vona
gondolhatod aítatos lelec minemv
nag keservsegec vot · mert idvezitenc
hog ezzeket latia vala · neki es az ǫ

[1] A második *z* a sor fölé van beszúrva.

kenmia es keſerveſege ketthztetic vala ic-
luſvl kedig azzvnync mazian mezt tvd-
ia vala hog mint az o lelkenec o teſte-
bol ki veteleiglen keſerogne · gondoliad
es laſſad meg mind ezzoket mezt ſolo-
te igen konyvletesſegre intpc ſditetec
azert pilatoshoz · es azzvnvnc mazia
tavol kovetven az zent azzon okkal :
mezt kozel o hozza nem mehetnec
vala · vadolkatic azert az zidoctol nag
ſokac bol · es pilatos kilde otet erodes-
hoz · Herodes kedig kevanvan az o lo-
da tetelibol valamit latnya igen meg
orvle · de ſem lahoda tetelet ſem bezze-
der nem erdemlec hallanya · annac oka
iert alitvan otet bolondnac lennye :
megz lhvſola · az o feienec laſſat kezet
tol mizetven · es ſeiert zvhaba otoztetve
meg kilde pilatoſnac ; es laſſad meg :

kenńa es keservsege kettǫztetic vala íelusvl kedíg azzvńǫnc marían · mert tvdía vala hog mint az ǫ lelkenec ǫ testebǫl ki veteleiglen keserǫgne · gondolíad es lassad meg mínd ezzǫket : mert fǫlǫte igen kǫnǫrvletessegre intǫc ¶Vitetec azert pilatoshoz · es azzvńvnc maría tavoſ kǫvetven az zent azzońokkal : mert kǫzel ǫ hozza nem mehetnec vala · vadoltatic azert az zídoctvl nag sokacbol · es pílatos kílde ǫtet erodeshǫz · herodes kedíg kevanvan az ǫ ⊢oda tetelíbǫl valamit latnÿa igen meg ǫrvle · de sem ⊢hoda tetelet sem bezzedet nem erdǫmlec hallanÿa · Annac okaiert alítvan ǫtet bolondnac lennÿe : meg ⊢hvfola · az ǫ feíenec laÿat kereztvl niretven · es feíert rvhaba ǫtǫztetven[1] meg kílde pílatosnac · es lassad meg : ·

[1] Az *n*, betoldójellel, a sor fölé van írva.

mar eth hog nem tak gonoſtkynec de
meg bolondnac is alitatic. Tekintet az
ezt otet mikepen edes tova hordoztatic
menven o vtannoc. zemezmozſon o
zomcit az fölre le botatvan. es minde
necnec kazomlaſokat halvan. es ezen
kozben riakon es oztbol dezven es
ſatva hagigalvan. de az aldot ieſus mi
ndeneket nag bekeſegel el zenvedven
Nezied ẽvaba azzvinc maziat is es
az tamitvaniokat mikepen otet tavol
nag mondhatatlan keſervſegel kove
tic. Mikozon kedig pilatos eleiben
vitec vona otet az aldot ieſuſt. tehat
ez dikos beſtiac nag batozſagal az
o hamis vadolaſokat el kezdec. de:
pilatos halalnac okat o benne nem
lelven igekozik vala otet el zabadi
tanya monda azert az zidocnac hm

ímar eth · hog nem ⊔ak gonostevǫnec[1] de
meg bolondnac ís alítatíc · Tekínt⊔het az
ert ǫtet míkepen edestova hordoztatíc
menven ǫ vtannoc · zemermozsǫn · ǫ ·
zǫmeít az fǫldre[2] le botatvan · es mínde-
necnec karomlasokat halvan · es ezen-
kǫzben ńakon es or⊔hvl verven es ·
sarva hagígalvan · de az aldot íesus mí
ndeneket nag bekesegel el zenvedven
Nezíed tovaba[3] azzvńvnc maríat ís es ·
az tanítvańokat mikepen ǫtet tavol
nag mondhatatlan keservsegel kǫve-
tíc ¶Míkoron kedig pílatos eleíben
vítec vona ǫtet az aldot iesust · tehat
ez dihǫs bestÿac[4] nag batorsagal az
ǫ hamís vadolasokat el kezdec · de :
pílatos halalnac okat ǫ benne nem
lelven · igekǫzik vala ǫtet el zabadí-
tanÿa monda azert az zidocnac · Im ·

[1] A javító kéz a szó fölött az *s* elé *z* betűt írt.
[2] A *d* betű utólag van betoldva az *r* betű fölé.
[3] Az *o* betű utólag van betoldva a *v* betű fölé.
[4] Az *stÿ* utólagos javításnak látszik, fölötte az *s* még egyszer ki van írva.

Meg fedem azert otet es el borhatom T
D pilatus te atte terʒmtʒdet es mondat
fedʒde meg? nem tudod hatalmas mit mi-
velʒ. mert sem az halalt sem az oztoz
zast nem ezdʒmli. de igen iol teined hog
ha imkab az otet vadolokat es temagad
dat fedened megh sparantzhola azert:
hog igen ezʒssen meg ostozoztatnek
essen kʒzbe vevec idvʒzitenc iesust es
az ʒrvhaitol meg foztac es kotʒzec eg
ky ozlophoz. es kilʒn kilʒn kepen ozto
zoztac vala. al mezitelen mind az nag
sokasag elot. zemezmos es tiztoletes
ifiv az aldot iesus minden emberec
nec fiaimal zep es ekosseges abrazv
vezzi az aztatlan genkeseges tiztalag
ob es zepseges test. az kemeni ostozok
nac es vezzʒcnec keserves faidalm
at minden emberi termezetnec es test
nec sirasa az aldot iesusnac ʒzenth

Meg fedem azert ȸtet es el boꝉhatom
O pilatus te atte terȸmtȸdet es vradat
fedȸde meg ? nem tudod ńauaſas mít mí-
velꝉz · mert sem az halalt sem az oztoro[1]
zast nem erdȸmli · de igen íol teñed hog
ha ínkab az ȸtet vadolokat es temaga-
dat fedened meg ¶Paranꝉhola azert :
hog ígen erȸssen meg ostoroztatnek
ezzen kȸzbe vevec ídvȸzítenc íesust : es
az ȹ rvhaítvl meg foztac · es kȸtȸzec eg
kv ozlophoz · es kílȸn kílȸn kepen ozto-[2]
rozíac vala · al mezítelen mínd az nag
sokasag elȸt · zemermȸs es tíztȸletes
ífÿv az aldot íesus · mínden emberec :
nec fÿainal zep es ekȸsseges abrazv :
vezzi az artatlan genkeseges tíztasag-
os es zepseges test · az kemeń ostorok :[3]
nac es vezzȸcnec keservseges faídalm-
at mínden emberí termezetnec es test-
nec fíraga az aldot íesusnac ȹ zenth :

[1] A *z* betű fölé a javító kéz egy *s* betűt írt.
[2] A *z* betű fölé a javító kéz egy *s* betűt írt.
[3] Az *s z*-ből van javítva.

teſte be teliesodic ſebekel es zakadaſok-
al: fol' az o zent teſtenec minden zeſzvl
az nemes du-hoſeges kezali vez-keſezvſeg
keſezvſegze-ſeb ſebze-es az o teſtenec el
zagataſa-zagataſza addatatic es mīd
addeclan pazant-holtatic oſtozoztatm
miglen az hohezoc mind el fazadnan
ac beleſſilo aitatos lelec ha criſtoſnac
zolgalo leiania vag tehat mind ez fe-
lvl meg mondotakat zezeteteſen nag
kefedelmel az kr elmedel meg gondoliad
es ha te ezocbe az aldot ieſuſon nem
konozliz tvdiad hog atte zived kemeīb
az kvnel es mdvlhatatlamb az ſodnel
Mert akozon be teliesodec ammit az
iſaias profeta monda· latoc vgmond
otet es nem vala zīm vraita· es alitoc
otet pocloſnac es iſtentvl meg alazta-
totnac· O en edes vram ieſus-ki vot az
ol' igen bator ki tegedet meg foztot· es

teste be teliesϕdic sebekel es zakadasok
al : foſ az ϙ zent testenec mínden rezervl[1]
az nemes díłhϕseges keralí ver · keservseg
keservsegre · seb sebre · es az ϙ testenec el
zagatasa · zagatasra addatatic · es mīd
addeclan paranłholtatic ostoroztatní
míglen az hoherϕc mínd el faradnan-
ac bele ¶No aítatos lelec ha crístosnac
zolgalo leíaña vag tehat mínd ez fe-
lvl meg mondotakat zeretetesen nag
kesedelmel az te[2] elmedel meg gondolíad
es ha te ezϙcbe az aldot íesuson nem
kϙnϙrvlłz tvdíad hog at te zíved kemeńb
az kvnel es índvlhatatlamb az fϙdnel
¶Mert akoron be telíesϕdec ammít az
ísaías profeta monda : latoc vgmond
ϕtet es nem vala zín ỿraíta · es alitoc
ϕtet poclosnac es ístentvl meg alaztа-
totnac · O en edes vram iesus · ki vot az
oſigen bator ki tegedet meg foztot · es :

[1] A z egy áthúzott betű fölé van írva.
[2] A szó jelölt betoldás a sor fölött.

Ki vot az ol' vac mezez ki tegedet meg
kotozot es ki vot az ol' atkozot embet
ki tegedet en edes vram iesus keserv
segesen meg ostorozot · de te igasság
nac napia at te feneſſegedet el vontat
vala es azert lenec ſetetſeget es az ·
ſetetſegecnec hatalmi mezt minden
tenaladnal hatalmasbac valanac ·
o en edes istenem · bizon azte nag zere
tesed es ammi alnocsagvnc ten tege
det el' igen ezoteleie · atkozot legen ·
ez el' nag alnocsag es vetec kyezt ten
edes vram Iesus el' nagon kenzatatol
ſET odozvan annac vtaña az kvlabivl
hog meg ostorozstatvona es visic vala
pilatosnac eleibe vadolvan vtet es mo ·
ndvan · ez kezalia tetet omagat otoz ·
tessec fel azert otet · es kezali zokas zerẽt
coronazioc meg vtet · es hozanac eg o ·
zatadozot vozob palastot es ozeiaia

kí vot az oſ vac merez kí tegedet meg
kǫtǫzǫt es kí vot az oſatkozot ember
kí tegedet en edes vram íesus keserv-
segesen meg oztorozot[1] · de te igassag-
nac napía at te fenessegedet el vontat-
vala · es azert lenec setetsegec es az ·
setetsegecnec hatalmí · mert míndenec
tenaladnal hatalmasbac valanac :
o en edes ístenem · bizon azte nag zere-
tetǫd es ammí alnocsagvnc ten tege-
det eſ ígen erǫteleñe · Atkozot leǵen ·
ez eſ nag alnocsag es vetec kȳert teen ·
edes vram lesus eſ naǵon kenzatatol
¶El odozvan annac vtaña az kvlabtvl
hog meg ostoroztatvona es visik[2] vala
pilatosnac eleíbe vadolvan vtet es mo-
ndvan · ez keraſia tetet ǫmagat · ǫtǫz ·
tessǫc fel azert ǫtet · es keralí zokas zerēt
coronazíoc meg vtet · es hozanac eg · o ·
zatadozot vǫrǫs palastot es ǫ reíaía ·

[1] Az első *z* fölé a javító kéz *s* betűt írt.
[2] Az *s* fölé a javító kéz *z* betűt írt.

adac. es tvis kel meg koronazac otet
O aitatos lelec gondolhatot minemv
nag keseruseghe vala akoron az o zive
es ielos ben mnemv nag faudalmat
zenvedvala az o zent seges feieben mi-
ert hog az tviset atal fagatac vala
mind az o agia veleiglen es gakorta az
nadal vezic vala. O ti akozot sidoc mel-
igen zettenetes leszen meg timectok
az diz-oseges kezali fv kit ti mast vet-
toc. ezen kezbe Lvfoliac vala otet ol-
mivt ozzaglam akazot de nem te-
hetok O en edes vram iesus o keges
idvozito mert nem egyoz de nag sok-
zoz te meg galazstatal menevel ke-
dec ki tob helon galazstatic meg anne-
val inkab leszen es velagon zidalmasb
de ime te en edes istenem az kezbe meg
kotoztetel annasnac hazanal azthol

Adac · es tviskel meg coronazac[1] ǫtet
¶O aítatos lelec gondolhatot mínemv
nag keservsegbe vala akoron az ǫ zíve
es ielǫsben mínemv nag faídalmat
zenvedvala az ǫ zentseges feíeben mí-
íert hog az tvísket atal fagatac vala
mínd az ǫ aǵa veleíglen es gakorta az
nadal veríc vala · O tí akozot sídoc meſ
ígen rettenetes lezzen meg tínectǫc
az díⱡǫseges keralí fy̨ kít tí mast ver-
tǫc · ezenkezbe ⱡvfoſíac vala ǫtet oſ
mínt orzaglaní akarot · de nem te-
hetǫt ¶O en edes vram íesus o keges
ídvǫzítǫ · mert nem eǵzǫr de nag sok-
zor te meg galaztatal · menevel ke-
dec kí tǫb helǫn galaztatíc meg · anne-
val ínkab lezzen ez velagon zidalmasb
de íme te en edes istenem az kerbe meg
kǫtǫztetel Annasnac hazanal Arⱡhvl ·

[1] A *c* valószínűleg *k* betűből van javítva.

vezetetel es caifasnac pitvazaba az
chvl pvr-dvſtetel · ezodesnec zalaſan
meg chvfoltatal · es az ſententiat ki
advan az nag kezelt fava meg tezbel-
tetel · es az kopáſto hegen meg fezite-
tel vD azert en edes iſtenem Iaj en-
nekem vtalatos bineſnec · mert ime
az meg fogatacnac zabaditoia an-
gálocnac diz-hoſege embereenec ele-
te meg oletetic en ezotemvD ti nava-
las zidoc igen iol be telieſitetoc amit
fogadatoc · mert vg mondatoc · hog-
ectelen halalal kazhoztaſſoc otet · az
Aitatos zent Bernard kedig vg mond
meg alaza omagat az aldot iclus az
zolganac abzazat fel veven hog ala ve-
tot lenne · az menden hato atia iſtenec
egietlen eg fia vala es zolgaia teve
omagat · Meg evel ſem elegodec meg

veretetel · es Caífasnac pitvaraba · Ar
chvl pǫ̈dǫ̈stetel · erodesnec zalasan
meg ẗhvfoltatal · es az sentencíat kí
advan az nag kerest fava meg terhel-
tetel · es az kopasto[1] hegen meg fezíte-
tel ¶O azert en edes ístenem · Jaÿ en-
nekem vtalatos binesnec · mert íme
az meg fogatacnac[2] zabadítoía an-
ǵalocnac díẗhǫsege emberecnec ele-
te meg ǫletetíc en erǫtem ¶O tí ńava-
las zídoc ígen íol be teliesítetǫc aw̃ít
fogadatoc · mert vg mondatoc · hog ·
ectelen halalal karhoztassoc ǫtet · Az
Aítatos zent Bernard kedíg vg mond
meg alaza ǫmagat az aldot íesus az
zolganac abrazat fel veven hog ala ve-
tǫt lenne · Az menden hato atía ístēnec
egíetlen eg fÿa vala es zolgaía teve
ǫmagat · Meg evel sem elegǫ̈dec meg

[1] A javító kéz az *s* elé a szó fölött *z* betűt írt.
[2] Az első *a* talán *o*-ból javított betű.

de minden halalnal zidalmasb halat va-
lasta omaganac mert mikepen az zent
pal apastal mondia meg alazza onnm-
agat leven engedelmes mind halalig az
kereszt fanac kedig halalauglan · ki zidal-
masb egieb halalnal mikepen az mag
azazo iaras mondia · O azert edes Jesus
Odaseg zoz gondoliad meg es ved
ezedbe czilstos iesusnac aitatos
zolgalo leiarsa mel igen keserves-
vot az aldot Jesusnac o ken zenvedese
Mert az kereszt fa az aldot tagokat ki
teziedni nem hagia az halalnac kese-
vosegeiert · ki maga zokot lennye nem
menv kinebsegnec az a meg keserodot
zivnec sem vala hova le hairlnia az
istem tiztoletes fivnec mikozon az o zent
lelket ki borhata az o testebol · de meg
es ved ioban ezzedbe mel igen keserv-
vot az aldot iesusnac o zent halala ?

de mínden halalnal zídalmasb halat valasta[1] o̧maganac mert míkepen az zent pal apastal mondía · meg alaza o̧no̧nmagat leven engedelmes mínd halalig az kerezt fanac kedíg halalaiglan · kí zídalmasb egíeb halalnal mikepen az mag̀ arazo iras mondía · O azert edes lesus MAsegźo̧r gondolíad meg es ved ezedbe crístos íesusnac aítatos zolgalo leíaña · meſ ígen keservseges · vot az aldot lesusnac o̧ ken zenvedese Mert az kereztfa az aldot tagokat kí teríední nem hagía az halalnac keservsegeíert · kí maga zokot lennÿe nemínemv kíñebsegnec az a meg keser̨do̧t zívnec sem vala hova le haivlnÿa az ístení tíztǫletes fvnec mikoron az o̧ zent lelket ki bo⊔hata az o̧ testebǫl · de meg es ved íoban ezzedbe meſ igen keserv · vot az aldot íesusnac o̧ zent halala :

[1] A javító kéz a szó fölött az *s* elé *z* betűt írt.

Mert mendenkel gyakrab valaki annyival
inkab nehezeben zenved kent de sohanem vot ollyen gyenkeseges test kennocnac zenvedeseze miatta idvezitennec zent teste Jol lehet hog az ziznec teste gyenkeb legion hog nem mint az fejthite de az aldot iesusnac o teste zeplotelen ziz vala mert az zent lelektvl fogatatec es az ziz mariatol ziletetec azert mindenecnec ken zenvedesecnel keszvb vot mert minden zivecnel gyenkesegesbvot
Mert ha lak az halalnac meg emlekezeze az aldot iesus az o zent lelkebe az o testenec gyenkesegeiezt annera gyo tzeretec meg hog az o testenec vezitekelen miatta az fodze le lohoppogo vee
O tahat aitatos lelek gondolhatod minemv nag keszvseges faidalmat zenvede az kemenseges kezezt fan azert modia az aitatos zent Bernard O en edes mam

Mert menevel genkeb valakí anneval ·
ínkab nehezeben zenved kent · de soha-
nem vot oľ ígen genkeseges test kennoc
nac zenvedesere míkepen ídvezítennec
zent teste · Ioľ lehet hog az zíznec teste
genkeb legíon · hog nem mínt · az ferfýve ·
de az aldot íesusnac ọ teste zeplọtelen
zíz vala · mert az zent lelọctvl fogatatec
es az zíz maríatvl zíletetec · Azert mín-
denecnec ken zenvedesọcnel keservb vot
mert mínden zízecnel genkesegesbvot
¶Mert ha ⊾ak az halalnac meg emlekọ-
zesere · az aldot iesus az ọ zent lelkebe
az ọ testenec genkeseǵeíert annera gọ
tretetec meg · hog az ọ testenec veríteke
len · míkepen az fọdre le ⊾họpọgọ ver
O tahat aítatos lelọk gondolhatod mí-
nemv nag keservseges faídalmat zenve-
de az kemenseges kereztfan Azert mōdía
az aítatos zent Bernard · O en edes vram ·

Jesus cristos bizoniaval az te zent tested
nec keserveseges haldalmat meg mvtat-
ia vala az vezes vezitec ki az imadsag
nac ideien az te testedvl az fődre le fol
vala szallo azert mit tetel te o edesseges
gezmoc hog ekepen kenzatatol mit vet-
kőztel o zepseges kevanatos ifiv hog el
kemenőn iteltetől. Jme en edes vram ihs
bizonnaval en vagiok at te kennodnac
es halalodnac okaert meges o aitatos
lelec gondoliad meg zerzetetőson mel'ig-
en keserv vot az aldot cristosnac o zent
halala. Mert menevel mkab valaki azt-
atlamb anneval nezezeben zenvedi apent
mert idvezitenc Iesus az o bmeiert zen-
vedot vona kent meg es valami kevesse
kmneb vot vona. de o bmt nem tet es
halalsag nem leletetőt az o zaiaban
mert o őrőke valo velagossagnac fenes-
sege es zeplőtelen tikőr es az felseges :

Iesus crístos · bízo'ńaval[1] az te zent tested
nec keservseges faídalmat meg mvtat-
ia vala az veres veritec kí az ímadsag
nac ídeíen az te testedrvl az fǫdre le foľ
vala ¶No azert · mít tetel te o edesseges
germǫc hog ekepen kenzatatol · mit vet-
kǫztel · o · zepseges kevanatos ifív hog eľ
kemeńǫn iteltetǫl · Ime en edes vram ihs
bizonńaval en vagíok at te kennodnac
es halalodnac oka ¶Meges o aítatos
lelec gondolíadmeg zeretetǫsǫn · meľ íg-
en keserv vot az aldot crístosnac ǫ zent
halala · Mert menevel inkab valakí art-
atlamb · anneval nehezeben zenvedi akent
mert ídvezitenc lesus az ǫ bíneíert zen-
vedot vona kent · meges valamí kevesse
kinneb vot vona · de ǫ bȳnt nem tet es
halardsag nem leletetǫt az ǫ zaiaban
Mert ǫ ǫrǫke valo velagossagnac fenes-
sege es zeplǫtelen tikǫr · es az felseges :·

[1] Az *n* előtt is van egy mellékjel.

dtia mendenhato istenec kepe abraza
¶ Lassad atiamhia meg es ioban meg
igen kesew vot az aldot iesusnac o-
halala. Mert menevel kozonsegosb:
anceal imkab az ken keszwb az edes
iesus kedig ken zenvede az o testenec
minden zezebe. vg anneza hog nem
vona o benne ol' igen kizded tag.
hog kibe ken faidalmat nem czozne
avag zenvedne. es nem vot az o zent
seges testen ol' igen kizdet hel hog ki
keszvsegel telies nem vot vona. mert
talpatol fogva mind o teteiglen ne
vot o benne egesseg. azert hog az fai-
dalmnac nag keszvsegeiert fel kaia-
ta nag zozatal mondvan¶ O mind ti
kik mentet es vton vegietet estvebe
es lassatot meg az en keszvsegemet h
kit en ti czotetet zenvedec ha vagion has
sonlatos faidalm avag keszvseg az

Aíia mendenhato isteñec kepe · abraza
¶Lassad atíamfÿa meg es íoban meg
igen keserv vot az aldot íesusnac · ǫ ·
halala · Mert menevel kǫzonsegǫsb :
aneval inkab az ken keservb · az edes
íesus kedig ken zenvede az ǫ testenec
minden rezebe · vg annera hog nem
vona · ǫ · benne oĺ igen kizded tag ·
hog kíbe ken faídalmat nem erǫzne
avag zenvedne · es nem vot az · ǫ zent-
seges testen oĺ igen kízdet hel hog kí
keservsegel telies nem vot vona · mert
talpatvl fogva mínd ǫ teteiglen nē
vot ǫ benne egesseg · Azert hog az faí-
dalmnac nag keservsegeiert fel kaía-
ta nag zozatal mondvan ¶O mínd tÿ
kík mentet ez vton · vegietet eztǫcbe
es lassatot meg az en keservsegemeth
kít en tí erǫtetet zenvedec ha vagion has-
sonlatos faídalm avag keservseg az

en keſezvſegembez. azert mondia az a-
aitatos zent veznazd. bizonniaval en-
edes vram ieſus ſoha nem vot haſonla-
tos keſezvſeg at te keſezvſegethez mez
an ne vala at te keſezvſegednec ki onte-
ſe. hog mind az te zent teſtedet vezvel
meg hinteneſd io ieſus. o en edes id-
vezitom nem kop de bevſegel fol vala
az te zent teſtednec oth zezezvl az
te zent vezod todnia mint az te keze-
idbel es labaidbol az meg feziteſnec
ideien az te zen feiedbol az pozonaz
azaſnac ideien. es at te zent odalad-
nac atal oclelcſenec ideien es mind
az te teſtodbol hog lihodanac lattatic
ha ingen valami keves vez maradot
te bennedſde mondiad meg en zez-
teteb vram Jeſus. kezlec mondiad meg
hog ha at te zent vezodnec eg lihope-
nete

en keservsegemhez · Azert mondia az a ·
aítatos zent Bernard · Bizonńaval en ·
edes vram íesus soha nem vot hasonla-
tos keservseg at te keservségethǫz mert
anne vala at te keservsegednec kí ǫnte-
se · hog mínd azte zent testedet vervel
meg híntene ¶O ío íesus · o en edes íd-
vezitǫm nem kǫp de bevsegel foľ vala
az te zent testednec ǫth rezervl az
te zent verǫd tvdnýa mínt az te keze-
ídbel es labaídbol az meg fezítesnec
ideíen az te zen feíedbǫl az koronaz
azasnac ídeíen · es at te zent odalad-
nac atal ǫclelesenec ídeíen es mind
az te testǫdbǫl · hog ⊢hodanac lattatíc
ha íngen valamí keves ver maradot
te benned ¶De mondiad meg en zere-
tetes vram Iesus · kerlec mondiad meg
hog ha at te zent verǫdnec eg ⊢hǫpe-
-nete :

eleg vot vona mind ez telues velagna meg
valtasara · tehat mire hagial emne nag sok
vezt ki borhatnya az te zent testtodbol ·
tvdom vram es bizon tvdom hog nem eg
iebezt teved hanem hog meg mutatnad
minemw nag kevansagal engemet zer
etnelkvlo azezt mit adiac en edes vraz
istennem mind ezzekezt en teneked kit
te en ezetem attal nyavalias binosszezt
vay bizonnival mig eloc en edes vram
iesus meg emlekezem at te mvnkaidrol
kit te zenvedel az predikalasbat · fazad ·
sagidrol edestova vilo iazassodba · nnad
sagban valo vigazasodrol · kon hvlatasod
rol embezi nemon konyzolven · faidal ·
midrol · kazomlasidrol · at te zent ozr had
nac pogdozesizvl nyakon vezetsokrvl az v
vas zegecrol at te zent sebeidrol · es mid
at te egieb kesedzosegodrol · mezt ha ezt
nem teiendem · tehat egiebkepen meg ·

eleg vot vona mínd ez telies velagna meg
valtasara · tahat míre hagial enne nag sok
vert kí boꝉhatnýa az te zent testꝺbꝺl ·
tvdom vram es bízon tvdom hog nem eg
íebert teved hanem hog meg mutatnad
mínemv nag kevansagal engemet[1] zer-
etnel ¶No azert mít adíac en edes vram[2]
ístenem mínd ezzekert en teneked kít
te en eretem attal ńavalias bínꝙssert
Vaý bízonńaval míg elꝺc en edes vram
íesus meg emlekꝺzꝺm at te mvnkaídrvl
kít te zenvedel az predikalasba · farad-
sagídrvl edestova valo iarassodba · ímad
sagban valo vígazasodrvl · kꝙn hvlatasod
rvl emberí nemꝙn kꝙnꝺrvlven · faídal-
midrvl · karomlasídrvl · at te zent orꝉhad-
nac pꝙgdozesirvl · ńakon veresꝙkrvl az v
vas zegecrvl at te zent sebeídrvl · es mīd
atte egíeb keservsegꝺdrvl · mert ha ezt
nem teíendem · tehat egiebkepen meg :·

[1] A javító kéz a *g* fölé *k* betűt írt.
[2] A sorvégi *m*-et a margó megőrzése érdekében állítva írta le a scriptor.

ſzeretetic en zaitam az aztatlan vez
kit te ki ontel en ezotem eȝ foldon. No
azert ki ad az en feiemnec vizet. es az
en zomeimnec kon hvlataſoknac kuth
feiet. hog ſizathaſſam eiel es napal az
en vramnac aldot Jeſuſnac o zent halal
at kit nem omagaiert hanem az en bine
immeit zenvede. mert meg ſebeſitetec
az mi alnokſaginckert. meg tozeteteca
mi bineinckert. mikepen iſaiab proſeta
monda ſ. Mind ezzocbol azert kik felul
meg mondatanac ezzodbe vchetod o al
dot cziſtos ieſuſnac zolgalo leiania mel
igen zidalmas keſeruſeges es hozzaig
valo vot at te iegeſodnec az aldot ieſus
nac o halala. mert o mind ezoket zen
vede hog tegedet az o zeretetire fel keriez
tene. hog mind ezoket tecs telies zive
del telies elmedel es telies lelkodelotet
zeretned ſ. mert mi inditia arag keriezti

kereztetíc en raítam az artatlan ver
kít te kí ǫntel en erǫtem ez fǫldǫn · No
azert ki ad az en feiemnec vizet · es az
en zǫmeimnec kon hvlatasoknac kvth
feiet · hog sírathassam eíel es napal az
en vramnac aldot Iesusnac ǫ zent halal-
at kit nem ǫmagaíert hanem az en bíne
immert zenvede · mert meg sebesítetec
az mi alnoksagínckert · meg tǫretetec · a
mi bineinckert · míkepen ísaías profeta
monda ¶Mind ezzǫcbǫl azert kik felvl
meg mondatanac ezzǫdbe vehetǫd · o al-
dot crístos íesusnac zolgalo leiaña meſ
ígen zídalmas keservseges es hozzaig
valo vot at te iegesǫdnec az aldot íesus
nac ǫ halala · mert ǫ mínd ezǫket zen-
vede hog tegedet az ǫ zeretetíre fel keríez
tene · hog mínd ezǫkert tees telies zive-
del telíes elmedel · es telies lelkǫdel ǫtet
zeretned ¶Mert mí índitia avag keriezti :

embert mkab fel az iſteñec zeretetire mi-
kepen el' nagy kegioſſeg kit miezotvnc az
felſeges iſteñec fya· erdomvnc nekvl ſot
mkab ammi binemckezt vete az o lelket
es ol nag fel keziedot zeretet nec monda-
tatic· hog ſemmi kevanatosbnac nem go-
ndoltatbatic emberevel ſaz aldot ieſusnac
kedig el' nag zereteti· an neval mkab mo-
tatatic nagiobnac lennie menevel mkab
zidalmasb vtalatosb nezezeb es keſerves-
esken es halalt akaza zenvedni· mert az
mendenhato iſten ki az o egietlen eg fya·
nac nem kedveze de mind mi ertvnc ada
otet mikepen tehat nem adot vona mi ne-
kvnc mindonoket o vele ol' mint azt mod
ana mindeneket adot ez bol azert in tev-
nc hog otet zereſſek es kovesſek· Jay azert az
ocnac kik az aldot ieſusnac el' nag ſok io
teremtesivl es nag zeretetevel halalatlanoc
ezocnet lelkecbe az cziſtosnac halalanac·
ſemmi nemv haznalatia mini penſa zert

embert ínkab fel az ísteñec zeretetíre mikepen eſ nag kegíǫsseg[1] kít míerǫtvnc · az felseges isteñec fÿa · erdǫmvnc nekvl sǫt inkab ammi binemckert vete az ǫ lelket ez ol nag fel keríedot zeretetnec mondatatic · hog semmí kevanatosbnac nem gondoltathatíc embertvl ¶Az aldot íesusnac kedíg eſ nag zeretetí · anneval ínkab mvtatatic nagíobnac lennÿe menevel ínkab zídalmasb vtalatosb nezezeb es keservsegesb[2] ken es halalt akara zenvedni · mert az mendenhato isten kí az ǫ egíetlen eg fÿa nac nem kedveze de mind mí erǫtvnc ada ǫtet míkepen tehat nem adot vona mi nekvnc míndǫnǫket ǫ vele oſ mínt azt mõd ana míndeneket adot ¶ezbol azert íntetvnc hog ǫtet zeressǫk es kǫvessǫk · Iaÿ azert az ocnac kik az aldot iesusnac eſ nag sok ío tetemeńeivl[3] es nag zeretetervl halalatlanoc ezǫcnec lelkǫcbe az crístosnac halalanac · semmi nemv haznalatía nínɹben ¶Azert

[1] A *g* betű talán *d* betűből van javítva.
[2] A *b* későbbi betoldás.
[3] Az utolsó *e* jelölt betoldás a sor fölött.

vgmond acriſtos feiet le halwan hog te
hoziad bekelkodiec · kezeit e atal vezetetve
hog az o aiandokat te neked adia az o zet
odalat meg mitvan hog tegedet zezeſſen
es mind az o teſtet az kezezt fan ki tezied
ven hog mindeneſtvl fogvan o magat te ne
ked adia Panazt teven azaldot ieſus az
halalatlanoczol · vg mond az zent bernard
nac mjatta · O embez laſſad mit en te czot
ed zenvedoc ha vagion haſſonlatob keſezv
ſeg mikepen kivel en kenzatatom · te hoz
zad kaiatoc ki te czoted meg haloc · laſſad
az kenokat kivel en gotzetetom · laſſad az
vas zegeket kikel atal vezetetem es zegezte
tem · es mikozon ennekem kivel el nag ke
ſezv faidalmam legon · de maga belol az
en zivembe nagiob keſezvſegob kenom mg
ion · hog ha mind eszocek en tegedet hala
latlanac lelemlecklo azezt o crifto ſnak

Mongía az aítatos zent Bernard ¶Lassad
vgmond acrístos[1] feíet le haíolvan hog te
hoziad bekelkǫ́díec · kezeít e atal veretetven[2]
hog az ǫ aiandokat te neked adía · az ǫ́ zēt
odalat meg nítvan hog tegedet zeressen
es mind az ǫ testet az kereztfan kí teried
ven hog mindenestvlfogvan ǫ magat te ne-
ked adía ¶Panazt teven az aldot íesus az
halalatlanocrvl · vg mond az zent Bernard-
nac mÿatta · O ember lassad mít en te erǫt-
ed zenvedǫ́c ha vagíon hassonlatos keserv-
seg mikepen kível en kenzatatom · te hoz-
iad kaíatoc ki te erǫted meg haloc · lassad
az kenokat kível en gǫtretetǫm · lassad az
vas zegeket kíkel atal veretetem es zegezte
tem · es míkoron ennekem kivel eľ nag ke-
serv faídalmam legǫn · de maga belǫl az
en zivembe nagíob keservsegǫ́s kenom vag-
ion · hog ha mind ezzǫcert en tegedet hala-
latlannac lelendlec[3] ¶No azert o crístosnak ·

[1] Az *a* után vonalka választja el a szorosan mellé írt szót.
[2] Az *n* jelölt betoldás a szóvég fölött.
[3] A *d* betű utólag van betoldva az *n* betű fölé.

zolgaloia odiad te magadat hog el'nag dra
galatos meg valtasszek halalatlan es aitat
lan ne leg de vesszed ez meg feszvltet iegvl
at te zivedbe es nomiad az aldot iesusnac
o ken zenvedeset at te zivedbe mikepen az
per-betot az lagy vyosba es mondiad az pro
fetaval len az en zivem mikepen az el olva
dot vyaz sdesszed tovaba at te kazodra ib ieg
ivl hog soha at te kezeid meg ne zomlenec
az io mivelkodetoctol hog ha kedig vala
mikozon valamy haborvsagod avag keser
segod avag feledmed tortenendic avag az
iozagos mivelkodetnec kit tez izet nem
ezzendot tehat legottan folamal az meg
fezzolt iesushoz es nezied az o feieben az
tvis koronat az vas zegeket es az lancha
es elmelkodiel az o kezem es labaim valo
sebeizvl feienec odalabac es mind az o
zent testen valo sebeizvl meg gondolvan
hog aki te ezoted ennet zenvedot mel'igen
nagion tegedet zeretot hig ennekem hog
legottan ez fele tekintetbol minden nemv
te keserv segod edessegre valtozik kit enfad
ion atia fiv es zent lelek prohe dumer

zolgaloía odíad te magadat hog eſ nag dra-
galatos meg valtassert halalatlan es aítat
lan ne leg · de vessed ez meg fezvltet íegívl
at te zívedbe es ńomíad az aldot íesusnac
ꝓ ken zenvedeset at te zivedbe mikepen az
peꝛetꝓt az la'ǵ vÿosba es mondíad az pro-
fetaval len az en zívem míkepen az el olva-
dot vÿaz ¶Vessed tovaba at te karodra ís íeg
ívl hog soha at te kezeid meg ne zꝓnńenec
az ío mívelkꝓdetꝓctvl · hog ha kedíg vala-
míkoron valami haborvsagod avag keserv-
segꝓd avag felelmed tꝓrtenendic avag az
íozagos mívelkꝓdetnec kít teez ízet nem
erzendꝓt · tehat legottan folami'al az meg
fezzvlt íesushoz es nezíed az ꝓ feíeben az
tvis koronat az vas zegeket es az lanchat
es elmelkodíel az ꝓ kezeín es labain valo
sebeírvl · feíenec · odalanac[1] · es mind az · ꝓ·
zent testen valo sebeírvl · meg gondolvan
hog akí te erꝓted ennet zenvedꝓt meſ ígen
nagíon tegedet zeretꝓt · hig en nekem hog ·
legottan ez fele tekintetbꝓl minden nemv
te keservsegꝓd edessegre valtozik : kit enked-
: íon · atía · fÿv · es · zent · lelek · ꝓrꝓke · Amen ·

[1] Az *n* talán javított betű.

Az: Iſten zilo Marianak: Almemo ereme
vala: mikoron az: harom zent kyraliok ym
adak az o edes zilettet az kyczendet ihūſt: es
mikoron nag es boſeges aiandocokat: nekye
hozanak: Ihūs Maria

OLD i vrunk ihūs xpūs Athya: iſtemek bol.
czeſege o zuleteſnek vtanna: tizen harmad napon
a pata: magat meg mutatm: es meg uelentem az:
poganocnāc azaz: az: harom kiralocnac kyk az:
koron poganoc valanac: ky melle imezt ezonkbe
kel uenonc hog miert az keges minden hato:
iſten: meg igerte uala Abrahamnak: es az zent
patriarkacnac: hog el boczatna: az o ſyat ez:
uilagra: es az: zis azaz: maria zilne bizon:
iſtenth: es bizon embert: ertol iſten miluan
valo uegiebet: adot uala: nem czac: az: ſidok
nac ſidoſagba: de meg ez uilagnac kylemb
kylemb zerebe: hog meg mutatnaia emec
miata: hog nem igt volna: czac az ſidocat yd
ugzeutem mikent ok hanniſſan hizic: hog mi
koron az meſſias el iuuend: czac oket iduozeih
kinalth kepen: profetat adot uala: az pogano
knac nap kelet fele: kynec neue balan uala
zegen meg profetalta uala: hog el iune az me
ſſias mondua[illegible]atom az xpūſt de nem in ma:

Az : Isten zilǫ Maríanak : Minemǫ ereme vala : mikoron az : harom zent kȳraſok ým-adak az ǫ edes zílettet az : kȳczendet ihūst · es mikoron nag̀ es bǫseges aiandocokat : nekȳe : hozanak : Ihūs María

Mí vrunk ihūs xpūs Athȳa : istennek bǫl-czesege ǫ ziletesnek vtanna : tízen harmad napon-akara : magat meg mutatní : es meg ielentení az : poganocnac azaz : az : harom kíraloknac kȳk az : koron poganoc valanac : kȳ melle imezt ezǫnkbe kel uenǫnc hog̀ miert az keges minden hato : isten : meg igerte uala Abrahamnak : es az zent patriarkacnac : hog̀ el boczatna : az ǫ fȳat ez : uílagra : es az : zíz azaz : maría zilne bizon : istenth : es bízon embert : errǫl isten niluan-valo iegieket : adot uala : nem czac : az : sídok-nac sidosagba : de meg ez uílagnac kȳlemb kȳlemb zerebe : hog̀ meg mutatnaía ennec : miata : hog̀ nem iǫt volna : czac az sidocat ȳd-uǫzeitení mikent ǫk hamissan hizic : hog̀ mí-koron az messías el íuuend : czac ǫket iduǫzeití kíualth kepen : profetat adot uala : az pogano-knac nap kelet fele : kȳnec neue balan uala : regen meg profetalta uala : hog̀ el íune az me-ssías monduan ¶Latom az xpūst de nem im ma :

hezek ꝓ teſa de nem moſtan: Tamad Iacobbol eg̃
czillag: es iſdraelbol eg̃ vezzo neuekedic fel: es
meg veri moabnac herczegit: mikepen Moyſes:
eggic kenuenec huſon neged tezebe vagon meg
ituan Azert ez harom zenth kiral' uala ba-
lamnac nemzetebol: es mi kepen azan zauu:
zent Ianos mondya: Ez allot zereztenek eg̃:
nag̃ magas hegen: hog̃ ez czillagot meg erez-
nec mikoron fel tamadna: es nag̃ aitatoſſon
ymadcozac uala monduan: O men̄ orzagnak:
Iſtene ꝓ Iſdraelnec Iſtene boczaſd el mar az̄:
czillagot O valyon mikoron telic be balam-
nac ieuendo mondaſa:

S ime karachon eiel iſtemi zerzeſbol:
terthenec hog̃ ez̄: harom kiralyoc kic nag̃ bol-
czec ualanac: es nag̃ egbe nezo meſterok mene-
nec az̄ felol meg mondoth hegre mikepen zent:
vmcze mondya: hog̃ ok es erzneyec az̄ meg
mondoth czillagot ha fel tamath Es ime azon
horaban melbe menec foldnec ieremteie m̄ bro
nc Ihū̄s xp̄us ziletec azzonunc Mariatol fel ta
mada eg̃ igen zepſeg̃ ſenes czyllac meg az̄ napna
ꝓ feneſſege ſem bantya uala meg ꝓ uilagoſſaga
Og̃ mond azan̄ zauu zent: Ianos es zent Bon
auentura atyanc: hog̃ az̄: czyllagba eg̃ igen

nezek ọ reía de nem mostan : Tamad iacobbol eǵ :
czillag : es izdraelbọl eǵ vezzọ neuekedic fel : es :
meg verí moabnac herczegít : míkepen Moẏses :
eggíc keńuenec huson neged rezebe vaǵon meg :
iruan ¶Azert ez harom zenth kiraſ uala : ba-
lamnac nemzetebọl : es mí kepen arań zaíu :
zent Ianos mondẏa : Ọr : allot zereztenek eǵ :
naǵ magas heǵen : hoǵ ez czillagot meg : eríz :
ńec mikoron fel tamadna : es naǵ aietatosson /
ỹmadcoznac uala / monduan : O meń orzagnak :
Istene O Izdraelnec Istene boczasd el ímar az- :
czíllagot ¶O valỹon mikoron telic be balam-
nac ieuendo mondasa : ¶
S ime karachon eíel istení zerzesbọl :
terthenec hoǵ ez : harom kiralỹoc : kic naǵ bọl-
czec ualanac : es naǵ egbe nezo mesterọc mene-
nec az felọl meǵ mondoth heǵre mikepen zent :
vincze mondẏa : hoǵ ọk es erízneẏec az meg
mondoth czillagot ha fel tamath ¶Es íme azon :
horaban melbe me'nec fọldnec teremteíe mí vro-
nc Ihūs xpūs zíletec azzońunc Mariatol fel ta-
mada eǵ iǵen zepsegọ fenes czỹllac meg az napnac
ọ fenessege sem bantỹa uala meg ọ uílagossagat
Vǵ mond arań zaíu zent : Ianos es zent Bon-
auentura / atỹanc : hoǵ az : czỹllagba eǵ igen

zepſegȳ ſermec hep uala. es az ſermec homlocan:
eg̃ kerezt uala: Azert mikoron latac: az cz̃illa:
got igen ȳrulenec zaita es akarac madni: de:
mikepen zent agoſton doctor mongya: Mennec an:
gala meg ȳlta ȳket monduan: ez cz̃illagot ne:
akaczȳatok madni: de mennetec el: es madiatoc
mennec ſȳldnec teremtȳiet mert moſtan zilettȳt:
ez uilagra: Ihũs maria.

Azert ez nemes kyralȯc tanaczȳoc tarta:
nac mikepen mennenec ez ũ kyralhoz: mikepen:
kezȳnnenec minemȳ aiandocot uinnenec nekȳe:
es mezt mongac uala mikepen zent Vincze doctor
monga: ezt latiatoc vram: ez kyral' kȳ moſtan:
zilettȳt igen nag̃ hatalmas uigonc aranyat ne:
ki ezt es latiatoc hog̃ iſten ez: es mennec ſȳld-
nec teremtȳie Mert ime meg az: cz̃yllagokis:
zolgalnac neki azert temient uigonc neki: ezt is
latiatoc hog̃ kerezt uagon homlocan bizonaba:
azt iedzi hog̃ emberenec idȯeſſegeieret kerezt-fan
hal meg: Azert uigonc neki keſero mirrat: Azert
enecly̋ anya zent ighaz: az: zoloſmaba: latac:
az kyralȯc az: cz̃yllagot monduan eg̃maſnac:
ez az nag̃ kyral'nac ȳege menȳonc el kereſſȳk

zepsegǫ ǵermec kep uala : es · az ǵermec homlocan :
eǵ kerezt uala : Azert mikoron latac : az czillagot igen ǫrulenec raita es akarac ímadni : de : mikepen zent agoston doctor monǵa : Istennec angála meg tӳlta ǫket monduan : ez czíllagot ne : akarӳatoc ímadni : de mennetec el : es imadiatoc mennec fǫldnec teremtǫíet mert mostan zilettǫt ·:· ez uilagra : Ihūs maría / ¶

Azert ez nemes kӳraſoc tanaczoc tartanac mikepen mennenec ez u' kӳralhoz : mikepen : kezǫn<ne>nec minemǫ aiandocot uinnenec nekӳe : es imezt monǵac uala mikepen zent vincze doctor monǵa : ezt latiatoc vraím : ez kӳraſ kӳ mostan : ziletǫt igen naǵ hatalmas uígǫnc[1] aranӳat neki ezt es latíatoc hoǵ isten ez : es mennec fǫldnec teremtǫíe ¶Mert ime meg az : czӳllagokis : zolgalnac neki azert temient uigǫnc nekí : eztís latiatoc hoǵ kerezt uaǵon homlocan bizoñaba : azt iedzi hoǵ emberenec iduessegeieret[2] kereztfan hal meg : Azert uigǫnc neki keserǫ mirrat : Azert eneclӳ anӳa zent ighaz : az : zolosmaba : Latac : az kӳraſok az : czӳllagot monduan eǵmasnac : ez az naǵ kӳraſnac ӳege meñǫnc el keressǫk

[1] Az *ǫ* talán javított betű.

[2] Az eredetileg írt *ǫ* fölé *u* van írva, jelölt javításként.

meg ɋtet: es aldoziunc nekÿ aiandococat: araniat te-
ment: es nemes kenetor

Zert nag tiztesſegel: ſel kezɋlenec: es el ezedenec:
hog meg kereznec az u kyralt: es czÿllag elɋtec:
megen uala: mutogatuan nekic az utat mel'en kell-
ene nekic menmec hog mikoron meg zalnac:
uala: vala ne minemɋ uarasban: auag mezɋn
thahat az czillag es: meg aluala: es minecutana
meg nɋgoznac uala: az czÿllag el ered uala elɋtec:
es imezec utanna erednec uala: el amelcoduan:
azert zent bernard dodor: imezi monga ualac
ſſtem irgalmaſſagnac czodalatoſſaga: mi hoziane:
bmeſſeghez: ime ugan ereuel es hatalmal bonzon:
minket hozaia hog neki zolgaliunc es ɋtet zereſſɋt
mert ime naponked czÿllagot tamazt: ſel mi nekɋnc:
mikepen az zent kyral'ocnac: mert az mi meg uilagoſſuc
czillagunt az az mi lelkÿ eſmeretɋnc g'acorta monga
nekɋnc: kel ſel zegen naualiaz mth: aloz: diczeriet
ſſtenedet: ezeket monga zent bernard kezenkepen
uuenec: azert: ſydoſagba: es mikoron kezelitetnec
volna: irſaliomhoz: el emezec elelɋc az: czÿllag
es mondhatatlan igen meg zomorodanac mo-
nduan mi nekɋnc naual'oſſocnac: bizon uala
melɋnc boneiert enezec: el az: czÿllag ſelſeges
ſſten mith tegeɋnc es houa legeɋnc imat: zent

meg ǫtet : es aldozíunc nekȳ aíandococat : araníat temient : es nemes kenetǫt
zert naǵ tíztessegel : fel kezǫlenec : es : el eredenec : hoǵ meg kereznék az u^{i} kȳralt : es czȳllag elǫtecmegen uala : mutogatuan nekíc az utat meſen kellene nekic menníec ¶Vg^{i} hoǵ mikoron meg zalnac : uala : vala <ne> minemǫ uarasban : auaǵ mezǫn ¶ Thahat az czillag es : meg aluala : es minecutana meg n^{i}ǫgoznac uala : az czȳllag el ered uala elǫtec : es imezec utanna erednec uala : el amelcoduan : azert zent bernard doctor : imezt monǵa uala ¶O : Isteni irgalmassagnac czodalatossaga : mí hozíanc : binesseghǫz : ime ug^{i}an ereuel es hatalm̃al vonzon : minket hozaía hog^{i} neki zolgaliunc es ǫtet zeressǫc mert ime naponked czȳllagot tamazt : fel mi nekǫnc mikepen az zent kȳral^{i}ocnac : mert az mi meg uilagossíto czillagunt az az mi lelkȳ esmeretǫnc ǵacorta monǵa nekǫnc : kel fel zegen n^{i}aualias mith : aloz : díczeríet Istenedet : ezeket mong^{i}a zent bernard ¶Ezenkepeniuuenec : azert : sȳdosagba : es mikoron kezelítetenec : volna : irsaliomhoz : el eniezec elelǫc az : czȳllag : es mondhatatlan igen meg zomorodanac : monduan ¶O mi nekǫnc n^{i}aual^{i}assocnac : bizon ualamel^{i}ǫnc bǫneiert enezec : el az : czȳllag ¶O felseges Isten mith tegeǫnc es houa legeǫnc imar : Zent :

Thamas doctor: kegeglen azt monda hog tanaczot:
tartanac: mith kellene tennec ellemelic monda: bz
aim tetygne haza: mert bÿzon igen uezedelmes: do=
log ez: hog mi idegen fyldeu kereſſoc az u kÿralt:
Monda az: maſic menyonc auag czac irſalomba:
mert il'en nag kÿralnac az: kÿrali varaſban kel:
zyletm auag ha ot: nem: tzyletyt tudaczÿunc meg:
Mert doctoroc uadnac ot azoc iol tudÿac:
uegezec: azert hog be mennenec: irſalu=
mba es annera meg ereſſolenec xpūſtnac zerete=
tbe: iol lehet igen iol tudiac: uala czazarnac pa=
tanczolatiat hog mel' embet: egeb czazatt auag:
kÿralt neuezne tomay czazarnal: legottan feien:
maradna: Azert monga arau zaiu zent Ianos:
el czodalcozuan: ez zent kÿrakon: Nem tudiac:
ualaz: ez kÿral'oc hog irſalumba orzagol uala: he=
rodes Nem ertic ualaz hog az orzagos kÿral'
mikoron el uala: mel embet egeb kÿral't tizthel:
ottan feien marad? Bÿzon iol tudiac uala mind
ezeket de: mikoron meg gondoliac uala az mue
ndo kÿralt: az xpūſt: nem felnec uala herodeſſol
O bodog kÿral'oc: kic az kemenſeges kÿral'nac:
elotte: minec elotte xpūſt lattac uolna: xpuſt nac
conſeſſori lennenec.
mac obaert mikoron Ieruſalumhoz:
kozel volnanac meg temple mind az uaros ie=
leſſen herodes ki meg moſtani kÿral' uala: es:

Thamas doctor : kegeglen azt mongᵉa hogᵉ tanaczot :
tartanac : mith kellene tenniec ¶Nemelic monda : vr
aim teriǫnc haza : mert bȳzon igen uezedelmes : do-
log ez : hoǵ mi idegen fǫlden keressǫc az uᵉ kȳralt :
Monda az : masic menᵉǫnc auaǵ czac irsalᵉomba :
mert ilᵉen nagᵉ kȳralnac az : kȳrali varasban kel :
zȳletni auagᵉ ha ot : nem : zȳletǫt[1] tudacozíunc meg :
¶ Mert doctoroc uadnac ot azoc iol tudȳac :
l uégézec : azert hogᵉ be mennenec : irsalu-
mba es annera meg erǫssǫlenec xpūstnac zeretetíbe : iol lehet igen iol tudiac : uala czazarnac : paranczolatiat hoǵ meſ ember : egeb czazart auaǵ :
kȳralt neuezne romaȳ czazarnal : legottan feien :
maradna : Azert monǵa arań zaíu zent Ianos :
el czodalcozuan : ez zent kȳralᵉocon[2] : Nem tudiac : —
uala · ę · ez kȳralᵉoc hoǵ irsalumba orzagol uala : herodes Nem ertic uala · ę · hogᵉ az orzagos kȳralᵉ :
mikoron él uala : mel ember egeb kȳralᵉt tizthel :
ottan feien marad? Bȳzon iol tudiac uala mind
ezeket ¶de : mikoron meg gondoliac uala az iuue
ndǫ kȳralᵉt : az xpūst : nem felnec uala herodestǫl
O bodog kȳralᵉoc : kic az kemenᵉseges kȳralᵉnac :
elǫtte : minec elǫtte xpūst lattac uolna : xpus<t> nac
confessori lennenec : ¶
nnac okaert mikoron Ierusalumhoz :
kǫzel volnanac meg remǫle mind az uaros ielessen Herodes ki meg mostani kȳralᵉ uala : es :

[1] A szó előtt egy betűkezdő vonal át van húzva.
[2] Az első *o* utólag beszúrt betűnek látszik.

Idegen nemzet: keueteket kÿlde hozzaioc: hog meg tudacoznanac raita kÿczodac: kÿt kereſnenec: es minec okaert ighenec volna oda: ſelelenec az kÿral'oc mondnan: mi ighonc meg kereſmi az ſÿdoknac kÿral'at kÿ moſtan zÿlehot Mondanac az: keueiot: azt ſemi kepen iouaba ne mongatoc: mert byzonſaual tudiatoc hog hero des mind naiuan ſeieteket uezÿ: Mondanac az: kÿral'oc: zabad o felſege uelonc: mgen mi az: igazat: ſemikepen meg nem tagaduc Mert latoc nap kelet ſele az: czÿllagat: es ighonc aiandoc ual hog ohet imaginc Og mond azan zaiu zent Ianos ez melle: O aÿetatos lelec gondold meg ez kÿral'oknac aÿtatoſſagocat: es zereteiget: meg mgen ſem lattac ihūſt xpuſt: kezec imaretetue meg halni Ho azert xpūſnac zolgaÿa: Imeg muuatac ke neked ez: kÿral'oc imikepen zereſſe az: xpūſt: te es xpūſnac zeretetiert: imcab valaz: magadnac halat hog nem minth: ohet meg tagadnad: halalos bÿnnec mÿaua:

Eg mondac herodesnec az: keueiot mit iarnanac az: kÿral'oc: es mit kereſnenec Legouan: annal imcab meg tetene: es meg haborodec: Mert oes hallouauala: az: czodacat mel'ec ÿdoszitenc zÿleteſe napian: tertentenec uala: Azert: irÿa zent mathe euangeliſta Halnan herodes kÿral' meg habo

: rodec:

Idegen nemzet : keueteket kȳlde hozzaioc : hogᵉ
meg tudacoznanac raíta kȳczodac : kȳt keresne-
nec : es minec okaert iǫttenec volna oda : felele-
nec az kȳraſoc monduan : mi iǫttǫnc meg keres-
ni az sȳdoknac kȳraſat kȳ mostan zȳlettǫt
Mondanac az : keuetǫt : azt semi kepen touaba ne
monǵatoc : mert bȳzoñaual tudíatoc hoǵ hero-
des mind ñaian feieteket uezȳ : Mondanac az :
kȳralᵉok : zabad ǫ felsege uelǫnc : ingen mi az :
igazat : semikepen meg nem tagadíuc Mert
latoc nap kelet fele az ǫ[1] czȳllagat : es iǫuǫnc
aiandoc ual hoǵ ǫttet imagíuc Vǵ mond arañ
zaiu zent Ianos ez melle : O aȳetatos lelec go-
ndold meg ez kȳraſoknac aȳtatossagocat : es zeretetǫ
ket : meg ingen sem lattak ihūst xp̄ust : kezec : imar :
erette meg halni No azert xpūsnac zolgaȳa : Ime .
meg muttatac ke neked ez : kȳraſok mikepen zeressed
az : xpūst : te es xpūsnac zeretetiert : incab valazᵉ : m-
agadnac halat hoǵ nem minth : ǫttet meg tagad
nad : halalos bȳnnec mȳatta :
eg mondac herodesnec az : keuetǫt mit iarna-
nac az : kȳraſoc : es mit keresnenec Legottan :
annal incab meg rettene : es meg haborodec : Mert :
ǫes hallottauala : az : czodacat meſek ȳduǫzítenc zȳle-
tese napian : tertentenec uala : Azert : írȳa zent ma
the euangelísta Haluan Herodes kȳralᵉ meg habo-
-rodec :

[1] A szó jelölt betoldás a sor fölött.

rodec: es mind Iʀſalum uele egetembe: mert aʒt:
aloiuya uala: hog o ereue: orʒagolna: es ouet: :
miſepen: idegent kv uʒneie aʒ: orʒagbol Mert:
monga zent agoſton: doctor O en edes iſtenem
Valyon: mi leʒen aʒ: yiole ꝓpuſnac uole ʒekyrol:
mikoron: aʒ: kyczmded: ihūſnac bolczoie meg reuente
aʒ keuel kyralocat: ſeliec mar: moſtan aʒ: kyraloc:
ky mar: atya iſtennec iogia ſelel yl: kyigl aʒ: ke-
getlen herodes meg akoron ſel uala: mikoron: an:
nyanac emleiet emi uala: Azert herodes el: ſedoʒe: o:
alnacſagat: aʒt mutata hog uigadna: ꝓpūſnac ʒyle
teſen: be ereʒte aʒ: kyralocat: es nag tʒy iyʒteſſegel
ſogada oket: Monda nekyc: Vraim mit tartoc:
ſelelenec eʒec: kereſſiec hol ʒyleiot aʒ: ſyadoknac:
kyralac O en edes ihūſom mel igen meg oluaʒ:
totat uala: ʒent lelekuel eʒeknec ʒyuoket ſemmit
nem ſelnec uala herodeſtol de: nag baiorſagal ual:
nac uala tegedet Monda herodes ah emi hallota
valamit ertol: de: nem tudom: ha ualo anag nem
Mondanac ꝓpuſnac kyrali byʒomal tudya felſeged
hog ualo: mert mi magonc ʒemenkgl latuc: nap
kelet fele aʒ: o: cʒyllagat: Monda herodes:
hat mit kereſſoc vraim ha latiatoc cʒyllagat:
ſelelenec aʒ: kyralioc Ime aiandokual igtignc:
o hoʒia: es madiuc otteth:
erodes magoknac vyue: es oket ʒeretetieſſen:
keʒde: kerdeʒmi aʒ: cʒyllagnac idetet: mel nekic
velent uala: monduan: Draim ty meg mon:

rodec : es mind Irsalum · uele egetembe : mert azt :
aloitŷa uala : hoǵ ǫ erette : orzagolna : es ǫttet : :
mikepen : ideǵent kŷ úzneíe az : orzagbol ¶Mert :
monǵa zent agoston : doctor ¶O en edes istenem
Valŷon : mi lezen az : ŷtǫle xpūsnac itǫle zekŷrǫl :
mikoron : az : kŷczínded : ihūsnac bǫlczǫie meg rettente
az : keuel kŷraſocat : feſiec <ímar :> mostan az : kŷraſoc :
kŷ imar : atŷa istennec iogía felel : ŷl : kŷtǫl az : ke-
getlen herodes meg akoron fel uala : mikoron : an-
nŷanac emleíet emí uala : Azert herodes el : fedǫze : ǫ :
alnacsagat : azt mutata hoǵ uigadna : xpūsnac zŷle-
tesen : be erezte az : kŷraſokat : es nag̀ <tzŷ> tŷztessegel
fogada ǫket : Monda nekŷc : Vraim mit iartoc : ¶
Felelenec ezec : keressiec hol zŷletǫt az : sŷdoknac :
kŷraſa ¶O en edes ihūsom mel igen meg oluaz:-
totat uala : zent lelekuel ezeknec zŷuǫket semmít
nem felnec uala herodestǫl ¶De : nag̀ batorsagal ual:-
nac uala tegedet · Monda herodes ah enis hallotā
valamit errǫl : de : nem tudom : ha ualo auag̀ nem
Mondanac xpūsnac kŷraſi bŷzonial tudŷa felseged
hoǵ ualo : mert mi magonc zemenkǫl[1] lattuc : nap
kelet fele az : ǫ : czŷllagat : ¶Monda herodes :
hat mit keressǫc vraim ha lattatoc czŷllagat :
Felelenec az : kŷraſoc ¶Ime aiandokual iǫttǫnc :
ǫ hozia : es imadíuc ǫtteth :
erodes magoknac vŷue : es ǫket zeretetessen :
kezde : kerdezni az : czŷllagnac ideiet : mel nekic
ŷelent uala : monduan : Vraim tŷ meg mon :-

[1] Az ǫ javított betűnek látszik.

gyatoc: en: nekem aʒ: ʒyleteſnec napiat: es ideiet
me: en meg mondottam: nektec: aʒ: doctorocckal:
es meſterekel: mel: uaraſba: ʒyletot: es mind egete
mbe megenc hoʒya: es ymagukat otteh ☞ O azul:
tota: herodes meliet monda: maga maſſelol terth keʒe
rol uala: hog aʒ: artatlan vr chuſt ✠puſt meg elne
ve ha tehetneve: ☞ Es ime herodes egbe ʒoute mind aʒ
papi feʒedel meket: es vraſtudo: ſydocat ☞ Es kerdeʒi:
uala oket: hol kellene ʒyletnem ✠puſnac: es okec:
mind egenlo kepen: felelenec: hog bethlehembe kel:
ʒyletni: mikepen micheas proſeta: irta meg ☞
ʒent Agoſton doctor keglen ug mond eʒ: melle
O nyualas ſydoc: egebenec meg mondatoc hol:
ʒyletic aʒ: ✠pus maga: ky nem menetoc hoʒya
hog madnatoc otteh ☞ kyʒonaba: haſſonlatoſor:
uattac: aʒokoʒ: kyc koe: barcaʒat cʒynal'at:
mert aʒok: es nem menenec be: ha nem el ueʒe:
nec aʒ: uiʒ ʒʒenbe: el ueʒuen aʒ: uhnec my:
ata: eʒeket: monʒa ʒent agoſton doctor:

Hnec vtanna: egbe: hyua herodes aʒ:
kyral'olcat: es monda nekyc menetekel: el beth:
lembe: kel ʒyletni mikepen: doctoroc mongac
Otiogel: aʒert: kerdeʒletec: meg ʒeretetoſſon aʒ ʒer:
meket: es mikoron: meg lelenditoc mondyatoc meg
ennekem: ☞ En es el megec: imadom otteh Aʒert
monʒa ſeda: neno: doctor: ☞ O herodes igen yo
ʒeretet: igertʒ: aʒ: kyral'oknac: ha be: telieſytened

gÿatoc : en : nekem az : zÿletesnec napíat : es ideíet
ime : en meg mondottam : nektec : az : doctoroccal :
es mesterekel : meſ uarasba : zÿletǫt : es mind egete-
mbe meǵenc[1] hozÿa : es ÿmagíuc ǫttet ¶O arul :-
tota : herodes meſiet monda · maga masfelǫl terth keze
rǫl uala : hoǵ az : artatlan vr ihūst xpūst meg elne-
ÿe ha tehetneÿe : ¶Es ime herodes egbe ǵǫite mind : az
papi feÿedelmeket : es irastudo sÿdocat ¶Es kerdezi :
uala ǫket : hol kellene zÿlletteni xpūsnac : es ǫkes :
mind egenlǫ kepen : Felelenec : hoǵ bethlehembe kel :
zÿletní : mikepen micheas profeta : irta meg ¶
zent Agoston doctor keǵlen uǵ mond ez : melle :
O nÿuaſas sÿdoc : egebenec meg mondatoc hol :
zÿletic az : xpūs maga : tÿ nem menetǫc hozÿa-
hoǵ imadnatoc ǫttet ¶Bÿzońaba : hassonlatosoc :
uattac : azokoz : kÿc Noe : barcaÿat czÿnaſat :
mert azok : es nem menenec be : ha nem el ueze : -
nec az : uiz ǫzǫnbe : el uezuen az : uiznec mÿ-
ata : ezeket : monǵa zent agoston doctor : ~
Nnec vtanna : eǵbe : hẏua herodes az :
kÿraſolcat : es monda nekÿc meńetekel : el beth :-
lembe : kel zÿletni mikepen : doctoroc monǵac :
Ottogel : azert : kerdezíetec · meg zeretetǫssǫn az : ǵer :
meket : es mikoron : meg lelenditǫk mondÿatoc meg
ennekem : ¶En es el meǵec : imadom ǫteth : Azert
monǵa Beda : nenǫ doctor : ¶O herodes igen ẏo :
Igeretǫt : igerz : az : kÿraſoknac : ha · be · teſiesÿtened

[1] A *g* talán javított betű.

de bÿſon nem mondaȝ: igaȝat. Mert: ſandocod:
aȝ: hog artatlan uerth: kÿ oſſed: auetatoſſagot:
mutacȝ: beȝeddel: de rakua: ſÿued. alnakſagal:
eȝeket monga beda doctor:

nec utanna buleȝuth: vonec: herodeſtol:
hem ertec meg aȝ: nemes kÿrallocz. o alnacſagat:
eredenec: Bethlehem fele: es ime mint kÿ iouenec:
Jrſalumbol ouan eſmeg nekÿc ÿelenec: aȝ: cȝÿ=
llag: O en edes iſtenem kÿ monthatga: meg:
mint ozolenec: eȝen: aȝ: ȝent cȝÿtta kÿrallocz:
hog eſmeg nekÿc ÿelenec. Aȝert irÿa ȝent:
mathe: euangeliſta latuan aȝ: cȝÿllagot nag:
ozomel meg ozolenec. Es elottec megen uala:
mikepen eleȝet. Es mikoron: bethlemheȝ: fel:
melfolden: uolnanac: mikepen ȝent bÿneȝe do=
dot irÿa: eleÿcbe: iouenec: aȝ: uaraſbeli ne=
meſſec es polgaroc: monduan. Felſeges urac:
nekonc: tÿȝteletes: felſeget nec: mi kel: es mi ke=
uotec: es ſandoktoc mi hoȝȝÿanc. Felelenec:
aȝ: kÿrallocz hol uagon aȝ: ſÿdoknac moſtan:
ȝÿletiot kÿralla. Mert latiuc nekÿ cȝÿ: =
llagat es ime elotonc uagon: aȝert iouonc:
e hoȝȝÿa: hog maguc: oltet. Kÿc feleluen:
mondanac: mi herodeſnel: egeb kÿrallat nem:
tudonc. O arultata ſÿdoc: cȝac eg cȝÿ=
llag uilagoſÿta meg eȝ kÿrallocat: tÿÿotec:

de bÿzoń nem mondaz : ígazat : ¶Mert : zandocod ·
az : hoǵ artatlan uerth : kÿ ǫssed : aÿetatossagot ·
mutacz : bezeddel : de rakua : zÿued · alnaksagal :
ezeket monǵa beda : doctor :
inec utanna bulczuth : vǫnec : herodestǫl :
nem ertec meg az : nemes kÿraſoc : ǫ alnacsagat :
eredenec : Bethlehem fele : es ime mint kÿ iǫuenec :
Irsaſumbol ottan esmeg nekÿc ÿelenec : az : czÿ-
llag : ¶O en edes istenem kÿ monthatǵa : meg :
mint ǫrǫlenec : ezen : az : zent <czyra> kÿraſoc :
hoǵ esmeg nekÿc ÿelenec : ¶Azert irÿa zent :
mathe : euangelísta Latuan az : czÿllagot naǵ :
ǫrǫmel meg ǫrǫlenec : ¶Es elǫttec meǵen uala :
mikepen elǫzer : ¶Es mikoron : bethlemhez fel :
melfǫlden : uolnanac : mikepen zent vÿncze do-
ctor irÿa : eleÿbe : iǫuenec : az : uarasbeli ne-
messec es polgaroc : monduan ¶Felseǵes urac :
nekǫnc ? tÿz:teletes : felsegetnec : mi kel : es mi ke-
uǫtec : es zandoktoc : mi hozzÿanc : ¶Felelenec :
az : kÿraſoc hol uaǵon az : sÿdoknac mostan :
zÿlettǫt kÿraſa : ¶Mert lattuc nekÿ czÿ :-
llaǵat es ime elǫtǫnc uaǵon : azert íǫttǫnc :
ǫ : hozzÿa : hoǵ imaǵuc : ǫttet : ¶Kÿc feleluen :
mondanac : mi herodesnel : egeb kÿraſat nem :
tudonc ¶O arultata sÿdoc : czac eǵ czÿ-
llag uilagosÿta meg ez kÿraſocat : tÿtǫtec :

Kegyg aʒ: byʒonʃagnac napya: mi vronc: Ihūs xpus
ném ujlagoſithata meg ☐ Mindenec latyac uala:
aʒ: cʒyllagot: mikepen ʒent maximus pyſpec mon
ga: mert nem uala igen magoſſon ſel aʒ: ſoltyl:
Es be menuen aʒ: uaroſba: uianac aʒ:
hel'te: holot aʒʒonyonc maria uala aʒ:
dragalatos kenczel ☐ Mind kezenſegel tarcac
doctoroc: hog aʒʒonyonc maria megis aʒ: Iſtalloba
auag aʒ: haʒlecba uala: holot ʒduoʒitentec
ʒylte uala: es aʒt monga ʒent vmeʒe doctor:
hog Ioſeſt iſtem ʒerʒeſbol nem uala aboron:
ot: hog atyanac ne aloitanac ottet ☐ No
aʒert †puſnac aietatos ʒolgaya: gondold meg
ayetatoſſon mikepen: yede meg aʒʒonyonc maria
mikoron eʒ: ſok ſeregeket lata: ☐ Es imeʒt mo
nga uala magaban ☐ Oh: en nekem mert byʒon
aʒ: en edes ihuſumat kereſſic aʒec: hog el rekeneʒec
es el ueʒeſſec ☐ Nem houa† teytem: hanem aʒ:
ʃaʒolban teue aʒ: kycʒmded ihuſt: es o maga
varrami auag imadcoʒmi keʒde: ☐ Es mie: aʒ: cʒy
llag meg allapec: aʒ: germec: fyyefelot: el cʒodal
coʒanac aʒ: kyralloc: eʒen ☐ Mert hog ſem
palotat ſem nag haʒat nem latnac uala ott
ahol aʒ: cʒyllag meg alla: egmaſra tekyntenec
es mondanac mi dolog eʒ: hog aʒ: cʒyllag nem
modul meg Mikepen monga ʒent maximus

kegÿg az : bÿzońsagnac napÿa : mi vronc : Ihūs xpūs
nem uÿlagosithata meg ¶Mindenec latÿac uala :
az : czÿllagot : mikepen zent maxímus pÿspec mon-
ǵa : mert nem uala ígen magosson fel az : fǫltǫl :
Es be menuen az : uarosba : iutanac az :
heĺre : holot azzonǫnc maria uala az :
dragalatos kenczel ¶Mind kezenseǵel tarǵac :
doctoroc : hoǵ azzońǫnc maria megis az : Istalloba
auaǵ az : haÿlecba uala : holot ÿduǫzítentec :
zÿlte uala : es azt monǵa zent vincze doctor :
hoǵ Ioseff isteni zerzesbǫl nem uala akoron :
ot : hoǵ atÿanac ne aloitanac ǫttet ¶No :
azert xpūsnac aietatos zolgaÿa : gondold meg :
aÿetatosson mikepen : ÿede meg azzonẏonc maría
mikoron ez : sok sereǵeket[1] lata : ¶Es imezt mo-
nǵa uala magaban ¶Oh : en nekem mert bÿzoń
az : en edes ihūsumat keressic ezec : hoǵ el rekenczec
es el uezessec ¶Nem houa uala[2] reÿteni : hanem az :
lazolban teue az : kÿczinded íhūst : es ǫ maga :
varrani auaǵ imadcozni kezde : ¶Es ime : az : czÿ
llag meg allapec : az : ǵermec : feÿefelǫt : el czodal-
cozanac az : kÿraĺoc : ezen ¶Miert hoǵ sem :
palotat sem naǵ hazat nem latnac uala ott
ahol az : czÿllag meg alla : eǵmasra tekÿntenec
es mondanac mi dolog ez : hoǵ az : czÿllag nem
indul meg Mikepen monǵa zent maximus

[1] Az *r* javított betű.

[2] Téves helyre jelölt betoldás a jobb margón.

Vyſpec: aʒ: cʒyllag ti uilagoſſagocat bocʒat uala:
ki: es nagal fenoſbeket mint annac elotte olyha
meʒt mondanaia aʒ: kyralocnac ☐ Es aʒ: kyral':
kyt ti kereſtot ☐ Es aʒ: kyralóc le: ʒallanac louok=
rol es eggyc keʒʒoloc be mene monduan ky uagon
itt: es lata aʒʒoronc mariat hoʒ: madcoʒneiec:
Aʒ: kettei es be mene: es aʒ: iſten ʒolo mariat
ottan meg uidamula ʒyuoc ☐ Aʒʒoronc maria:
kegeglen monda: ☐ Nemes vraim mit iartoc=
uala ☐ Felelenec aʒ: kyralóc: tudode: hol ʒyletyot:
aʒ: ſyodocnac kyralá mert akariuc ottet madni
Aʒʒoronc maria kegeglen nem monda aʒt hoʒ:
nem tuga hol uagon de nag alaʒatoſſagal monda:
nekic vraim eʒt tudnyoc kellene aʒ: doctoroc=
nac es aʒ: traſtudo meſterokner: hoʒ eʒeket ʒo=
lnaya: aʒʒoronc maria aʒ: kycʒimded ihus ugan
meg oluaʒta: aʒ: kyralóc lelket: es meg ky igne:=
nec es meg tekintec aʒ: cʒyllagot hat megis haʒon
helyen tal olyan fenes kepen mint annac elotte
es meg be terenec mondanac aʒʒoronc maria=
nac: Mond meg nekonc ʒepſego ʒemel' ha te na=
lad uagon aʒ: getmec: es ha te ʒylted ottet ☐
Monda nekic aʒʒoronc ʒyʒ maria: en nalam:
uagon es en ʒyltem ☐ Esmeg kerdec aʒ: kyr=
ralóc ſoc ideie uagon e hoʒ ʒylted ottet moda:

Pÿspec : az : czÿllag u^{i} uilagossagocat boczat uala : ki : es naǵal fenǫsbeket mint annac elǫtte olÿha imezt mondanaia az : kÿraſocnac ¶Ez : az : kÿraſ : kÿt ti kerestǫt ¶Es az : kÿraſoc le : zallanac louokrol es eggÿc kezzǫlǫc be mene monduan kÿ uaǵon itt : es lata azzoñonc maríat hoǵ : imadcozneíec : Az : kettei es be mene : es az : isten zÿlǫ mariat ottan meg uidamula zÿuǫc ¶Azzoñonc maria : kegeglen monda : ¶Nemes vraim mit iartocuala ¶Felelenec az : kÿraſoc : tudode : hol zÿlettǫt : az : sÿdocnac kÿraſa mert akariuc ǫttet imadni Azzoñonc maría kegeglen nem monda azt hoǵ : nem tuǵa hol uaǵon de naǵ alazatossagal monda : nekic Vraím ezt tudnÿoc kellene az : doctoroc :- nac es az : irastudo mesterǫknec : hoǵ ezeket zolnaÿa<c> azzoñonc maria az : kÿczinded ihūs uǵan meg oluazta : az : kÿraſoc lelket : es meg kÿ iǫue :- nec es meg tekintec az : czÿllagot hat megis hazon helÿen <.>al olÿan fenes kepen mínt annac elǫtte es meg be terenec mondanac azzoñonc marianac : Mond meg nekǫnc zepsegǫ zemeſ ha te nalad uaǵon az : ǵermec : es ha te zÿlted ǫttet ¶ Monda nekic azzoñonc zÿz maria : en nalam : uaǵon es en zÿltem ¶Esmeg kerdec az : kÿraſoc soc ideie vaǵon ę hoǵ zÿlted ǫttet mōda :

aʒʒonionc maria Imar ötven harmad napÿa: es:
hog eʒt hallac aʒ: kÿrallóc: kerni kezdec aʒʒo
nionc mariat hog meg mutatnaÿa aʒ: kÿczmöed:
germeket:

ata aʒʒonionc maria hog io ʒandocba:
uannac: aʒ: kÿrallóc kÿ ielene o fÿat aʒ:
ʒaʒolbol es terdete teue: ¶ Aʒ: kÿrallóc kege:
glen meg kerdec kÿczoda uolna neue ¶ Monda:
aʒʒonionc maria Ihus: ¶ Mene hallac aʒ: kÿr
allóc aʒ: ihūs neuet: nag aÿetatossagal eczers:
mind terdre esenec aʒ: germec ihūs elott: es aʒ:
testben mnadac böʒön istent: tiʒtelet imikepen:
kÿrallat: es imagac mikepen istent ¶ Mert czac aʒ:
emberseget latÿac uala: kÿuol: es hiʒÿcuala hog
aʒ: istenseg hoʒÿa: eggessölt uolna: ¶

O bodogsagos maria mnemo ozomed es
ugasagod uala neked mikoron eʒt nezed uala the:
ʒemeidtel böʒön en hÿʒem mikepen ʒent vm:
cze monga: eʒt mondat temagadba O en edes fiam
kÿczmöed ihūs Im eg nehan napÿa uagion hog:
ʒÿlelec: es mar es ulagnac uegetol hoztal hoz:
ʒat kÿrallócat: kic tegedet mnadnac? O en edes:
istenem mel nag hÿtoc uala: eʒ: kÿrallócnac:
Valón minemo nag mondhatatlan dolog uala:
eʒ: hog aʒ: kÿczmöed ihūst latÿac uala mi:
kepen egeb gerineket: utalatos ʒelÿen tarsasag

knekol:

azzoñonc maria Imar tÿzen harmad napÿa : es :
hoǵ ezt hallac az : kÿraſoc : kerni kezdec azzo-
ñonc mariat hoǵ meg mutatnaÿa az : kÿczínded :
ǵgermeket :
ata azzoñonc maria hoǵ io zandocba :
uannac : az : kÿraſoc kÿ ueue ǫ fÿat az :
Iazolbol es terdere teue : ¶Az : kÿraſoc kege :
glen meg kerdec kÿczoda uolna neue ¶Monda :
azzoñonc maria Ihūs : ¶Meńe hallac az : kÿr-
aſoc az : ihūs neuet : naǵ aÿetatossagal eczers : -
mind terdre esenec az : ǵermec ihūs elǫtt : es : az :
testben imadac bÿzoń istent : tiztelec mikepen :
kÿraſat : es imaǵac mikepen istent ¶Mert czac az :
emberseǵet latÿac uala : kÿuǫl : es hizÿcuala hoǵ
az : istenseg hozÿa : eggessǫlt uolna : ¶
O bodogsagos maria minemǫ ǫrǫmed es
uigasagod uala neked mikoron ezt nezed uala the :
zemeiduel bÿzoń en hÿzem mikepen zent vín-
cze monǵa : ezt mondat temagadba O en edes fÿam
kÿczinded ihūs Im eǵ nehań napÿa uaǵon hoǵ :
zÿlelec : es imar es uilagnac ueǵerǫl hoztal hoz-
zat kÿraſocat : kic teǵedet ímadnac ? O en edes :
istenem mel naǵ hÿtǫc uala : ez : kÿraſocnac :
Vaſon minemǫ naǵ mondhatatlan dolog uala :
ez : hoǵ az : kÿczinded ihūst latÿac uala mí-
kepen egeb ǵermeket : utalatos helÿen tarsasag-
-knekǫl :

hog ulkeu nag nemes tiszteletos kyral'oc imadyac
otet es hynneiec byzon embernec: es bizon istennec
¶ Azert nyluan esmerhetyc hog semikepen:
ez nem totec volna ha benne nem hyttenec uol=
mec utamna meg ritat o¶=na: ¶
keczeket es nag beuſegel ſeienked ara=
nyat temenyt es mirrat: adanac aiandocon nekye:
igen zepen zol ayeiatos zent bernard doctor emelle:
es meszt monga ¶Az nemes ſolſeges kyral'oc mag=
ac az: czeczemo germeket es ayandocot nag beuſe=
gel adnac nekye: de o: kyral'oc ha ugen bolczet ua=
uoc hol lattatoc ez: kyral'nac barſonat byzon mir=
czen egeb barſonya hanem imez: kyczmoed pozto
ſoltoc mellnecbe: be polalta: ha kyral'nac mongatoc
hol uagon coronaya? de bizonaba ty latyatoc:
ouet az: coronaba mell'el meg coronazta ouet azy
zyleie azaz: mi halando teſtoncbe ¶O kyral'oc
honnaton uagon ez: tynectoc hog az: xpuſt ima=
gatoc? bizonyaba mind ſydoſagba sem leltenc:
ilen nag hatot ¶nem bant e meg tyleket az:
iazol? mit mueltoc kyral'oc mit mueltoc? az:
czeczemo germeket magatoc e? ky be polal
tatot pozto ſoltocba: azert isten e: ez? byzo=
naba isten uagon az o zent templomaba: es:
menorzagba uagon istennec zeki ¶chy kege=
glen az iazolba kereſytoc: az zegen annanac:
olebe: magatoc ¶Mit mueltoc kyral'oc mith

hoǵ ilľien naǵ nemes tizteletǫs kӳraľoc imadӳac
ǫtet · es hӳnneiec bӳzon embernec : es bizon istennec
¶Azert nӳluan esmerhetíǫc hoǵ semikepen :
ezt nem tǫtec volna ha benne nem hӳttenec uol-
nnec utanna meg ńitac ǫ ¶-na : ¶
kēczeket es naǵ beusegel feienked ara-
nӳat temient es mirrat : adanac aӳandocon nekӳe :
Igen zepen zol[1] aӳetatos zent bernard doctor emelle :
es imezt monǵa ¶Az nemes fǫlseges kӳraľoc imaǵ-
ac az : czeczemǫ ǵermeket es aӳandocot naǵ beuse-
ǵel adnac nekӳe : de : o : kӳraľoc ha iǵen bǫlczec ua-
ttoc hol lattatoc ez : kӳraľnac barsońat bӳzon nin :-
czen egeb barsonӳa hanem imez : kӳczinded pozto
foltoc melľiecbe : be polalta : ha kӳraľnac monǵatoc
hol uaǵon coronaӳa ? de bizońaba tӳ latӳatoc :
ǫttet az : coronaba melľel meg coronazta ǫttet az : ǫ
zӳleíe az : az : mi halando testǫncbe ¶O kӳraľoc
honnaton uaǵon ez : tӳnectǫc hoǵ az : xpūst íma-
ǵatoc ? bizonӳaba mind sӳdosagba sem leltenc :
iľen naǵ hatot ¶Nem bant ę meg tӳteket az :
lazol ? mit miueltǫc kӳraľoc mít míueltǫc ? az :
czecz emǫ ǵermeket imaǵatoc · ę ? kӳ be polal
tatot pozto foltocba :: azert isten ę : ez ? Bӳzo-
ńaba isten uaǵon az ǫ zent templomaba : es :
meńorzagba uaǵon istennec zeki ¶Thӳ kege-
glen az iazolba keresӳtǫc ? az zegeń anńanac :
ǫlebe : imaǵatoc ¶Mit miueltǫc kӳraľoc mith

[1] A sor fölött alig látható, olvashatatlan betűk, szavak vannak.

mnuelıoc. Aranat ę attoc nekÿ / kÿral' aʒert o' ha-
kÿral' hol uagon aʒ: o kÿralÿ palotaÿa? hol uagon
kÿralÿ aga hol uagon kÿralÿ vduara hem latÿ-
atoc ę? hog aʒ: palotaÿa ſtallo. aʒ: o agia taʒol:
Ime laſſatoc atÿamſiai mel igen meg kabultac eʒ eʒʒes
emberec: hog il' kÿczmoed germeket imadnac ho-
edes iſtenem ha meg neʒioc atÿamſiai nem balgata-
goc: ezec: de minket tanoitanac mi nemo nag kua
nſagal kereſſioc meg aʒ: thuſt ÿʒonaba meg
tanoita ÿket: aʒ: kÿ oda hoʒta uala mit kellene:
czelekedmÿec: ezeket monda ʒent bernard doctor:
O en edes iſtemem ualion kÿ mondhatÿa:
meg: mel igen edeſſen neʒ uala aʒ: kÿczmoed thuj
o reuaÿoc: mel' edeſſen ʒoluala aʒ iſten ʒÿlÿ
Maria ueloc: Mikepen aran ʒaiu ʒent Ianos
monda mind ʒereuel meg beʒʒe ne kÿc mikepen
hoʒÿa igt uala aʒ angal es ʒÿʒen hog fogattauol-
na: ʒÿʒen ʒilte uolna: es hog ʒÿʒen meg maradoth
Mimec utama imadac aʒ volna:
kÿzaloc aʒ: kÿczmoed thuſt es nag beuſe
ggel meg aÿandocoztac uolna ÿtet nag thÿʒ
gel es aÿetatoſſagal eſmeg terdre eſenec apol-
gauÿac es czocolgattiac uala ÿneky labaÿt es:
keʒeit bulczut ueuen kegeglen aʒʒononc mar-
atol es terdet ſeÿet haÿtanac vronc Ihuſnac

miueltǫc ? Arańat ę ? attoc nekȳ / kȳraſ azert ǫ? ha ·
kȳraſ hol uaǵon az : ǫ kȳralȳ palotaȳa ? hol uaǵon
kȳraſȳ aǵa hol uaǵon kȳraſȳ vduara ? ¶Nem latȳ-
atoc · ę ? hoǵ az : palotaȳa Istallo ? az : ǫ aǵia iazol :
Ime lassatoc atȳamfiai mel iǵen meg kabultac ez ezzes
emberec : hoǵ iſ kȳczinded ǵermeket imadnac ¶Oh : en :
edes istenem ha meg neziǫc atȳamfiai nem balgata-
goc : ezec : de minket tanoitanac[1] mi nemǫ naǵ keua-
nsagal keressiǫc meg az : ihūst ¶Bȳzońaba meg
tanoita ǫket : az : kȳ oda hozta uala mit kellene :
czelekednȳec : ezeket monǵa zent bernard doctor :
¶O en edes istennem uaſion kȳ mondhatȳa :
meg : mel iǵen edessen nez uala az : kȳczinded ihūs
ǫ reiaȳoc : O meſ edessen zoluala az isten zȳlǫ
Maria uelǫc : ¶Mikepen arań zaiu zent Ianos
monǵa mind zereuel meg bezzelle nekȳc mikepen ·
hozȳa iǫt uala az anǵal es zȳzen hoǵ fogattauol :-
na : zȳzen zilte uolna : es hoǵ zȳzen meg maradoth
Minec utanna imadac az ¶volna :
kȳraſoc az : kȳczinded íhūst es naǵ beuse-
ǵǵel meg aȳandocoztac uolna ǫttet naǵ thȳztesse :[2]
gel es aȳetatossagal esmeg terdre esenec : apol :
gattȳac es czocolgattiac uala ǫnekȳ labaȳt es :
kezeit Bulczut ueuen kegeglen azzońonc mari-
atol es terdet feȳet haȳtanac vronc Ihūsnac

[1] Az *a* jobb vonala az *n* első szárául is szolgál.
[2] A *tess* betűkön tintafolt van.

el teruen haza eredenec ¶ De ime almocba:
iſtennec angala telenec nekyc monduan hog he=
zodeshez: ne mennenec ¶ Es mas uton hazaioc=
ba terenec ¶ O nemes kyzal'ocnac ezodalatos
hytoc ¶ Mert mikepen: atan zaiu zent Ianos
monga nem esenec ketsegbe: ha iſten ez: germec
hat mire fel herodestol: de nag eroſſen hyrdetic
uala mindenecnec xpuſnac iſtenseget ¶ Az iſten:
zylo maria megis az cazolnal marada o hya=
ual mi utonc xpus ihuſal: es Ioseſſel mind:
addeg miglen el igue az: tyztulaſnac napia:
¶ O mel' igen nag zorgalmatoſſagal es zeretetoſſen
uſely uala gongat o mel' igen nag thyztesse=
gel es keges zeretetel tapogattya es fogdo=
ſſa uala: guet ¶ Terdre esyc uala ug' uezyuala
fel az: lazolbol: es terdre essi uala: ug' tezi ua
la az: lazolba ¶ O mel' igen nag uigaſſagal
guet gielgetiuala es apolgatiauala hozzya: zo=
rutyauala es nagon gerlet kedic uala gbenne:
¶ O mel igen eremest emelegetiuala guet
¶ Ameng gerlet oſsege uolt eben azzononc:
marianac minen magoncba meg esmerhet=
yuc mi kereztyenec leuen ¶ Mert mikoro
az: g: edes ſyanac mi vronc: hus xpuſnac

el teruen haza eredenec ¶de ime almocba :
istennec angala ielenec nekȳc monduan hog he-
rodeshez : ne mennenec : ¶Es mas uton hazaioc-
ba terenec ¶O nemes kȳraſocnac czodalatos
hȳtǫc ¶Mert mikepen : arań zaiu zent lanos
monga nem esenec ketsegbe : ha isten ez : germec
hat mire fel herodestǫl : de nag erǫssen hȳrdetic
uala mindenecnec xpūsnac istenseget ¶Az isten :
zȳlǫ maria megis az iazolnal marada ǫ fȳa :-
ual mi uronc xpūs ihūsal : es Ioseffel mind :
addeg miglen el iǫue az : tȳztulasnac napȳa :
¶O meſ igen uigazuala az ǫ fȳahoz : o :
meſ igen nag zorgalmatossagal es zeretetǫssen ·
uiselȳ uala gongat o meſ igen nag thȳztesse :—
gel es keges zeretetel tapogattȳa es fogdo-
ssa uala : ǫttet ¶Terdre esȳcuala ug uezȳuala
fel az : Iazolbol : es terdre essícuala : ug teziua
la az : Iazolba ¶O meſ igen nag uigassagal
ǫttet ǫlelgetíuala es apolgatiauala hozȳa : zo-
ritȳauala es nagon geńerkedic uala ǫbenne :
¶O mel igen eremest emelegetíuala ǫttet
¶Minemǫ geńerǫsege uolt eben azzońonc :
marianac minen magoncba meg esmerhet-
ȳuc mi kereztȳenek leuen ¶Mert mikorō
az : ǫ : edes fȳanac mi vronc : Ihūs xpūsnac —

kenriat meg gondolanguc ayetatosſagal yöleheti
keſeregonc: es kenurſonc ei bamcoduunc y cayta:
de ol' ugen nag edeſſeget erzſonc benne hog gakor-
ta ſokan uadnac: hog ha mind kezeket es labocat-
altal furdoſnayac ſem erzſyc. O azert minemo
genetuſege: uala: azſonunc marianac: mikoron az:
o edes hyata: nezuala: vg mond zent Jeronimo
doctor: hog ha minden: toga nelue lenne ſem mon-
dhatnaya meg:

Iſten zylo zyz: maria minekonc kereztye-
necnec eg nag panazonc uagon tead.
houa tod el ez: ſok kenczet: kyt ez: kyralloc hoza-
nac mi brunc ihus xpuſnac eg czypelleſt nem ugi
belole: de mezitelen: labbal mezitelen ſouel futos
uala: uaraſtol uaraſra: ezehen: zomehon:: houa
tod el azſononc maria: zent Bernard doctor:
meg felel kepebe: imezt: monduan: Micoron ma-
ria meg eſmere: fianac acaratyat hog ez ſolden
nag kemenſeges zegenſegeo akar tartam: keues
nap alat zegenecnec ozia: Ho: azert ayetatos
lelec: latod mar nikepen: al es lacozyc azſo-
nonc maria az: kyczindeo ihuſſal az ſtalloban.
Aien hozza kenereg neki mert me zemonkel
lathioc hog az: germeket kenrieben meg engez-
telhetic Aieny hozza azert mondad mez: aye-

tatos maczagot:

kenńat meg gondolanǵuc aÿetatossagal ÿolehett
keseregǫnc[1] : es keńurǫlǫnc et bamcodiunc ǫ raÿta :
de oĺ igen naǵ edesseǵet erzǫnc benne hoǵ ǵakor-
ta sokan uadnac : hoǵ ha mind kezeket es labocat :
altal furdosnaÿac sem erzÿc : ¶O azert minemǫ
ǵeńeriǫsege : uala : azzonunc marianac : mikoron az :
ǫ edes fÿara : nezuala : Vǵ mond zent Ieronimǫ[2] :
doctor : hoǵ ha minden : toga ńélue lenne sem mond :-
dhatnaÿa meg :
isten zÿlǫ zÿz : maría minekǫnc kereztÿe-
necnec eǵ naǵ panazǫnc uaǵon read ¶
houa tǫd el ez : sok kenczet : kÿt ez : kÿraĺoc hoza-
nac mi vrunc íhūs xpūsnac eǵ czÿpellest nem uǫl
belǫle : de mezitelen : labbal mezitelen fǫuel futos-
uala : uarasrol uarasra : <ez> ehen : zomehon :: houa :
tǫd el azzońonc maría : zent Bernard doctor :
meg felel kepebe : imezt : monduan : ¶Micoron ma-
ria meg esmere : fianac acaratÿat[3] hoǵ ez fǫlden
naǵ kemenseǵes zeǵenseǵed akar tartaní : keues
nap alat zegenecnec ozta : ¶No : azert aÿetatos
lelec : latod imar mikepen : al es lacozÿc azzo :
ńonc maria az : kÿczinded ihūssal az stalloban :
¶Meń hozza keńereǵ neki mert íme zemǫnkel
lathioc hoǵ az : germeket keńńeben : meg enǵez-
telhetic ¶Menÿ hozza azert monǵad imez : aÿe :
tatos ímaczagot :

[1] Az *s* javított betű.
[2] A szó közepén tintafolt van.
[3] A harmadik *a* betű *ÿ*-ból van javítva.

edes Jhūs kÿ Jÿletel mariatol es te=
magadat aʒ: kÿrallocnac meg ielented: es:
meg vilagoſoitat ǵ elmeieket hoǵ teǵedet meg eſmer=
nenec: kerlec teǵedet en edes vram kÿcʒinded:
ihūs vilagoſoicʒ meg malaʒtoddal en lelkemnec
ſietetſeǵed: es aʒ: te nag vigaſagos ielenſednec mi=
atta: [redacted] kerlec en edes ihūſom hoǵ ag malaʒ:
tot eñnekem: hoǵ Jolgalhaſſac teneket: bÿ
teǵ vram Jhūs elǿ Jſtennec: ſÿa Lÿ:

oqvÿk iſten legÿ ÿrgalmas eneke=
m aʒ te Jeni ſſÿadnak eʒdeme=
ſit:—

Legÿ ÿrgalmaʒ nekem a: teʒeni
ſſÿadert Joǵ wdupſzÿ Jes=
ſunk luc .18.

Legÿ ÿrgalmas vr ÿſten
ennekom bÿonſnek. Amen.

Anno Domini .1559 die 25 monǵ
nale aʒ Jǵ kulſul aʒ ǵulebul jüt hoǵa
kunbra kic lug ſkÿſzk Wlhe.k

edes Ihūs kȳ zȳletel mariatol es te-
magadat az : kȳraſocnac meg ſelented : es :
meg uilagosoítat ǫ elmeieket hoǵ teǵedet meg esmernenec : kerlec teǵedet en edes vram kȳczinded :
ihūs uilagosoicz meg malaztoddal en lelkemnec setetseǵed : es az : te naǵ vígasagos ielenesednec miatta : ¶kerlec en edes ihūsom hoǵ aǵ malaz : tot ennekem : hoǵ zolgalhassac teneket : Vgȳ teǵ vram Ihūs elǫ Istennec : fȳa[1]

[1] A 10. sortól későbbi kezek bejegyzései találhatók.

Aʒ Iſten ʃzvlo Marianac ero
merol minemo ero̅me uala:
mikoron ʃzent erſebet aʒʒont
meg latogata: kylemb kylemb
doctorok nagʒ aitatoſon megʒ
irtac: es minden mõdnac:

Mikoron: Iſten ʃzvlo Maria meg hálla:
aʒ: angaltul: hogʒ aʒ: meddo erſebet es dermes-
ket ſogadot uolna: es hogʒ hatod holnapya uol-
na mar annac ¶ kezde ʒvuebe: forgatim hogʒ:
mikepen minemo modon ʃzentelneve meg aʒ: o hianac
vr ihũs xpũſnac predicatorat ¶ Mert vol tuga
uala hogʒ Ianos erſebetnec ſva hirdetneie megʒ
Iſtennec ſvanac meg teſtoſſipleſet aʒt es iol tuga:
uala hogʒ iſtennec ʒerʒeſebol o kereʒtelneie megʒ
tahat fel kele: Maria mikepen ʃzent Lucaſt euan
geliſta: irta meg euangeliomanac: heted reʒebe-
Igen ʒepen ʒol aietatoſ ʃzent Bernard doctor eʒ:
melle. es eʒt monya: ¶ O kedes Maria honnan
kelel fel alloʒ: uala ſ: ¶ vʒon nem bvʒon nem:
hanem fel ſkele aʒ: iſtem elmelkedeſnec nyugo
dalmabol melbe uala: es aʒ ʃzent imaʒagbol

Az Isten zÿlǫ Marianac erǫ
merǫl mínemǫ erǫme uala :
míkoron[1] zent ersebet azzont
meg latogata : kÿlemb kÿlemb
doctoroc naǵ aitatoson meg
Irtac : es ímígen mōdnac :
Mikoron : Isten zÿlǫ Maria meg halla :[2]
az : anǵaltul : hoǵ az : meddǫ ersebet es ǵerme-[3]
ket fogadot uolna : es hoǵ hatod holnapÿa uolna ímar annac ¶kezde zÿuebe : forgatni hoǵ :
mikepen minemǫ modon zentelneÿe meg az : ǫ fíanak
vr ihūs xpūsnac predicatorat ¶Mert ÿol tuǵa :
uala hoǵ Ianos ersebetnec fÿa hirdetneíe meg
Istennec fÿanac meg testǫssiyleset azt es iol tuǵa :
uala hoǵ istennec zerzesebǫl ǫ kereztelneie meg
Tahat fel kele : Maria mikepen zent Lucast euangelista : irta meg euangeliomanac : heted rezebe —
Ígen zepen zol aietatos zent bernard doctor ez :
melle : es ezt monǵa : ¶O keǵes Maria honnankelel fel : aloz : uala ę : ¶Bÿzon nem bÿzon nem :
hanem fel <s>kele az : isteni elmelkedesnec nÿugodalmabol melbe uala : es az zent imaczagbol

[1] A *k* betűnek csak a felső szára van kirajzolva.
[2] Az *a* betű fölött tintafolt van.
[3] Az első két betű alatt tintafolt van.

mel minden: dolganac kezdeti uala: ☐ Mert:
mikepen mongia Sedulius az: isten: szülo Mariá:
seminemo dolgot nem: tezen uala hanem elozer:
imaczagra agia uala: magat: ☐ Mene azert Iose=
fnec aldomasabol Nazaretbe szüdosagnac uarasaba:
sem azert mene hog nem hyt uolna az angal=
nac bezedmer: de ayetatossagert: es hog zent ersebet
azzonnac zolgalna: es azert hog uanost az: o:
sianac keuetit meg zentelneie az: eredetnec bü.=
nebol ☐ hamar megen uala: mert miluan ualo:
helen sokat nem akara: kesni: es hog meg mutat=
naia peldaiaual hog az: szüz: nyluan ualo
hel'en sokat ne kesiec: es: ot ne dereczel'en uala=
küuel: mikepen zent Amborus doctor mongia:
☐ zent bernard doctor es igen zepen zol:
ez: melle: imezt mongia: o en edes lelkem neziecze
mikepen megen memec es foldnec küralne azzona
nem zeperen: de halog eg nehan szüzel mel'ec
uele hot fon lakoznac uala ☐ Mert mikoron:
Mariat az: templombol kü hozac saha nem
ualhatnac uala meg tole az: szüzec: az: o edes
eletenec okaert ☐ O en edes istenem mikepen:
megen uala az nag kpues hegeken altal:

mel minden : dolganac kezdeti uala : ¶Mert :
mikepen monǵa Sedulíus az : isten : zÿlǫ Maria :
seminemǫ dolgot nem : tezen uala hanem elǫzer :
imaczagra aǵa uala : magat : ¶Mene azert lose-
fnec aldomasabol Nazaredbe sÿdosagnac uarasaba :
Nem azert mene hoǵ nem hÿt uolna az anǵal-
nac bezedínec : de aÿetatossaǵert : es hoǵ zent ersebet
azzonnac zolgalna : es azert hoǵ ianost az : ǫ :
fianac keuetit meg zentelneie az : eredetnec bÿ :-
nebǫl ¶Hamar megen uala : mert niluan ualo :
heſen sokat nem akara : kesni : es hoǵ meg mutat-
naia peldaiaual hoǵ az : zÿz : nÿluan ualo-
heſen sokat ne kesiec : es : ot ne dereczeſen uala-
kÿuel : mikepen zent Amborus doctor monǵa :
¶zent bernard doctor es iǵen zepen zol :
ez : melle : imezt monǵa : o en edes lelkem neziecze
mikepen megen mennec es fǫldnec kÿraſne azzońa
nem zekeren : de ǵalog eǵ nehan zÿzel melſec
uele hot hon lakoznac uala ¶Mert mikoron :
Mariat az : templombol kÿ hozac soha nem
ualhatnac uala meg tǫle az : zÿzec : az : ǫ edes
eletenec okaert ¶O en edes istenem mikepen :
meǵen uala az naǵ kǫues heǵeken altal :

¶ Mert igen nagy heges fold uala: es ot mezse-
uala: hogy nazaret ieruſalemhez: harmicz: negy:
mel'fold uala: ieruſalemhez: az: varos kyben za-
karias lakozic uala: negy mel'fold uala ezebet:
monda zent bernard doctor: ¶ Megen uala ma-
riaual az: zent zemetmeſkedes zegenseg: es mi-
nden uozagocnac tyztelsege ¶ Vele megen men-
nec es foldnec teremtoie vr ihus xpus nagy sere-
gel de nem ez: uilagi hyuſagoſſal de angal'ok-
nac ſeregeuel: nem uala terhoh: o zyleienec mi
kepen egeb azzonocnac: hanem mcab kynneben
uala guet: ¶ O mel' bodog uolt uolna az ky
eleibe ment volna azzononc marianac: es kezc-
neſnec zauat uette volna tole: es be menne zak-
ariasnac hazaba: es eleb o kezene ket okaert:
elo mert alazatoſb uala azzononc maria ¶
Maſſod okaert mert meltoſagoſb uala zent: er-
ſebetnel: hogy emmec nniatta azzononc zis maia
keges uoltat meg mutatnaya: ¶ Ezt iol ezonc
be kel vennonc mikepen: Iudulfus neuo-
doctor: monda: hogy hat yelos dolgot ten im az:
isten zylo maria melket mies ha nem teendonc
ket segnek vil az: o syanac vtonc Ihus xpusnac

¶Mert igen nag heges fǫld uala : es oſ mezze :
uala : hog nazaret ierusalemhez : harmicz : neg :
meſſǫld uala : Ierusalemhez : az : varos kȳben za-
karías lakozic uala : neg meſſǫld uala ezeket :
monga zent bernard doctor : ¶Megen uala ma-
riaual az : zent zemermeskedes zegenseg : es mi-
nden iozagocnac tȳztessege ¶Vele megen men-
nec es fǫldnec teremtǫie vr ihūs xpūs nag sere-
gel de nem ez : uilagi hȳusagossal de angaſok-
nac seregeuel : nem uala terǫh : ǫ zȳleienec mi
kepen egeb azzońocnac hanem incab kȳnńebeti
uala ǫttet ¶O meſ bodog uolt uolna az kȳ
eleibe ment volna azzońonc marianac : es keze-
nesnec zauat uette volna tǫle : es be me<n>ne zak-
ariasnac hazaba : es eleb ǫ kezene ket okaert :
elǫ mert alazatosb uala azzońonc maría ¶
Massod okaert mert meltosagosb uala : zent : er-
sebetnel : hog ennec miatta azzońonc ziz maĩa
keges uoltat meg mutatnaȳa : ¶Ezt iol ezǫnc-
be kel vennǫnc mikepen : Ludulfus neuǫ –
doctor : monga : hog hat ȳelǫs dolgot ten im az :
isten zȳlǫ maria melſet mies ha nem teendǫnc :
ketsegnekȳl az : ǫ fȳanac vronc Ihūs xpūsnac

országaba: be nem mehetsz. Elsőt ezt teue hogy
fel kele: kelsz fel mies: es ez: földieket ne keuanni: =
uc Mert mikepen szent Gergel doctor mondia. Minde
ember attul meab: szacad el istem szeretettől mineuel
mkab: ez: földiekbe gyönyörködic ime ugymond ez: uilag:
nac szeretoi futosnac sokadalmactol sokadalmakra:
nemelliec kereſnec kazdagſagot nemelliec tyzteſſeget de:
mit mondac az: kazdagsagokrol: kyc byzonyaba nagy:
mucaual kereſic azt: nagy felelmel byztiac nagy keſe=
rosegel bocsatiac ky kezyebol: ezeket mondia szent Ger:
gel Masod dolgot ton: azzononc maria mert az: he=
jekre mene fel: menyonc fel mies az: hegekre: keuanioc
az: menorszagnac bodogſagat: es isten szmenec latasat:
Mert ette hyu mikent az: aldot marianac szylsse:
belső ihleſnec miatta Meg izia igen szepen szent:
bernard doctor: mikepen hyu naponkeð xpus minket
bynesebet hogy hozzya terjonc imigen mond O en:
nyauallas lelkem tekinczed meg mikepen hiw az te:
ugesed monduan ter en hozzam szegen lelec mert:
ingen mayd: meg oleted magadat bynnec miatta: ter
hozzam mert en vagyoc te terjomlyd: ter hozzam en:
vagyoc te meg valtod: ter hozzam mert en vagyoc te
vigasztalod: ha ezec keuesnec latatic neket Terj
hozzam mert en vagyoc ky nagy beuseged mea

orzagaba : be nem mehetǫnc ¶Elsǫt ezt teue hoǵ
fel kele : keliǫnc fel mies : es ez : fǫldieket ne keuanń :-
uc ¶Mert mikepen zent Ǵergel doctor monǵa Mindē
ember attul incab : zacad el istení zeretettǫl mineuel
inkab : ez : fǫldiekbe ǵeńerkedic ime uǵmond ez : uilag :
nac zeretǫi futosnac sokadalmacrol sokadalmakra :
Nemelfec keresnec kazdagsagot nemelfec tỹztesseget ¶De :
mit monǵac az : kazdaggokrol : kỹc bỹzońaba naǵ :
mucaual keresic azt : naǵ felelmel bỹriac naǵ kese-
rǫseǵel boczatiac kỹ kezǫcbǫl : ezeket monǵa zent Ger-
geſ ¶Masod dolgot tǫn : azzońonc maria mert az : he-
ǵekre mene fel : menỹǫnc fel mies az : heǵekre : keuańoc
az : meńorzagnac bodogsagat : es isten zinenec latasat :
Mert erre hỹu mikent az : aldot marianac zỹlǫtte :
belsǫ ihlesnec miatta ¶Meg iria iǵen zepen zent :
bernard doctor : mikepen hỹu naponked xpūs minket
bỹneseket hoǵ hozỹa teriǫnc imigen mond ¶O en :
nỹauaſas lelkǫm tekinczed meg mi kepen hiw az te :
ieǵesed monduan ¶Teſ en hoziam zegen lelec mert :
inǵen maỹd : meg ǫleted magadat bỹnnec miatta : teſ
hoziam mert en uaǵoc te terǫmtǫd : teſ hoziam en :
uaǵoc te meg ualtod : teſ hoziam mert en uaǵoc te
uigaztalod : ha ezec keuesnec latatíc neket / Terỹ
hoziam mert en vaǵoc kỹ naǵ beuseǵel meg

Aiandocoʒlac tegedet ¶ Ter en hoʒiam mert: en: ua-
goc kÿ il' igen nemessen terʒomtetelec tegedet Ter:
hoʒiam mert en ualtalac meg nag keserʒseges hala-
lomal aʒ: ʒrec halaltol: ¶ Ter hoʒiam mert en uiʒlec
aʒ meg ʒerʒet: bodogsagba: fel kÿalt megis ʒent
bernard doctor imeʒt monduan O nauatas lelec
ter meg aʒ bÿnbol latode: mikepen uat xpus aʒ:
aʒ: magas kereʒtsan ame le haÿtotta feret hog:
tegedet bÿnest meg appol'on: el terÿeʒtette carÿat:
hog tegedet hoʒÿa pleliʒn: meg nÿaua marcat hog
bÿneidet meg bocʒassa: meg ʒegeʒtette labait hog el
mennien elʒued: mitua ꝑ ʒentseges oldala atta hog
be bocʒat tegedet ha acarod ter hoʒÿa aʒert aʒ:
bÿnbol mert biʒon ʒrʒmest hoʒia fogad tegedet:
eʒebet monga ʒent bernard doctor ¶ Harmad me-
llet aʒʒononc maria ton mes: hog siete: Sÿesonc mies
aʒ: io dologra: mert mikepen ʒent agoston doctor mo:
nga cʒac: aʒ: leʒen menorʒagba kenczonc kÿt
mnet uiʒonc oda: ¶ Azan ʒaui ʒent Ianos aʒt
monga: semi eʒenkepen el nem fordulÿa mi eletonket
mint aʒ: io dolognac el halogatasa: ¶ Tegedet ton
aʒʒononc maria uue udanac varasaba: mies men-
nÿonc be udanac uarasaba: aʒaʒ: ʒent ʒghaʒba
es nag edessen dicʒeriʒc isstent: es keriʒc bÿnon

Aiandocozlac teǵedet ¶Teŕ en hoziam mert : en : uaǵoc kÿ iŕ igen nemessen terǫmtetelec teǵedet Ter : hoziam mert en ualtalac meg naǵ keserǫseǵes halalomal az : ǫrec halaltol : Ter hoziam mert en uizlec : az meg zerzet : bodogsagba : fel kÿalt megis zent : bernard doctor imezt monduan O ńauaŕas lelec teŕ meg az bÿnbǫl latode : mikepen uar xpūs az : az : magas kereztfan ame le haÿtotta feíet hoǵ : teǵedet bÿnest meg appoŕon : el terÿeztǫtte carÿat : hoǵ tegedet hozÿa ǫleliǫn : meg nÿatta marcat hoǵ bÿneidet meg boczassa : meg zeǵeztette labait hoǵ el menńen elǫtted : nitua ǫ zentseǵes oldala arra hoǵ be boczat tegedet ha acarod teŕ hozÿa azert az : bÿnbǫl mert bizon ǫrǫmest hozia fogad tegedet : ezeket monǵa zent bernard doctor ¶Harmad melŕet azzońonc maria · tǫn ímez : hoǵ siete : Sÿesǫnc mies az : io dologra : mert mikepen zent agoston doctor monǵa czac : az : lezen meńorzagba kenczǫnc kÿt innet uizǫnc oda : ¶Arań <I> zaui zent lanos azt monǵa : semi ezenkepen el nem forditÿa mi eletǫnket : mint az : io dolognac el halogatasa : Neǵedet : tǫn : azzońonc maria iuue íudanac varasaba : mies men :- nÿonc be iudanac uarasaba : azaz : zent ýǵhazba : es naǵ edessen diczeriǫc istent : es keriǫc bÿnǫnc

Bocsanatÿat: Otod dolgot: ton: asszononc Maria mert be mene zakarias hazaba: mennonc be mies zakarias hazaba: nem keuetuen: mi hÿusagos gondolatimcat: de imcab meg emlekezÿonc ÿstennec parancsolatirol es meg tarczuc azokat: Hatod dolgot: ton asszononc maria mert kezÿne zent erzsebetnec: kezÿnonc mies erzsebetnec azaz: minden teremtÿt allatnac: meg utaluan azocat: es czac istenbe uesszoc mi keuan: saguncat:

egotan: mine kezÿne asszononc Maria zent: erzsebet asszonnac: Janos be telec zent lelÿkel ÿ annanac mehebe: es meg erze ÿ vranac ÿelen uoltat: es kÿmetnelueuel nem kÿzenhet uala: ugasag teueseuel kÿzone: mert otan eruendezmi kezde: es ugadozmi olha: ÿ vranac elÿue: akarna sel kelmi: es olha azt mutat: naia hogy ÿrÿmest eleibe menne ha lehetne: Mond: meg io gemec: mond meg prosetaknac fÿredelme: mert meltan nagob uag prosetanal: honnat uagon nekÿd ez: ugasag: meg ez: uilagra sem zoletel: es mar prosetalz: vradnac telen uoltat meg esmered: kÿnec: miert zoddal nem kÿzÿnhetel: ugasagodal kÿzÿnz: O mely ÿrÿmest eleibe mennel ha: ez: uilagra: zÿleuel uolna: es ezt kezdenet kÿualtani me istennec baranta: me ez kÿ el uezÿ ez uilagnac:

boczanatÿat : ¶Qtǫd dolgot : tǫn : azzońonc Maria mert be mene zakarias hazaba : menńonc be míes zakarias hazaba : nem keuetuen : mi hÿusagos gondolatincat : de incab meg emlekeziǫnc istennec paranczolatirol es meg tarczuc azokat : ¶Hatod dolgot : tǫn azzońonc maría mert kezǫne zent ersebetnec : kezǫn : ńǫnc mies ersebetnec azaz : minden teremtǫt allatnac : meg utaluan azocat : es czac istenbe uessǫc mi keuan : saguncat : ¶

egottan : mine kezǫne azzońonc · Maria · zent : ersebet azzonnac : Ianos be telec zent lelǫkel ǫ anńanac mehebe : es meg erze ǫ vranac ÿelen uoltat : es kínet ńelueuel nem kǫzenhet uala : uigasag teueseuel kǫzǫne : mert ottan eruendezni kezde : es uigadozni oĺha : ǫ vranac elǫtte : akarna fel kelni : es oĺha azt mutat :- naia hoǵ ǫrǫmest eleíbe menne ha lehetne : ¶Mond : meg io ǵemec : mond meg profetaknac feÿedelme : mert meltan naǵob uaǵ profetanal :: honnat uaǵon nekǫd ez : uigasag : meg ez : uilagra sem zǫletel : es imar pro fetalz : vradnac ielen uoltat meg esmered : kÿnec : miert zoddal nem kǫzǫnhetel : uigasagodal kǫzǫnz : ¶O meĺ ǫrǫmest eleibe mennel ha : ez : uilagra : zÿlettel uolna : es ezt kezdenet kÿaltani ¶Ime istennec barańa : Ime ez kÿ el uezÿ ez uilagnac :

bÿneü ¶ Emnec utanna be ſent erſebet aſſon ſent lelekel: o ſianac erdǿmenec mianua mert Ianos baptiſta: telec meg ſent lelǿkel elǿzet: oſtan ugꝫ aſ ǿ: anna: vgan meg oluada: ǿ lelke nagꝫ uigaſagnac mianal ſel gerieſte: ſent lelec ǿuet: kezde aſ: iſten ſÿlo marianat: nagꝫ tÿſteſſegel: eldǿetni es apolgatni: es ǿrǿmenec okaert: nagꝫ ſoſanal fel kÿalta: mert Ianos tanoita: meg belǿl mit kellene: innet kÿuǿl erſebet nec: czelekedni minec okaert Ianos nem ſolhat uala: ſolua ǿuet nagꝫ kÿaltaſſal monduan:: Aldot uagꝫ te aſſon: oknac ſǿlǿue: es aldot te mehednec gǿmelcze: melkeknec mianua: aldomas ſal mi reanc ¶ honnaton: uagǿn eſ: en nekǿm hogꝫ en uramnac anna igien: en hoſÿam: aſaſ: minemǿ igaſſagomal minemǿ tetemerlemel es minemǿ erdemert ǿrtenc ennekem medǿnec: vennec es emberekнec uelekǿdeſſǿc ſerent: atkoſǿtnac: hogꝫ en iſtennemnec anna aſaſ: maria: igne en hoſÿam: ſolgaiahoſ: ik igen alaſatoſſon: tÿſteſſegel es aÿetatoſſagal: olha aſt: mondanaÿa: ſem ſentſegemel: ſem nemeſuoltomal erdemletem: eſt: de czac iſtennec malaſtiabol ¶ O iſten ſÿlo maria bÿſonaba nekǿm kellet uolna incab hoſÿad mennem aſ te alaſatoſſagot es aſ te ſyadnac:

bŷneít ¶Ennec utanna be zent ersebet azzoń zent :
lelekel : ǫ fianac erdǫmenec miatta mert Ianos baptí :
sta : telec meg zent lelǫkel elǫzer : oztan uǵ az ǫ :
anńa : vǵan meg oluada : ǫ lelke naǵ uígasagnac miata
fel ǵeriezte : zent lelec ǫttet : kezde az : isten zŷlo mari-
at : naǵ tŷztessegel : elelǵetni es apolgatni : es ǫrǫmenec :
okaert : naǵ zozattal fel kŷaĺta : mert Ianos tanoí-
ta : meg belǫl mit kellene : innet kŷuǫl ersebetnec :
czelekedni minec okaert Ianos nem zolhat uala : zolíta
ǫttet naǵ kŷaltassal monduan :: Aldot uaǵ te azzoń-
oknac fǫlǫtte : es aldot te mehednec giǫmelcze : melĺ :-
eknec miatta : aldomas zal mi reanc ¶Honnaton :
uaǵon ez : en nekǫm hoǵ en uramnac anńa iǫien :
en hozŷam : azaz : minemǫ igassagomal minemǫ tete-
meńemel es minemǫ erdemert tǫrtenc ennekem me-
ddǫnec : vennec es embereknec uelekǫdessǫc zerent :
atkozotnac : hoǵ en istennemnec anńa azaz : maría :
iǫne en hozŷam : zolgaiahoz : iĺ igen alazatosson : —
tŷztesseǵel es aŷetatossagal : oĺha azt : mondanaŷa :
sem zentseǵemel : sem nemesuoltomal erdemlettem ::
ezt : de czac istennec malaztíabol ¶O isten zŷlǫ:
maría bŷzońaba nekǫm kellett uolna íncab hozŷad :
mennem az te alazatossagot es az te fŷadnac :

alazatosſaga: kezeritet tegedet: hog̃ en hoſiam iov̈: .
es bodog̃ uag̃ hog̃ hiuel az: angaiuac: mert meg telyẽ:=
ſſednec te benned: melkebet: ur teneked mondot: ¶ O erſe=
bet azzon̄ honnat: tudod meg hogy̋ iſtennec anna uolna:
az: Maria Vyzon nem egebbol mikent zent bernard:
doctor monga: hanem az te edes fiad Ianos monda meg
teneked: ¶

aluan: azert maria erſebetnec feleletit hog̃ otet:
iſten annanac monta uolna es neuezte uolna es bod=
ognac mondotta uolna: Touaba: az: alazatos Maria
nem halogathata: ¶ Azert ugan: meg oluada o zyue:
nag̃ otthonnec miatta: ¶ kezde: uigaſagnac eneket:
enekelmi monduan: ¶ Magaztatia en lelkem ur
iſtent ol'ha azt mondanaia az: iſten zyls maria
¶ O en edes tyztelendo azzonom erſebet azzon̄:=
te fel magaztacz: engemet: az: iobrol melkebet en:
bennem lacz: de az en lelkem tulyadomika ezt en=
vrannac teremtemnec: minden hato iſtennec: es otet
magaztatom fel: ez: giczeretbe: ¶ Gondol'acza=
meg azert xp̄uſnac ayetatos zolgaia mikepen uigad:
ez: ket anna: zent erſebet azzon̄: es az: zis Maria
diczeric Iſtent mind kettten az: gyermecnec ſogada:=
ſtarol: es mind eſtueliq halacat) aduan Iſtennec:

alazatossaga : kezeritet tegedet : hoǵ en hoziam iǫ̈ỹ :
es bodoǵ uaǵ hoǵ hittel az : anǵalnac : mert meg telÿe :-
ssednec te benned : meľeket : ur teneket mondot : ¶O erse-
bet azzoń honnat : tudad meg hogỹ istennec anńa uolna :
az : Maria Bÿzon nem egebbǫ̈l mikent zent bernard :
doctor monǵa : hanem az te edes fiad Ianos monda meg
teneked : ¶
aluan : azert maria ersebetnec feleletít hoǵ ǫttet :
isten anńanac monta uolna es neuezte uolna es bod-
ognac mondotta uolna : Touaba : az : alazatos María
nem halogathata : ¶Azert uǵan : meg oluada ǫ zÿue :
naǵ ǫrǫmnec miatta : ¶kezde : uigasagnac eneket :
enekelni monduan : ¶Magaztatia en lelkem ur
Istent oľha azt mondanaia az : isten zÿlǫ maría
¶O en edes tiztelendǫ azzońom ersebet azzoń :
te fel magaztacz : enǵemet : az : iokrol melľeket en :
bennem lacz : de az en lelkem tulÿa'doniía ezt en :
vramnac teremtemnec : minden hato istennec : es ǫttet
magaztatom fel : ez : giczeretbe : ¶Gondoľacza-
meg azert xpūsnac aÿetatos zolgaia mikepen uigad :
ez : ket ańa : zent ersebet azzoń : es az : ziz Maria
Diczeric Istent mind ketten az : ǵermecnec fogada-
ssarol : es mind estuelig halacat aduan Istennec :

Magon: dicſerec ſtent: ¶ O mel' igen bodog aʒ haʒ:
holot: egẏt lakoʒicuala: ʒent erſebet: aʒʒoni es aʒʒoniouc:
Maria ¶ O ha aʒ: te aʒʒonioddal: mariaual: fel me-
henel: aʒ: hegekre: ha erſebetnec es aʒ: ʒiʒnec latath-
atnad edeſſeges ẏlegeteſeket: alotom hoẏ aʒ: ʒent ſe-
ges enekel tudna illic ¶ Magaʒtatia en lelkemur
iſtent: bodogſagos mariaual: nagẏ edeſſen enekeluen:
es aʒ: cʒodalatos gẏermec Iheſt aʒ: kicʒmoed Ianos
profetaual: tiʒteſſegel imadnad: ¶ Aʒert iria ʒent:
anſelmus doctor: egẏ huganac monduan ¶ Jmar:
edeſſeges aʒʒonioddal menẏ fel aʒ: hegekre aʒ: meddẏ:
erſebetnec es aʒ ʒiʒ marianac neʒied: tiʒtaſagos ẏlel-
geteſẏket: es neʒt iol meg mikepen kozon maria:
erſebetnec melẏ kezenetbẏl aʒ: ʒolga ẏ uzat meg eſme-
re: es nagẏ mondhatatlan: ẏrẏmel meg profetala: ⁊
¶ O melẏ bodog meher melẏekbẏl mind eʒ: ʒelesuilag:
nac idugſſege tamada: ſutaiamal oda: tekincʒ meg
eʒ: nemes uigaſagot: eſiel le mind marianac mind:
erſebetnec laba elẏt: es marianac mehebe ẏleld hoʒ:
ẏad: aʒ te edes tegeſſedet: ur Iheſt xpuſt: es erſebetnec
mehebe: tiʒteled Janoſt: es keried hoẏ imagon =

=ierted =

Naǵon diczerec Istent : ¶O meſ igen bodog az haz :
holot : eǵǫt lakozicuala : zent ersebet : azzoń es azzońonc :
Maria ¶O ha az : te azzońoddal : mariaual : fel me-
hetnel : az : heǵekre : ha ersebetnec es az : ziznec latath-
atnad edesseges ǫlelgeteseket[1] : aſotom hoǵ az : zentse :-
ǵes eneket tudńa illic ¶Magaztatia / en lelkem : ur
istent : bodogsagos mariaual : naǵ edessen enekeluen :
es az : czodalatos ǵermec Ihūst az : kiczínded Ianos
profetaual : tiztessegel imadnad : ¶Azert iria zent :
anselmus doctor : eǵ huganac monduan ¶Imar :
edesseges azzońoddal meń fel az : hegekre az : meddǫ :
ersebetnec es az ziz marianac nezied : tiztasagos ǫlel-
ǵetesǫket : es nezt iol meg mikepen kǫzǫn maria :
ersebetnec meſ kezenetbǫl az : zolga ǫ urat meg esme-
re : es naǵ mondhatatlan : ǫrǫmel meg profetala : ❜
¶O meſ bodog mehec meſekbǫl mind ez : zeles uílag-
nac iduǫssege tamada : futaiamal oda : tekincz meg
ez : nemes uigasagot : esiel le : mind maríanac mind :
ersebetnec laba elǫt : es marianac mehebe ǫleld hoz :-
ÿad : az te edes ieǵessedet : ur Ihūst xpūst : es ersebetnec
mehebe : tizteſed Ianost : es keried hoǵ imaǵon- /
- / erted-

[1] A második *l*-t utólag írta a scriptor a szó fölé.

ezeket monga Zent Anſelmus doctor: ¶ O en:
edes iſtenom: mel' igon nag Lodalatos: dolog: ez ime
menorzagnac: kyralne azzona: megon orſebothoz:
xpus Janoſhoz: Azon Zolgalo leanahoz: ur xpus
zolgayahoz: es maria orſebotnec Zolgal: valon
miert: tezy bizon nem egebert: hanem azert hog mies
maguncat meg alazno ſor mel' alazatoſſagrol kiual=
tkoppen: dilecgodic maria o enekebe yol lehet min=
den: iozaggal tel'es uolna: de Zac az: alazatoſſagot:
dilere: monduan: meg f tekmte o Zolgaloleananac:
alazatoſſagat ¶ Azert te: es meg alazyad mari=
aual magadat: es ualami yoth tez: mind iſtennec:
tulaydom Zad: es o tole: tarZad: ¶ Es lacozec:
maria orſebotuel: ol' mint harom honapon kmec=
uigaztalaſaert yoth uala: Zolgaluan neky alaza=
teſſon: tyztoſſeggel: es ayetatoſſagal: mindenec be:
mel'eket tehet uala: ol' mint el feledſkozot uolna
arrol hog iſtennec ana: es mennec foldnec kyral=
ne azzona uolna: mind addeg oth lacozec mignem:
el vgue orſebotnec Zyleſenec napya ¶

Azert micoron el uuta orſebotnec Zyleſe=
nec napya: Zyle Zent Janoſt pentoſton: kyt micoron
Zolt uolna: az: iſten Zylo maria nag edgſſen

ezeket monǵa zent Anselmus doctor : ¶O en ·
edes istenǫm : meſ igǫn naǵ ⌊odalatos : dolog : ez ime
meńorzagnac : kӳralne azzońa : megǫn ǫrsebǫthǫz ·
xpūs Ianoshoz : Azoń zolgalo leańahoz : ur xpūs
zolgaÿahoz : es maria ǫrsebǫtnec zolgal : vaſon <.>
miert : tezӳ bizoń nem eǵebert : hanem azert hoǵ mies
maguncat meg alaznoíoc meſ alazatossagrol kiual-
t keppen : di⌊ecǫdic maria ǫ enekebe ÿol lehet min-
den : iozaggal teſes uolna : de ⌊ac az : alazatossagot :
di⌊ere : monduan : meg <k> tekinte ǫ zolgaloleańanac :
alazatossagat : ¶Azert te : es meg alazÿad mari-
aual magadat : es ualami ÿoth tez : mind istennec :
tulaÿdoni⌊ad : es ǫ tǫle : tar⌊ad : ¶Es lacozec :
maria ǫrsebǫttel : oſ mint harom honapon kinec :
uigaztalasaert ÿoth uala : zolgaluan nekӳ alaza-
tosson : tÿztǫsseggel : es aÿetatossagal : mindenecbe :
meſeket tehet uala : oſ mint el feledkǫzǫt uolna /
arrol hoǵ istennec ańa : es meńnec fǫldnec kӳral-
ne azzońa uolna : mind addeg oth lacozec mignem :
el ÿǫue ǫrsebǫtnec zÿlesenec napÿa / ¶
Azert micoron el íuta ǫrsebǫtnec zÿlese-
nec napÿa : zÿle zent Ianost pentǫcǫn : kÿt micoron
zÿlt uolna : az : isten zÿlǫ maria naǵ edǫssen

apolgata uala: gtet Jorosti uala: es be· polata·
uala mert meg az egeb embornec: hazaba: es:
meab acar uala: zolgam honnem mint:
nekÿ zolgalnanac: [redacted] haluan azt az o zomze=
di: hog irgalmassagot toth uolna ur isten:
o uele: ugadnac uala uele ozue: [redacted]
zent Janos zÿletesenec nolczad napÿan: hoz=
ÿa: ÿouenec: hog kernel metelneiec gueth:
es az kernel meteleſnec napÿan adnac uala:
az germocze neuet: mint mostan az koros.
toles coron: es hiuÿac uala gueth attanac:
neuen: zacariasnac [redacted] Es felele: az:
o ana: monduan· semmikepen ne neuezietor:
zacariasnac: hanem Janosnac: ezt isten ie=
lontotte uala meg neki: [redacted] Mert:
zacarias hog nem hÿt uala az angalnac=
otan meg nemula [redacted] Mtir uala zaca=
riast: mutogataſnac: miatta kmec acarna=
ÿa: neuezni: tablat: kere zacarias es mezt ira:
monduan: Janos az: o neue: olha azt mondanaia
Nemen neuezom Janosnac de istentol neuezteto=
= Annac:

apolgaía uala : ǫttet Fǫrǫzti uala : es be · polaťa :
uala / mert meg az eǵeb embǫrnec : hazaba : es :
incab acar uala : zolgani honnem mint :
nekӯ zolgalnanac : ¶haluan azt az ǫ zomze-
di : hoǵ irgalmassagot tǫth uolna ur isten :
ǫ uele : uigadnac uala uele ǫzue : ¶
Zent Ianos zӯletesenec ńolczad napӯan : hoz-
ӯa : ӯouenec : hoǵ kerńel metelneiec ǫtteth :
es az kerńel metelesnec napӯan adnac uala :
az ǵermǫcre neuet : mint mostan az kǫrǫz-
tǫles coron : es hiuӯac uala ǫtteth atťanac :
neuen : zacariasnac ¶Es felele : az :
ǫ aña : monduan · semmikepen ne neuezietǫc :
zacariasnac : hanem Ianosnac : ezt isten íe-
lǫntǫtte uala meg neki : ¶Mert :
zacarias hoǵ nem hӯt uala az anǵalnac :
ottan meg nemula ¶Intic uala zaca-
riast : mutogatasnac : miatta kinec acarna-
ӯa : neuezni : tablat : kere zakarias es imezt ira :
monduan : Ianos az : ǫ neue : oĺha azt mondanaía
Nem : en neuezǫm Ianosnac de istentǫl neueztetǫt-
-Annac :

es legottan meg mlec Zacariasnac Zaia es meg-
odoztatec o nelue: mert az: mel'et meg kotoztot ual-
a: az: huetlenseg meg odoza: az: hit: es Zoluala: al-
duan az ur istent: o aiandokiert: monduan:
Aldot Izraelnec ura istene mert meg latogata: es
meg ualta o nepet: es nagy felelm lon mind o Zom-
zedin azokert mel'ec: lettenec uala Ianos Zyleteseuec:
napian es mondnac uala o magogba: Nuczoda es
minemo lezen: ez: germec bizoriaba igen nagy lezon
es dicheretos

Z isten Zylo maria ueyezetre meg alda:
Zacariast ersebotot es ianost: es tere nazaretbe:
oh mel' igen siruala Zacarias et ersebet miboron:
maria es ulagnac orome tere o hazaiaba Oh:
mel' igen bancodic uala Zent Ianosis raita Tere:
az o hazaba: holot sem kenert sem bort sem egzeb ne
mo zikseget nem lele: lacozec Zacariasnal harom
honapon: netalantal kedue Zerent uala o tole uala
mert cazdag uala Zacarias mae haza ter: az:
nagy Zegensegre: holot kezeuel muncalcoduan:
kereszi uala naponkedualo eleseget: kenerolionc:

es legottan meg nilec zacariasnac zaia es meg-
odoztatec ǫ ńelue : mert az : meſet meg kǫtǫzǫtt ual-
a : az : hitetlenseg meg odoza : az : hit : es zoluala : al-
duan az ur istent : ǫ aiandokiert : monduan : ¶
Aldot Izdraelnec ura istene mert meg latogata : es
meg ualta ǫ nepet : es naǵ felelm lǫn mind ǫ zom-
zedin azokert meſec : lettenec uala Ianos zÿletesenec :
napian es mondnac uala ǫ magogba : ¶Miczoda es
minemǫ lezen : ez : ǵermec bizońaba igen naǵ lezǫn
es dicheretǫs ¶
z isten zÿlǫ maria uegezetre meg alda :
zacariast ersebǫtǫt es ianost : es tere nazaretbe :
oh meſ igen siruala zacarías et ersebet mikoron :
maria es uilagnac ǫrǫme tere ǫ hazaíaba **Oh**
meſ igen bancodic uala zent Ianosis raíta ¶Tere :
az ǫ hazaba : holot sem keńert sem bort sem eǵeb ne
mǫ zikseget nem lele : lacozec zacariasnal harom
honapon : netalantal kedue zerent uala ǫ tǫle itala
mert cazdag uala zacarías imar haza ter : az :
naǵ zegensegre : holot kezeuel muncalcoduan :
keresi uala naponkedualo eleseget : keńerǫlíǫnc :

Azert mies zaita es keuessic ghet azzent Zeghe=
nsegbe: es kenieregyonc nebi monduan zent anſel=
mus doctoral: kergonc tegedet azzorionc maria
az: malazt nac miatta: mel'el tegedet az: keges=
minden hato isten: il' igen fel magazatot: hog:
ez: naual'as eletnec utanna: ueled gzue gyocke:
dicherhessyc te fiadad mi uronc Ihuſt Xpuſt=

Hic incipit psalmus. ¶ Dauid en azt mondam ur Istennec:: en meg
vallom hamissagimat en ellenem es te meg bocza
tad en bnemnec kegetlenseget: vram isten ¶
Vg kel istennec konyorgem az: bynes embernec:
¶ Dauid te elfordohad: te zemeidet en bynei:
mtol: es megboczasstad ennekom minden keget:
lenseginet vram isten ez bezedbol harom ta=
nusag adatyc minekonc ¶ Io azgonasnac:
nag hatalmasstaga: kyt meg irt zent lucach
kenuenec tyzennolczad rezeben: ¶ Mert mihe:
lt: az: igios bynos azt monda: Isten leg izgal
mas ennekem bynesnec: ottan minden bynei
meg bochatatec es igazuluan mene ky az:

Azert mies raíta es keuessic ǫttet az zent zeghensegbe : es keńeregiǫnc neki monduan zent anselmus doctoral : kerǫnc tegedet azzońonc maría az : malaztnac miatta : meſel tegedet az : keges : minden hato isten : iſ igen fel magaztatot : hoǵ : ez : ńauaſas eletnec utanna : ueled ǫzue ǫrǫcke : dicherhessiǫc te fiadad mi uronc Ihũst xpũst / : ¶[1] Dauid en azt mondam ur Istennec : : en meg vallom hamissagímat en ellenem[2] es te meg bocza tad en bíneímnec kegetlenseget : vram isten ¶ Iǵ kel istennec kǫńǫrgeni az : bȳnes embernec : ¶Dauid te elfordohad[3] : te zemeidet en bȳneimrǫl : es megboczassad ennekǫm minden kegetlensegimet vram isten ez bezedbǫl harom tanusag adatȳc minekǫnc ¶Elǫ az ǵonasnac : nag hatalmassaga : kȳt meg irt zent lucach : keńuenec tȳzenńolczad rezeben : ¶Mert mihelt : az : ielǫs[4] bȳnǫs azt monda : Isten leǵ írgal mas ennekem bȳnesnec : ottan minden bȳneí meg bochatatec es igazuluan mene kẏ az :

[1] A bal margón más kéz írásával: *Hic incipitur.*

[2] Az *ll* valószínűleg *n*-ből van javítva.

[3] A szóvégi *d t*-ből javítottnak látszik.

[4] Az *e* betű *ǫ*-ből van javítva.

templombol: ¶ Maria magdalenanac es gyo-
naſnac miatta: bochatatanac meg o bynei ¶
kyt meg irt zent lucacz: euangeliſta kenuenec:
heted rezebe: ¶ Meg boczatatanac ẏ nekyl ſok:
bynei mert o igen nagon zerete: kyt meg irt:
ezechiel proſeta: kenuenec tyzennolczad rezebe
¶ Maſod tanuſag ez: hogy miert nagy zikſege:
legen az: bynes embernec: az igaz gonaſra: kyt:
meg irt zent lucacz: : kenuenec heted rezebe:
es zent mathe nolczad rezebe ¶ Mutaſſatoc meg
az: papocnac magatotac: mert ugmond zent
amborus doctor: ¶ Seminemo ember iſten elot
igaz: gonas nekul: megnem igazulhat ¶ zent
agoſton doctor es ugmond: az: gonas nem egeb
hanem ez: hogy az el reitot ruthat ſebnec re-
menſeget allata ky mitaſa ki ielontese ¶ :
Harmad tanuſag ez: az: igaz: gonaſnac o
nagy haznalatos uolta: ¶ Mert: az zent ago-
ſton doctor ugmond az: igaz gonas minden
iozagnac eredeti es haznalata: ſidorus ne-
uo doctor es ugmond: ¶ Mindennemo igue-
=ndo=

templombol : ¶Maria magdalenanac es ǵonasnac miatta : bochatatanac meg ǫ bȳneí ¶ kȳt meg irt zent lucacz : euangelista keńuenec : heted rezebe : ¶Meg boczatatanac v́ nekȳ sok : bȳnei mert ǫ igen naǵon zerete : kȳt meg irt : ezechiel profeta : keńuenec tȳzenńolczad rezebe / ¶Masod tanusag ez : hoǵ miert naǵ ziksege : legen az : bȳnes embernec : az igaz ǵonasra : kȳt : meg irt Zent lucacz :: keńuenec heted rezebe : es zent mathe ńolczad rezebe ¶Mutassatoc meg az : papocnac magatotac : mert uǵmond zent amborus doctor : ¶Seminemǫ ember isten elǫt igaz : ǵonas nekúl : megnem igazulhat : ¶zent agoston doctor es uǵmond : az : ǵonas nem eǵeb hanem ez : hoǵ az el reitǫt ruthat sebnec remenseget allata kȳ nitasa ki ielǫntese ¶ Harmad tanusag ez : az : igaz : ǵonasnac ǫ naǵ haznalatos uolta : ¶Mert : az zent agoston doctor uǵmond az : igaz ǵonas minden / iozagnac eredeti es haznalaťa : Isidorus neuǫ doctor es uǵmond : ¶Mindǫnnemǫ iǫue-

-ndǫ-

Iozagnac: zemenſege: aʒ: ugaʒ gonaſba: uagon:
tyʒenket: haʒnalatta uagon: aʒ: ugaʒ: gonaſnac:
¶ Elſo haʒnalattia: hogʒ embernec o elmeiet
meg uilagoſitta lelkv eſmeretre: ¶ kyrol ugʒ ir
ʒent ieremias proſeta: kerluenec harmad reʒebe
emeldet ſel te ʒemedet: laſſad: hol: uagʒ: aʒ: aʒ:
laſſad hogʒ ha bymbe uagʒ: auagʒ nem uagʒ:
ha bynbe uagʒ tahat kel fel: aʒ: bymbol ¶
kyrol ugʒ ir ʒent pal apaſtal: romayacnac:
koldot leuelenec: tyʒenharmad reʒeben ¶ Ideie
uolna almatocbalol: fel ſerkennetoc: fel kyc fe:
koʒtoc: tamaggatoc fel meg uilagoſit ur iſten:
ſeg o ʒent malaʒtianac miatta:: Embernec o
lelkenec ugʒ kel meg uilagoſſultia hogʒ iſtent:
es onnonmagat: meg eſmerie eʒ: ilen eſmeret:
nem lehet eggebbol: hanem chac: aʒ: bolcʒ: em:
bernec o ugaʒ: gonaſanac miatta: lehet ¶ bgʒ
ʒent Ianos kerluenec kylenced reʒebe: Criſtus
micoron: aʒ: uacot: aʒ: uiʒre kylde: hogʒ ʒe:
meit meg moſſa: ugʒ monda: meg moſſam:
ʒemeimet es im latoc: aʒ uacon ertetic

Iozagnac : remensege : az : igaz ǵonasba : uaǵon :
Tÿzenket : haznalatía uaǵon : az : igaz : ǵonasnac :
¶Elsǫ haznalatía : hoǵ embernec ǫ elmeíet
meg uilagositía lelkÿ esmeretre : ¶kÿrǫl uǵ ír
zent ieremias profeta : keńuenec harmad rezebe /
emeldet fel te zemedet : lassad : hol : uaǵ : az : az :
lassad hoǵ ha bÿmbe uaǵ : auaǵ nem uaǵ :
ha bÿnbe uaǵ tahat kel fel : az : bÿmbǫl ¶
kÿrǫl uǵ ir zent pal apastal : romaÿacnac :
kǫldǫt leuelenec : tÿzenharmad rezeben ¶Ideíe
uolna almatocbalol : fel serkennetǫc[1] : fel kÿc fe-
kǫztǫc : tamaǵǵatoc fel meg uilagosít ur isten-
seg ǫ zent malaztíanac miatta :: Embernec ǫ
lelkenec uǵ kel meg uilagossulńa hoǵ istent :
es ǫnnǫnmagat : meg esmeríe ez : iľen esmeret :
nem lehet eǵǵebbǫl : hanem chac : az : bǫlcz : em-
bernec ǫ igaz : ǵonasanac miatta : lehet ¶Vǵ :
zent Ianos keńuenec kÿlenced rezebe : Cristus
micoron : az : uacot : az : uizre kÿlde : hoǵ ze-
meit meg mossa : uǵ monda : meg mossam :
zemeimet es im latoc : az uacon ertetíc

[1] A *k* talán *e*-ből van javítva.

halalos bynbeli ember: aʒ: o ʒemenec meg mo=
ſaſan: ertetik aʒ: igaʒ: gonaʒ: ¶ Mert aʒ: hala=
los bynbeli embornec o lelkv ʒeme: igaʒ: gona=
ſnac miatta: vilagoſſitatik meg: ¶ Azert akv=
gnonmagat nem eſmeri aʒ: ol' embor iſtent ſem:
eſmeri: valamel' embor iſtent eſmeri iſten, es=
eſmeri aʒ embort: Dauid iſten eſmertetec iudea=
ban: aʒ aʒ iſten igen eſmeretos aʒ: gono embor=
nel: kic o bineket: igaʒan meg gonnac: ¶ Zent:
amburus doctor ugmond: hog aʒ: igaʒ: gonaſ=
nac anne haʒnalatta uagon: hog embornec o:
halalanac ideien: ordogoc meg tiltatnac aʒ:=
igaʒan meg gont bynnec uadolaſazol de: cʒac:
meg ſem tudvac ug feledic el aʒ: igaʒan meg
gont bynt ¶ Maſod haʒnalatta aʒ: igaʒ: gonaſ=
nac meʒ: hog embor: iſtennec irgalmaſſagat=
neri aʒ: igaʒ: gonaſnac miatta ¶ Meg okaert:
adatic iſtennec irgalmaſſaga embornec o gona=
ſaban: elo haſonlatoſſaynac okaert: ¶ Mert
ugmond hugo neuo doctor: Iſten aʒ: okaert:
engede: azt hog embor emborhoz: gonneiec hog
embor: meg merneie o byneit nag batorſagal:

halalos bẏnbeli emberꝛ : az : ꝓ zemenec meg mosasan : ertetit az : igaz : ǵonas : ¶Mert az : halalos bẏnbeli embꝛrnec ꝓ lelkẏ zeme : igaz : ǵonasnac miatta : uilagossitatít meg : ¶Azert akẏ– ꝓnꝓnmagat nem esmeri az : oꝛ embꝛr istent sem : esmeri : valameꝛ embꝛr istent esmeri isten es / esmeri az embꝛrt : dauid isten esmertetec iudeaban : az az isten igen esmeretꝓs az : ǵono embꝛrnel : kic ꝓ bineket : igazan meg ǵońńac : ¶zent : amburus doctor uǵmond : hoǵ az : igaz : ǵonasnac anne haznalatía uaǵon : hoǵ embꝛrnec ꝓ : halalanac ideien : ꝛrdꝓgꝓc meg tẏltatnac az :- igazan meg ǵont bẏnnec uadolasarol de : czac : meg sem tudẏac uǵ feledíc el az : igazan meg ǵont bẏnt : ¶Masod haznalatía az : igaz : ǵonasnac imez : hoǵ embꝛr : istennec irgalmassagat : ńeri az : igaz : ǵonasnac miatta ¶Neǵ okaert : adatic istennec irgalmassaga embꝛrnec ꝓ ǵonasaban : elꝓ hasonlatossagnac okaert : ¶Mert uǵmond hugo neuꝓ doctor : Isten az : okaert : engede : azt hoǵ embꝛr embꝛrhꝓz : ǵonneiec hoǵ embꝛr : meg merneie ꝓ bẏneit naǵ batorsagal :

gonni ¶ Mas hitelnec okaert: mert ammit ott
mondaz: az: confessornac elotte meg kel hynni
hem mondnac ugan neki mint xpusnac mon-
dnac uala: az: sydoc ¶ kyt meg irt: zent: Ianos:
kenuenec nolczad rezebe: tennon magad: tez-
tan ¶ onsagot tennon magadrol aue tanobiz-
onsagot nem igaz: ¶ harmad zabadulasnac:
okaert: mert nem olan: az: gonasbeli uallas:
mint ez: uilagi zecben ualo uallas mert ez uila-
agi zecben ha meg uallod te bynodet ottan:
bynosse leez: es eleg te halalodra ¶ de: az:
istennec uicariosanac: zekyben ha meg uallod:
te bynedet: ottan meg igazulz: es meg zabadulz:
mert ugmond zent Ieronimus doctor ¶ Mnel:
meab embor o bynet meg uadol'a: annal meab:
meg zabadul: istennec elotte ¶ heged ocaert:
az: orok: dyczosegnec: uallasaert: kyt meg irt:
bolez: eggic konuenec huzon nolczad rezeben:
valakic o bynoket: el reitogetet nem uttu-
hatnac: az: orok dyczosegnec uallasara: az:
orok dyczesegnec uallasa adatit igaz gonas-
=nac:

† inazan

ǵonni ¶Mas hitelnec okaert : mert ammit ott
mondaz : az : confessornac elǫtte meg kel hӳnni /
Nem mondnac uǵan neki mint xpūsnac mon-
dnac uala ⸱ az : sӳdoc : ¶kӳt meg irt : zent : Ianos :
keńuenec ńolczad[1] rezebe : tennǫn magad : tez :
tanobizonsagot tennǫn magadrol atte tanobiz-
onsagot nem igaz : ¶Harmad zabadulasnac :
okaert : mert nem oľan : az : ǵonasbeli uallas :
mint ez : uilagi zecben ualo uallas mert ez : uila-
agi zecben ha meg uallod te bӳnǫdet ottan :
bӳnǫsse leez : es eleg te halalodra : ¶De : az :
istennec uicariosanac : zekӳben ha meg uallod :
te bӳneidet : ottan meg igazulz : es meg zabadulz :
mert uǵmond zent Ieronimus doctor ¶Mínel :
incab embǫr ǫ bӳneít meg uadoľa : igazan[2] annal íncab :
meg zabadul : istennec elǫtte ¶Neǵed ocaert :
az : ǫrǫc : dӳczǫsegnec : uallasaert : kӳt meg írt :
bǫlcz : eǵǵic kǫńuenec huzon ńolczad rezeben :
Valakic ǫ bӳnoket : el reitǫgetít nem iutt<a>-
hatnac : az : ǫrǫk dӳczǫsegnec uallasara : az :
ǫrǫk dӳczesegnec uallasa adatit igaz ǵonas-
-nac :

[1] Az *o d*-ből javított betű.
[2] A szó a lap aljára van írva. Helyét kereszt jelzi.

haznalattabol ſtennec irgalmaſſaganac miatta
kÿtȝol ug̃ it ȝent Iacab apaſtal: konuenec ma=
ſod reȝeben vr iſtennec o nag̃ irgalmaſſaga:
eȝ: uilagban ſolil mulÿa o igaſſagat: ¶ Ȝent:
dauid ugmond aȝ: ſöltar konben ſoldnec: =
ȝme tel'es vr iſtennec: irgalmaſſagaual ¶ =
Harmad: haznalatta: aȝ: igaȝ: gonaſnac meȝ:
hog̃ embort o lelkÿ halalabol feltamaȝt: mert
ugmond ȝent agoſton doctor: kÿtol eȝ: hÿut:
nepec nem: ſelnec: eȝ: il' halal adatic embornec
a bÿnnec miatta: kÿ miat aȝ lelekel meg hal:
iſtembe: kÿt meg irt ȝent Ianos latafatol ualo:
konueben es ugmond ¶ Aȝt mongad aȝ: ſardis
beli piſpecnec: ȝemerom aȝ: hog̃ meg holt o lel=
keben: ȝent Ieromimus es ug̃ mond: ¶ Emborne:
o halala eȝ: uilagon leletetic bÿnnec miatta:
hog̃ kÿ pocolbe: ſoha megnem ſogadoȝic vg̃:
mondnac aȝ: bolcȝec hog̃ aȝ: gulcos kÿ meg:
olte aȝ embort: ha oda menend el ered vere
aȝ holt teſtnec: ezenkepen aȝ: igaȝ: gonas:
kÿ meg olte aȝ: bÿnt: emborbe: minden bÿnt:
kÿ uonȝon emborbol: eȝ il'etennec ſemi felel=
Helkÿ. = me:

haznalatíabol Istennec irgalmassaganac miatta
kŷrǫl uǵ ir zent Iacab apastal : kǫńuenec ma-
sod rezeben Vr istennec ǫ naǵ irgalmassaga :
ez : uilagban fǫlil mulŷa ǫ igassagat : ¶zent :
dauid uǵmond az : soltar kǫńben fǫldnec :-
zine teſes vr ístennec : irgalmassagaual ¶:
Harmad : haznalatía : az ígaz : ǵonasnac imez :
hoǵ embǫrt ǫ lelkŷ halalabol feltamazt : mert
uǵmond zent agoston doctor : kŷtǫl ez : hŷut :
nepec nem : felnec : ez : iſ : halal adatic embǫrnec
a bŷnnec miatta : kŷ miat az lelekel meg hal :
istembe : kŷt meg irt zent Ianos latasarol ualo :
kǫńueben[1] es uǵmond ¶Azt monǵad az : sardis
beli pispecnec : zemerǫm az : hoǵ meg holt ǫ lel-
keben : zent Ieronimus es uǵ mond : ¶Embǫrnec :
ǫ lelkŷ[2] halala ez : uilagon leletetic bŷnnec miatta :
hoǵ kŷ pocolba : soha megnem foǵadcozíc[3] vǵ :
mondnac az : bǫlczec hoǵ az : ǵilcos kŷ meg :
ǫlte az embǫrt : ha oda menend el ered vere
az holt testnec : ezenkepen az : igaz : ǵonas :
kŷ meg ǫlte az : bŷnt : embǫrbe : minden bŷnt :
kŷ uonzon embǫrbǫl : ez iſetennec semi felel-
-me :

[1] Az *ǫ e*-ből javított betűnek látszik.
[2] A szót utólag toldotta be a scriptor kereszttel megjelölve, a lap aljára.
[3] A *d* a másoló utólagos betoldása a szó fölött.

nezen: ¶ Mert ymmagat tuggya isten elot: igaznac lenni Eusebius es ugmond Minden: igazan gont embor: ielosben es nluan esmeri magat kennebnec lenni az igaz gonasnac mi= atta: mert ugmond bolcz: ahol embornec tyzta: leendo lelke ott coronked vigasag vagon Mert ugmond zent Thamas doctor: hog az: kono allat sel igekozic de az nehez: allat: le essyc: Azonkepen mineuel meab uala mel' lelec igaz: gonasnac miatta: meg kynebiol az: ol' lelec mi= ndencoron istenhoz: meritzagba: igekozyc: de az: halalos bymbeli lelec: az: bynnec nehez= segeuel: ala esyc: houa? nem egeboue: hanem pocolnac o torcaba: ¶ Ettol: ugmond zent: dauid az: soltat konben: Mikent az: nagy terh meg nehezyt embort: azonkepen az: halalos: byn meg nehezitti embornec o lelket: ¶ Manasses mikepen: az: tengornec sqeuene meg nehezit embort Azzonkepen az: bynnec socsaga meg nehezitti embornec o lelket: ¶ Volczad hazn alatta az: igaz: gonasnac imez hog pocolbeli ordog meg galaztatic az igaz gonasnac:

ninczen[1] : ¶Mert ǫnmagat tuǵga isten elǫt : / igaznac lenni · Eusebius es uǵmond Minden : igazan ǵont embǫr : ielǫsben es ńluan esmeri magat keńnebnec lenní az igaz ǵonasnac miatta[2] : mert uǵmond bǫlcz : ahol embǫrnec tỹzta : leend : ǫ lelke ott coronked uigasag uaǵon Mert uǵmond zent Thamas doctor : hoǵ az : kǫńǫ allat fel igekǫzic de az nehez : allat : le essỹc : Azonkepen mineuel[3] incab uala meſ lelǫc igaz : ǵonasnac miatta : meg kỹńebiǫl az : oſ lelec mindǫncoron istenhǫz : meńorzagba : igekǫzỹc :· de az : halalos bỹmbeli lelǫc : az : bỹnnec nehezsegeuel : ala esỹc : houa ? nem eǵebǫue : hanem / pocolnac ǫ torcaba : ¶Erǫl : uǵmond zent : dauid az : soltar kǫńben : Mikent az : naǵ terǫh : meg nehezỹt embǫrt : azonkepen az : halalos : bỹnmeg neheziti embǫrnec ǫ lelket : ¶Manasses mikepen : az : tengǫrnec fǫueńe meg nehezit embǫrt Azzonkepen az : bỹnnec socsaga meg neheziti embǫrnec ǫ lelket : ¶Ńolczad haznalatía az : igaz : ǵonasnac imez hoǵ pocolbeli ǫrdǫg meg ǵalaztatic az igaz ǵonasnac :

[1] A második *n* utólagos betoldás a szó fölött.
[2] Tévedésből az *m* utolsó szára fölé is pontot tett a másoló.
[3] Tévedésből az *m* utolsó szára fölé is pontot tett a másoló.

miatta: ¶ Mert pocolbeli ordog uolt emberneᷓc:
ỹtkos baratta: mig embor: aᷤ bmben lacoᷤᷤeᷓ:
de aᷤ igaᷤ gonaſnac miatta: meg ỹelonteᷓc:
pocolbeli ordognec: o titcon uadó: alnacſagaᷤ:
kỹben meg galaᷤztatic o nekỹ kegotlenſege: ¶:
Mert valamicoron: aᷤ bmos embor pocolbelỹ:
ordog: kᷤᷤoᷤt: es onnonkᷤᷤoᷤtte uala tỹtcoc: kỹ:
ỹelonti aᷤ: igaᷤ gonaſban: otan ordog meg:
uetỹ baratſagat: aᷤ embortrel: es: aᷤ: utan aᷤ:
embort nem keſertỹ olan eroſſen: mint meg:
irta bolᷤ eggic konuenec: heted reᷤᷤeben:
¶ valakỹ baratanac titkaỹat meg:
ỹolonti aᷤ meg ᷤᷤekite: hỹtith aᷤ: utan: nem nenkel:
baratkaua fogadm aᷤt maganac: ¶ Kỹt:
meg: irt ᷤᷤent lucacᷤ euangeluſta: konuenec:
tỹᷤᷤonkettod: reᷤᷤeben: Hmᷤᷤen ol tỹtoc kỹ me=
gnem ielontetic ha eᷤ uilagon: igaᷤ gonaſnac:
miatta: kỹ nem uelonnendic tahat o halala=
nac utanna: itelet napỹan: es kỹ ỹelomic:
mind iſtennec: es mind aᷤ ᷤᷤentocnec o:
elottoc ¶ Kỹtol ugmond: Abacuk proſeta:
¶ Mmden allat itelet: napỹan aᷤ bmos:
embortte uadolaſt teᷤᷤon Proſeta es ugmo=
=nd=

miatta : ¶Mert pocolbelí ǫrdǫg uolt embornec :
tỹtkǫs baratía : mig embǫr : az binben lacozet[1] :
de az igaz ǵonasnac miatta : meg ỹelǫntetíc :
pocolbeli ǫrdǫgnec : ǫ titcon ualo : alnacsaga :
kỹben meg ǵalaztatic ǫ nekỹ kegǫtlensege : ¶:
Mert valamicoron : az binǫs embǫr pocolbelỹ :
ǫrdǫg : kǫzǫt : es ǫnnǫnkǫzǫtte : uala tỹtcoc : kỹ :
ỹelǫnti az : igaz ǵonasban · ottan ǫrdǫg meg :
uetỹ baratsagat : az embǫrrel : es : az : utan az :
embǫrt nem kesertỹ oľan erǫssen : mint meg :
irta bǫlʟ eǵgic kǫńuenec : heted rezeben :
¶ Valakỹ baraťanac Titkaỹat meg ::
ỹolǫntí az meg zektte : hỹtith az : <nem> utan : nenkel :
baratťaua fogadni azt maganac : ¶Kỹt :
meg : irt zent Lucacz euangelista : kǫńuenec :
tỹzǫnkettǫd : rezeben : Ninʟen oľ tỹtoc kỹ me-
gnem ielǫntetic ha ez uilagon : igaz ǵonasnac :
miatta : kỹ nem ielǫnnendic tahat ǫ halala-
nac utanna : itelet napỹan : es kỹ ỹelǫnic :
mind istennec : es mind az zentǫcnec ǫ :
elǫttǫc ¶Kỹrǫl uǵmond : Abacuk profeta :
¶Minden allat itelet : napỹan az binǫs :
embǫrre uadolast tezǫn · Profeta es uǵmo-
-: nd-

[1] Az *e o*-ból van javítva.

ha te el reÿtÿd te kegÿtlenſegedet: Iſten meg-
ielÿnti te ellenſegÿdnec: ¶ Szent Agoſtones ugmo-
nd: Almi mcab embor ÿ bmeÿt: el reÿti iſten:
annal mcab: kÿ ielÿnti ¶ Kilenced: haznal-
latta az igaz: gonaſnac: bimnec bozanatta:
kÿ ÿ gonaſanac: ideien iſtennec bimſſe haggia
magat: kÿ meg uagon ituan maſod kÿralÿ:
kÿnnec: tÿzÿnkenÿd tezeben ¶ Micoron:
iſten: Nathan proſetat dauid kÿralhoz kÿ-
lde: micoron uriaſt: meg ÿlette uala: es ÿ fele-
ſeget el ugÿe uala: A proſeta meg monda ÿ:
bmeÿt: dauid ottan bimſſe: haſſa magat:
iſtennec ¶ Nathan proſeta az monda iſte-
n felÿl dauidnac: ¶ Miert bmſſe uallad:
magadat azt mongia ur iſten meg bozat uan-
vannac te bineid: Almi meg uagon ituan damel:
proſeta: kÿnuenec: harmad tezeben: micoron-
Nabugodonozor: az harom ifiat az egy kemÿn
cebe uettete: Azt mondac uram iſten bimſſec-
nec vadolÿc im maguncat: te nekÿd: Almi azt:
mondac: ottan mindÿn bmtÿl meg tiztulancc:
es az tÿz nekic nem artta: Ig uagon meg ituan
n. Szent: Lucacz: euangeliſtanac: es: kÿnuenec:

ha te el reÿtǫd te kegǫtlensegǫdet : Isten meg :
ielǫnti te ellensegǫdnec : ¶Zent Agostones ugmo-
nd : Mint incab embǫr ǫ bineit : el reÿti isten :
annal íncab : kÿ ielǫnti ¶Kilenced : haznа-
latía az : igaz : gonasnac : binnec boʟanaía :
kÿ ǫ gonasanac : ideien istennec binǫsse hagga :
magat : kÿ meg uagon iruan masod kÿralÿ :
kǫńnec : tÿzǫnkettǫd rezeben : ¶Micoron :
isten : Nathan profetat dauid kÿraſhoz kÿ-
lde : micoron uríast : meg ǫlette uala : es ǫ fele-
seget el uǫtte uala : A profeta meg monda ǫ :
bineÿt : dauid ottan binǫsse : haga magat :
istennec : ¶Nathan profeta az monda iste-
n felǫl dauidnac : ¶Miert binǫsse uallad :
magadat azt monga ur isten meg boʟatuan :
vannac te bineid : Mint meg uagon iruan Daniel :
profeta : kǫńuenec : harmad rezeben : micoron :
Nabugodonozor : az harom ifÿat az egǫ kemǫn-
cebe uettete : Azt mondac uram isten binǫssǫc-
nec vadoſoc mi maguncat : te nekǫd : Mint azt :
mondac : ottan mindǫn bintǫl meg tiztulanac :
es az tÿz nekic nem arta : Ig uagon meg irua-
n : zent : Lucacz : euangelistanac : es : kǫńuenec :

ıʒen nolcʒad reʒeben ket embor: mene fel:
aʒ templomban: eggʒic ualo ielos bünos kü
o ʒemeit menorʒagra: nem meriuala fel eme=
lnie de o melyet ueriuala: es aʒt mongauala:
Vram Isten irgalmaʒ: ennekom bünosnec:
bünnekül mene: kü aʒ: templombol: ʒent dauid
es ugmond àʒ: soltar: konben aʒ: igaʒ: gonaſrol:
biʒonſag aʒ: foldrol tamada: es igaʒſag men=
orʒagbol tekinte aʒ: aʒ: hog embor kü földbol:
valo biʒonſaggal: uadol'a: meg o büneit
Mert isten micoron: lat'a: aʒ: embornec o büne=
rol ualo torodelmeſſeget: es biʒonſaggal ualo
meg uadolaſat: vr isten menorʒagbol: irgalma:
ſſagnac miatta: meg tekenti: aʒ: aʒ: meg bota=
tya o neki bimeit de aʒocnac bocat'a meg:
ur istenseg o bimoket: mikepen aʒ: ʒent gergor
papa es doctor monda: kic igaʒan vadol'at
meg o bimoket es ommagocat meg alaʒyac:
istennec elotte: Mert ugmond moyſes elſo
konuenec harmad reʒeben: Emlekoʒyel:

tizen ńolczad rezeben ¶ket embǫr : mene fel :
az : templomban : eǵǵic ualo ielǫs bȳnǫs kȳ
ǫ zemeit meńorzagra : nem meriuala fel eme-
lnie de ǫ meſȳet ueriuala : es azt monǵauala :
¶Vram Isten irgalmaz : ennekǫm bȳnǫsnec :
bȳnnekȳl mene : kȳ az : templombol : zent dauíd
es uǵmond az : soltar : kǫńben az : igaz : ǵonasrol :
bizonsag az : fǫldrǫl tamada : es igazsag meń-
orzagbol tekinte az : az : hoǵ embǫr kȳ fǫldbǫl :
valo bizonsaggal : uadoſa : meg ǫ bȳneít ¶
Mert isten micoron : latía : az : embǫrnec ǫ bȳne-
rǫl ualo tǫrǫdelmesseget : es :[1] bizonsaggal ualo
meg uadolasat : Vr isten meńorzagbol : irgalma :
ssagnac miatta : meg <.> tekenti : az : az : meg boLa-
tȳa ǫ neki bineít ıı De azocnac boLatía meg :
ur istenseg ǫ binǫket : mikepen az : zent gergǫr
papa es doctor monǵa : kic igazan vadoſac
meg ǫ binǫket es ǫmmagocat meg alazȳac :
istennec elǫtte : ¶Mert uǵmond moȳses elsǫ
kǫńuenec Harmad rezeben : Emlekǫzȳel :

[1] Az *s* talán javított betű.